

ဘာသာ၊ သာသနာနှင့် ယဉ်ကျေးမှုအနုပညာ
ရတနာမွန်
မဂ္ဂဇင်း

www.dhammadownload.com

www.dhammadownload.com

“ဥစ္စာကြောင့်မာန်ကြွ သူကြွယ်ကျွန်နန္ဒ”

- ဗုဒ္ဓမြတ်စွာသည် ဝေတဝန်ကျောင်း၌ စံတော်မူစဉ်၊ ရှင်သာရိပုတ္တရာ၏ တပည့်ရဟန်းတစ်ပါးသည် တစ်နေရာတွင် ရိုသေကျိုးနွဲ့ဟန်ပြု၍ အခြားတစ်နေရာတွင်မူ မာန်ဖြင့်ဆန့်ကျင်ဘက်ပြု၏။ ထိုအကြောင်းကို စွဲ၍ “နန္ဒ” ဇာတ်ကိုဟောတော်မူသည်။
- လွန်လေပြီးသောအခါ သူကြွယ်အိုတစ်ဦးသည် မိန်းမငယ်တစ်ဦးနှင့် သင့်မြတ်ကာ သားတစ်ယောက်ရ၏။ သူကြွယ်အို ချစ်သောသားငယ်ကိုကြည့်၍ စဉ်းစားမိသည်မှာ မိမိကွယ်လွန်သည့်အခါ သားငယ်၏မိခင် နောက်အိမ်ထောင်ပြုခဲ့သည်ရှိသော်၊ ဤသားငယ်ဆင်းရဲမည်ကို စိုးရိမ်မိ၏။ ထိုစိုးရိမ်စိတ်ဖြင့် သားငယ်၏ နောင်ရေးကိုရွယ်၍ ရွှေငွေဥစ္စာတို့ကို တစ်နေရာတွင် မြှုပ်နှံ၍ထားကာ၊ ကျွန်ဖြစ်သူ “နန္ဒ” အား မှာကြား ခဲ့သည်။
- နောင် သူကြွယ်အို ကွယ်လွန်သည့်အခါ သူကြွယ်အို၏သားဖြစ်သူ က ကျွန်နန္ဒအား ဥစ္စာများမြှုပ်နှံရာ ကိုမေး၏။
- ကျွန်နန္ဒက သူကြွယ်အို၏သားအား မြှုပ်နှံရာကို မပြရုံမျှမက ပြင်းပျံ့သောမာန်ဖြင့် ဆဲရေးစကားပင်ဆို၏။ သူကြွယ်အို၏ သားလည်း နောက်တစ်ကြိမ်သွားရောက်မေးပြန်၏။ ကျွန်နန္ဒလည်း ရှေးနည်းတူစွာ မောက်မာဆဲရေး၏။
- သူကြွယ်၏သားသည် သူ့ဖခင်၏ မိတ်ဆွေသူကြွယ်တစ်ဦးထံ ကျိုးကြောင်းစုံကာ ပြောပြလေသည်။
- ထိုသူကြွယ်က “ကျွန်နန္ဒ မာန်ကြွ၍ သင့်အားမောက်မာဆဲရေး၏။ ထိုရပ်၍ ဆဲရေးသောအကြင်အရပ်၊ အကြင်နေရာ၌ဥစ္စာများ မြှုပ်နှံရာပင်ဖြစ်လိမ့်မည်။ ထိုနေရာ၌ ကျွန်နန္ဒကို တွန်းဖယ်ကာတူးလေလော့” ဟုဆို၏။
- ထို အကြံပြုမိန့်မှာချက်အတိုင်းပြုလေသော် ဖခင်ကြီးမြှုပ်နှံခဲ့သော ရွှေငွေဥစ္စာတို့ကိုရရှိလေသည်။
- ဤဇာတ်တော်၏ အဓိကညွှန်းချက်မှာ “ဥစ္စာခနကြောင်း၊ ဥစ္စာခနရိုရာရပ်နေရုံမျှဖြင့် မာန်ရှိန်တက်ကြောင်း” ကို ပြဆိုသည်။
- လူလောကဝယ် အကြောင်းတစ်ခုခုအပေါ်အမှီပြု၍ မာန်ရှိန်တက်ကာ၊ အမဲကိုအဖြူထင်း၊ အမှားကို အမှန်ထင်း၊ မောဟဝင်တတ်ကြသည်။
- မာန်ရှိန်တက်ခြင်း အကြောင်းရင်း ၉ ပါးကို ရှေးစာတို့တွင် တွေ့ရသည်။
- ၁။ ဇာတိ ၂။ မျိုးနွယ် ၃။ အတတ်ပညာ ၄။ ရောဂါကင်း ၅။ နုပျိုသန်စွမ်း ၆။ သက်ရှည် ၇။ အဆင်းလှ ၈။ ဥစ္စာခန ၉။ ချွေပေါ့၊ ကျော်ဇော၊ ဩဇာကြီး။
- ဤအချက်၊ ဤအကြောင်းရင်းတို့သည် မာန်မာန်ကို ဖြစ်စေတတ်၍ သတိမပြတ်မူကာ မာန်ကိုပယ်၊ မောဟကို ခွင်းနိုင်ကြလေက ကောင်းလေစွ။

ရလဒ်နှင့်မဂ္ဂဇင်းကြီးကြပ်ရေးအဖွဲ့

ဦးခင်မောင်လေး	တာဝန်ခံကြီးကြပ်သူ
မိုးသောကြာ	အထိမ်းအမှတ်အဖွဲ့
ဦးစိန်ရွှေ	အဖွဲ့ဝင်
ဦးဝေဌ်မြင့်	အဖွဲ့ဝင်
ဦးအောင် (ဘုန်းမောင်မောင်)	အဖွဲ့ဝင်

- ပုံနှိပ်သူ** ● ဦးစကြည် (မြ-၀၂၄၀၉) ပညာစိမ္မာန်ပုံနှိပ်တိုက်၊ အမှတ်(၄၁)၊ ၄၄ လမ်း၊ ရန်ကင်းလှည့်ကုန်းအောက်(၆)ဆက်၊ လမ်း(၅၀)ရန်ကင်းလှည့်ကုန်းအောက်၊ စာသားများရိုက်နှိပ်သည်။
- ကျွန်ုပ်တို့၏** ● “မြေစွန့်ထွန်းဈေး” ၁၆၄၊ ၃၀လမ်း(လယ်)၊
- စာအုပ်ချုပ်** ● ယဇ်၊
- ထုတ်ဝေသူ** ● ဦးခင်မောင်လေး (ယာယီ-၃၅၇)၊ အမှတ်(၇၇)၊ ရေကျော်၊ ရန်ကင်းမြို့။

အယ်ဒီတာချုပ်

ဦးထွန်းလွင် (ဓမ္မာစရိယ၊ ဘီအေ)

မွမ်းမံမှုအယ်ဒီတာ

ဦးအောင် (ဘက်လင်းစာပေ)

အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးမှူး

ဦးတင်စိန်

အစုံစာနိဒါ

မောင်ဘေးမြင့် (မြန်မာ့ဒီမိုကရေစီ)

(အစု-၂၄၊ အမှတ်-၇)

ခရစ္စတ-ချစ်၊ နုပျို-မိမိ

ခရစ္စတ-ချစ်၊ နုပျို-မိမိ

စာအုပ်ချုပ်သူ - ၄၂၂၈၇ (၀၆)

မျက်နှာစုံအုပ်ချုပ်သူ - ၂၉၂၉၇ (၆) စောင်(၁၅၀၀၀)

ကိုယ်စားလှယ်နှစ်ဦး
(၁၄) ကျပ်

မာတိကာ

အတွဲ-၂၄။ အနတ်(၇)၊ ၁၉၉၇ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ

မျက်နှာစုံအဖွဲ့

- ၁ မောင်အေးမြင့် ● ဥစ္စာကြောင့်ဟန်ကြာသူကြွယ်ကျွန်းနဂါး

ခေါင်းကြီး

- ၃ စာတည်းချုပ် ● ကျွန်ုပ်တို့လေ့လာထားစရာ(၄၉)

အတိတ်ကမ္ဘာနှင့်ဟူ

- ၄ မောင်အေးမြင့် ● ခေါင်းထောင်ကလေးကလေးအနုပညာ

ရတနာသုံးပါးအကျ

- ၄၁ ဦးမြင့်အောင် ● ပုတီးတန်ခိုး အကျိုးကြီးကျယ်

အမေးအဖြေ

- ၂၅ ဟံသာသီရိ ● ဦးခင်မောင် (တနင်္သာရီ) ၏ မုဒုပါဒ်ဆိုင်ရာအမေးအဖြေ

ဤကမ္ဘာပျံသွားစကား

- ၂၇ မင်းစိုး (ဟံသာစွယ်) ● အကကောင်းလို့ မောင်းလောင်းပေါ် ကြင်ရာတော်နဲ့ လွဲတဲ့ဥဒေါင်း

ဆောင်းပါးများ

- ၇ ဝင်းလွန်သန် ● နောက်ပြောင်ကျိပ်စယ်သတိပြုဖွယ်

- ၁၁ အရှင်ပညာလောတ ● ဒေါသထိန်းက ဘုံကောင်းရ
- ၁၅ ဦးအေးခိုင် ● ဗုဒ္ဓကျမ်းလာနတ်ပြော(၃၆)
- ၁၇ မြမြရွှေ(သန်လျင်) ● သံသရာဆုံးတိုင်
- ၂၀ ဦးသန်းမြင့် ● မဟာစည်ဆရာတော်ဘုရားကြီး ကချင်ပြည်နယ်ခရီးဆက်
- ၃၅ စိန်ရွှေလှိုင် ● မဟာကျွန်းရှင်တော်မြတ်ကြီး
- ၃၈ ရေစကြိုကိုမဟာ ● နောက်ဆရာမ ပြောတော့ဘူး
- ၄၀ ရှင်ဗြိန်း ● မိုးရွေလှတ်
- ၄၃ ယော(သကျမုတ္တ) ● ဗုဒ္ဓသာသနာ
- ၄၅ ဝေဗ္ဗသီ ● ဝိပဿနာနှင့်ခေတ်သစ်ကမ္ဘာ
- ၄၈ လပျက် ● သိမ်သုတ်အောင်ပွဲ
- ၄၉ သော်တာဝင်းစင် ● သာရဏီပြည်ကြွယ်
- ၅၃ ပုဂံဦးသီဟ ● တက္ကသိုလ်
- ၅၇ လှမြင့်ကျော် ● အမေရိကန်ဗုဒ္ဓဝါဒသစ်

အနားအစွဲပြုစာအုပ်

- ၂၉ ချစ်ဦးညို ● ဝသုန်ဤမြေသိကြားစေသက်သေညွှန်းစာအုပ်
- ၅ ဦးဝေခ(ကမ်းမိုး) ● သေကံမရောက်
- ၉ မိုးဉာဏ(ခေ) ● ကြီးမဲနှောင်
- ၂၃ စာသင်မိုးတု ● အမှန်တရားကိုမြန်ကြားသိစေသူ
- ၃၃ ကံကြီးမောင် ● မိုးကြိုးလက်နက်သိကြားစက်
- ၅၂ ဦးဌေးအောင်မွန် ● ဆရာပြစ်မှား ဒုက္ခခံစား
- အကျမ်း ● ဘဝတွက်တာသိမှတ်စရာကဏ္ဍ
- ၆၀ ဝိုင်အမ်ဘီအေသတင်းလွှာ

ကျွန်ုပ်တို့ လေ့လာထားစရာ (၄၉)

ကျွန်ုပ်တို့ သာသနာ့ဒါယဇ္ဇသုတ်သင်တန်းတို့၏ သာသနာ့အမွေခံနှင့်စပ်၍ သားယောက်ျားလေးများ ကိုရင်ဝတ်ပုံနှင့် ပတ်သက်ပြီး လေ့လာခဲ့သည်မှာ အတော်လေး စုံသင့်သလောက်ခံသွားပေပြီ။

ဤသို့လေ့လာရသည်မှာကလည်း ကျွန်ုပ်တို့ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တွေမှာ သဒ္ဓါဗုဒ္ဓဘာသာနှင့် ပညာဗုဒ္ဓဘာသာ ဟူ၍ နှစ်မျိုးရှိနေသည်။ သဒ္ဓါဗုဒ္ဓဘာသာဆိုသည်မှာ မိဘမျိုးရိုးကဗုဒ္ဓဘာသာဝင်ဖြစ်လိုသူ မိမိတို့လည်း ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်ဖြစ်လာခဲ့သည်။ ဗုဒ္ဓဘာသာနှင့်စပ်လျက် ဘာမျှအခြေအမြစ်မခံ။ လူ့ရင်ကုသိုလ်ရသည်။ သီလခံယူရင်ကုသိုလ်ရသည်ဟုစသည်ဖြင့် သာမန်လေး ကံသာသိသည်။ ကုသိုလ်ရသည်ဟုသော ယုံကြည်ချက်သာရှိသည်။ ထိုထက်မပိုချေ။

ပညာ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်များကျတော့ ထိုသို့မဟုတ်။ ဗုဒ္ဓဘာသာနှင့်စပ်၍ သိသင့်သမျှသိနိုင်သမျှကို လေ့လာထားသည်။ နားလည်အောင်လုပ်ထားသည်။ ထိုဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တို့ကျတော့ သဒ္ဓါဗုဒ္ဓဘာသာဝင်ထက် ပိုပြီးအကျိုးရှိသည်။ ဘာကုသိုလ်မျိုးပဲလုပ်လုပ်၊ သူတို့မှာကိုယ်လုပ်သည့်ကုသိုလ်အလုပ်နှင့်စပ်၍ အခြေအမြစ်မှစပြီးသိပြီးဖြစ်၍ အကျိုးဖြစ်ထွန်းကြသည်ချည်းဖြစ်သည်။

ရှင်ပြုတာချင်းအတူတူ ဖြစ်သော်လည်း ရှင်ပြုပုံနှင့်စပ်၍ သိသင့်သည်ကို သိထားသည် ပုဂ္ဂိုလ်များကျတော့ အကျိုးရတာချင်းတူပေမယ့် ကိုယ်ကပိုပြီး အကျိုးအမြတ်ထွက်ချင်သည်။ ဥပမာသားကိုရင်ဝတ်ပုံနှင့်စပ်ပြီး အခြေခံမရှိသူက 'ငါ့သားလေး ကိုရင်ဝတ်ပေးရပြီ' ဟု သာမန်တွေ့ပြီးသာ ပီတိ ဖြစ်နိုင်သည်။ အခြေခံသိပြီးသူက 'ဆံချုပ်၊ ကိုရင်ဝတ်ပုံ၊ မိမိသားသန္တာနှင့်တည်ကိန်းနေသော သရဏဂုံတို့ သီလသိက္ခာတို့၏ အထက်တန်းကျပုံစသည်တို့ကိုတွေ့ရင်း ပီတိကျရသည်မို့ ပိုပြီးအကျိုးဖြစ်ထွန်းရလေသည်။

သို့အတွက် ကျွန်ုပ်တို့အဖို့ ကျွန်ုပ်တို့နှင့် မကင်းနိုင်သော ကုသိုလ်အမျိုးမျိုးတို့၏အကြောင်းကို လေ့လာနေကြခြင်းဖြစ်သည်။ နိတိဆရာများက ဆိုသည်။ မွေးဖွားလာသည့် သားယောက်ျားလေးတို့နှင့်စပ်၍ ၁။ အဝဇာတသား၊ ၂။ အနုဇာတသား၊ ၃။ အတိဇာတသားဟူ၍ သားသုံးမျိုးရှိသည်။

ထိုသုံးမျိုးအနက် အဝဇာတသား ဆိုသည်မှာ မိဘအောက်ယုတ်ညီသော သားမျိုးဖြစ်သည်။ မိဘ၏ဂုဏ်ရည်နှင့် ဆွေမျိုး၏ ဂုဏ်ရည်ကို ဖျက်ဆီးသည့်သားမျိုးဖြစ်သည်။ မိမိ မိဘ၊ ဆွေမျိုးတို့မလုပ်ခဲ့သော အပြစ်ရှိသည့် အလုပ်မျိုးစုံကို လုပ်သည်။ မိဘပျက်နာကို အိုးမသုတ်သည့် သားမျိုးဖြစ်သည်။ ထိုအဝဇာတသားမျိုးကို ဘယ်လိုမိဘမှ အလိုမရှိကြချေ။

အနုဇာတသားကိုမူ အဝဇာတသားထက်ပိုပြီးနှစ်သက်ကြသည်။ အနုဇာတသားဆိုသည်က မိဘနှင့်တန်းတူသော သားမျိုးဖြစ်သည်။ မိဘ၏ ခြေရာထပ်သားမျိုးဖြစ်သည်။ သူ့ကြောင့် မိဘဆွေမျိုးအရှက်ရခြင်းမရှိချေ။ အတိဇာတသားမျိုးကျတော့ မိဘတိုင်းကတောင်းတသော၊ အလိုရှိသော၊ မြတ်နိုးသောသားမျိုးဖြစ်သည်။ အတိဇာတသားမျိုးက မိဘထက်သာလွန်သည်။ လောကရေးဘက်တွင်လည်း သာလွန်သည်။ ဓမ္မရေးဘက်တွင်လည်း သာလွန်သည်။

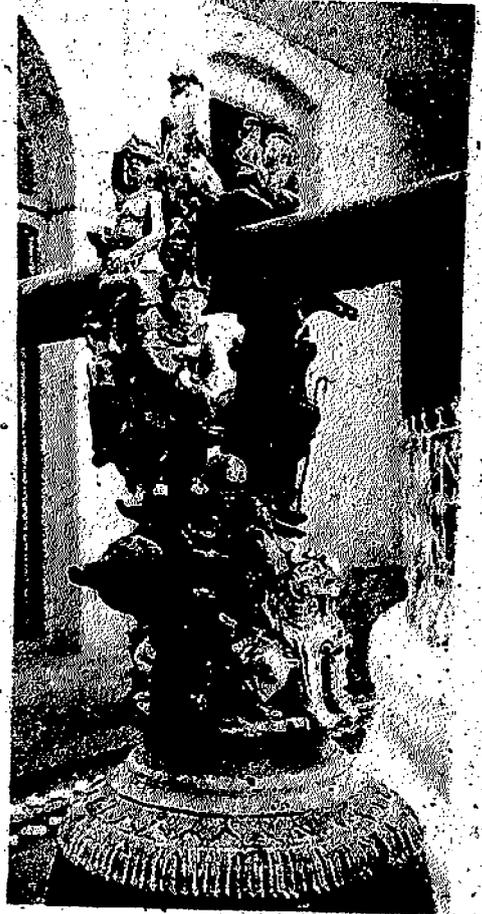
လောကရေးမှာဆိုက ပညာအရည်အချင်းအားဖြင့်လည်း မိဘထက်သာသည်။ စီးပွားရေးရာမှာလည်း မိဘ၏ လက်ငုတ်လက်ရင်းထက်သာသည်။ ကြီးပွားအောင်လုပ်သည်။ လူမှုရေးဆိုကလည်း မိဘဆွေမျိုးတွေ ဂုဏ်တက်ရလောက်အောင် ဆောင်ရွက်နိုင်သည်။ ထိုသားမျိုးကို မိဘတိုင်းက အလိုရှိကြသည်။ မွေးလာကတည်းက အတိဇာတသားမျိုးဖြစ်ပါစေဟု ဆုတောင်းကြရသည်။

ထိုသို့ လောကရေးမှာ သာသလို အနုလိုကိုရင်ဝတ်ပေးလိုက်သည့်အခါမျိုးကျတော့ ဓမ္မရေးဘက်မှာလည်း သာလွန်သွားသည်။ ကျွန်ုပ်တို့မှာ သာမန်သီလလောကံသာ ပြုကျင့်နိုင်သည်။ သာသနာ့ဘောင်ရောက်လာသည်ကိုရင်များကျတော့ အမိသီလ၊ အမိသိက္ခာ၊ အမိပညာဟုသောသိက္ခာသုံးရပ်မှာ ကျွန်ုပ်တို့ထက်သာလွန်သွားပေသည်။

ဤသို့ဖြစ်ရသည်မှာကလည်း ကျွန်ုပ်တို့မိမိတို့ရာသာသနာတော်ကမြင့်မြတ်ပြီး အထက်တန်းကျလိုဖြစ်သည်။ တန်းမရှိလိုဖြစ်သည်။ သာသနာတော်အတွင်း ရောက်လာသည်နှင့် ဤလိုထူးခြားသော သီလတန်ဆာ၊ ပညာတန်ဆာ၊ သမာဓိတန်ဆာများ အလိုလိုဆင်မြန်းပြီး ဖြစ်သွားကြတော့သည်။ ဤကား ထူးခြားမြင့်မြတ်သော သာသနာတော်ကြောင့် ဖြစ်ရခြင်းဖြစ်သည်။

သို့ဖြင့် မိမိသာသနာ၏အထက်တန်းကျမြင့်မြတ်ပုံ ထူးခြားပုံနှင့် ထိုသာသနာကိုမိမိသူတို့မှာပါ ထူးခြားမြင့်မြတ်လာရပုံတို့ကိုပါချင့်တွက်နိုင်ပြီး သာသနာကလစ်ညွှန်ထားသော အကျင့်သိက္ခာများကို အတတ်နိုင်ဆုံးထိန်းသိမ်းသွားဖို့လိုကြောင်း ရေးသားလိုက်ရပေသည်။

အဝိတ်ကမ္မိမာဗ္ဗ

ခေါင်းလောင်းက ပေးသော အနုပညာ

- * ခေါင်းလောင်းကို ဗုဒ္ဓဘာသာ မြန်မာတို့က ကုသိုလ်ကောင်းမှုနှင့် တွဲစပ်၍ အသုံးပြုကြသည်။
- * ဘုရားရှင်ပြင်တော်တို့၌ ကုသိုလ်အကျိုး မျှဝေခံစားနိုင်ရန်အလို့ငှာ၊ ခေါင်းလောင်းထိုးကြသည်။
- * ခေါင်းလောင်းစင်အနီးရောက်သူ၊ ခေါင်းလောင်းထိုးသူ သတိမူစေရန်၊ ခေါင်းလောင်း၏ 'ပုဂ္ဂိုလ်ထုပ်ကွေ့၊ ခေါင်းလောင်းကိုင်း၌ သိသာထင်ရှားသည့် ဇာတ်ကွက်တစ်ခုခုကို အနုလက်ရာကျွမ်းကျင်စွာဖြင့် ပန်းတည်း ပညာရှင်က ဖော်ပြလေ့ရှိသည်။
- * ယခုပုံတွင် ဝေဿန္တရာဇာတ်မှ ဂဏှာ၊ ဇာလီ မောင်နှမကို ရုက္ခစိုးနတ်များ စောင့်ရှောက်ထားပုံ၊ မဒ္ဒိဒေဝီ သစ်သီးရှာထွက်ပုံ၊ ဝေဿန္တရာမင်းကြီး ရေစက်သွန်းချနေပုံများပါရှိသည်။
- * နေရာကျဉ်းကျဉ်းနှင့်လိုက်လျောညီထွေ ဗုဒ္ဓယဉ်ကျေးမှုပညာပေးဆွဲဆောင်နိုင်သည့်အတွက် စတင်ဖန်တီး နိုင်ခဲ့သည့် ပညာရှင်များအား ချီးကျူးလေးစားမိပါသည်။

မောင်အေးမြင့် (မြန်မာပုဒ်ပိုင်း)

ပျောက်ပျောက် အပျက်ပျက်ချ

တုံးပုံကျေးရွာ ကိုကျော်ငြိမ်း မလှချယ်တို့၏ တိုက်တက်မက်မက်ပွဲ ဖင့်လျှောက်သောကြောင့် ချိတ်သစ် ကျောင်းသို့ ရောက်ရှိသွားပါသည်။ ထိုကျောင်းသို့ရောက် ပြီး အဖော်ရည်များ ဘုဉ်းပေးပြီးသောအခါ အဝတ်အစား သန့်သန့်ဝတ်ဆင်ထားသော လူတစ်ယောက် စာရေးသူ ထံ ရောက်လာပြီး ဦးချကန်တော့ပါသည်။ စာရေးသူ သည် ဤဒကာကို မသိမြင်ဘူးပါ။ ယင်းသို့ မမြင်ဘူးပါပဲ စာရေးသူထံ လာရောက်ကန်တော့ခြင်းကြောင့် ဝတ္တရား အရ စကားပြောရပါသည်။

“ဒကာကြီးကို မမြင်ဖူးဘူး။ ညွှန်သည်လား”

“မှန်ပါ။ တပည့်တော် တောအုပ်မောင်မောင်လို ခေါ်ပါတယ်ဘုရား။”

“ဪ တော်အုပ်ကြီးမောင်မောင်ဆိုတာကို။ ဒကာကြီးနာမည်တော့ ကြားဖူးနေတာကြာပါပြီ။ လူကိုယ် တိုင်ကတော့ ခုမှမြင်ဖူးတော့တယ်”

“တင်ပါ။ လူချင်းမတွေ့ကြလေတော့ မသိမြင်ဘူး ကြဘူးပေါ့ဘုရား”

“တောအုပ်ကြီး အရင်က ပြောင်ခပ်တယ်လို ကြားလိုက်ဖူးတယ်။ ဟုတ်သလားဒကာကြီး”

“မှန်ပါတယ် ဘုရား။ သေကံမရောက်တော့ အသက်မပျောက်သေးဘူးပေါ့”

“ဗဟုသုတအဖြစ် ပြောပြစမ်းပါဦး”

“တပည့်တော်များအလုပ်က တောထဲလှည့်လည် နေထိုင်အလုပ်လုပ်ရတယ် ဘုရား။ တောအုပ်ကြီးတစ် ယောက်၊ ဖြစ်လာဖို့ရာ ဇာတ်ထဲကလို နတ်ရေကန်ထိ ချလိုက်တာနဲ့ ဝင် နှစ်သားအရွယ် ဖြစ်လာတာမျိုး မဟုတ်ဘူးဘုရား။ နှစ်ပေါင်းများစွာ ဌာနပေါင်း၊ နေရာ ပေါင်းများစွာမှာ အမှုထမ်းရတယ်။ အရည်အချင်းပြည့်မှ တောအုပ်ကြီးရာထူးရတယ်ဆိုကြပါစို့။ ဒီလို တောတွင်း လှည့်လည်အမှုထမ်းရင်း အခုလို ကသာအခြေခံဒေသမှာ ခုနစ်ဖို့နယ်အုပ်ရာကို ရောက်လာခဲ့ပါတယ်။ ဟိုးအရင်က တော့ တောတွင်းလက်နက်ကိုင်တွေနဲ့ မတွေ့အောင်

ရှောင်ရင်း ကိုယ့်အလုပ်ပြီးအောင် ဆောင်ရွက်ကြရတယ်။

ကိုယ်ရည်သွေးတာတော့ မဟုတ်ပါဘူး။ တပည့် တော်အကြောင်း ဆက်လျှောက်ပါရစေ။ တပည့်တော် မိဘများက တပည့်တော်တို့ငယ်စဉ်ကတည်းက ရတနာ သုံးပါး၊ ဆည်းကပ်ကိုးကွယ်တတ်အောင် အမြဲလှူဒါန်းခဲ့ ပါတယ်။ ဘွဲ့ရ အလုပ်လုပ်လို့ အမှုထမ်းရတဲ့အခါမှာလဲ ဘယ်နေရာ ဘယ်ဌာနရောက်ရောက် ရတနာသုံးပါး မပေးဖို့ သီလမြဲဖို့ ရသမျှ ပရိတ်တော်များကို ရွတ်ဖတ် ပွားများဖို့ အမြဲတန်းမှာပါတယ်။

တပည့်တော်ကလဲ ဆရာမိဘများမှာတဲ့အတိုင်း လိုက်နာခဲ့ပါတယ်။ ယနေ့ထက်တိုင် ညရော မနက်ပါ ဝတ်ပျက်ခဲ့ပါဘူး။ တပည့်တော်ဟာ ခရီးထွက်တော့မယ် ဆိုရင် မိမိသွားရမယ့်အရပ်ကို မုန်းပြီး လက်အုပ်ချီပြီး နမောတသသ ကိုးခေါက်ရွတ်ပါတယ်။ ပြီးမှ ခရီးထွက် လေ့ရှိပါတယ်။

ဒီလိုနဲ့ တပည့်တော်ဟာ ဒုတောအုပ်ရာထူးတက် ပြီး ထီးချိုင့်မြို့နယ်ရန်ကို ရောက်ခဲ့ရောဆိုပါတော့။ တပည့်တော်တို့ဟာ တာဝန်အရ ဟသံဘာသစ်တော၊ နန်းပေါင်းသစ်တောထဲ အလုပ်လုပ်ကြဖို့ရောက်ခဲ့ကြ တယ်။ အဲဒီအချိန်က သစ်ကြီးဝါကြီး၊ ကြိမ်နွယ်တွေ ပေါ်ရုံတင်မကဘူး။ တောဆင်း၊ ရှိ၊ ပြောင် စတဲ့ တော ကောင်တွေလည်း အလွန်ပေါတယ်ဘုရား။”

“ဟုတ်မယ်၊ မကြာသေးခင်က ဟသံဘကြီးခိုင်း ထဲမှာ ဆင်ကိုကျူးသွင်းဖမ်းကြလို့ ဆင်ကိုးကောင်ရတယ် လို့ ကြားလိုက်သေးတယ်”

“မှန်တယ်ဘုရား။ ကြာအင်းကျိုး၊ ဂျဲကောကျိုး။”

၆ ❁ ရာဇာဓိပတိ

ဟင်္သာကျားဆိုတာ ထင်ရှားတဲ့ ကျားတွေပါ။ ဒီလိုနေကြရင်း တစ်နေ့တော့ တပည့်တော်လက်အောက်ယ်သားများ ဖြစ်တဲ့ ဦးစာတို့အဖွဲ့သားတွေနဲ့ ဟင်္သာကြီးပိုင်းအတွင်းမှာ ပင်တောင်ရိုက်ထွက်ခဲ့ကြတယ်။ တပည့်တော်တို့ စခန်းကိုတော့ ပေါက်နက်ရွာသား ဦးကြောင်ကို ထားခဲ့တယ်။

ဒီလိုနဲ့ စခန်းကထွက်လာလို့ ရှစ်ရက်မြောက်တဲ့နေ့မှာ ဟင်္သာတစ်ကောင် ချောင်းအနီး ရောက်လာကြတယ်။ ဒီနေရာဟာ ပင်တောင်ရိုက်စရာတွေ အတော်များလို အပေါ်မော့ကြည့်ရင်း စကားတပြောပြောနဲ့ အလုပ်လုပ်ရင်း လာကြတယ်။ တပည့်တော်က ပင်တောင်ရိုက်အပင်များကို ငုံ့ပြီး စာရင်းဇယားထဲ မှတ်သားနေခိုက်မှာ ဝသလဲတောထဲက ပြောင်တစ်ကောင်ဟာ ငြိမ်းခနဲထွက်လာပြီးရှူးဆိုတဲ့အသံနဲ့အတူ တပည့်တော်ကို ချီနဲ့ခတ်လိုက်တာ တိမ်းချိန်မရလိုက်ဘူး။ တပည့်တော်ဟာ သူ့ချီများက ခါးပတ်ကြားထဲဝင်နေတော့ ချီများမှာ ကားယားကားယားနဲ့ ဖြစ်ပြီးပါသွားတယ်။ ကြောက်တော့ ဘာမှသတိမရဘူး။ နောက်တော့စိတ်ထိန်းပြီး အော်လဲအော်၊ နမောတသလဲရွတ်တယ်။ ဦးစာတို့အဖွဲ့က တပည့်တော်နဲ့ ခပ်လှမ်းလှမ်းမှာနေတော့ တပည့်တော်အော်သံကြားမှပဲ အတင်းတွန်းလိုက်ကြတယ်။ ပြောင်ကြီးဟာ ခေါင်းတခါခါနဲ့ဆိုတော့ တပည့်တော်လဲ ဘယ်အငြိမ်းရှိပါ့မလဲ ဘုရား။ ဒီလိုခါလေ တပည့်တော်ကြောက်လေ၊ ကြောက်လေ ဘုရားတလေပေါ့။

နောက် ပြောင်ကြီးဟာ အားကုန်ခါလိုက်တဲ့အခါ ဝန်းခနဲလွင့်စင်ပြီး တပည့်တော် တစ်နေရာကျသွားတယ်။ ကျသွားတာသာ သိလိုက်တယ်။ နောက် ဘာမှသတိမရတော့ဘူး။

နောက် နားထဲကို "ဝူ" ဆိုတဲ့ လူခေါ်သံကြားတော့မှ သတိရလာတယ်။ သတိရချင်း နေရာကမထဖြစ်သေးဘူး။ ကြောက်စိတ်က ပပြေသေးပဲကို။ နောက်ကိုယ်ကိုလှုပ်ကြည့် စမ်းကြည့် ဘာမှမဖြစ်ဘူး။ အန္တရာယ်လဲ ကင်းပြီထင်တော့မှ ပြန်ပြီး "ဝူ" သံပေးရတယ်။ တပည့်တော်ကတော့ အနာတရတောင် မဖြစ်ဘူးဘုရား၊ ဒါပေမယ့် ပြောင်ကြီးကတော့ တပည့်တော်နဲ့ မလှမ်းမကမ်းမှာ သစ်ပင်ခေါင်းစိုက်ပြီး သေနေတာတွေ့ရတယ်။ ဦးစာတို့အဖွဲ့ရောက်လာပြီး ပြောင်ကြီးကို သေသေချာချာ

ကြည့်တော့မှ ဝမ်းဗိုက်မှာ ဒဏ်ရာ နှစ်ချက်သုံးချက် မှန်ထားတာတွေ့ရတယ်။ တပည့်တော်လဲ ဒီအခါကျမှ ပြီးနိုင် ရယ်နိုင်တော့တယ်။

"ပြောမယ့် ကြီးဖူးမှဆိုတာလို ကိုယ်တိုင်ကြိုရလို့သာ ယုံရတော့တယ်။ တပည့်တော်အထင်ကတော့ နေ့စဉ်မပြတ် ရတနာသုံးပါး ဆရာသမားမိဘများကို မမေ့မှု၊ ဆည်းကပ်မှု၊ ပရိတ်ပေတ္တာပွားများမှုတွေကြောင့် လို့ ယူဆမိနေတယ်။

တကယ်သေရမယ့် အချိန်ပါပဲ၊ ပြောင်ဆိုတာ အားလဲကြီးတယ်။ ရမ်းလဲရမ်းတဲ့အကောင်မျိုးပါ။ သူ့ကို တောကျွဲလို့တောင် ခေါ်ထားရတာကြည့်တော့"

"ဒကာကြီးရဲ့ ကိုယ်တွေ့ကို ဦးစင်း စာရေးပြီး စာစောင်တွေထဲမှာ ထည့်ချင်တယ်။ ခွင့်ပြုပါမလား"

ပြုပါတယ်ဘုရား။ ပြုပါတယ်။ ရတနာသုံးပါး ကျေးဇူး တကယ်ပဲကြီးတယ်ဆိုတာ ကိုယ်တွေ့မို့ အခြားသူတွေလဲ အားကိုးအားထားပြုစေချင်ပါတယ်။ ရေးပါ။ တပည့်တော်ခွင့်ပြုပါတယ်"

"ထို့နောက် အခြားတွေရာစကားများပြောပြီး လူချင်းခွဲလိုက်ကြပါတော့သည်။ တောအုပ်ကြီးဦးမောင်မောင်သို့ အမှတ်တရ။

ဦးလဝန

ယတြာချေစရာ မလိုပါ

သုစရိုက်တရား ကျင့်သူတို့အား နက္ခတ်ကောင်း၊ မင်္ဂလာကောင်း၊ အခါကောင်း၊ ခဏကောင်း၊ အားလုံးအကောင်းချည်းဖြစ်၍ မကောင်းသော နက္ခတ်၊ မင်္ဂလာ၊ အခါ မရှိ။ နက္ခတ်၊ မင်္ဂလာ၊ အခါကောင်းကြိုရန် ဓာတ်ရိုက်ယတြာစသော ပြုပြင်မှု ပြုရန်မလို။ သူတော်ကောင်းတရား ကျင့်ရန်သာလိုသည်။

အရှင်ခါသောဋ္ဌာဘိဝံသ
(သပြေကန်ဆရာတော်)

နောက်ပြောင်ကျစ်လှယ် သတိပဿ

စင်းလွင်သန့်

ရတနာမွန်မဂ္ဂဇင်းများကို လစဉ် ဖတ်မိပါသည်။ ဖတ်မိသည်ဆိုရာ၌ သာမန် ဖတ်မိရုံမဟုတ်ပါ။ စာအုပ်ပါ မှတ်သားစရာများ၊ သံဝေဂယူစရာများ၊ ကံ၊ ကံ၏အကျိုး တရားများကို မှတ်စုတွင် ရေးကူး၍ ဖတ်၊ မှတ်၊ အာရုံ ဆောင်သည်များ များစွာပင်ရှိပါသည်။ ငယ်စဉ်ကတည်းက အဘိုးအဘွားတို့သည် ဘာသာရေးမျိုးစေ့ကို ဇာတ်တော် များ၊ ပုံပြင်များဖြင့် နားဝင်အောင် ပုံသွင်းခဲ့ပါသည်။ ယခုအခါတွင် ဘာသာရေးစာပေများ ဖတ်လိုမှုသည် ကြီးထွားလာခဲ့ပါသည်။ ထို့ပြင် မိမိကြုံတွေ့ခဲ့သော အကြောင်းအရာ၊ ခံစားချက်တို့ကိုလည်း တစ်ဆင့် ဖောက်သည်ချချင်သော ဆန္ဒ ပြင်းပြခဲ့ပါသည်။

၂၀-၁၂-၉၆ နေ့က မုံရွာသို့ ရောက်ခဲ့သည်။ မတွေ့တာကြာပြီဖြစ်သော ဘုတလင်မြို့သွေး (အလပြ ကျောင်းဆရာ) နှင့်တွေ့၍ စမ်းသော်တာလက်ဘက်ရည် ဆိုင်တွင် ထိုင်မိကြသည်။ ကျောင်းသားဘဝက သူငယ် ချင်းများအကြောင်း၊ စီးပွားရေးအကြောင်း၊ အိမ်ထောင် ရေးအကြောင်း ရောက်တတ်ရာများလည်း ပြောမိကြ ပါသည်။

ဒါနဲ့ “မြသွေး” “ကိုလှဝင်းအခြေအနေ ဘယ်လိုလဲ”

ကိုလှဝင်းဆိုသူကား မြသွေးနှင့် တစ်ရွာတည်း ဖြစ်၍ တတိယနှစ် မြန်မာစာဖြစ်ပါသည်။ ထိုနှစ်တွင်ပင် စိတ်ဖောက်ပြန်၍ ပညာရေးတစ်ပိုင်းတစ်စဖြင့် တစ်စခန်း ရပ်ခဲ့ပါသည်။

ဒီလိုကွာ “မြင့်စိုးရ”

“ဟာကွာ ပြောတောင် မပြောချင်တော့ပါဘူး” ထမင်းလွတ် ဟင်းလွတ်နဲ့ ဟိုတုန်းကလို ရူးတုန်းပါပဲ”

“ဟုတ်လား၊ ကြားရတာ စိတ်မကောင်းစရာပဲ ကွာ၊ ဘဝအကျိုးပေးလို့ ဆိုရမှာပေါ့ သူငယ်ချင်းရာ”

ထိုစဉ်က ကိုလှဝင်း၏ စိတ်ဝေဒနာကို ဖန်တီး ပေးလိုက်သည် လူတစ်စုကိုလည်း ဒေါသဖြစ်မိပါသည်။ “တောက်” တစ်ချက်ပင် ခေါက်လိုက်မိ၏။ ထိုတောက် ခေါက်သံနှင့်အတူ အတိတ်၏ ပုံရိပ်လွှာများကို ပြေးလွှား လှုပ်ရှားလာတော့၏။

ကျွန်တော်တက္ကသိုလ်ကျောင်းသားဘဝ၊ (၁၉၈၅) ခုနှစ်ကဖြစ်သည်။ ကိုလှဝင်းသည် တောနယ်မှလာ၍ ကျောင်းတက်သော ကောလိပ်ကျောင်းသား ဖြစ်သည်။ မုံရွာကတည်းက ဝိဇ္ဇာ-သင်္ချာ ဘာသာတွဲယူ၍ ကျွန်တော် နှင့် သိကျွမ်းရင်းနှီးခဲ့ပါသည်။ မုံရွာကောလိပ်မှ ပထမနှစ်၊ ဒုတိယနှစ်အတန်းများ အောင်မြင်၍ ဗန္တလေးတက္ကသိုလ် သို့ ကျောင်းတက်ခွင့်ရခဲ့ကြပါသည်။ ကိုလှဝင်းလည်း တတိယနှစ်(မြန်မာစာ) ဖြစ်၍ ကျွန်တော်လည်း တတိယ နှစ်(သမိုင်း) ဖြစ်ပါသည်။

တက္ကသိုလ်အမျိုးသား အဆောင်ခွဲရာတွင်လည်း ကျွန်တော်က “ရတနာပုံ” ဖြစ်၍ ကိုလှဝင်းက “ဗန္တလား” အဆောင်ရပါသည်။ အဆောင်ချင်းကွဲသွား၍ လူချင်းကား တွေ့သည်အခါ မေးထူးခေါ်ပြောအဆင့်ပင် ဖြစ်ပါသည်။ သိပ်ရင်းရင်းနှီးနှီး တွေ့ရခြင်းမရှိပါ။ “ကိုစောသိန်းမောင်” ဆီ အလည်ရောက်တိုင်းလည်း ကိုလှဝင်းဆီ ရောက် ဖြစ်ခဲ့ပါသည်။

တစ်နေ့ မြန်မာစာနံရောင်စာစောင်တွင် ကိုလှဝင်း ရေးစပ်သည့် ကဗျာတစ်ပုဒ် ပါလာပါသည်။ မှတ်မှတ်ရရ လေးလုံးစပ်ကဗျာကလေးတစ်ပုဒ် ဖြစ်ပါသည်။ ထို အချက်ကို အခွင့်ကောင်းယူ၍ ကိုလှဝင်းအပေါ် နောက် ပြောစရာဟု ကျောင်းသားတစ်စုက ယူဆခဲ့သည်။

ကျောင်းသားတစ်စုကား “လှဝင်းကြီး ဝိုင်းနောက် ရအောင် ဒီကောင် ဘာနေနေ တကယ်ယုံတတ်တဲ့ ကောင်ကြီး” ဟု တိုင်ပင်ထားကြသည်။

၈. ဇာနည်အဖေ

နောက်နေ့ ထမင်းစားခန်းတွင် ကိုလှဝင်းနှင့် အောင်ကျော် ဆုံကြသည်။ အောင်ကျော်က-ဟောကောင် "လှဝင်း" မင်းနဲ့ရဲကပ်စာစောင်မှာ ရေးထည့်လိုက်တဲ့ ကဗျာက-----ကဗျာဆရာတစ်ဦးရဲ့ ကဗျာနဲ့တူနေလို့ မင်းကို တရားခွဲရမယ်တဲ့၊ ပါမောက္ခချုပ်ကလည်း ရုံးခေါ် စစ်ဆေးရမယ်တဲ့။

"ဟင်ဟုတ်လား၊ အောင်ကျော် တကယ်ပြောတာလားကွာ"

"မင်းဘယ်တုန်းကညာဘူးလို့လဲ၊ တကယ်ပြောတာပါကွ"

ကိုလှဝင်းမှာ နဂိုကတည်းက အားငယ်စိတ်၊ စိုးရိမ်စိတ် လွန်ကဲရကား ဖြစ်နေသွားပါသည်။ လေးသည် လေးကန်ရှိလှ၏။ တွေဝေပါတော့သည်။

နောက်တစ်နေ့ ကျောင်းတက်တွင်လည်း ကိုလှဝင်းသည် ဝေလွင်နဲ့ဆုံမိပြန်၏။

"ဟောကောင်သူငယ်ချင်း လှဝင်း၊ မင်းကိုငါပြောဦးမယ်၊ မင်းကဗျာနဲ့ ပတ်သက်လို့ ပါမောက္ခချုပ်က ရုံးခေါ်စစ်ဆေးမယ်လို့တဲ့၊ အပြစ်ရှိတာမှန်ရင် ကျောင်း ထုတ်သည်အထိ ဖြစ်မယ်ထင်တယ်။"

"မင်းတို့ငါ့ကို တကယ်ပြောကြတာလားကွာ" ဟု ဝင် ကိုလှဝင်းဆိုခဲ့သည်။ တကယ်လည်း မှန်တာပြောသည်ဟု ယုံကြည်ခဲ့ပါသည်။

ထိုနေ့မှစ၍ ကိုလှဝင်းသည် စိုးရိမ်စိတ်ဖြင့် မှိုင့်မှိုင့်တွေတွေကြီး ဖြစ်ရတော့သည်။ အရက်သောက်သည်၊ ကွမ်းယာကို မတရားစားတော့သည်။ "ပါမောက္ခချုပ်ကများ ငါ့ကိုခေါ်တွေ့စစ်ဆေးပြီး ကျောင်းထုတ်ရင် မခက်ပါလား၊ ငါရေးတဲ့ ကဗျာနဲ့ သူများကဗျာနဲ့ တူနေတယ်တဲ့၊ မဖြစ်နိုင်စရာ၊ ဒါပေမယ့် အောင်ကျော်နဲ့ဝေလွင်က မဟုတ်ဘဲနဲ့ ပြောမှာမဟုတ်ပါဘူး" ဟု စိတ်အစဉ်ဝယ် တွေဝေမှုက မင်းမူနေတတ်သည်။ အခန်းအောင်း နေ၍ ကျောင်းလည်းမတက်တော့ပေ။ အအိပ်ပျက်၊ အစားပျက်လာတော့သည်။ နေရသည်အခန်းမှာ နှစ်ယောက်ခန်းဖြစ်၍ အခန်းဖော် "ဌေးနိုင်" မှာလည်း ရွာပြန်သွားသောကြောင့် တစ်ယောက်တည်း "စဉ်းစားချိန်း၊ တွေဝေချိန်း၊ သောကရောက်ချိန်း" တို့အား အချိန်ပေးသကဲ့သို့ ဖြစ်နေတော့သည်။

ကိုလှဝင်းစိတ်သည် သာမန်မဟုတ်တော့ တောင်

တွေ့၊ မြောက်တွေ့၊ အတွေးပင်လယ်ကြော နှစ်မျောနေတော့၏။ မဟုတ်မဟုတ် သီချင်းများ၊ ဆူညံမှုများ၊ ဆီဆီကြိမ်းမောင်းသံများ ဖြစ်လာပါတော့သည်။

တစ်နေ့ ညနေစောင်း ခြောက်နာရီခန့်တွင် အဆောင်ပေါ်မှ ကိုလှဝင်းဆင်းခဲ့သည်။ အောက်ထပ် အရောက်၌ အဆောင်ကျူတာက ပြန်စေ့လာသော တံခါးကိုပိတ်ရန် အုတ်ခဲတစ်ချပ် ယူလိုက်၏။

ကိုလှဝင်းအနေဖြင့် သူ့ကို ထုဖို့ယူသည်ဟု ယူဆကာ "အမေလေးဗျ၊ လုပ်ကြပါဦး" ဟု အော်ကာ ပြေးတော့၏။

အဆောင်ကျောင်းသားများလည်း သူ့နီးဟု ထင်သဖြင့် "သူနီး သူနီး" ဟု အော်ကြသောကြောင့် ကျောင်းသားထုကြီးမှာ ပိုင်း၍လိုက်ကြသည်။ "လိုက်ဟေ့ ဆော်ဟေ့ နိုက်ဟေ့" အသံများ ဆူညံသွားသည်။ နောက်မှ သူ့နီးမဟုတ်ကြောင်း၊ ကျောင်းသားဖြစ်ကြောင်း ရှင်းပြမှ လူရဲ့သွားတော့သည်။

ကိုလှဝင်းမှာ လုံးဝ စိတ်မောက်ပြန်သွားပြီ။ ဘယ်လိုမှ ဖျောင်းဖျမရခဲ့။ စိတ်ကြမ်း ကိုယ်ကြမ်းကြောင့် ကြီးများဖြင့် တုပ်နှောင်ထားရသည်။ မန္တလေး ဆေးရုံသို့ ညချက်ချင်း ပို့ရသည်။ မသက်သာခဲ့ပါ။ တစ်လနှင့် မပျောက်၊ တစ်နှစ်နှင့်မပျောက်၊ ယခုတိုင် မပျောက်တော့ဘဲ စိတ်ဝေဒနာ ခံစားနေရရှာပြီ။

ပညာရေးဆုံးခန်းမတိုင်ခဲ့ပေ။ လူသားတစ်ယောက် အရှူးဘဝရောက်ခြင်းကား လူဖြစ်ရကျိုးမနပ်တော့။ ဘာသာတရား သတိမရတော့သဖြင့် နောင်ဘဝအတွက် ကား မတွေးရဲစရာ။ သားကိုမျှော်လင့်ချက်ဖြင့် ကျောင်းထားခဲ့သည့် စိဘများ ရင်မောခွဲရ၏။

လူတစ်ယောက်၏ ဘဝတစ်ခုလုံး ဆုံးရှုံးအောင် နောက်ပြောင်ကနီစယ်ခြင်း မဟုတ်သော်လည်း တစ်ဘဝလုံး ဆုံးရှုံးခဲ့ရသည်။ မိမိ၏ ပျော်ရွှင်လိုသောဆန္ဒကြောင့် နောက်ပြောင်ခြင်းသည် တစ်မင်္ဂလာသား ဒုက္ခမရောက်ဖို့ တော့ သတိပြုသင့်ကြသည်။ နောက်ပြောင် ကနီစယ်ခြင်းသည် ပျော်ရွှင်ဖွယ်ဖြစ်က ကောင်းပါသည်။ ဤသို့ မဟုတ်လျှင်ကား.....။

(ဖြစ်ရပ်မှန်ဖြစ်၍အပည့်များပြောင်းလဲရေးထားပါသည်။)

ဤမဲ့သွင်

ဝဲ-ဥ-လ (၆၆)

ဦးထင်အတွေးတို့ ချာချာလည်နေသည်။ ဖြစ်နိုင် ဖို့မလား၊ ဖြစ်နိုင်ဖို့မလားဆိုတဲ့အတွေးက သူ့စိတ်ကို အကြီးအကျယ်အနှောင့်အယှက်ပေးနေလေသည်။

ဟုတ်တော့လည်း ဟုတ်သည်။ ဦးထင်ငယ်ငယ်က ပင် ဟုတ်တိပတ်တိဥပုသ်မစောင့်ဖူးခဲ့။ အခုအသက် ခုနစ်ဆယ်ကျော်လာတာတောင်မှ အခါကြီးရက်ကြီးများ လိုနေ့တွင်မှ မကောင်းတတ်၍ (လူအကဲ့ရဲ့လွတ်အောင် လို့)သာ ဥပုသ်စောင့်ခဲ့သည်။ အဲသလို ဥပုသ်စောင့်ခဲ့ သောရက်များအတွင်း ညစာထမင်းအလွန်ဆာနေမိတတ် သည်။ လူကြီးမို့ ဣန္ဒြေမပျက်စေရန် မနည်းဟန်ဆောင် နေရပေမယ့် ဝမ်းမီးတောက်ခြင်း၏ ဒဏ်ကိုသမီးသားနဲ့ ချွေးမ မြေးငယ်တို့ မနီးသေးမိအိပ်ယာမှ အလျင်အမြန် ထပြီး ညကသူတို့စားထားပြီးသော ထမင်းကျန်တင်းကျန် တို့ကို လှန်လှော့ရှာစားခဲ့ရသည်ချည်း။

ဦးထင်က အဲသလိုမျိုး။ ငယ်စဉ်ကပင် လယ်ယာ လုပ်ငန်းကို ကြိုးစားလုပ်နိုင်သလောက် အစားလည်းစား နိုင်ခဲ့သည်။ ခပ်ခိုင်းရိုင်းပြောရလျှင် အလုပ်လုပ်နိုင်သ လောက် အစားကြီးသည်။ အစားကြီးသလောက် ခဏ ခဏလည်း ဆာတတ်သည်။

အခု အသက်ကြီးလာပြီဆိုတော့ သားကိုမှီခိုနေ ရပြီး အလုပ်မလုပ်နိုင်တော့ အိမ်စောင့်မြေးထိန်းလောက် သာလုပ်နိုင်တော့သည်။ ဒါပေမယ့် အစားကသိပ်မလျော့ ချင်ဆိုတော့ ချွေးမကတစ်ခါတစ်ရံ မကြည့်မလင်ဖြစ်ချင် သည်။ ဦးထင်မှာ သီလျက်နဲ့ မသီဟန်ဆောင်နေခဲ့ရ ပေါင်းများပြား။ ဤသည်မှစလို့ သူ့နှုတ်ဆက်ဆော့မိခဲ့ ခြင်းဖြစ်၏။

“အဖေ ဒီသင်္ကြန်မှာ ဒုလ္လဘဝတ်ရကောင်းမလား ဝဲ”

သားနှင့် ချွေးမရှေ့ပြောမိသည်။

“ကောင်းသားပဲ အဖေ၊ ဝတ်ပါလား။ သားတို့ အဖေရဟန်းဖြစ်အောင်တော့ တတ်နိုင်ပါတယ်။ သားက

မဆိုင်းမတွပြောသည်။ ကုသိုလ်ရေးကို အားပေးရှာပေ မပေါ့ဟု ဦးထင်တွေး၏။ သူ့အတွေးမဆုံးမိ ချွေးမအသံ ပေါ်လာသည်။

“ကောင်းတာပေါ့ အဖေရဲ့၊ အဖေတို့အရွယ်က တစ်နေ့ရွှေတစ်နေ့ငွေပဲဟာ။ အခုလို ကျန်းမာနေချိန်မှာ ဘုရားတရားနဲ့အမြဲနေနိုင်မှ ဘဝကူးကောင်းမှာ။ အဖေ တစ်သက်လုံးဝတ်နေနိုင်မယ်ဆိုရင် ပိုကောင်းတာပေါ့”

ဦးထင်ရင်ထဲ ဒိတ်ကနဲဖြစ်သွားသည်။ ချွေးမက ငါ့ကိုများ အိမ်ပေါ်ကနှင့်နေပြီလား။ သေဖို့လဲနီးပြီတဲ့ ချွေးမကငါ့ကို အကောင်းပြောတာမှ ဟုတ်ရဲ့လားအတွေး တို့ရောက်၏။ သားနဲ့ ချွေးမကိုကောင်းသည်ဆိုသည် သူ့စကားမပြန်နိုင်တော့၊ အိမ်ခေါင်းရင်းခန်းရှိ ကုလား ထိုင်တွင်ထိုင်နေရင်း အပြင်သို့ငေးကြောင်ကြည့်နေမိ လေသည်။ သားနှင့်ချွေးမက တို့အဖေအသက်မှရှိသေး ရဲ့လားလို့ တွေးချင်တွေးနေလိမ့်မည်။

မြေးကလေးအတာက အိမ်ရှေ့သရက်ပင်အောက် ဌဆော့ကစားနေသည်။ ဦးထင်အမြင်တွင် မြေးကလေး အတာကိုကြည့်နေရင်းမှ မြေးကလေးကို မမြင်တော့ပဲ သားလေးတင်မောင်မောင်ကို မြင်လာလေသည်။

ဦးထင်အသက်လေးဆယ်ကျော်မှ သားလေး တင်မောင်မောင်ကိုမွေးသည်။ တစ်ဦးတည်းသောသားမို့ ချစ်လိုက်ရတာ တုန်လို့၊ သားလေးကလဲ လိမ္မာသား။ အဖေအဖေစကားနားထောင်ပါသည်။ ပညာကို ကြိုးစား သင်ရှာသည်။ ဉာဏ်နည်းနည်းထိုင်းလို့လားတော့မသိ၊ အသက်အစိတ်ကျော်မှ ဘွဲ့လေးတစ်ခုရသည်။

ဦးထင်က သားဘွဲ့မရမချင်း လယ်ယာလုပ်ငန်းစွင် မှာ မခိုင်းရက်၊ သူ့ချည်းကုန်းရုန်းလုပ်ခဲ့သည်။ သားမောင် ဘွဲ့ရတော့ မြို့မှာအလုပ်ရှာခိုင်းခဲ့သေးသည်။ ဒါပေမယ့် အလုပ်က လွယ်လွယ်နဲ့မရ တင်မောင်မောင်က ပုလဲမီး ဖဲ၊ အဖေမင်ပန်းတာမကြည့်ချင်ဆိုကာ ဦးထင်ပိုင်လယ် ယာကို သူ့ဦးစီးလုပ်ကိုင်ခဲ့သည်။

၁၈ ၀ ရာဇာနာဠိဋ္ဌေဒါ

လွန်ခဲ့သော ငါးနှစ်ခန့်က ဦးထင်ဇနီးဆုံးပါ။ သွား
သည်။ နောက်တစ်နေ့မှာ သားကိုမိန်းမပေးစားရသည်။
ရွေးမဖေအေ ဦးထင်ခမက်က ငါးဆယ်ကျော်သာရှိသေး
သည်။ သန်းတုံးမြန်တုံးလုပ်ကိုင်နိုင်တုံးပါ။ ဦးထင်မှာ
သာ အသက်ခုနစ်ဆယ်ကျော်လာပြီ။ လုပ်အားကျလာ
သည်။ ပင်ပန်းသည် ဒဏ်ကိုမခံနိုင်။ ဒါတောင် ဦးထင်က
ကောင်းနေလို့သာ၊ တစ်ချို့များဆို ခြောက်ဆယ်ကျော်
လာလျှင်ပဲ လုပ်အားကျလာနေကြပြီ။ ဦးထင်မှာ ခြောက်
ဆယ်ကျော် အချိန်မှာတော်တော်လုပ်နိုင်သေးသည်။
ခုတော့ ငယ်ငယ်ကလုပ်ခဲ့တဲ့ ဒဏ်တွေကြောင့်လားမသိ၊
နည်းနည်း ပင်ပန်းခံလုပ်လိုက်တာနဲ့ လူကအထိမခံဖြစ်
လာသည်။ များနာသည်၊ ခါးနာသည်၊ ခြေဆစ်လက်
ဆစ်ရောင်လာတတ်သည်။ ဆေးမပြတ်လိုက်နေရ၏။

အလုပ်နှင့်လက်မပြတ်ခဲ့သော တောင်သူဆိုတော့
အငြိမ်းစားထိုင်နေရတာ ပျင်းလှသည်။ အပျင်းလည်းဖြေ
အညောင်းလဲပြေစေရန် တစ်မြန်နှစ်က အိမ်ရှေ့ရေမြောင်း
ထပေါက်မိသည်။ အံ့မယ်လေး နောက်တစ်နေ့ ဆေးဖိုး
လေးငါးရာကုန်သွားရ၏။

“အဖေကလဲ အေးအေး နေတာမဟုတ်ဘူး။
အလုပ်မရှိ အလုပ်ကိုရှာတယ်”

သား၏ စေတနာစကားကို ဦးထင်နားလည်သည်။
ဒါပေမယ့် ရွေးမ၏ အထိမခံ ရွှေ့နန်းကန်ပဲဟင်း ဆိုသော
မကြားတကြားစကားကို ဦးထင်နားက ကြားဖြစ်အောင်
ကြားလိုက်မိသေးသည်။

ဘာပဲဖြစ်နေ့နေ အိမ်နောက်တော့ ဦးထင်အလုပ်
မလုပ်တော့၊ တကယ်ပင်အိမ်ဦးခန်းမှာ အငြိမ်းစား
စားနေခဲ့သည်။ သားနှင့်ရွေးမတို့အလုပ်သွားခိုက်
အိမ်စောင့်သည်။ မြေးထိန်းသည်။ ဒါလောက်ပဲ။
ထမင်းအိုးပင် ထမင်းစာညှိခဲ့မိပါ။ သားကတော့ ဘာမျှ
မပြော၊ ရွေးမက တစ်ခါတစ်ခါဆောင့်ချင်သည်။ အော်
သူလယ်ထဲက အလုပ်ပင်ပန်းလာလို့ဖြစ်မှာပဲ ဟု ဦးထင်
ဖြေတွေးတွေး ပါသည်။

ပြီးခဲ့တဲ့ သီတင်းကျွတ်က အခါကြီးသုံးရက်အတွင်း
ကျောင်းမှာ ဥပုသ်ရက်ရှည်သွားစောင့်ဖို့ ရွေးမက တိုက်
တွန်းသည်။ ဦးထင်ကိုယ်၌က လိုလိုချင်ချင်သွားစောင့်
ချင်သလား မစောင့်ချင်ဘူးလား မတွေးရသေးမီ သားကပါ
'ဟုတ်သားပဲ အဖေ' လုပ်လိုက်သဖြင့် ဦးထင်ဘုန်းကြီး

ကျောင်းသွားနေဖြစ်ခဲ့သည်။

ဥပုသ်သုံးရက်စောင့်နေသည့်အတွင်းမှာ ရွေးမ
က ဥပုသ်သည် ဦးထင်အတွက် ခုံနက်ထမင်း ညထန်း
လျက်စသည်ပိုပေးသည်။ အော်ဒီလိုတော့ တော်ရှာသား
မဲဟု စိတ်ထဲကချိုးကျူးမိလေသည်။

အခုတစ်သက်လုံး ရဟန်းဝတ်နဲ့နေပါလားတဲ့
ဖြစ်ပါ့မလား။ အိမ်ဘယ်သူစောင့်ပေးမလဲ၊ မြေးကလေး
က သုံးနှစ်သာသာရှိသေးသည်။ တောက်တက်တောက်
တက်သွားနေတတ်သည်။ ဖိုးဖိုး ဖိုးဖိုးနဲ့လှမ်းခေါ်နေတတ်
သည်။ မြေးဘယ်သူကြည့်ထိန်းမလဲ၊ တစ်သက်လုံး
ဘုန်းကြီးဝတ်နေလို့ကတော့ ဖြစ်မထင်ပါဘူး။ အင်း
သကြိန်အတွင်း ဘုန်းကြီးဝတ်မိရင်တောင် သကြိန်ကျော်
လို့ 'အဖေမထွက်နဲ့တော့၊ သားတို့သမီးတို့ ဖြစ်သလို
နေမယ်၊ အဖေသာ သာသနာ့ဘောင်မှာ ပျော်အောင်
နေ လို့ ဆိုလာခဲ့လျှင်၊ အင်းဘုန်းကြီးဝတ်တာ လွယ်
တာမှတ်လို့...

ထိုစဉ် အိမ်ရှေ့သရက်ပင်အောက်မှ ငါးကန်
ကလေးငိုသံကြားလိုက်ရသည်။ ဦးထင်ကလားထိုင်မှ
ငေါက်ကန်ထမိ၏။ “ဟဲ့ သားလေးဘာဖြစ်တာလဲ” ဆို
ကာ သားနဲ့ရွေးမတို့အိမ်ပေါ်မှ ပြေးဆင်းသွားကြသည်။

‘မဖြစ်ပါဘူး။ သူတို့ ငါမိရင် ဖြစ်ကိုမဖြစ်ပါဘူး။
တော်ကြာ သူတို့လယ်ထဲဆင်းနေတဲ့အခါ မြေးကလေး
ဘယ်သူကြည့်မလဲ၊ အိမ်ဘယ်သူစောင့်ပေးမလဲ၊ မဖြစ်ပါ
ဘူး။ သကြိန်တွင်း ခဏဝတ်ဖို့တောင်မဖြစ်တော့ဘူး
ထင်ပါတယ်’

ဦးထင်အတွေးတို့သည် ဆုံးဖြတ်ခြင်းသို့အပြီး
အပိုင်ရောက်သွားခဲ့လေသည်။ ။

ကမ္ဘာ့စံချိန်စီ
ပြည်တွင်း-ပြည်ပ
နားကြားကိရိယာ
[၃] နှစ် အတွင်းပြင်ခမယူပါ။
၀၉၃၈ လမ်း၊ ရန်ကုန်၊ ဖုန်း ၂၇၄၁၂၄

ဒေါသထိန်းက ဘုံကောင်းရ

ဓမ္မနုတ-အရှင်ပညာဇောတ

(၁၃၅၅ ခုနှစ်၊ ကဆုန်လဆန်း ၅ ရက်နေ့တွင် ကြားအပ်သော တရားတော်)

ဒီကနေ့ ယောဂီတို့ကို ဒေါသကိုထိန်းသိမ်းနိုင် ရေးအတွက် ဒေါသထိန်းက ဘုံကောင်းရ ဆိုတဲ့ တရား တော်ကို ဟောကြားပေးပါမယ်။

ဒေါသဆိုတာ ပါဠိစကားပါ။ မြန်မာစကားမဟုတ် ပါ။ မိမိချွတ်ပါ။ နှစ်ဦးသားတို့ကို ဖျက်ဆီးတတ်သော ကြောင့် ဒေါသလို့ခေါ်ပါတယ်။ အေး အဲဒီလို မိမိချွတ် တစ်ပါး နှစ်ဦးသားတို့ကို ဖျက်ဆီးတတ်သောကြောင့် ဒီဒေါသဟာ မတားသင့်တဲ့တရားပါ။

ဒေါသဟာ အဖျက်တရားပါ။ မကောင်းပါ။ ဒေါသ ရှိရင် ကိုယ့်ကိုလဲ ဖျက်မယ်။ သူတစ်ပါးကိုလဲ ဖျက်မယ်။ အဲဒီလို ဖျက်ပုံနှင့်ပတ်သက်လို့ ဘယ်လောက်ကြောက် စရာကောင်းလဲ မေးရင်ဆိုကြည့်ပါ -

- ဒေါသယမ်းအိုး သွေးမှာတိုး သွေးတိုးဖြစ်တတ်သည်။

ဒေါသကို ယမ်းအိုးလို့ ဥပမာပေးပါတယ်။ ယမ်း အိုး မီးနှင့်ထိရင် ပေါက်ကွဲသလို ဒေါသရှိသူလဲ ဒေါသ ဖြစ်စရာအာရုံနှင့် ကြုံတွေ့ရင် ပေါက်ကွဲတတ်ပါတယ်။ ယခုခေတ်မှာ သွေးတိုးရောဂါဆိုတာ ကြောက်စရာ ရောဂါတစ်ခုပါ။

အေး- သွေးတိုးရောဂါဖြစ်ရင် လေငန်းရောဂါလဲ ဝင်လာတတ်ပါတယ်။ အဲဒီ လေငန်းရောဂါက စိပြီး ကြောက်စရာကောင်းပါသေးတယ်။ လေငန်းနှင့် သွေး တိုးက အတွဲပါ။ အဲဒီရောဂါတွေဟာ ဒေါသကြီးသူ တွေမှာ အဖြစ်များပါတယ်။

သွေးဆိုတာ ခန္ဓာကိုယ်ထဲမှာ ဓာတ်တစ်ပါးပါ။ မြေနေလေမီးဆိုတဲ့ ဓာတ်ကြီးလေးပါးထဲမှာ သွေးဆို တာ အာပေါဓာတ်ပါ။ အာပေါဓာတ်ဖြစ်တဲ့ သွေးဟာ တိုးတတ်တဲ့သဘောမရှိပါ။ လှုပ်ရှားတတ်တဲ့သဘော ရှေ့ လျားတတ်တဲ့သဘောမရှိပါ။

ဟင်္သာတမြို့နယ် ပဲခူးစုကျေးရွာ ၇ ရက်စခန်း၌ ဟော

သွေးနှင့်ရေဟာ သဘာဝချင်းတူပါတယ်။ ရေသည် သူ့သဘာဝအတိုင်း ထားကမလှုပ်ရှားပါ။ မရွေ့လျားပါ။ မတိုးပါ။ လေကတိုးပေး။ ရွေ့ပေးမှ ရွေ့လျား။ လှုပ်ရှား တိုးသွားပါတယ်။ အဲဒီအတူပါတဲ့ ဒီခန္ဓာကိုယ်ထဲမှာ ရှိတဲ့ သွေးတွေဟာလဲ လေဓာတ်ကတွန်းပေး။ တိုးပေး။ လှည့်ပေးနေလို့သွေးတွေ ပုံမှန်လှည့်ပတ်နေပါတယ်။ လေကပုံမှန်ရင် သွေးကလဲ ပုံမှန်ပါတဲ့။ လေက ပုံမမှန် တော့ရင် သွေးလဲပုံမမှန်တော့ပါ။

ပူတဲ့အခါ လေဟာကြွရွှေ့ပြီး သွေးဟာကျပါ တယ်။ ဟိုတိုး ဟိုတိုက် ဒီတိုက် တိုက်ပါတယ်။ ပိုပြီး တိုးပါတယ်။ တိုက်ပါတယ်။ အေးတဲ့အခါမှာ လေသည် သိပ်သည်းပြီး ငြိမ်စပ်နေပါတယ်။ မလှုပ်ရှား။ မရွေ့ လျားပါ။

ဒေါသဆိုတာ မီးပါ။ အပူဓာတ်ပါ။ ဒေါသဖြစ် တဲ့အခါ အဲဒီဒေါသက ခန္ဓာကိုယ်ထဲမှာရှိတဲ့ လေကို ပူအောင် လောင်လိုက်ပါတယ်။ လေကပူပြီး ကျသွား ပါတယ်။ သွေးကလဲကျ လေကလဲ တိုးမိတိုးရာ တိုး ရင်းသူ့ရှေ့မှာရှိတဲ့ သွေးကိုတိုးပါတယ်။ တိုက်ပါတယ်။ အဲဒီတော့ သွေးကြောပြတ်ပြီး သေကြပါတယ်။

အဲဒီ- သွေးကြောပြတ်ရတာက သွေးတိုးလို့ ပါ။ သွေးတိုးတာက လေတိုးလို့ပါ။ လေကလဲ ဒေါသ မီးအပူကလောင်ကျွမ်းလို့ ပူပြီးတိုးရတာပါ။ ဒါကြောင့် ဒေါသဆိုတာ ကိုယ်ကို ဖျက်ဆီးပါတယ်။ သွေးတိုး ရောဂါဖြစ်အောင် ဖျက်ဆီးပါတယ်။

သွေးတိုးတယ်ဆိုတဲ့ နေရာမှာ အပူဥတုကြောင့် လဲတိုးပါတယ်။ အာဟာရကြောင့်လဲ တိုးပါတယ်။ လှုပ် ရှားမှုကြောင့်လဲ တိုးပါတယ်။ ရှေ့ခေတ်တုန်းက သွေး တိုးရောဂါဆိုတာ သိပ်မကြားရပါ။ ယခုခေတ်ရောက်မှ အာဖြစ်လို့ သွေးတိုးရောဂါသမားတွေ များရသလဲမေး ရင် အကြောင်းတွေ အများကြီးရှိပါတယ်။

၁၂ ⊗ ရတနာပွန်ပစ္စည်း

ယခုခေတ်မှာ တောတောင်ပြွန်းတီးကုန်ဖြစ်၍ ဥတုကအလွန်ပူပြင်းလာပါတယ်။ အစားအသောက်တွေ ကလဲ အပူအစပ်တွေကများပါတယ်။ ဖီးဖုတ်ဖီးကင်ထား တဲ့ အစားအစာတွေများပါတယ်။ အင်မတန်ပူတဲ့ အစား အစာတွေက အသွေးအသားတွေကို လောင်စေကာ ရောဂါဆန်းတွေလဲ ဖြစ်လာပါတယ်။

အေး- ခြုံပြီးပြောရရင်တော့ ရာသီဥတုကလဲပူ အစားအသောက်တွေကလဲပူ လူတွေရဲ့ စိတ်နေစိတ် ထားကလဲ ပူဆိုတော့ သွေးတိုးရောဂါဖြစ်ပါတယ်။ အဖြစ်များပါတယ်ဆိုကြည့်ပါအုန်း -

● နှလုံးသွေးကြော ကျဉ်းမြောင်းမော သွေးကြော စိတ်တတ်သည်။

သတ္တဝါတွေမှာ နှလုံးသွေးကြောဟာ အမေမွေး ကထဲက ပါလာခဲ့ပါတယ်။ ပုံမှန်ပါ။ မကျဉ်းလဲမကျဉ်း ပါ။ မကျယ်လဲမကျယ်ပါ။ ဘာဖြစ်လို့ အသက်အရွယ် ကြီးလာခါမှ ကျဉ်းသွားရတာလဲ။ အဖြေရှိပါတယ်။ ဘုန်းကြီးတို့... အလှူတွေမှာ တီးကြတဲ့အိုးစည်တို့ ခိုး ပတ်တို့ စသည်တွေရှိပါတယ်။ အဲဒီမှာ သာရေးကြီးတွေ ရှိပါတယ်။ နွေအခါ အဲဒီသာရေးကြီးတွေဟာ တင်းပြီး သေးသွားပါတယ်။ ကျုံ့သွားပါတယ်။ မိုးတွင်းအခါ အေးတဲ့အခါ လျော့သွားပါတယ်။ ပွလာပါတယ်။

အေး- အပူဥတု၊ အပူစာ၊ ဒေါသအပူတွေ ဖြစ် လာတော့ နှလုံးသွေးကြောဟာ ပုံမှန်အနေမှ ကျဉ်း မြောင်းသွားပါတယ်။ နှလုံးသွေးကြောကျဉ်းတော့ သွေး ဟာပုံမှန်လောက် အသွားမကောင်းတော့ပါ။ အသက်ရှူ မဝဖြစ်လာတတ်ပါတယ်။ မောလာကြပ်လာတတ်ပါတယ်။

အစားအသောက်က အဆီအဆိပ်တွေ အစား များမယ်၊ အဖုတ်အကင်တွေ အကြော်အလှော်တွေ ဆီပြန်တွေ အစားများမယ်ဆိုရင် သွေးကြောပိတ်ပြီး သေသည်အထိ ဖြစ်တတ်ပါတယ်။ ဆိုကြည့်ပါအုန်း -

● သွေးကြောမာကြပ် စိတ်မှာဆတ် မေ့တတ်တော့တတ်သည်။

ဒေါသကြီးတဲ့အခါ သွေးကြောမှာလဲ မာကြပ် ကြပ်ဖြစ်လာတတ်ပါတယ်။ အမှန်အားဖြင့် သွေးကြော ရဲ့ပင်ကိုယ်က ပျော့ပါတယ်။ ဒေါသကြီးတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်မှာ သွေးကြောမာကြပ်လာပြီး စိတ်ကလဲမာဆတ်ဆတ် ဖြစ် လာတတ်ပါတယ်။

အေး- ဒေါသကြီး၊ သွေးကြောမာကြပ် စိတ် မှာဆတ်ပြီး မေ့မျောသွားတတ်ပါတယ်။ တချို့လဲငိုရင်း ခဲ့တက်သွားပြီး သေတယ်ဆိုတာလဲ ဒေါသပါ။ မေ့မျော သေတာလဲ ဒေါသပါ။ ဆိုကြည့်ပါအုန်း -

● ဆီးချိုပန်းနာ စာအိမ်မှာ ရောဂါဖြစ်တတ်သည်။

အေး- ဒေါသဆိုတာ ကိုယ့်ကိုဦးစွာဖျက်ဆီး ပြီး သူတပါးကိုလဲ ဖျက်ဆီးပါတယ်။ ဒေါသကို မေတ္တာ ကနိုင်ပါတယ်။ ဒေါသကြီးသူဟာ မေတ္တာဘာဝနာပွား ရပါတယ်။ မေတ္တာဘာဝနာ မပွားရင်ဒေါသဟာ ကြီး သထက်ကြီးလာပါတယ်။

ဒေါသက အားကြီးသောဒေါသ၊ အားနည်းသော ဒေါသလို ဒေါသကနှစ်မျိုးရှိပါတယ်။ ဘုန်းကြီးတို့ ယောဂီ တွေ ဖွမ်းဟာ လူမမြင်ရပေမယ့်လို့ အပူပြင်းသလို အားနဲ့သော ဒေါသကလဲ ဟိုလူ့အတွက်ပူ၊ ဒီလူ့ အတွက်ပူ၊ အိုးအတွက်ပူ၊ အိမ်အတွက်ပူနဲ့ အကြောင်း ကြောင်းတွေ တွေးပြီးပူပါတယ်။ အားကြီးတဲ့ဒေါသ ကတော့ ခုတ်မယ်၊ ထစ်မယ်၊ သတ်မယ်ဖြင့် ဖြစ်တတ် ပါတယ်။

အားနဲ့သော ဒေါသက ဟိုတွေး၊ ဒီတွေးနှင့် တငွေငွေလောင်ပါတယ်။ ပူပါတယ်။ ဆီးချို၊ ပန်းနာ၊ အစာအိမ်ရောဂါတွေကို ဖြစ်စေတတ်ပါတယ်။ ဒေါသက ကောင်းကျိုး ဘာတစ်ခုမှမပေးပါ။ မွေးထားရမယ့်တရား မဟုတ်ပါ။ ပယ်သက်ရမယ့်တရားပါ။ ဒေါသရဲ့အပြစ်တွေ ကြည့်ပြီး ပယ်ပါ။ ဆိုကြည့်ပါ -

● စိတ်ဆိုးတဲ့သူ ခွေးနဲ့တူ ခွေးဟူတဲ့က လှမလှ သွားဖြဲပြု၍ဟိန်းတော့သည်။

အေး- ခွေးများတစ်ကောင်နဲ့ တစ်ကောင်တွေ့ ရင် ဟိန်းပြီးသွားဖြဲရန်ပူပါတယ်။ အဲဒီ လင်္ကာလေးကို ရွတ်နေပါ။ ဒေါသကို အလွယ်တကူပယ်သတ်နည်းပါ။ အေး။ ဒေါသအပြစ်တွေပြောပြီး ဒေါသထိန်းတဲ့ သာဓက ကိုပြောကြစို့ -

အခါတစ်ပါး ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ်ကြီး အဂ္ဂိ ဋ္ဌဝစေတီတော်မှာ သီတင်းသုံးတော်မူစဉ် ဒီဒေါသထိန်းက ဘုံကောင်းရဆိုတဲ့ တရားတော်ကို မထင်ရှားတဲ့ ရဟန်း တော်တစ်ပါးကို အကြောင်းပြုပြီး ဟောကြားပါတယ်။ ဘုရားရှင် ပွင့်ထွန်းပေါ်ပေါက်ခါစက ရဟန်းသံဃာ တွေကို ဆွမ်းဆိုလဲ သလုံးမြင်းခေါင်း ဖြေနှစ်ချောင်းနှင့်

အိမ်စဉ်တန်း ဆွမ်းလိုက်ခံပြီးမှ ရရှိတဲ့ဆွမ်းကိုသာ သုံးဆောင်ဖို့ ပညတ်ထားပါတယ်။ သက်န်းဆိုလဲ သင်းပိုင်၊ ကိုယ်ရုံ နှစ်ထပ်သက်န်းရယ်၊ သုံးထည်ဘဲ ပညတ်ထားပါတယ်။ ကျောင်းဆိုလဲ သစ်ပင်ရင်းကျောင်းပဲ ပညတ်ထားပါတယ်။

အဲဒီအခါမှာ မထင်ရှားတဲ့ ရဟန်းတစ်ပါးဟာ သူ့မှာ ကျောင်းအကာကလဲမရှိ ကျောင်းလဲလို့ချင်နေတော့ သူတတ်တဲ့ပညာနဲ့ သူ့ဘာသာသူ့ဆောက်မယ်ဆိုတဲ့ ရည်ရွယ်ချက်နဲ့ တောထဲမှာသစ်ပင်ရှာရာ သစ်ပင်ကြီး တစ်ပင်တွေ့ကာ ကိုယ်တိုင်ခုတ်ပါတယ်။

အဲဒီအခါမှာ အဲဒီသစ်ပင်၌ နေထိုင်တဲ့ သားငယ် တစ်ယောက်ရှိတဲ့ ရုက္ခစိုးနတ်သမီးက သားငယ်ကို ရင်ခွင်ဖိုက်ပြီး ရပ်လျက်နဲ့ “အရှင်ဘုရား တပည့်တော် ရဲ့ ဒီဗိမာန်ကို မဖျက်ဆီး၊ မခုတ်ဖြတ်ပါနဲ့၊ တပည့်တော် သည်သားကို လက်စွဲပြီး ဗိမာန်မရှိဘဲ လှည့်လည်နေခြင်းငှာ မတတ်နိုင်ပါ” လို့ တောင်းပန်စကားလျှောက်ထား ပြောကြားပါတယ်။

အေး- သူတို့ ရုက္ခစိုးနတ်တွေက တိုင်ပင်ထားကြ သတဲ့ ဘယ်လိုတိုင်ပင်သလဲဆိုတော့ ဒို့တွေက ကုသိုလ် ကံနည်းလို့ လူတွေနဲ့စပ်ပြီး နတ်ဖြစ်ရတာ၊ ဒီသစ်ပင် တွေက သူတို့ဘက်ကကြည့်ရင်လဲ သူတို့ပိုင်တယ်၊ ဒို့ဘက် ကကြည့်ရင်လဲ ဒို့ပိုင်တယ်၊ ဒီသစ်ပင်ဗိမာန်တွေကို ခုတ်တဲ့အခါ အန္တရာယ်မပြုကြစတမ်းလို့ ကံတံကဝတ် ပြုပြီးတိုင်ပင်ပါသတဲ့။

အေး- ဒါကလဲ ယဉ်ကျေးလိမ္မာတဲ့ ရုက္ခစိုးတွေ ဖို့ဖြစ်မှာပါ။ ကြမ်းတမ်းတဲ့ ရုက္ခစိုးတွေကတော့ ဒေါသ အလျှောက်နိုင်စက်ကြမှာပါ။ ဒါကြောင့် ဒီရဟန်းကို ရုက္ခစိုးနတ်သမီးကတောင်းပန်ပါတယ်။

ရဟန်းကလဲ ဒီသစ်ပင်မှတစ်ပါး အခြားသစ်ပင် တို့ မနှစ်သက်ပါ။ ဒါဘဲ နှစ်သက်တယ်ဆိုပြီး ခုတ်ပါတယ်။ နတ်သမီးကလဲ “ဒီရဟန်းတော်ဟာ ဒီကလေးကို မြင်လျှင် မခုတ်တော့ဘူး၊ အထင်နှင့် ကလေးကို သစ်ပင် ပေါ်တင်ထားလိုက်ပါတယ်။

ရဟန်းတော်လဲ ခုတ်လက်စအရှိန်နှင့် မြှောက်ထားတဲ့ ပုဆိန်ကိုမတားနိုင်ရကာ ကလေးငယ်ရဲ့ လက်မောင်းကို ဖြတ်ပိုင်းလိုက်ပါတယ်။ ရုက္ခစိုးနတ်သမီးဟာ အကြီးအကျယ်ဒေါသထွက်ပြီး ဒီရဟန်းကို သတ်မယ်လို့

လက်နှစ်ဖက်မြှောက်ပြီးကာမှ စဉ်းစားပါတယ်။ “ဒီရဟန်းဟာ သီလရှိတဲ့ ရဟန်းပါ။ တကယ်လို့ ဒီရဟန်းကို ငါ သတ်အံ့၊ ငါငရဲကျမည်၊ ကြွင်းရုက္ခစိုးတွေကလဲ မိမိ သစ်ပင်ခုတ်တဲ့ ရဟန်းတော်တွေကို မြင်တဲ့အခါ ဒီနတ် သမီးဟာ သူ့သစ်ပင်ခုတ်တဲ့ ဒီရဟန်းကို ဒီလိုသတ်တယ် လို့ ငါ့ကို သာကေပြုပြီး သတ်ကြလိမ့်မယ်၊ ဒီရဟန်းဟာ အရှင်ရှိတဲ့ ရဟန်းပါ။ အရှင်အားသာ ပြောပြပါအံ့” လို့စဉ်းစားပါတယ်။

အဲဒီလို စဉ်းစားပြီး မြှောက်ထားတဲ့ လက်နှစ်ဖက်ကိုရုတ်သိမ်းကာ ငိုကြွေးလျက်မြတ်စွာဘုရားထံသွား၍ ရှိခိုးရပ်စာည်နေပါတယ်။

ထိုအခါ ဘုရားရှင်က နတ်သမီးကို “နတ်သမီး အကြောင်းက ဘယ်လိုလဲ” လို့ မေးတဲ့အခါ နတ်သမီးက အကြောင်းစုံ အကုန်လုံး ဘုရားရှင်အားလျှောက်ထားပါတယ်။

ဘုရားရှင်သည် နတ်သမီးစကားကို ကြားပြီး နတ်သမီး သာဓု၊ သာဓု၊ သာဓုလို့ခေါ်ပြီး နတ်သမီး အားတရားဟောပါတယ်။

● ရထားစက်ဟုန် လည်သန်သန် မတုန်ထိန်းပမာ၊ အရှိန်အဟုန်နဲ့ ပြေးသွားနေတဲ့ မြင်းရထားကို မတုန်မလှုပ်တိကနဲ ထိန်းရပ်လိုက်သည်ပမာ မြင်းထန်စွာဖြစ်ပေါ်နေတဲ့ အမျက်ဒေါသကို ထိန်းနိုင်သိမ်းနိုင်သူကို ရထားထိန်းအစစ်လို့ခေါ်ပါသည်။ ရထားကို မတုန်မလှုပ်ထိန်းရပ်နိုင်သူကိုတော့ ကြိုးဆွဲသမားလို့ခေါ်ပါတယ်လို့ ဗုဒ္ဓကဟောပါတယ်။ ပြီးတော့ -

● ဟုန်ဟုန်အမျက် ဒေါသစက် ဉာဏ်လက်သိမ်းအုပ်ပါ။

နတ်သမီးဟာ ဟုန်းဟုန်းထကြ မျက်ဒေါသကို ဉာဏ်လက်နဲ့သိမ်းအုပ်ထိန်းချုပ်လိုက်တော့ ရဟန်းတော်ကို မသတ်ဖြတ်တော့ပါ။ ဆိုကြည့်ပါအုန်း-

● မျက်ထိန်းနိုင်ငြား ထိုသူအား ဘုရားချီးမွမ်းတာ။

အေး- အမျက်ဒေါသကို ထိန်းသိမ်းနိုင်တဲ့ နတ်သမီးကို ဘုရားရှင် သာဓု၊ သာဓု၊ သာဓုဟူ၍ ခေါ်ဆိုခြင်းအားဖြင့် ချီးမွမ်းပါတယ်။ မည်သူမှ မချီးမွမ်းချင်ရင် နေပါစေ၊ ဘုရားချီးမွမ်းဖို့အရေးကြီးပါတယ်။

● ကျိုးပြစ်တရား မသိငြား မျက်ငါးကြီးသူမှာ၊ အမျက်ဒေါသရဲ့ အပြစ်ကိုမသိ အမျက်ဒေါသ

၁၄ ၂ ရတနာရွှန်ပွင့်

ထိန်းနိုင်တဲ့ အကျိုးကိုမသိဘဲ အမျက်ဒေါသကြီးသူမှာ ဘယ်လိုအဖြစ်တွေ ဖြစ်လဲဆိုတာသိရအောင် ဆိုကြည့် ပါအုန်း-

● မျက်မထိန်းခြား ပြုမိတ်မှား ဖြစ်ခြားနှောင်တ၊ သား၊ အေး- အမျက်ဒေါသကို မထိန်းသိမ်းနိုင်လို့ ဘုရားရှင်အပေါ်မှာ ဒေဝဒတ်က ပြုမိတ်မှားတဲ့အဖြစ် တွေကို ကြည့်ပါ။ ယခုအဝီစိရောက်ပြီး နောင်တပူပန် ဖြစ်နေပါတယ်။ မိမိတို့လဲ အမျက်မထိန်းနိုင်လို့ ပြုမိတ် မှားပြီး နောင်တဖြစ်ခဲ့ဖူးပါတယ်။ ဆိုကြည့်ပါအုန်း -

● နောင်တပူပြင်း ကျွန်ရာသွင်း စာရင်းချုပ် ကြွေးပမာ

● လူဘုံတိမ်းက အပါယ်ကျ ခုက္ခကိုယ်ကြပ်ပါ။ နောင်တဆိုတာ ကျွန်နှင့်တူပါတယ်။ စာချုပ်ပြီး ချေးထားတဲ့ ကြွေးနဲ့လဲတူပါတယ်။ ကျွန်ဆိုတာ သခင် ရဲ့ နှိပ်စက်ခြင်းကို အမြဲခံနေရသဖြင့် ဆင်းရဲခုက္ခအမြဲ ရောက်နေပါတယ်။ ထိုနည်းတူ- စာချုပ်စာတမ်းနှင့် ချေးယူထားတဲ့ ကြွေးကလည်း အတိုးနှင့်အရင်းပေါင်း ပြီး ကြေလည်အောင် ပေးဆပ်ရမှာကို အမြဲတမ်းအောက် မေ့အမှတ်ရသဖြင့် စိတ်ဆင်းရဲခုက္ခရောက်နေရပါတယ်။

နောင်တတန်းလန်းနဲ့ လူဘုံကသေရင် အပါယ် ကျပြီး ခုက္ခဆင်းရဲဘဲခံနေရပါတယ်လို့ ဟောတဲ့အခါမှာ နတ်သမီးသောတပန်ဖြစ်သွားပါတယ်။ သောတပန်ဖြစ် ပြီး ငိုနေတဲ့အခါ ဗုဒ္ဓကငိုခြင်းအကြောင်းကို မေးပါ တယ်။

“မြတ်စွာဘုရား တပည့်တော်မှာ နေထိုင်စရာ ဘုံမဟန်မရှိတော့ပါဘုရား။ ဒီသားကလေးနဲ့ တပည့်တော် ဘယ်လိုနေထိုင်ရပါမလဲ” လို့ လျှောက်ထားတော့ “နတ် သမီး မစိုးရိမ်နှင့် ငါဘုရား သင့်အားဗိမာန်ပေးမယ်” လို့ မိန့်ပြီး ဝေတဝန်ကျောင်း ဂန္ဓကုဋ်အနီး၌ မနေ့က မှ နတ်သက်ကြောသွားတဲ့ သစ်ပင်ကိုညွှန်ပြပြီး အဲဒီ သစ်ပင်မှာ နေခိုင်းပါတယ်။

ဗုဒ္ဓပေးတဲ့ ဘုံဗိမာန်နို့ တန်ခိုးကြီးတဲ့နတ်တွေ လာသော်လဲ နေရာဖယ်မပေးရပါ။ တန်ခိုးကြီးတဲ့နတ် တွေကလာပြီး ကြည့်ရှုခြင်းကိုလဲခံရပါတယ်။ ဘုရားရှင် သည် အဲဒီသစ်ပင် ခုတ်မှုအကြောင်းပြုပြီး ရဟန်းတော် များ သစ်ပင်မခုတ်ရလို့ သိက္ခာပုဒ်ပညတ်လိုက်ပါတယ်။ အဲဒီ သိက္ခာပုဒ်ကို အကြောင်းပြုပြီး ကပ္ပိမ္မပေါ်လာပါ

တယ်။ ဆိုကြည့်ပါအုန်း -

● ကပ္ပိယံ-ကရောဟိ ဆိုလို့ရှိ၊ ကပ္ပိယံ-ဘန္တေ ဆိုဆိတ်လေ။

အပင်ပေါက်စေတတ်တဲ့ အစေ့ပေါက်အသီး၊ အမြစ် ပါတဲ့အပင်၊ အပင်ပေါက်မယ့်အညွန့်၊ အဆစ်တို့ကို ကိုင်ပြီး ရဟန်းတော်က “ကပ္ပိယံ ကရောဟိ” လို့ ဆိုရင် လူသာမဏေတို့က “ကပ္ပိယံ ဘန္တေ” လို့ဆိုပြီး ဆိတ် လိုက်မှ အပ်ပါတယ်။ စားကောင်းပါတယ်။ အာပတ် မသင့်ပါ။

တပည့်လိမ္မာ ဆရာအာပတ်လွတ်ဆိုတာ အဲတာ မျိုးကိုခေါ်ပါတယ်။ ယောဂီတို့ဟာ ဒေါသကိုထိန်းနိုင် သည့် တပည့်လိမ္မာများဖြစ်၍ နိဗ္ဗာန်ကို ရောက်ကြပါစေ ကုန်သော်လို့ ဆုတောင်းရင်းနိဂုံးချုပ်ကြစို့ -

“သာဓု၊ သာဓု၊ သာဓုပါဘုရား”
အားလုံးသန္တာန် အမြင်မှန်လျှင် လျင်မြန်ရစေသော်။

မွေဒုတ-အရှင်ပညာဇောတ (၂၆-၁၁-၉၆ အစင်တောရ)

သင်ကျန်းမာရှင်လန်းနေဘို့၊
ဘယ်သွားသွားအမြဲဆောင်ထားရမယ့်

သီဟဘမ်း
ပရင်ဆီ

၂၇/၃၄၊ ဦးစိတေရတိမ်ရာ (ပင်းမိုင်) ရန်ကင်းမြို့၊
၄၁-(၀၁)၂၈၄၅၅၀

ဗုဒ္ဓဓမ္မစိစစ်ရေး၊ နတ်မြတ်များ (၃၆)

ဟင်္ဂုဒါသမီးများနှင့် ပြတ်စွာဘုရား

မော့စရိယဦးဆေးနိုင် (ဘိ-အေ)

ဤသို့ ဟင်္ဂုဒါသမီးသည် မြတ်စွာဘုရားအပေါ် အပြစ်ရှာ၍ တစ်စုံတစ်ရာမျှမတွေ့ဘဲဖြင့် "ဒီသိဒ္ဓတ္ထမင်းသားဟာ တကယ်ပင်ငါ၏အလိုနိုင်ငံဘုံသုံးတန်မှ လွတ်မြောက်သွားခဲ့လေပြီ" ဟု စိတ်နလုံးပူချူးနွမ်းနယ်ကာ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာနှင့် မနီးမဝေးသောလမ်းမကြီးတွင် ကြံတွေးငေးမှိုင်းစောင့်ကြောင့်ထိုင်နေ၏။ ထိုနောက် ငါသည်ဤမင်းသားလို ဒါနပါရမီမဖြည့်ကျင့်မဆည်းဘူးခွဲမိတဲ့အတွက် ဒီမင်းသားနဲ့ ငါ တူတန်သူမဖြစ်နိုင်ဟု စိတ်ကူးပြီး မြေကြီးမှာ အကြောင်းကြီးတစ်ကြောင်းရေးဆွဲ၏။ ဤသို့ ဝါရမီဆယ်ပါးအတွက် ဆယ်ကြောင်းရေးဆွဲ၏။

ထိုနောက် ဆက်လက်ပြီး "ငါဟာ ဒီမင်းသားလို အခြားသူတွေနဲ့ မဆက်ဆံတဲ့ ကျွန်ုပ်ယပရောမရိယတ္တဉာဏ်တော်ကိုရရန် ပါရမီတော်တွေကို မဆည်းဘူးခွဲတဲ့အတွက် ဒီမင်းသားနဲ့ ငါ တူတန်သူမဖြစ်နိုင်" စသည်ဖြင့် အခြားသူများနှင့်မဆက်ဆံ ဘုရားရှင်တို့သာရနိုင်တဲ့ (အသာဓာရဏ)ဉာဏ်တော် ၆ ပါးတို့ကိုစိတ်ကူးပြီး မြေကြီးမှာ တစ်ဉာဏ်လျှင် တစ်ကြောင်းကျအရေးအကြောင်း ခြောက်ကြောင်းကိုရေးဆွဲ၏။

ဤသို့ မြေကြီးမှာ အရေးတစ်ဆယ့်ခြောက်ကြောင်းတို့ကို စိတ်ပျက်ပျက်ဖြင့်ရေးခြစ်နေစဉ် တဏှာအရတိ၊ ရတိ ခေါ်ထည့်သူ၏ သမီးတော်သုံးယောက်တို့က သူတို့ဖခင် ကြံတွေးငေးမှိုင်း ဆောင့်ကြောင့်ကြီးထိုင်နေသည်ကို တွေ့သွားကြ၏။ တဏှာဆိုသည်မှာ မြင်ရလျှင် အနားကမခွာနိုင်အောင် တွယ်တာစရာကောင်းသည့် နတ်သမီးဖြစ်၏။ အရတိမှာ မြင်ရလျှင် တူနစ်ကိုယ်ယှဉ်တွဲပျော်ပွဲခံစရာကောင်းသည့် နတ်သမီးဖြစ်၏။ ရတိကား မြင်ရလျှင် မကြင်ရမနေနိုင်အောင် စွဲမက်စရာကောင်းသည့် နတ်သမီးဖြစ်၏။

ထိုနတ်သမီးသုံးယောက်တို့သည် ဖခင်ရှိရာသို့ သွားကြပြီး "ဖခင်ဘာကြောင့် နှလုံးမသာမယာဆောင်

ကြောင့်ထိုင်ကာ ငေးမှိုင်းနေရသလဲ" ဟု မေးကြ၏။ "ချစ်သမီးတို့ ရဟန်းကြီးဂေါတမဟာ ငါ့အလိုနိုင်ငံဘဝသုံးတန်မှ တော်လှန်လွတ်မြောက်သွားလေပြီ။ ငါ ခုနစ်နှစ်ပတ်လုံး နောက်ကတကောက်ကောက်လိုက်ပြီး အပြစ်ရှာပေးမယ့် အပြစ်တင်ခွင့်ကို မတွေ့ခဲ့ရတဲ့အတွက် ဒီလိုထိုင်ကာ ငေးမှိုင်းနေတာဖြစ်တယ်" ဟု ပြောပြ၏။ သမီးတို့က "အို ဖခင် ဒီလိုဆိုရင် မစိုးရိမ်ပါနဲ့၊ သမီးတို့ ဒီရဟန်းဂေါတမကို ဖြားယောင်းသွေးဆောင်ပြီး ဖခင်ထံ မှောက်ရောက်အောင်ခေါ်ခဲ့ကြပါမယ်" ဟုဆိုကြ၏။ "ချစ်သမီးတို့ သမီးတို့ပြောသလို မလွယ်လှပါ။ ဒီလောကမှာ ဘယ်သူမျှရဟန်းဂေါတမတို့ ဖြားယောင်းသွေးဆောင်နိုင်မှာမဟုတ်ပါဘူး။ သူဟာမတုန်မလှုပ် မြဲမြံခိုင်ခံ့တဲ့ ယုံကြည်မှုအစလသဒ္ဓါရှိနေသူဖြစ်တယ်" ဟု တားမြစ်၏။ သို့သော်တားမရ သမီးသုံးယောက်လုံးက "ဖခင် သမီးတို့ဟာ မိန်းမတွေပါ။ အခုပဲ ဒီရဟန်းကြီးဂေါတမကို ရာဂကျော့ကွင်းသို့ ချော့သွင်းပြီးဖခင်ထံ အမြန်ခေါ်ဆောင်လာကြပါမယ်" ဟုဆိုပြီး တစ်လောကလုံး အချော့ဆုံး အလှဆုံးဖြစ်အောင် ဖန်ဆင်းကာ ဘုရားရှင်ထံမှောက်သို့ သွားရောက်ကြသည်။

ဘုရားထံမှောက်ရောက်ကြသည့်အခါ "အရှင်... အရှင်၏ ခြေတော်ရင်း၌ ဝပ်စင်းခစားကြကာ လိုသမျှ အာရုံတွေကို အကုန်ပေးပြီး ကျွန်ုပ်တို့လုပ်ကျွေးပြုစုပါရစေ" ဟု ချစ်ခင်ဖွယ်ရာ တိတိတာတာပြောကြားသတဲ့ သို့သော် ဘုရားရှင်ကမူ မျက်စိတော်ကိုပင် ပင့်မကြည့်ပဲ ဖလသမာပတ်ကိုဝင်စားကာ နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာကို ခံစားနေ၏။ ထိုအခါ နတ်သမီးသုံးယောက်တို့သည် "ယောက်ျားတွေဆိုတာ အလိုစရိုက်၊ အကြိုက်အမျိုးမျိုးရှိကြတယ်။ ယောက်ျားအများစုက နှုတ်ဖွားရွှန်းစို၊ အပျိုစစ်ကိုမှ ချစ်တတ်ကြပေမယ့် တချို့ကျတော့ သားမဖွားမိအရွယ်၊ တစ်သားမွေးတစ်သွေးလှတဲ့အရွယ်၊ သားနှစ်

၁၆ (၁) ရာဇာဋ္ဌာန်စဉ်

ယောက်မိခင်အရွယ်တွေကို နှစ်သက်ကြတယ်။ တချို့ ကျတော့လဲ မကြီးမငယ်အလယ်အလတ်အရွယ်မျိုးနဲ့ အရွယ်ခပ်ကြီးကြီးကိုမှ ကြိုက်တတ်ကြတယ်။ ဒါ့ကြောင့် ရဟန်းဂေါတမကို ငါတို့အမျိုးမျိုးအဖုံဖုံ ခပ်စုံဖန်ဆင်း ဖြပြီး သွေးဆောင်ဖြားယောင်းကြမယ်” ဟု တိုင်ပင်ကြ သည်။

ထို့နောက် တစ်ယောက်တစ်ယောက်လျှင် တစ် ရာဇာဋ္ဌာန် (၁) နှုတ်၊ ရှုန်းစုံ အပျိုစစ်များအသွင် (၂) သားမဖွားရသေးသော အမျိုးသမီးများအသွင် (၃) တစ်သားမွေးတစ်သွေးလှသည့် အမျိုးသမီးများအသွင် (၄) သားနှစ်ယောက်မိခင်များအသွင် (၅) မိန်းမလတ်များ အသွင် (၆) မိန်းမကြီးများအသွင် အမျိုးမျိုးအဖုံဖုံ လှပ တင့်တယ်၊ ချစ်စိတ်ဝင်ဖွယ်ဖြစ်အောင် အစွမ်းကုန်ဖန် ဆင်းကြပြီး ခြောက်ကြိမ်တိုင်တိုင် ဘုရားရှင်ထံမှောက် သို့ သွားရောက်ကြပြီး “အရှင်... ရှင်၏ခြေတော်ရင်း ဌှိ ဝပ်စင်းခစားပြီး အရှင်လိုချင်သမျှအာရုံတွေကို အကုန် ပေးကာလုပ်ကျွေးပြုစုကြပါရစေ” ဟု ဖြားယောင်းသွေး ဆောင်ကြ၏။ သို့သော် ရှင်တော်ဗုဒ္ဓသည် ရှေးနည်း တူ မျက်စိတော်ကိုပင် ဖွင့်မကြည့်ပဲ ဖလသမာပတ်ကို ထာ ဝင်စားနေတော်မူလေသည်။

မကြာမီပင် ဘုရားရှင်က “နတ်သမီးတို့ သွား ကြပါကုန်း၊ သင်တို့ဟာ ဘယ်အကျိုးကိုမြင်လို့ ယခုလို ဝ် ရောက်ဖြားယောင်းသွေးဆောင်နေကြပါသလဲ၊ ရာဂ၊ ဒေါသ၊ မောဟမကင်းသော သူတွေမှာတော့ သင်တို့ အလိုသို့ပါကြလိမ့်မယ်၊ ရာဂ၊ ဒေါသ၊ မောဟစားတွေ လုံးဝကင်းစင်နေတဲ့ ငါဘုရားရှင်ကိုတော့ သင်တို့ဘယ် လိုနည်းနှင့်မျှ မဆွဲဆောင်နိုင်ကြပါ။ သင်တို့ ပြန်သွား ကြပါကုန်” ဟု ပြတ်ပြတ်သားသား မိန့်ကြားတော်မူ လိုက်သည်။ ထိုအခါမှ နတ်သမီးသုံးယောက်တို့သည် “ငါတို့ ဖခင်ပြောတာမှန်ပါပေတယ်၊ ရဟန်းကြီးဟာ အရဟံဂုဏ်ရှင်၊ သုဂတဂုဏ်ရှင် ဖြစ်တော်မူတဲ့အတွက် ငါတို့ရာဂနဲ့ သွေးဆောင်လို့မရနိုင်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးဖြစ် တယ်” ဟု ချီးမွမ်းစကားပြောကြားကာ ဖခင်မာန်နတ် မင်းထံသို့ စိတ်ပျက်စွာပြန်သွားကြရသည်ဟု ကျမ်းဂန် ဌှိလာရှိပေသည်။

ရှင်ဟေဂုဏ်နှင့် မထေရ်နှစ်ပါး

တစ်ချိန်က အရှင်ဟေဂုဏ်သည် သုသုမာရီရ ဖြူအနီးဘေးမှတော့ကျောင်း၌ သီတင်းသုံးတော်မူ၏။ မာရ်နတ်သည် လွှတ်တီးခေါင်၌စကြိုကြနေသည်။ ရှင် ဟေဂုဏ်၏ ဝမ်းထဲသို့ဝင်ကာ အစာဟောင်းအိမ်ပေါ်မှာ ထိုင်နေသတဲ့ ထိုအခါ မထေရ်မြတ်က “ဘယ်လိုဖြစ် ပါလိမ့်၊ ချီဝမ်းဟာ လေးလံလှပါတယ်၊ ပဲထမင်းစား ထားသူရဲ့ဝမ်းလိုဖြစ်နေပါလား” ဟု ကြံစည်မိ၏။ “ငါ ဝမ်းဗိုက်လေးလံနေတာ အစာမကြေလို့ဖြစ်ရင် စကြို လျှောက်လို့မသင့်” ဟု စဉ်းစားပြီး ကျောင်းသခမ်း အတွင်းသို့ ဝင်ကာမူလထိုင်နေကျနေရာ၌ ထိုင်နေတော် မူ၏။

ထိုင်ပြီးမကြာခင် “ဘာကြောင့် ငါ့ဒီလိုဖြစ်ရတာ လဲ” ဟု မိမိကိုယ်ကို နှလုံးသွင်းဆင်ခြင်တော်မူသော အခါ မာရ်နတ်ကြီးသည် သေးငယ်သောခန္ဓာကိုယ်ကို ဖန်ဆင်းကာ မိမိ၏အစာဟောင်းအိမ်ထက်တွင် ငုတ် ဆုတ်ကလေးထိုင်နေသည်ကို သွားတွေ့၏။ ထိုအခါ မထေရ်မြတ်က ‘ဟဲ့ မာရ်နတ်ယုတ်၊ အမြန်ထွက်ပါ။ ဟဲ့ မာရ်နတ်ယုတ်အမြန်ထွက်ပါ ဘုရားရှင်ကို မညှဉ်း ဆဲပါနဲ့၊ ဘုရားရှင်ရဲ့တပည့်သာဝကို မညှဉ်းဆဲပါနဲ့၊ သင်ကြာရှည်လေးမြင့်စွာ အကျိုးယုတ်လိမ့်မယ်၊ ဆင်းရဲ ဒုက္ခရောက်လိမ့်မယ်” ဟု မိန့်ဆိုလိုက်၏။ (တပည့်ကို ညှဉ်းဆဲလျှင် ဆရာကိုလည်း ညှဉ်းဆဲရာရောက်၍ ဘုရားရှင်ကို မညှဉ်းဆဲပါနဲ့ဟု မိန့်ဆိုခြင်းဖြစ်သည်။)

မာရ်နတ်ကြီးက “ဒီရဟန်းဟာ ငါ့ကို တကယ်သိ လို့ ဒီလိုပြောဆိုတာမဟုတ်၊ ငါ့ကို ဒီရဟန်းသာမဟုတ်၊ ဒီရဟန်းရဲ့ မြတ်စွာဘုရားတောင် လျှင်မြန်စွာမသိနိုင်” ဟု ကြံစည်စဉ်းစား၏။ ထိုအခါ မထေရ်မြတ်ကြီးက “ဟဲ့ မာရ်နတ်ယုတ်၊ သင့်အကြံထုတ်သမျှ၊ သင်ကြံစည် သမျှ ငါအကုန်သိ၏၊ သင်ဒီလိုဒီလိုကြံစည်တယ် မဟုတ် လား” ဟု မာရ်နတ်ကြီး ကြံစည်သမျှကို ဖွင့်ဟမိန့်ကြား တော်မူ၏။ ဤအခါမှပင် မာရ်နတ်သည် “ဒီရဟန်းဟာ ငါ့ကိုတကယ်သိမြင်လို့သာ ဒီလိုမိန့်ဆိုခြင်းဖြစ်မည်” ဟု ကြံစည်ပြီး မထေရ်မြတ်၏ ခံတွင်းမှထွက်၍ တံခါးရွက် ၏ အပြင်ဘက်တွင်ရပ်နေလေ၏။

မထေရ်မြတ်က “ဟဲ့ မာရ်နတ်ယုတ် ဒီနေရာမှာ စာမျက်နှာ (၆၂) သို့

သံသရာဆုံးတိုင်

“နှစ်တက်မိတာများ စီစဉ်ပေးကြ၍သာ လက်ထပ်ခဲ့ရသည်။ အလေ့မတူ ဘာသာခြားသူမို့ သည်တစ်သက်တော့ ဘယ်နည်းနှင့်မျှ ဘုရားသွားကျောင်းတက်ဘက် မဖြစ်နိုင်တော့” ဟု ယူကျုံးမရခဲစားခဲ့ရပါသည်။

ပညာအခြေခံရှိကြသူချင်းမို့ ကိုးကွယ်မှုနှင့် ပတ်သက်၍ မဝေဖန်မခွက်ဖက် သူ့ဘာသာအလျောက် ဘုရားရှိခိုးလျှင် ကိုယ်က ဝေယျာဝစ္စကျေပွန်သည်နှင့်အမျှ ကိုယ်စိတ်ကြိုက် ဆွမ်းကပ်အလှူအတန်း လုပ်ခဲ့လျှင်လည်း လက်အုပ်ချီ၍ ရှိမခိုးသည်မှလွဲ၍ ကိုယ်တိုင် ဝယ်ခြမ်း၊ ချက်ဖြတ်၊ သံဃာတော်များအတွက် ဆွမ်းပွဲပြင်ပြီး ဆွမ်းပွဲပိုင်းကို နှစ်ဦးစုံညီ ချီမ၍ ဆက်ကပ်ပေးခဲ့ရှာပါသည်။ နေ့စဉ် ဈေးဝယ်တာဝန်ယူထားသူမို့ ဘုရားပန်းမညှိုးမွှမ်းစေရေးကို သူကပင် ပို၍ဂရုတစိုက် ရှိခဲ့ပါသေးသည်။

နံနက်ကျောင်းမသွားမီ ယောက်ယက်ခတ်အောင် အလုပ်များနေချိန်တွင် ပြင်ထားသောဆွမ်းပွဲကို သောက်တော်ရေချမ်း အမွှေးတိုင်များ ပြည့်စုံအောင် သူပင်ဖြည့်စွက်ပေးလေ့ ရှိပါသေးသည်။ သို့တိုင် လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်များနည်းတူ ဖြတ်ဘုရားရှေ့မှောက် ဒူးလေးထောက်ပြီး နှစ်ယောက်အတူ တောင်းဆုယူဘက် ဖြစ်လိုလှသော စိတ်ဆန္ဒကိုတော့ ဖျောက်မရနိုင်အောင် ရှိနေခဲ့ရပါသည်။

++ ++ ++

ဝမ်းထဲတွင် ပျက်စီးနေသော ပဋိသန္ဓေ ကိုးလတိုင်အောင် နေ့ပြီးမှ မိခင်ကျန်းမာရေးကို လုံးဝမထိခိုက်ဘဲ အောင်မြင်စွာ သားအိမ်ခြစ်ပေးနိုင်မှုကို ကုသပေးသူ ဆရာဝန်က

“ဆရာမရယ်၊ ဒီပုံမျိုး ကျွန်မတစ်ခါမှ မကြုံဖူးဘူး။ ကိုးလကြီးများ ဝမ်းထဲပျက်နေတာတောင် မအောက

မြေရွှေ(သန်လျင်)

နာတောင်မစေး၊ ဖျားလည်းမဖျား။ သွေးလည်းမသွင်းရ နဲ့ ကျန်းမာလိုက်တာ အတော်အံ့ဩဖို့ကောင်းတယ်”

“ဟုတ်ကဲ့ ဒေါက်တာ၊ ဆရာဝန်တွေက ပျက်မှာ စောင့်ကြည့်ပါဆိုကြကတည်းက ကျွန်မလည်း ကြောက်ကြောက်နဲ့ ဇယ်ငယ်ကတည်းက ဝတ်မပျက်ခဲ့တဲ့ ဓာရဏပရိတ်တော်ကို တိုးတိုးပြီး ရွက်ခဲ့တာ။ ဒီပရိတ်တော်ရဲ့ အာနုဘော်ကြောင့်လို့ ကျွန်မယုံကြည်မိပါတယ်”

သူက အနားမှ အံ့ဩခြင်းကြီးစွာနှင့်။

++ ++ ++

နောက် နှစ်နှစ်ခန့်အကြာ အရင်တစ်ခါလိုပဲ သန္ဓေထပ်ပျက်ခဲ့ပါသည်။ အရင်ပုံအတိုင်း ကိုးလနီးပါး အောင်းနေပြီးမှ သားအိမ်ခြစ်ပစ်ရသော်လည်း မိခင်ကျန်းမာရေးကတော့ ပန်းပန်လျက်ပင်။

ဒီတစ်ခါတော့ သူက

“အေးကွာ၊ ကြားဖူးသမျှ ပျက်ပြီး ကျဆင်းပြီး တာတောင် မစင်ကြယ်ရင် တစ်ပတ်အတွင်းလောက်မှာပဲ အပုပ်ဆန်ပြီး ဓေတုတတ်တယ်လို့ အခုတော့ အတော်ကို အံ့ဩလောက်တယ်။ ညီမတို့ ပရိတ်တော်က အတော်ကို အစွမ်းထက် ထင်တယ်နော်” တဲ့။

++ ++ ++

အလုပ်အကိုင်၊ စီးပွားရေးလှူမှုရေး၊ ပညာရေး စသည်ဖြင့် အသေးအမွှားရော ကြီးကြီးမားမားကိစ္စများပါ ဓာရဏပရိသတ်တော်ကို အဓိဋ္ဌာန်ဖြင့် ရွတ်ဖတ်ခြင်းဖြင့်

၁၈ (၂) ရာဇာဓိပတိ

ကျော်လွှားအောင်မြင်မှုများကို တွေ့ရဖန်များလာသော အခါ

“ဟော အစ်ကို၊ ဘာတွေ့ရွတ်နေတာလဲ”

“အေးကွာ၊ ညီမရဲ့ ဓာရဏပရိတ်တော်ဆိုတာ ကို ဖတ်ရွတ်ကြည့်နေတာလေ” တဲ့။

++ ++ ++

တစ်ည စက်ရုံအတွင်း ဒုအဆိုင်းမှူးအဖြစ် တာဝန် ကျနေချိန် လူအင်အားနည်းပါးမှုကို အခွင့်ကောင်းယူပြီး ဝန်းအနောက်ဖက်မှ ကျော်လွှားဝင်ရောက်ကာ ခိုးယူရန် ကြိုးစားမှုကို အချိန်မီတားမြစ်ဖမ်းဆီးနိုင်ခဲ့သည်။

ထွက်ပြေးသော တရားခံများကို ညတွင်းချင်း လိုက်လံဖမ်းဆီးနိုင်ခဲ့သည်။ ပထမအဆိုင်းမှူးက နားရက် ဖြစ်သည်မို့ ကိုယ်သာတာဝန်အရှိဆုံး ဖြစ်နေခဲ့သည်။ စက်ရုံအတွင်း မသကာသူလုပ်သားများကို တစ်ယောက်ပြီး တစ်ယောက် ခေါ်ယူစစ်ဆေးပြီး လိုအပ်သလို ရဲစခန်း တွင် ထိန်းသိမ်းစေခဲ့သည်။

ကိုယ့်အလှည့်ဘယ်တော့လဲ။ အချုပ်အတွင်း ရောက်သွားလျှင် ပြန်ထွက်ဖို့မလွယ်။ ရဲနှင့်အချုပ်နှင့် လည်း ဘယ်တုန်းကမျှ မပတ်သက်မှုသို့ ကြောက်လန့်က် သည်မှ နှလုံးရောဂါအခံလည်း ရှိထားသူမို့ ည၊ ညအိပ် မပျော်။ အိမ်ရှေ့ကားရပ်သံကြားလျှင် နှလုံးခုန် ရပ်သွား မတတ်။ အလန်တကြား။ ဘာမျှလုပ်မထားသူမို့ စစ်မေး လျှင်လည်း ဘာမျှပြောတတ်မည်မဟုတ်။ ဘာလာချီ ခံရမည်။

++ ++ ++

“အစ်ကို ကိုယ့်မှာဘာအဖြစ်မှရှိတာမှ မဟုတ် ဘဲ၊ ဖိုးရိပ်စိတ်လည်း မထားနဲ့၊ ကြောက်လည်းမကြောက် နဲ့” ဟု အားပေးပြီး

ရေကြည်ကြည်ကို၊ ပုလင်းသန့်သန့်လေးထဲ အပြည့်ထည့်၊ လက်အုပ်ချီကြား၊ ညှပ်ကိုင်ထားပြီး ဘုရား စင်ရှေ့ ဓာရဏပရိတ်တော်ကို နိနက် ကိုးခေါက်၊ ည ကိုးခေါက်ရွတ်သည်။

“ဤဓာရဏပရိတ်တော်၏ အာနဘော်သည် ဤ ရေစင်အတွင်းသို့ စိန်စင်ပါစေသတည်း” ဟု အဓိဋ္ဌာန်ပြု သည်။

သူ့အလုပ်ဆင်းကာနီးတိုင်း ခေါင်းကို ပရိတ်ရေ တော် နည်းနည်းဆွတ်ပေးသည်။ အနည်းငယ်သောက် စေသည်။ ဖိုးရိပ်မှ ပျောက်ပြီး ရွှင်လန်းစွာ အလုပ်ဆင်း နိုင်စေသည်။ အိပ်မပျော်ဘဲ မျက်လုံးကြောင်နေလျှင် ပရိတ်တော် အနည်းငယ်ပက်ဖျန်းပေးသည်။ ချက်ချင်း လိုလို စိတ်အေးချမ်းပြီး အိပ်ပျော်သွားတော့သည်။ သည်လိုနှင့် တရားခံအစစ်များကို ပြစ်ဒဏ်များ ရှုမှတ် ပြီးသွားပြီး သူ့ကိုတော့ အစစ်အဆေး အခေးအပြန်းပင် မခံလိုက်ရ။

“အေးကွာ၊ တကယ့်ကို လက်တွေ့ပဲနော်” တဲ့။

“ဟိုကောင်တွေတော့ သနားစရာကွာ၊ အေးပေါ့ လေ၊ ညီမတို့ပြောပြောနေသလို ကံကံ၏အကျိုးပေါ့နော်၊ လုပ်တော့ခံရတာပေါ့။ ကောင်းသောအလုပ်လုပ်ရင် နှောင်းသောအကျိုးပေးမှာပေါ့နော်”

“အင်းပေါ့၊ ကိုယ်လုပ်ရင် ကိုယ်ခံရမယ်၊ ဘယ်သူ မှ ဝင်ကူခံလို့မရဘူး။ ဘုရားရှင်တောင် ကိုယ့်ဝင့်ကြေး ကိုယ်ခံသွားရတယ်။ အဲဒီလိုပဲ မွေးလာပြီးရင် အိုရမယ်၊ နာရမယ်၊ သေရမယ်၊ ဘယ်သူမှမရှောင်လွှဲနိုင်ဘူး။

“ဘုရားရှင်ရဲ့ အာဝေထိဂုဏ်ကတော်များကို ရွတ်ဖတ်ပူဇော် သစ္စာပြုပြီး ဆုတောင်းတဲ့ ပရိတ်တော်က တောင် ဒီလောက်ခွမ်းရင် ဘုရားရှင်ဟောပြတော်မူခဲ့တဲ့ တရားတော်များအတိုင်း လိုက်နာကျင့်သုံးရင် ဒီထက်မက အကျိုးကျေးဇူးတွေ ရနိုင်မှာပေါ့” စသဖြင့် ကြိုသလို နားသွင်းကြည့်ခဲ့မိသည်။

“အေးကွာ၊ အခုမှ ဖွင့်ပြောမယ်နော်၊ ဟိုတလော က စိတ်အနှောင့်အယှက် တော်တော်ဖြစ်နေတုန်းက ညီမမသိအောင် ခိုးခိုးပြီး စာအုပ်ကြည့်ပြီး ရွတ်ရွတ်ကြည့် နေတာ။ ရတနာမွန်မဂ္ဂလင်းထဲမှာပါတဲ့ နုမောလေးချက် ပုတီးစိတ်နည်းကိုလည်း တစ်ယောက်တည်း စိပ်စိပ်နေ တာ။ စိတ်အေးချမ်းမှု ရရသွားတယ်ကွာ”

++ ++ ++

“ညီမရေ၊ ကိုယ့်အမွေဆိုင်ခြံရောင်းပြီးရင် ဗုဒ္ဓ ဘာသာထဲဝင်ပြီး ပဉ္စင်းတက်ချင်တယ်ကွာ” တဲ့။ ဆိုင်း မဆင့် ငုံ့မဆင့်။

ဝမ်းသာလိုက်သည်ဖြစ်ခြင်း၊ ကိုးကွယ်သည့် ဘာဘ ခရုကို ပြောပြတော့-

“ကဲ-သားကြီး၊ ခြံရောင်းချင်လို့ ပဉ္စင်းတက်မယ် ပြောတာမျိုး မဖြစ်စေနဲ့၊ ကောင်းသောအကြံအစဉ်ဆိုတာ အမြန်ဆုံးအကောင်အထည်ဖော်ရတယ်။ အဘတာဝန်ယူ တယ်”။ နက်ဖြန်ရက်သတ်မယ်။ အသင့်ပြင်ထား” တဲ့။

သူ့ဘာများပြောမလဲလို့ ရင်မနေတဲ့ ကျွန်မ။
“ဟုတ်ကဲ့ ဘာ” ဆိုတဲ့ သူ့မျက်နှာပြုံးကြီး ကြောင့် ဝမ်းသာမှုက နှိုင်းဆစရာပင်မရှိ။

++ ++ ++

စက်ရုံမှ အကြီးအကဲတစ်ဦးဖြစ်သူ ဆရာဦးသိန်း ခေါ်လေးကာလည်း-

“ဦးဝီလံ၊ ဗုဒ္ဓဘာသာကို အကြီးအကျယ် ညွတ်နူး နေပြီဆိုတာ ကျွန်တော်သိလို့ ပဉ္စင်းဒကာအဖြစ် ကုသိုလ် ယူမယ်လို့ ကြိုစားနေတာ။ အကြောင်းမညီညွတ်သေးလို့ ဆိုင်းနေရတာ။ အခုတော့ ဘာကဦးသွားပြီပေါ့။ သာဓု ခေါ်ပါတယ်ဗျာ၊ နောက်တစ်ကြိမ်ဆိုရင်တော့ ကျွန်တော် ဒကာလို့ အခုကတည်းကသတ်မှတ်ထားပြီနော်” တဲ့။

အဘ၏ သားတပည့်များဖြစ်ကြသော သစ်တော ရေးရာဝန်ကြီးဌာနမှ ဆရာဦးလှအောင်၊ မြန်မာ့ရေနံမှ ဆရာဦးဝေမြင့်တို့ကလည်း တာသားခြားမှ ဗုဒ္ဓဘာသာကို သက်ဝင်ကျူးပြောင်းလာသူကို ကြိုဆိုသောအနေဖြင့် သက်နိုးပရိက္ခရာရှစ်ပါးကို တာဝန်ယူပါရစေဟု သူ့ထက် ငါ အလှအယက်၊ ပရိက္ခရာရှစ်ပါးကို ခွဲဝေရန် တာဝန်ယူ ကြသည်။ အခြား ဓမ္မမိတ်တွေများကလည်း ကျွေးမွှေး ညှော်ခဲရန် လိုအပ်သည်များကို တပျော်တပါး လာပို့ကြ သည်။

ကောင်းသောအလုပ်အတွက် ကောင်းသောသူ များက ကောင်းသောပံ့ပိုးမှုတွေ တနှင်တဖိုးပါလား။

++ ++ ++

မြန်မာသက္ကရာဇ် ၁၃၅၇ ခု၊ တန်ဆောင်မုန်း လဆုတ် (၅) ရက်၊ ခရစ်သက္ကရာဇ် ၁၉၂၅ ခု၊ နိုဝင်ဘာ (၁၁) ရက်၊ စနေနေ့။

သန်လျင်မြို့ ရုံးတော်ရပ်ကွက်၊ ကျပ်တွင်းအလည် ကျောင်း၊ ဆရာတော် ဦးဝီသဝ ကို ဥပဇ္ဈာယ်ပြု၍ သာသနာ့ဘောင်ဝင်ဖြစ်ကြသည်။

သိမ်မှဆင်းချိန်း၊ ဆရာတော်ကြီးများအမှုထမ်း၍ သိမ်ဆင်းရဟန်းတော်များ ကြံချီလာကြသည်။ ရှေ့ဆုံး မှ ဆရာတော်ကြီးများ နောက် ဦးပွင့်ကြီး ဦးတေတိက (ဘာဦးစိုးမြင့်)၊ နောက်တော့ ဦးဩဘာသ (ချစ်လှစွာ သော ခင်ပွန်း ဦးဝီဝီလံ)။

အို ရင်ထဲက အတိုင်းမသိ ဝမ်းသာနေပါလျက် နှင့် မျက်ရည်များက ဘာကြောင့်များ တားမနိုင်သီးမရ ကျလာရတာပါလိမ့်။

သည်ကြားတည်း “ဟယ် ဦးပွင့်ကြီးပေါက် တယ်ပေါ့” ဝမ်းသာအားရ အော်လိုက်သံများ မေးကြည့် လိုက်တော့-

အဘ၏ တပည့်များဖြစ်ကြသော ဆရာဝန်များ စုပြီး သိမ်ထွက်လောင်းရာမှာ ကံစမ်းမဲတွေ စီစဉ်ထားကြ တယ်တဲ့။ အဲဒီအထဲမှာ နာရီနှစ်လုံးပါပြီး တစ်လုံးကပို ကောင်းတယ်တဲ့။ အဲဒီအလုံးကိုလည်း ဘာသာခြားက ကူးပြောင်းလာတဲ့ ရဟန်းကြီးကို ပေါက်စေချင်မိခဲ့ကြ တယ်တဲ့။

တစ်ပါးပြီးတစ်ပါး မဲနှိုက်အလှူခံသွားကြပြီး ဦး ပွင့်ကြီး အလှူညီကျမှ အဲဒီနာရီကို ဆိုက်ဆိုက်မြိုက် မြိုက် ပေါက်သွားလို့ အားရဝမ်းသာအော်ဟစ်ပြီး လောင်း လှူလိုက်ကြခြင်းပါတဲ့။

ခြောက်ပေးပါး အရပ်ကြီးနဲ့ မြန်မာစစ်စစ်ဖြစ် သော်လည်း ဥပဇ္ဈာပဟန်ဆန်နေသော မျက်နှာပေါက်နဲ့ ညိုဝါဝါ သက်နိုးတော်ကို စနစ်တကျ လှမ်းရှုထားပြီး ကျွဲမြေပြည့်ဝစွာ ကြံချီတော်မူလာတဲ့ ခင်ပွန်းသည်တစ် ခုလဲ ရဟန်းတော်ကြီးကို ရင်ဝယ်သိပ်သိပ်တုန်မှု ကြည် ညိုလေးမြတ်ခြင်းကြီးမှာနဲ့ ရှိခိုးကန်ကြော့ခွင့်ရခဲ့ပါပြီ။

++ ++ ++

“ဒကာမကြီး၊ ဦးပွင့်ကြီး ဦးဩဘာသဟာ သက်နိုးထတ်ခဲ့နေတဲ့ ရက်အတွင်း သံဃာ့ဝတ်များနဲ့ ညီညွတ်အောင် ကျင့်ကြံနေထိုင်အားထုတ်ခဲ့တယ်။ အပြစ် ပြောစရာချို့ပွင့်ချက်ရယ်လို့ လုံးဝမရှိအောင် စောင့်ထိန်း သွားနိုင်ခဲ့တယ်။ ကျွဲမြေသမ္ပတိနဲ့လည်း အထူးပြည့်စုံ တယ်။ ဒါကြောင့် ဆရာတော် အထူးကျေနပ်ချီးကျူး ပါတယ်။ နောက်နောင် သာနာ့ဘောင် ဝင်ချင်ပါသေး တယ်ဆိုရင် ဘာမှ ပြင်ဆင်နေစရာမလိုတော့ဘဲ လူ့ဝတ်နဲ့ သာ လာခဲ့ပါ။ ဆရာတော်အားလုံးစီစဉ်ပေးပါမယ်”

ကျေးဇူးတော်ရှင် မဟာစည်ဆရာတော်ဘုရားကြီး

ကချင်ပြည်နယ် ဓမ္မဒေသနာခရီးအဆက်

ဦးသန်းမြင့်

၁၃၃၇ ခုနှစ်၊ တပေါင်းလဆုတ် ၁ ရက်နေ့တွင် အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ ကျေးဇူးတော်ရှင် မဟာစည်ဆရာတော်ဘုရားကြီးသည် မန္တလေးမြို့မှ လေယာဉ်ဖြင့် ကချင်ပြည်နယ်၊ မြစ်ကြီးနားမြို့သို့ ဓမ္မဒေသနာဖြန့်ချိရန် ကြွတော်မူသည်။ နောက်ပါသံယာ စစ်ကိုင်းမြို့ ဆင်းများရှင် မဟာစည်သာသနာ့ရိပ်သာ ဆရာတော် ဦးသီဟပေလ၊ မုံရွာမြို့ စန်းမြသီတာ မဟာစည်သာသနာ့ရိပ်သာ ဆရာတော် ဦးသီဟပေလ၊ မုံရွာမြို့ စန်းမြသီတာ မဟာစည်သာသနာ့ရိပ်သာဆရာတော် ဦးနိပုဏ၊ ရွှေဘိုဆိတ်ခွန်ရွာကြီး မဟာစည် မူလကမ္မဋ္ဌာန်းဆရာ ဆရာကြီး ရန်ကုန်မြို့ မဟာစည်ရိပ်သာရှိ ဟိတေသီအဖွဲ့ ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌဟောင်း ဦးတင်အောင်နှင့် မော်လမြိုင်မြို့ ဩဝသတိပဋ္ဌာန်ဝိပဿနာကျောင်းတိုက်ရှိ သတိပဋ္ဌာန် ဝိပဿနာဖြန့်ဖြူးရေးအဖွဲ့အတွင်းရေးမှူးဟောင်း ဦးသန်းမြင့် (ကမ္ဘီယ)တို့ လိုက်ပါခွင့်ရရှိကြသည်။ မြစ်ကြီးနားမြို့၊ မိုးကောင်းမြို့၊ မိုးညှင်းမြို့၊ ဟိုပင်မြို့၊ မော်လမြိုင်မြို့၊ ဘောလယ်ရွာတို့၌ ကျေးဇူးတော်ရှင် မဟာစည်ဆရာတော်ဘုရားကြီး နိဗ္ဗာန်ရောက်ကြောင်း သတိပဋ္ဌာန် ဝိပဿနာတရားကို ဧကန်ပဟောကြားတော်မူခဲ့သည်။ တစ်မြို့မှ တစ်မြို့ရောက်ရန် မီးရထားဖြင့်တစ်တန်း၊ ဂျစ်ကားဖြင့်တစ်တန်း၊ မီးရထားသံလမ်းပြေးကားဖြင့်တစ်တန်း၊ သည်းခံ အပင်ပန်းခံကြွတော်မူပုံကိုလည်း ကောင်း၊ မြို့ရွာလူမျိုးပေါင်းစုံ ၎င်းတို့နိုးရာယဉ်ကျေးမှုလေ့ထုံးစံအတိုင်း မြိုင်ဆိုင်စွာ ငုံ့တုံးကြိုဆိုကြပုံကိုလည်း ကောင်း၊ ကျောင်းသူကျောင်းသားများ ပန်းတစ်ခက်ကိုယ်စီကိုယ်ငှက်ငှက်ဆောင် လက်အုပ်ချီ စည်းကမ်းရှိစွာ ကြိုဆိုပို့ဆောင်ကြပုံကိုလည်းကောင်း၊ ၁၉၆၆ ခုနှစ် ဩဂုတ်လ အတွဲ ၂၃ အမှတ် ၈ ရတနာမွန်မဂ္ဂဇင်းတွင် ဖော်ပြပြီးဖြစ်ပါသည်။ ကျေးဇူးတော်ရှင် မဟာစည်ဆရာ

တော်ဘုရားကြီးသည် အနားယူတော်မမူဘဲ အစီအစဉ်ဖြည့်စုံစွာ သတိပဋ္ဌာန်တရားတော်ကို ဟောကြားတော်မူပြီး လဆုတ် ၉ ရက်နေ့ ညနေ ၅နာရီတွင် မီးရထားဖြင့် မန္တလေးမြို့ စိန်ပန်းရပ် ရတနာပုံဝိပဿနာ မဟာစည်သာသနာ့ရိပ်သာသို့ ကျန်းမာစွာ ပြန်လည်ရောက်ရှိတော်မူသည်။ ရိပ်သာကြီးတွင် ကျပ်တစ်သိန်းကျော်တန်ကျေးဇူးတော်ရှင် မဟာစည်ဆရာတော်ဘုရားကြီး သီတင်းသုံးတော်မူရန် ဆောက်လုပ်လှူဒါန်းသော ကျောင်းဒကာကြီး ဦးစံရီ (ရတနာပုံဝိပဿနာ မဟာစည်သာသနာ့ရိပ်သာအဖွဲ့ဥက္ကဋ္ဌ)နှင့် ထမီးဒေါ်စိန်စိန် ည ရနာရီတွင် ဆရာတော်ဘုရားကြီးကို လာရောက်ကန်တော့ကြသည်။ ရနာရီတွင် ကြိုတင်အစီအစဉ်အတိုင်း ညောင်လေးပင်မြို့သို့ မီးရထားဖြင့် ခရီးဆက်လက်ကြရန် ဦးစိန်ဝင်း၊ ဒေါ်ယဉ်ယဉ်၊ ဦးခင်မောင်၊ ဦးအောင်တိုး၊ ဦးထွန်းအောင်တို့ ဘူတာရုံလိုက်ပို့ကြသည်။ ကျေးဇူးတော်ရှင် ဆရာတော်ဘုရား ကချင်ပြည်နယ် တရားဟောပင်ပန်းလာသမျှ မန္တလေး၌ တစ်ည အေးချမ်းစွာအနားယူရန် စီစဉ်ထားသော်လည်း မီးရထား တစ်ရက်နောက်ကျ၍ နာရီပိုင်းမျှ နားခဲ့ရသော မန္တလေးမြို့မှ ခရီးဆက်လက်ထွက်ခွာခဲ့ရသည်။ ဦးစိန်ဝင်းစီစဉ်သော အထူးအထက်တန်းတစ်တွဲဖြင့် ဆရာတော်ကြီးနှင့် နောက်ပါအားလုံး ချမ်းသာစွာ လိုက်ပါကြရသည်။ အရုဏ်ဆွမ်း၊ နေ့ဆွမ်း ပြည့်စုံစွာ စီမံပေးခဲ့သဖြင့် အရာရာတွင် အဆင်ပြေပါသည်။ လဆုတ် ၁၀ရက်နေ့ မွန်းလွဲ ၂နာရီတွင် ညောင်လေးပင်မြို့ဆိုက်ရောက်သည်။ ကျေးဇူးတော်ရှင် မဟာစည်ဆရာတော်ဘုရား ကြိုဆိုပင့်ဆောင် တရားပွဲကျင်းပရေး မြို့ခံလူကြီး ဦးအောင်ခုံ၊ ဦးကျား၊ ဦးသာထွန်းတို့က ဘူတာရုံတွင်ကြိုဆိုကြပြီး ရွာမမြောက်ဘက်ကျောင်းသို့ သီတင်း

သုံးရန် ပင့်ဆောင်သွားကြသည်။ ည ဂနာရီ ကျောင်းတိုက် ရှိ အေးမွှာရုံတွင် ရှေ့ပိုင်း ကသိသာရွှေဇယုတ်တရားကို ဦးနိပုဏဟောကြားသည်။ ဒုတိယည ရန်ကုန်မြို့ လှိုင် မဟာစည်ပိပဿနာကျောင်းတိုက်ဆရာတော် ဦးစန္ဒာဝရ ဟောကြားသည်။ ကျေးဇူးတော်ရှင် မဟာစည်ဆရာတော် ဘုရား သီလဝန္တ - သုတဝန္တ သုတ်တရားတော်ကို အေး မွှာရုံတွင် ပြည့်စုံစွာရောက်ရှိနေကြသော တရားနာပရိ သတ်များအား ဥည ဟောကြားတော်မူသည်။ လဆုတ် ဘရက် နေ့တစ်နာရီတွင် အများစေတနာရှင် ဆောက်လုပ် လှူဒါန်းသော ကျပ်ခြောက်သောင်းတန် အေးမွှာရုံနှင့် ကျပ်သုံးသောင်းကျော်တန် ဂန္ဓကုဋီတိုက်အလှူတော်ကို ကျေးဇူးတော်ရှင် မဟာစည်ဆရာတော်ဘုရား အနုမော ဒနာတရား တစ်နာရီခွဲကြာ ရှိပြီးပြီဟောကြားပြီး အလှူရှင် များအား ရေစက်ချလိုက်ဆိုကြရန် တစ်ပိုင်းစီ တစ်ပိုင်းစီ ဆိုပေးတော်မူသည်။ လဆုတ် ၁၂ရက်နေ့နံနက်တွင် ပြန်တန်ဆာဖြို မဟာစည်ရိပ်သာဆရာတော် ဦးဇာနတ္တရ ကြီးမှူး၍ တာဝန်ခံလှူကြီး ဦးအောင်မင်း၊ ဦးစောလှိုင်၊ ဦးထွန်းရွှေတို့ မော်တော်ကား၊ ဂစ်မဖြင့် ကျေးဇူးတော်ရှင် မဟာစည်ဆရာတော်ဘုရားကြီးကို လာရောက်ကြိုဆို ပင့်ဆောင်ကြသည်။ ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ သီလဂုဏ် သမာဓိဂုဏ် ပညာဂုဏ်ပုဒ်တို့ကို အမျိုးသမီးယောဂီ ဟောင်းတို့က အသံချဲ့စက်ဖြင့် လမ်းတလျှောက်လုံး ညီညာစွာ ရွတ်ဆိုလိုက်ပါကြသည်။ ည ဂနာရီတွင် ဦးဇာနတ္တရ တရားဟောကြားပြီး ဒုတိယည သပျာရိသ သုတ်တရားကို ဦးနိပုဏဟောကြားသည်။ ကျေးဇူးတော် ရှင် မဟာစည်ဆရာတော်ဘုရား ရှစ်ဖြာမဂ္ဂင် နိဗ္ဗာန်ဝင် တရားကို ကျောင်းကြီးအောက်ထပ်၌ ဥညဟောကြား တော်မူသည်။ ကျယ်ပြန့်ခန့်ညား ရှေးနှစ်ပေါင်း ၅၀ကျော် က ဆောက်လုပ်ထားသော ၂ထပ်ကျွန်းသစ်သားကျောင်း ကြီးကို အသစ်ပြန်လည်မွမ်းမံ ပြင်ဆင်ထားသည်။ ဘေးပတ်လည် ၁၂ပေချဲ့ပြီး တိုင်ထူသွပ်ပိုး သံမံတလင်း၊ အခင်းလုပ်ထား၍ တရားအားထုတ်သောယောဂီများ ချမ်းသာစွာ စကြိုန်လျှောက်နိုင်သည်။ ကျောင်းပိုင်တတ်မီး စက်မှ မီးလုံးများစွာသွယ်တန်းထား၍ ကျောင်းတစ် ကျောင်းလုံး ထိန်လင်းနေသည်။ ကျောင်းကြီးရှေ့ကွက်လပ် တွင် မြင့်မားစွာ တိုင်ထူတပ်ဆင်ထားသော မာကျူရီမီး ရောင်ကြောင့် ပိုပြီးကျက်သရေရှိလှသည်။ တရားနာလာ

ကြသော ငြိသူငြိသားများ ကျောင်းအောက်ထပ်၌ ပြည့်လုံနေ၍ အပြင်ဘက် တစ်ချို့တရားနာကြသည်ကို တွေ့ရသည်။ တရားပွဲမစခင် အမျိုးသမီး ၂၅ ကြိုတင် ရောက်လာကြသည်။ တစ်ဖွဲ့က ကျေးဇူးတော်ရှင် မဟာ စည်ဆရာတော်ဘုရားကြီးထံ ဆဋ္ဌသင်္ဂါယံနာ မဟာဓမ္မ သဘင်ကြီးတွင် အမေပုစ္ဆာက စဆုံးတိုင်အောင် စွမ်း ဆောင်တော်မူပုံကိုလည်းကောင်း၊ ကျွန်တစ်ဖွဲ့က ဆရာ တော်ဘုရားကြီး ပြည်တွင်းပြည်ပ ကမ္ဘာအနှံ့ ဗုဒ္ဓပဋိပတ္တိ သာသနာပြုပုံကိုလည်းကောင်း ရှစ်လုံးဖွဲ့ကံမှာ စပ်ဆိုသီ ကုံး၍ ညီညာဖျေရွတ်ဆိုကြသည်မှာ ကြားရသူတိုင်း ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ ဂုဏ်ပုဒ်များစွာကို ငြိမ်သက်အာရုံ ပြု နားထောင်လျက်ရှိကြပါသည်။ ရိပ်သာအဝင်ဝထိပ် တွင် အသံချဲ့ယွန်း၊ ဒုလုံးတပ်ဆင်ထားသဖြင့် တစ်ဖြိုလုံး ဓမ္မသံဟိန်းလျက်နေတော့သည်။ ကျေးဇူးတော်ရှင် ဆရာ တော်ဘုရားကြီး၏ ဟောနေဆဲတရားသံကို ပတ်ဝန်းကျင် နေအိမ်မှာပုဂ္ဂိုလ်များ ကြားနေရသည်ဟု ၎င်းတို့ပြော၍ သိရပါသည်။ အချို့အမျိုးသမီးကြီးများ ဘုရားစင်ရှေ့မှာ ထိုင်ပြီး ကြည်လင်စွာ နားစိုက်တရားနာကြရသည်ကို ပြောနေကြပါသည်။ လဆုတ် ၁၄ ရက်နေ့နံနက်တွင် ခေတ္တ ဒိုက်ဦးသာသနာရိပ်သာဆရာတော် ဦးစန္ဒာဝရ ယုဂနန္ဒ ကမ္မဋ္ဌာန်းအသင်ဥက္ကဋ္ဌ ဦးတင်အမှူးပြုလှူကြီး များနှင့် မဟာစည်ဆရာတော် ကြိုဆိုပင့်ဆောင်ဝတ်ပွဲ ကျင်းပရေးအဖွဲ့ ဥက္ကဋ္ဌ ဦးအေးမောင်၊ အတွင်းရေးမှူး ဦးကျော်ရှိန် စသည်လှူကြီးများ မော်တော်ကား၊ ဂစ်မဖြင့် ကျေးဇူးတော်ရှင် မဟာစည်ဆရာတော်ဘုရားကြီးကို လာရောက်ကြိုဆို ပင့်ဆောင်ကြသည်။ ဒေါ်သိန်းဇို၊ ဒေါ်ဖွားရင်၊ ဒေါ်ညို စသည့်ယောဂီများ ဓမ္မစကြာအဖွဲ့ဝင် များ ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ သီလဂုဏ်၊ သမာဓိဂုဏ်၊ ပညာဂုဏ်ပုဒ်တို့ကို အသံချဲ့စက်ဖြင့် ညီညာစွာ ရွတ်ဆိုပို့ ဆောင်ကြသည်။ ဇနာရီတွင် ရိပ်သာရောက်၍ မွှာရုံ၌ ကြိုဆိုနေကြသော ပရိသတ်များကို ကျေးဇူးတော်ရှင် ဆရာတော်ဘုရားကြီး ကြိုဆိုရေးတရား ရှိပြီးတော်မူ သည်။ ည ဂနာရီ ကျောင်းကြီးအောက်ထပ်၌ ရှေ့ထွက် ညောင်ကန်အေးဆရာတော် အရှင်ဂူနန္ဒက (မဟာဓမ္မ ကထိက မဟုဒနဟိတစရ) သံယောဇဉ်ဖြတ်ပုံတရား ဟောကြားသည်။ ဒုတိယည ဦးစန္ဒာဝရ ဟောကြားသည်။ ကျေးဇူးတော်ရှင် မဟာစည်ဆရာတော်ဘုရားကြီး သီလ

ဝန္တ သုတဝန္တ သုတ်တရားတော်ကို ဥညဟောကြားတော် မူသည်။

တရားနာပရိသတ် ပြည်ကြပ်နေ၍ အပြင်ဘက် ဖျာခင်းထားသောနေရာ၌ ဆိတ်ငြိမ်စွာတရားနာကြသည် ကို တွေ့ရသည်။ ရန်ကုန်မြို့ မဟာစည်သာသနာ့ရိပ်သာ ဗုဒ္ဓသာသနာ့နဂါးအဖွဲ့ တွဲဖက်အတွင်းရေးမှူး ဦးမျိုးတင့် နှင့် ဦးလေးမောင်တို့ တစ်ရက်ကြိုတင်လာပြီး တန်ခူးလ ဆန်းတစ်ရက်နေ့ နံနက်ပိုင်းတွင် ကျေးဇူးတော်ရှင် မဟာစည်ဆရာတော်ဘုရားကြီးနှင့် နောက်ပါသံဃာ ၃ ပါးအား မှန်လုံကားတစ်စီးဖြင့် ကြိုဆိုပင့်ဆောင်သွား၍ ရန်ကုန်မြို့ မဟာနိဗ္ဗိနယ် သာသနာ့ရိပ်သာလမ်း အမှတ် ၁၉ မဟာစည်သာသနာ့ရိပ်သာကြီးသို့ ဇနာရီခွဲတွင် ကျန်းမာစွာ ဆိုက်ရောက်တော်မူကြောင်း သိရသည်။ ဦးတင်အောင်နှင့် စာရေးသူ ဥယျောက် ဝမ်းနည်းစွာကျန် ရစ်ခဲ့သည်။ ရန်ကုန်သွားမည့် ခရီးသည်ကားနှင့် လိုက် ပြန်ကြပါဟု ဦးလေးမောင်ပြောသွားသည်။ ရန်ကုန်သွား မည့်ကား လိုက်လံစုံစမ်း မေးမြန်းရသည်။ မကြာခင် ဦးအေးမောင်နှင့် ဦးကျော်ရှိန်တို့ ဥယျောက် ဂျစ်ကားတစ် စီးငှားပြီး ကျန်ရစ်သူတို့အား လိုက်ပို့ပေးသဖြင့် မဟာစည် သာသနာ့ရိပ်သာကြီးသို့ ၁၂နာရီခွဲတွင် ဆိုက်ရောက်ကြ သည်။ ကျေးဇူးတော်ရှင် မဟာစည်ဆရာတော်ဘုရားကြီး လမ်းခရီးတွင် ဆွမ်းချိန်ကျသည်အခါ အသုံးပြုရန်ပေးခဲ့ သော စားသောက်ဖွယ်ရာများနှင့် ကြွေပန်းကန်မျှိုးစုံ၊ ဓာတ်ဘူး စသည်ပစ္စည်းများကို ဆွမ်းစားကျောင်းတာဝန်ခံ မှ စာရင်းပြုစုပေးလိုက်သည်အတိုင်း တစ်ခုမှမပျောက်

မပျက် မကွဲမအက်ဘဲ နှစ်ပေါင်း ၃၀မှ ယနေ့အထိ တာဝန်ယူဆောင်ရွက်နေကြသော ဒေါ်ဝိလာသီနှင့် ဒေါ် မြို့သင်တို့အား ပေးအပ်ခဲ့သည်။ မွန်းလွဲ ၂နာရီတွင် ကျေးဇူးတော်ရှင် ဆရာတော်ဘုရားကြီး ကျောင်းအပေါ် ထပ်တက်သည်။ ဆရာတော်ဘုရားကိုကန်တော့ပြီး မြို့ ရွာများစွာမှ ပုဂ္ဂိုလ်များလှူဒါန်းခဲ့သော နဝကမ္မဝတ္ထုဋ္ဌေ စာရင်းကိုပေးအပ်သည်။ ဆရာတော်ဘုရားတစ်ချက်ကြည့် ပြီး ရိပ်သာမှာ ဘုန်းကြီးမရှိခိုက် စောင့်ရှောက်နေကြသော နာယကဆရာတော် ၄ ပါးအား တစ်ပါး ၃၀၀ သွားပေး လိုက်ပါ။ ဦးသန်းမြင့်လည်း ၃၀၀ နှုတ်ယူပြီး ကျန်တာ ဦးကြိုင်ကိုသွားပေးလိုက်ပါ မိန့်တော်မူသည်။ နောက်ထပ် ဘာမျှမိန့်ကြားတော်မမူ၍ စာရေးသူ ရိုသေစွာကန်တော့ ပြီး ဆင်းလာသည်။ ဆရာတော် ဦးသူဇာတ၊ ဆရာတော် ဦးပဏ္ဍိတာဘိဝံသာ၊ ဆရာတော် ဦးသံဝရ၊ ဆရာတော် ဦးဝနကာဘိဝံသတို့ထံ သွားရောက်ပြီး ဆရာတော်ဘုရား ကြီး ညွှန်ကြား၍ နဝကမ္မဋ္ဌေ ၃၀၀ စီကို တပည့်တော် အရှင်ဘုရားတို့အား ပေးလိုပါသည်။ ကပ္ပိယညွှန်ကြား တော်မူပါဟုလျှောက်ပြီး သက်ဆိုင်ရာကပ္ပိယများအား ပေးခဲ့ပါသည်။ နှစ်ပေါင်း ၃၀ကျော် နှိပ်သာတွင်နေသော ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ ကပ္ပိယဦးကြိုင်သို့သွားပြီး ကျန်ဋ္ဌေ ၆၄၅၇ ကိုပေးအပ်ခဲ့သည်။ သာသနာ့ဝန်ထမ်း ရှင်ရဟန်း ဝိနည်းဖြစ်ကင်း သီလသန်ရှင်စင်ကြယ်အောင် ငါပြုလုပ် ဆောင်ရွက်ပြီးပြီဟု ဝမ်းမြောက်စွာ မြို့ထဲနေအိမ်ပြန်ခဲ့ ပါသည်။

ဦးသန်းမြင့်

စာမျက်နှာ (၁၉) မှ

ဟုပင် ကျောင်းထိုင်ဥပဇ္ဈာန်ဆရာတော်က မိန့်မှာတော် မူခဲ့ပါသေးသည်။

++ ++ ++

ညအိပ်ရာဝင်ခါနီးတိုင်း ဆီမီး၊ အမွှေးနံ့သာ၊ ပန်း၊ ရေချမ်းများကို ကိုယ်တိုင်ပြင်ဆင်ကပ်လှူရှိခိုးအပြီး အကျအန တင်ပလွင်ခွေထိုင်က ပုတီးစိပ်နေသော ခင်ပွန်းသည်ကို ကြည့်၍

သူနည်းတူ ဓမ္မပုထိုးပြပြီးတိုင်း ကျွန်မအလေး အနက်၊ စိတ်ချလက်ချ၊ ပိုင်ပိုင်နိုင်နိုင် ဆုတောင်းပတ္တနာ ပြုပါသည်က

“ယခုပြုသမျှ ဓါနကုသိုလ်၊ သီလကုသိုလ်၊ ဘာဝနာကုသိုလ်တို့ကြောင့် တပည့်တော်မတို့ ဝနိုး မောင်နှံသည် နိဗ္ဗာန်မရောက်စိပ်ကြား ဘဝအဆက်ဆက် ကျင်လည်နေကြရမည်၌ ဗုဒ္ဓသာသနာတော်တွင် ဓမ္မလျော် နိုင်သော လူ့ဘဝတွင်သာဖြစ်ကြရ၍ သံသရာဆုံးတိုင် တစ်ဦးကိုတစ်ဦး ပါရမီဖြည့်စွက် လက်တွဲခေါ်ယူသွားနိုင် ကြရပါလိမ့် အရှင်ဘုရား” ဟု ___။

(သန်လျင်မြို့ကျပ်တွင်းအလည်ကျောင်းဆရာတော် ဦးဝါသဝအား အမွှေးထား၍ ဘာဘိုးစိုးမြင့်၊ ဆရာဦးသိန်း ဇော်လေး၊ ဦးလှအောင်၊ ဦးထမြင့်တို့နှင့်တကွ ဓမ္မစိတ်ဆွေ အပေါင်း၏ ကျေးဇူးတရားများကို ဤစာမူဖြင့် အလေး အနက် အမြတ်တနိုး မှတ်တမ်းပြုအပ်ပါသည်။)

အမှတ်တရများကို ပြန်ကြားစာပေးရမည်

စာသင်စိုးတု (ဝတ်လက်)

“တောက်”

ကိုတင်ငွေ သူ့ယာခင်းကိုကြည့်၍ တပျစ်တောက် တောက် ဖြစ်နေသည်။ သခွားတစ်ခင်းလုံး ရေရာမရှိ အောင် ပျက်စီးသွားပြီမဟုတ်လား။ သခွားသီးကမျိုး ကောင်း လုံးချော၊ အကယ်၍ မပျက်မစီးခဲ့က ငွေလှိုင် လှိုင်ထွက်မည့်ယာခင်း။ ယခုတော့။

ကိုတင်ငွေ ဒူးလေးကိုပြီး တောထဲဝင်ခဲ့သည်။ ယာခင်းပျက်သမားတို့ကို ဆုံးမရန်တည်း။ မစားရဘူး မဟုတ်ပါဘူး။ စားရပါသည်။ စားရုံတွင်မက ယခုလို သက်သက်မဲ့ပျက်စီးပစ်တာကတော့ လုံးဝမတရား။ ဟုတ်သည်။ ဒင်းတို့ကို မှတ်လောက်အောင် နှိပ်ကွက် ပေးရမည်။

ဤတောက သစ်ကြီးပေါကြီးပေါသည်။ ပြီးတော့ သားမျိုးစုတို့ ဒိုအောင်းပျော်ပါးရာ ဒေသ။ ဤအနီးဟစ် ဝိုက်ရှိ ယာတောင်သူကို သတိကြီးကြီးထားရသည်။ ရန်မူတတ်သော သားကောင်အန္တရာယ်နှင့် တွေ့ကြုံနေရ သည်က ကြောခဏ။

ယာတောင်သူတို့၏ အဓိကရန်သူမှာ တောဝက် နှင့် မျောက်တို့တည်း။ ရာသီအလိုက်စိုက်ပျိုးထားသော သီးနှံဟူသရွေ့ သူတို့ကို စားတော်ဆက်များဟု ထင်မှတ် နေကြရောသေး။ စားကြသောက်ကြ ပျက်စီးကြ၊ အားစိုက် အင်စိုက် လုပ်ကိုင်ထားရသည့်အရာလေး ရရပါမည့် အကြောင်း သူတို့၏ဘေးရန်မကျရောက်အောင် အထူး တလည် စောင့်ရှောက်ကာကွယ်နေရသည်က အမေး၊ တစ်ခါတစ်ရံ ကိုရွှေတောဝက်တို့ကအသက်ကိုပင် ရန်ရှာ သွားတတ်ကြသေး၏။

တောဝက်ထက်ဆိုးသော အကောင်ကမျောက်။ တောဝက်တို့က ဆယ်ခါတစ်ခါလားခဲသည်။ မျောက်ဟု သည်က အုပ်စုလိုက်နေထိုင်တျက်စားသည်။ နေရာတိုင်း ၌ သူတို့ရှိ၏။ အမြဲလိုလားရောက် နှောင့်ယှက်တတ်သည် အမျိုး။

သူတို့အုပ်စုများလျှင် လူတစ်ယောက်နှစ်ယောက် ကို မပူ၊ ငိုပြန်သွားအောင် လုပ်နိုင်၏။ အရိပ်အခြေက လည်း အကဲသိလိုက်တာ။ မိန်းမနှင့် ကလေးဆို သူတို့ က ပြန်ချောက်လှန်၏။ ထိမထင်။

လက်ဆော့ခြေဆော့နိုင်လွန်းသည်။ ယာခင်း တစ်ခင်းကို စားသောက်ဖို့ထက် ပျက်စီးဖို့သာ အားသန် ကြ၏။ စားပြီးတော့ ဆော့ကြခြင်းပင်။ မျောက်အုပ်ကျ သွားသောယာခင်း ပျက်စီးပြီသာမှတ်။

မဝေးလှသော နေရာမှ မျောက်အူသံသံသံကို ကြားလိုက်ရသည်။ ဒူးလေးကိုကျစ်ကျစ်ပါအောင် ဆုပ် ကိုင်ပြီး အသံလာရာဆီသို့ ခပ်သွက်သွက်လှမ်းသွားလိုက် သည်။ ကြီးမားသော မယ်လယ်ပင်ထက်တွင် မျောက် သုံးကောင်။ ခြေတံလက်တံရှည်ရှည်နှင့် မျောက်လွှဲကျော် ပျိုးဖြစ်မည်။

မျောက်တစ်ကောင်၏ နံပါးကသစ်ခက်ကြားမှာ အထင်သာ။ ဒူးလေးကိုအသေအချာချိန်ရွယ်ပြီး ပစ်လွှတ် လိုက်သည်။ မြားလွှတ်သံ၊ သစ်ရွက်တိုသံ၊ မျောက်အော် သံတို့ ထပ်ဆင့်ထွက်ပေါ်သွား၏။ မျောက်သုံးကောင် ကြောက်လန့်တက်ခွဲတခြားစီ ထွက်ပြေးသွားကြ၏။ အပိုင် တွက်ထားသော ပစ်မှတ်က အကိုက်မကျလိုက် ပေါင်သား ကို ရှုပ်ဖောက်ကွက်သွားသည်။

ဒဏ်ရာရသွားသော မျောက်ဆီအပြေးလိုက် သည်။ ဒဏ်ရာကြောင့် သိပ်ပြေးနိုင်မည်မဟုတ်တော့။ တောတန်းတစ်လျှောက် ပြေးနေရာမှ တစ်နေရာအရောက် သစ်ကိုင်းကြားနိရပ်နေ၏။ ရန်သူအခြေအနေ အကဲခတ် ကြည့်ခြင်းပင်။ ဤအခွင့်ကောင်းကို လက်လွှတ်၍မရ။

“ဒုတ်”
“ဝိုး”

၂၄ ⊗ ရတနာရွှင်စေ့စင်း

“ကိုး-ကွပ်-ကွပ်”

“မှန်း”

ရင်ဝဲဖြားတန်းလန်းနှင့် ကားခနဲအောက်ပြုတ်ကျလာသည်။ ရက်ချင်းထပြေးမည်အပြု ရူးလေးဖြင့်မျက်နှာကို ဆီးရိုက်ထည့်လိုက်၏။ ကြောက်လန့်တကြားအော်ဟစ်သံနှင့်အတူ သွေးစများဖြာသင်းကျသွားသည်။ မလှမ်းမကမ်းနေရာတွင် မြေပြင်ခေါင်းစိုက်လျက် အသက်ငင်သွားသည်။ စိတ်မချရ၍ လက်စသတ်ရန် လက်ကို အမြှောက် ထူးဆန်းသောအပြုအမူကို တွေ့မြင်လိုက်ရ၏။ ပါးစပ်မှအန်ထုတ်လိုက်သောအစာများ။ တစ်ခါအန်သည်။ နှစ်ခါ။ သုံးခါ။ အကြောင်သား ငေးကြည့်နေမိသည်။

ရက်ကိုလစား။ လက်နှစ်စား၍ ရာသီစက်မောင်းတို့ တရွေ့ရွေ့ပြောင်းလဲနေပြီ။ အဟောင်းတို့သည် အသစ်အသစ်တို့နောက်ကွယ်၍ ကျန်ရစ်ခဲ့ပြီ။ သို့သော် ပစ္စုပ္ပန်ဟူသည် အတိတ်ကို ကျောထောက်နောက်ခံပြုထားသည် မဟုတ်လား။

“ဖေဖေ သမီး။ ဟိုတောဆီလိုက်စို့”

မပီကလာ၊ ပီကလာပြောလာသော သမီးစကားကြောင့် ကိုတင်ငွေ အံ့အားတသင့်ဖြစ်ရသည်။

“သမီးက ဘာလုပ်ဖို့လဲကွယ်၊ ပြောစမ်းဦးပ”

“သမီးမရှိလို့”

ကိုတင်ငွေ ရင်ထဲနှင့်ခနဲခံစားလိုက်ရသည်။ သမီးကိုပွေဖက်၍ သက်ပြင်းငွေငွေကို မှုတ်ထုတ်လိုက်သည်။

“နောက်တော့ လိုက်ဖို့မှာပေါ့ သမီးရယ်နော်”

ကိုတင်ငွေ သမီးတစ်ယောက် ထွန်းကားခဲ့သည်။ သမီးက ထူးထူးခြားခြား အခြားကလေးများထက် အဆော့ကဲနေခြင်းပင်။ ထိုကြောင့်အများက သူ့ကို “မိပျောက်” ဟု ကင်ပွန်းတပ်ကြ၏။ သို့သော် မျောက်နှင့်တော့မတူပေ။

သမီးငယ်က ထူသည်မှာ တကယ့်အထူး။ ညနေစောင်းနေဝင်ရီတရောအချိန်တွင် ရွာပြင်တောအုပ်ဆီမှ အိပ်တန်းဝင်မျောက်သတ္တဝါတို့အော်ဟစ်ဖြူတူးသံကို ရွာမှအတိုင်သားကြားနေရခဲဖြစ်ပေသည်။ မျောက်အူသံကို နေ့စဉ်ကြားနေရ၍ မဆန်းလှသော်လည်း

ဆန်းနေသည်က သမီးငယ်၊ မျောက်အူသံကြားလေတိုင်း အိမ်နောက်က အပြေးထွက်၍ မျောက်လိုလိုက်ပါအူဟစ်နေခြင်းပင်။ ယင်းသို့ပြုလုပ်လိုက်ရလေမှ သူ့စိတ်ထဲ နေသာသွားသကဲ့သို့ ရှိသည်။ “သတ္တဝါတို့သည် ဝါသနာကို မျောက်နိုင်မိသည်” ဆိုသော စကားသည် မှန်လှသည်။

“သမီးကို လူကြီးတစ်ယောက်က သူ့ယာခင်းဖျက်တယ်ဆိုပြီး သတ်ပစ်တာ ဖေဖေရ”

“သမီးတို့က ဖျက်တာမဟုတ်လား”

“ဟုတ်ပါဘူး။ အလကားနေ အသတ်ခံရတာ”

“သမီးက မသတ်ပါနဲ့လို့ သမီးတို့မဟုတ်ပါဘူးလို့ ပြောလိုက်ပေါ့”

“ဟင့်အင်။ သမီးက သမီးတို့ မဟုတ်တာသိအောင် သမီးတို့စားထားတဲ့အစာတွေ အန်ပြုလိုက်တာ။ ဒါလည်းသတ်တာပဲ။ သမီးက လူ့ဘဝရောက်အောင် စိတ်ညွတ်လိုက်တာ”

သမီးက ဤသို့ပင် မကြာမကြာပြောလာတတ်သည်။ ကလေးပီပီစိတ်ထဲရှိတာခံစားချက်အတိုင်း ဖွင့်ဟပြောပေမည်။ သမီးအဖြစ်သမီးစကားတို့ကို ကြားရလေတိုင်း ကိုတင်ငွေတစ်ယောက် နေမထိုထိုင်မသာ ရင်ထဲက တမြေ့မြေ့ခံစားရသည်။ “အမှန်တရားကို ပြန်ပြောကြားသိစေဖို့ ဖွေဖွေထိပါး လူလာဖြစ်ရော့ဖလလား။ သမီးရယ်”

သုံးဆယ့်တစ်ဘုံဝင့်အတွင်းမှ မလွတ်ကင်းသေးသမျှ သူငါလောကသားတို့သည် သံသရာရေယာဉ်ကြောဝယ် ထက်အောက်ပြောင်းပြန် ဆုန်စန့်ကူးခတ်သွားလာနေရဦးမည်ဖြစ်သည်။ ထိုအခါ သံသရာရေရီးသွားချင်း ကိုယ်ချင်းစာတရား လက်ကိုင်ထား၍ ဖေးမကူညီမှုသည် မလွှဲမသွေလိုအပ်သည်။ ပညာရှိသူတော်ကောင်းတို့၏ မြတ်သောမဟာကျင့်ထုံးကြီးလည်း ဖြစ်သည်။

စာသင်ဖိုးကျ(ဝက်လက်)

မေးဖြေကဏ္ဍ

မေး ။ အရှင်ဘုရား-

ကိုယ်ကျင့်သီလတရားကို မထိန်းသိမ်းဘဲ အကျင့်သီလဖောက်ပြန်ပျက်စီးနေသော ကျောင်းထိုင်ဘုန်းကြီးတစ်ပါး၏ အကျင့်ဖောက်ပြန်မှုများကို အခြားလူများနှင့် ဝေဖန်ပြစ်တင် ပြောဆိုပါက ပြောဆိုသူများတွင် အပြစ်ရှိမရှိနှင့် အကယ်၍ ထိုသီလမရှိသော ဘုန်းကြီး/ရဟန်းအား မကြည်ညိုသဖြင့် ဦးမချဘဲနေပါက အပြစ်ရှိမရှိ ဖြေကြားတော်မူပါဘုရား။

ဦးခင်ဌေး (တနင်္သာရီ)

အထက်တန်းပြဆရာ

အ-ထ-က၊ တနင်္သာရီ

ဖြေ ။ အကျင့်ဖောက်ပြန်မှုများကို အခြားလူများနှင့် ဝေဖန်ပြစ်တင် ပြောဆိုရာမှာ နှစ်မျိုးနှစ်စားရှိတတ်ပါတယ်။

တစ်မျိုးက ထိုပုဂ္ဂိုလ်ရဲ့ အကျင့်စရိုက်ကို မကြည်ညိုတာနဲ့ ဒေါသဖြစ် စက်ဆုပ်ရွံရှာပြီး သူ့ကို သူများမကြည်ညိုအောင်၊ ဂုဏ်သတင်း ညှိုးနွမ်းအောင်၊ အရှက်ရအောင်ဆိုတဲ့ စေတနာမျိုးနဲ့ သူ့အပြစ်ကို ပြောဆို ဝေဖန်တာမျိုး။

နောက်တစ်မျိုးက သာသနာတော်မှာ ဒီလိုနေထိုင်သွားရင် ဒီပုဂ္ဂိုလ် ကိုယ်ကျိုးနည်းတော့မယ်၊ သာသနာတော်လဲ ဂုဏ်သိက္ခာညှိုးနွမ်းစရာရှိတယ်၊ သူ့ကိုဝေဖန်ပြစ်တင်တာကို သူကြားသွားရင် ရှောင်ကြဉ်ပြီး ခုရောနောင်ပါ သူချမ်းသာသွားစရာရှိတယ်ဆိုတဲ့ စေတနာမျိုးနဲ့ ဝေဖန်ပြောဆိုတာမျိုး... လို့ နှစ်မျိုးနှစ်စား ရှိပါလိမ့်မယ်။

ဒီနှစ်မျိုးအနက် ပထမအမျိုးအစားအရ ဝေဖန်

ပြစ်တင်တာမျိုးက ဒေါသနဲ့ ဝေဖန်ပြစ်တင်တာဆိုတော့...

မနုသာ စေ ပဒုဋ္ဌေန- ဘာသတိဝါ ဂံရောတိဝါ၊
တတော နံ ဒုက္ခမဇ္ဇေတိ- စက္ကံဝ ဝဟတော
ပဒံ။

အကြင်သူသည် ပြစ်မှားပျက်စီးသော စိတ်စေတနာဖြင့် တစ်စုံတစ်ခု မုသာဝါဒ ပီသုဏဝါစာ စသောစကားကို ပြောဆိုမိ၊ ပါဏာတိပါတ စသော မကောင်းမှုကို ပြုလုပ်မိခြင်းအံ့ ထိုသို့ပြောဆို ပြုလုပ်မိသော ဒုစရိုက်ကြောင့် လှည်းဘီးသည် လှည်းကိုရှုန်းရသောနွား၏ နင်းတိုင်း၊ နင်းတိုင်းသောခြေသို့ (ဝါ) ခြေရာသို့ သွားလေရာရာ မကွာစဉ်စိုက် လိုက်လေသကဲ့သို့ ထိုအတူ အပါယ်အစရှိသော ဆင်းရဲဒုက္ခသည် ထိုမကောင်းမှုပြုသောသူသို့ ဘဝများစွာ မကွာစဉ်စိုက်လိုက်လေ၏ဆိုတဲ့ ဒေသနာတော်အရ အပြစ်ရှိတယ်လို့ ဆိုရမှာဖြစ်ပါတယ်။

ဒုတိယအမျိုးအစားအရ ပြစ်တင်ဝေဖန်တာမျိုး စေတနာကောင်းနဲ့ ပြောဆိုဝေဖန်တာမျိုးဆိုတော့

မနုသာ စေ ပသဇ္ဇေန-
ဘာသတိဝါ ကရောတိဝါ၊
တတော နံ သုဓမဇ္ဇေတိ-
ဆာယာဝ အနုပါယိနီ။

အကြင်သူသည် သဒ္ဓါအစရှိသည့် ကြည်လင်သောစိတ် ရှိသည်ဖြစ်၍ တစ်စုံတစ်ခုနှင့်စပ်သောစကားကို ပြောဆိုသည်၊ ကုသအလုပ်ကို လုပ်သည်ဖြစ်ခြင်းအံ့ ထိုသို့သော သုစရိုက်ကြောင့် အရိပ်သည် အစဉ်မကွာလိုက်ပါသကဲ့သို့ လူ့ နှလုံးသောချမ်းသာသည် ထိုကုသိုလ်ရဲ့

၂၆ ❁ ရတနာရွှေစင်္စင်

မက္ခာစဉ်စိုက် လိုက်ပါလေ၏။ ဆိုတဲ့ဒေသနာတော်အရ တစ်စုံတစ်ရာ အပြစ်မရှိတဲ့အပြင် သာသနာပြု ကုသိုလ် ထူးကြီးတွေပင် တပုံတပင် များပြောင်စွာရရှိပါတယ်လို့ ပြောရပါမယ်။

အနည်းငယ် ဆက်ပြောရရင် ဒီလို အကျင့်ပျက် ဒုဿိလပုဂ္ဂိုလ်မျိုးတွေကို တွေ့တဲ့အခါ သာသနာတော် အကျိုး လိုလားသူ၊ သာသနာတော်ကိုကြည်ညိုသူများဟာ ဥပေက္ခာဖြင့် လစ်လျူရှုပေးသင့်ပါဘူး။ စေသာလီပြည် ဝဇ္ဇီတိုင်းသား ဆဗ္ဗဂိုရုမာန်များ သောင်းကျန်းချစ်တိုင်း သောင်းကျန်းနေတာကို မြင်ရတဲ့ ပညာရှိ ဥပါသကာ တစ်ယောက် သာသနာပြုသလို ပြုရမှာဖြစ်ပါတယ်။

ဘုရားရှင်လက်ထက်တော်အခါက စေသာလီပြည် ဝဇ္ဇီတိုင်းသား အဿိ၊ ပုနဗ္ဗသုကဆိုတဲ့ အလွန် ဆဗ္ဗဂိုရုမာန်အုပ်စုဟာ ကိတာဂိရိဝနပုဒ်မှာ သောင်းကျန်း ချစ်တိုင်း သောင်းကျန်းနေပါတယ်။ ဒီအကြောင်းကို အသိဉာဏ်ရှိတဲ့ ဥပါသကာ ဒါယကာတစ်ယောက်က ကိတာဂိရိဝနပုဒ်ကို လမ်းကြိုလို့ရောက်လာတဲ့ အာဂစ္ဆုက ဗဒ္ဓိယိလဝတ္ထရုမာန်မှတစ်ဆင့် ဘုရားရှင်ကိုလျှောက်ထား ကြပါတယ်။ ဒီအခါ ဘုရားရှင်က ရှင်သာရိပုတြာ ရှင် ကမောဂ္ဂလာန်တို့ကို နောက်လိုက်နောက်ပါ တပည့် မှတော်ပေါင်းများစွာနဲ့အတူ စေလွှတ်တော်မူပြီး စလွှတ်ရမာန်တွေကို ဝနပုဒ်က နှင်ထုတ်စေ ခဲ့ပါတယ်။

ဒီဿိ၊ ပုနဗ္ဗသုက
ကံ အင်အားသိရှိ
ရာမှာ မှတ်သ
ရှင်ထုံး ဒုလုံး
နေရတဲ့ပုဂ္ဂို
က် ပုဂ္ဂိုလ်
ကျင့်စဉ်
တို့ကို

ဘာ လူကြမ်းတွေ
ယူတော်မူရပါ
မယ်။
မ်းသာ
ဒင်း

ရောက်တဲ့အတွက် ကုသိုလ်တရားတွေ များစွာတိုးပွားပါ လိမ့်မည်လို့ ပြောလိုပါတယ်။

ရိုမနိုးဘဲနေတဲ့ကိစ္စ

တစ်စုံတစ်ယောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်ကို မိမိမကြည်ညို တဲ့အတွက် ဘာသာလင်္ဂါ ရိုမနိုးဘဲနေတဲ့အတွက် တစ်စုံ တစ်ရာ အပြစ်မရှိပါဘူး။

ဘုရားရှင်ပွင့်တော်မူစ ကတ္တိလဝတ်နေပြည်တော် လို့ ပထမဦးဆုံး ကြွတော်မူစဉ်က ဘုရားရှင်ရဲ့ ဦးရီး ဦးလေး အစရှိတဲ့ ဆွေတော်မျိုးတော် သာကီဝင်မင်းတွေ ဟာ ဘုရားရှင်ဟာ အငယ်ကလေးရှိသေးတယ်၊ ငါတို့ သားမြေးလောက်၊ တူလေး၊ ညီလေးလောက်ရှိသေးတယ်၊ ငါတို့ ဦးရီးစရာမလိုပါဘူးဆိုပြီး ရိုမနိုးဘဲနေကြပါတယ်။ သာကီဝင်မင်းတွေဟာ အမျိုးမာန် အင်မတန်ကြီးတယ်လို့ ဆိုပါတယ်။

ပြီတော့... ရှင်ဘုရင်တွေ၊ အမတ်ကြီးတွေ၊ စစ်သူကြီးတွေ၊ ပညာရှိပါမောက္ခကြီးတွေ၊ မြို့စားရွာစား သူဌေးသူကြွယ်စတဲ့ လူကြီးလူကောင်းတွေ ဘုရားရှင်ထံ လာရောက်ကြတဲ့အခါ တစ်ချို့ပုဂ္ဂိုလ်တွေဟာ ရောက် ရောက်ချင်း ဘုရားရှင်ကိုရိုမနိုးပါဘူး။ ဒီလိုပဲ သင်္ဃလျော်တဲ့ နေရာမှာနေပြီး ဘုရားရှင်နဲ့ အာလာပသလ္လာပပြော၊ တရားစကားဆွေးနွေးကြရင်းက ဘုရားရှင်ကို ကြည်ညို ပြီး သရဏဂုံဆောက်တည်ကာ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်ဖြစ်သွား ကြပြီး ပြန်တဲ့အခါကျတော့ ဘုရားရှင်ကို ကျကျနုနုရိုမိ ကာ ပြန်သွားကြပါတယ်။

အဲဒါမျိုးလိုမဟုတ်ဘဲ ဒီဒုဿိလ အကျင့်ပျက် ပုဂ္ဂိုလ်ကို ငါက ဘာလို့ရိုမိရမှာလဲဆိုတဲ့ ဒေါသ မာန် မာနတွေ ရှေ့တန်းတင်တစ်တံမျိုးနဲ့ သူ့အပြစ်ကို ကိုယ့် အပြစ်ဖြစ်အောင်လုပ်ပြီး ရိုမနိုးတာမျိုးဆိုရင်တော့ အပြစ် ရိတယ်လို့ ဆိုရမှာပဲ။ အပြစ်ရှိတယ်ဆိုရာမှာ ရိုမနိုးလို့ ခြိမ်းခြောက်တယ်ဆိုတာမဟုတ်ပါဘူး။ မိမိသန္တာန်မှာ ဒေါသ ရဲ့တဲ့ အကုသိုလ်တရားတွေ ဖြစ်စေတဲ့အတွက် ဘယ်လို ဆိုတာဖြစ်တယ်ဆိုတာကိုလဲ နားလည် ခဲ့ရင်း ပြောကြားလိုက်ပါတယ်။

ဟံသာသနီရီ

ဘာသာပြန်လေး

.....ကလေး.....

အာဇာနည်အား ဖောင်းဖောင်းပေါ် ကြွပ်ရာခေါ်နဲ့ပွဲတဲ့ရွှေဒေါင်း

“အဲမယ် ဒီကဲတို့များ ဝတ်ထားစားထားလိုက်တာ”

“ဘာလဲ နင်ကဘာပြောချင်လို့လဲ ငါက လည်ပင်း အဟိုက် အကြီးကြီးနဲ့ ပေါင်တခြမ်းပေါ်ကြီးနဲ့ဝတ်ထားဘယ်လို ပြောချင်လို့လား”

“အာ... ဒီလိုမပြောလိုပါဘူး ဒါထက် မြန်မာဆန်ဆန် လုံလုံခြုံခြုံ ယဉ်ယဉ်ကလေးဝတ်ထားတာ မြင်ချင်လို့ပါ”

“အဲ... ဘာတွေ ဆူဆူညီညီငြင်းခုံနေကြတာလဲကွဲ့”

“ဟောဒီမီးကျော်က သမီးတို့ကို မြန်မာဆန်ဘူးလေး ဘာလေးပြောလို့ သမီးတို့က မြန်ပြောနေတာပါ။ သူတို့ယောက်ျားလေးတွေက သာဆိုးသေးတယ်။ ဆံပင်အရှည် ဖားလျှားကြီးနဲ့ ယောက်ျားမုန်းပသိ၊ မိန်းမမုန်းပသိ၊ အကိုးဘောင်းဘီတွေက ကြောင်ကြောင်ကျားကျား ဖိုးယိုးဖားယား၊ နားမှာ ကွင်းကြီးတွေက တီးလို့တဲ့လောင်း ဘာလူမျိုးလဲမပြောတတ်ဘဲဘဲ ဝတ်ထားကြတာပဲမဟုတ်လား”

“အေး-အေး၊ တော်ကြတော့ကွယ် တော်ကြတော့၊ ဒါတွေဟာ ခဏပါကွာ၊ တော်ကြာ သူ့အလိုလို ပျောက်သွားမှာပါ။ သားတို့ သမီးတို့ ဒါလောက်မဆိုးကြပါဘူးကွယ်၊ ကြည့်ပျော်ပျော်ရှိကြပါတယ်။”

“အထူးသဖြင့် ဝတ်တဲ့စားတဲ့နေရာမှာ လုံလုံခြုံခြုံ ရှိဖို့အရေးကြီးတယ်။ လုံလုံခြုံခြုံမရှိရင် အန္တရာယ်ကို လက်ယပ်ခေါ်တာနဲ့ အတူတူပဲ။ သားတို့ယောက်ျားလေးတွေလဲ အတူတူပဲ။ အနေအထိုင် အဝတ်အစားမတော်လို့ မပေါ်သင့်တာမပေါ်ရင် အဖိုးတန် ဖူးစာရှင်နဲ့လွဲရတတ်တယ်။ ဟိုတုန်းက ဒေါင်းလုလင်ပျိုကလေးလိုပေါ့ကွယ်”

“ဘယ်ဒေါင်းလုလင်ပျိုကလေးလဲ ဦးဦး”

“အေး- ပြောပြမယ်၊ နားထောင်ကွဲ့။”

“ဟိုရှေးရှေးတုန်းက ကမ္ဘာဦးကာလကဆိုပါတော့ကွာ၊ ခြေလေးရောင်းသတ္တဝါတို့မှာ ခြင်္သေ့ဟာ မင်းဖြစ်တယ်။”

“ငါးသတ္တဝါတို့မှာ အာနန္ဒာငါးကြီးဟာ မင်းဖြစ်တယ်။”

၂၀ ဒီ လောကုပ္ပန္နိယဂဏ်

“ခြေနှစ်ချောင်းသတ္တဝါတို့မှာ ဟင်္သာ မင်းဖြစ် တယ်။”

“အဲဒီဟင်္သာမင်းမှာ အင်မတန်ချောမောလှပတဲ့ သမီးကလေးရှိသတဲ့။”

“တစ်နေ့မှာတော့ ဟင်္သာမင်းဟာ သမီးတော်စိတ် ကြိုက် ခင်ပွန်းလောင်းရွေးဖို့ ငှက်အားလုံးကို စည်းဝေးစေ သတဲ့”

“အဲဒီအစည်းအဝေးမှာ ငှက်တွေအနုပါမှာပေါ့နော် ဦးဦး”

အေး- ဖါတာပေါ့ကွယ်။

“ဒီလိုဆို ဟင်္သာပျိုမကလေးဟာ လင်းတကြီးကို ဖြစ်ဖြစ်၊ စလုပ်ကြီးနဲ့ ငှက်ကြီးဆန်ပိုကြီးကိုဖြစ်ဖြစ် သူကြိုက် ဖါတယ်ဆိုပြီး ရွေးလိုက်ရင် ဘယ်နယ်လုပ်မလဲ ဦးဦးနော်”

“သူဒီလောက် မိုက်ပါလော့ဟဲ့”

“ဘယ်ပြောနိုင်မလဲဟဲ့ စိတ်ဆိုတာ အလွန်ဆန်း ကြယ်တယ်ဆိုတာ မကြားဖူးဘူးလား။ တချို့အမျိုးသမီး များ မိဘတွေက သိပ်ခမ်းသာတဲ့ လူကြီးလူကောင်းတွေ၊ သူကိုယ်တိုင်ကလဲ သိပ်ချော သိပ်လှ ကိုယ်ကျင့်တရား ကလဲ ကောင်းပါလျက်နဲ့ တကယ့်ရှုပ်ဆိုး လူမိုက်ကိုမှ ကြိုက်လှချေချဲ့ မရရင် သေပါတော့မယ်ဆိုလို့ ပေးစား လိုက်ရတယ်လို့ ငါကြားဖူးလို့ပြောရတာ”

“အေးပေါ့ကွယ်၊ လောကအဖြစ်အပျက်တွေက ဆန်းကြယ်တာတော့အမှန်ပဲ။ ကဲ-ကဲ-ဆက်နားထောင် ကြကွယ်။”

“ဟင်္သာပျိုမလေးဟာ အဲဒီငှက်မျိုးစုံ အများကြီး ထဲက အပြီးနဲ့ အမောက်နဲ့ အရပ်အမောင်းကလေးကလဲ အနေတော်မှာ အရောင်မျိုးစုံ တဖျတ်ဖျတ်တောက်ပပြီး ကြွကြွရွရွကလေး လှချင်တိုင်းလှနေတဲ့ ဥဒေါင်းဖျိုကလေး ကို လင်တော်မောင်အဖြစ် ရွေးချယ်လိုက်ပါသတဲ့။”

“ဒီအခါ တခြားငှက်တွေက- မိတ်ဆွေ အလွန်ကံ ကောင်းပါပေတယ်။ ရာထောင်မကတဲ့ ငှက်တွေထဲက ဟင်္သာပျိုမကလေးက မိတ်ဆွေကို ခင်ပွန်းလောင်းအဖြစ် ရွေးချယ်လိုက်တာ သင့်လျော်ပါပေတယ်။ မိတ်ဆွေကလဲ ဟင်္သာပျိုမကလေးကြိုက်ချင်စရာ လှလွန်းပေတာကိုး- စသဖြင့် ပိုင်းဝန်းချီးမွမ်း ပြောကပ်ပင့်ကြသတဲ့။”

“ဒီလိုပြောကပ်ပင့်ခံရတဲ့အခါ ဥဒေါင်းဖျိုကလေးဟာ နှုတ်က ဝမ်းသာလုံးဆို့နေရာက ပိုမိုသွေးကြွလာပြီး

ဒီငှက်တွေ ငါဘယ်လောက်စွမ်းတယ်၊ ဘယ်လောက်လှ တယ်ဆိုတာ သူတို့ အကုန်မသိကြသေးဘူး။ ငါ့အလှကို အစွမ်းကုန်ပြလိုက်ရဦးမယ်ဆိုပြီး အပြီးအတောင်တွေကို အကုန်ဖြန့်ပြီး ခေါင်းကလေးငြိမ်းကာ ငြိမ်းကာ ခြေကလေး ကြွကာကြွကာနဲ့ လှည့်ပတ် ကပြပါသတဲ့။”

“အားလုံးငှက်တွေဟာ တအံ့တဩ ငေးမော ကြည့်လို့မဝအောင် ကောင်းပါပေတယ်လို့ ပိုင်းဝန်းချီးမွမ်းပါ သတဲ့။”

“အဲဒီကပွဲ ပြီးသွားတဲ့အခါ ဟင်္သာမင်းက တော် ပြီ၊ ဒီဥဒေါင်းငှက်ဟာ ငါ့သမီးတော်နဲ့မတန်ဘူး။ အဆင်း သာရှိပြီး အချင်းမရှိဘူးဆိုပြီး သူတူတော် ဟင်္သာပျိုနဲ့ ပေးစားလိုက်ပါသတဲ့ ဥဒေါင်းဖျိုကလေးလဲ မဟာအရှက် တော်ကွဲပြီး တချိုးတည်း ထွက်ပြေးသွားပါရောတဲ့ကွာ”

“ဟာ- ဘယ်လိုဖြစ်တာလဲဦးဦး”

“ဘယ်လိုဖြစ်ရမလဲကွ၊ ဒေါင်းများ ကတဲ့အခါ အတောင်နှစ်တက်ကိုဖြန့် အပြီးကို အပေါ်ဘက်ထောင်ပြီး ကတယ်မဟုတ်လား”

“ဟုတ်တယ်လေ ဦးဦး၊ အဲဒီတော့ ဘာဖြစ်လဲ”

“ဘာဖြစ်ရမှာလဲကွ၊ မင်းတို့ပဲစဉ်းစားကြည့်ပေါ့၊ ငှက်ဖြစ်ဖြစ်၊ ဘာဖြစ်ဖြစ် တိရစ္ဆာန်များ အပြီးထောင်လိုက် ရင် ဘယ်လိုဖြစ်သွားသလဲ”

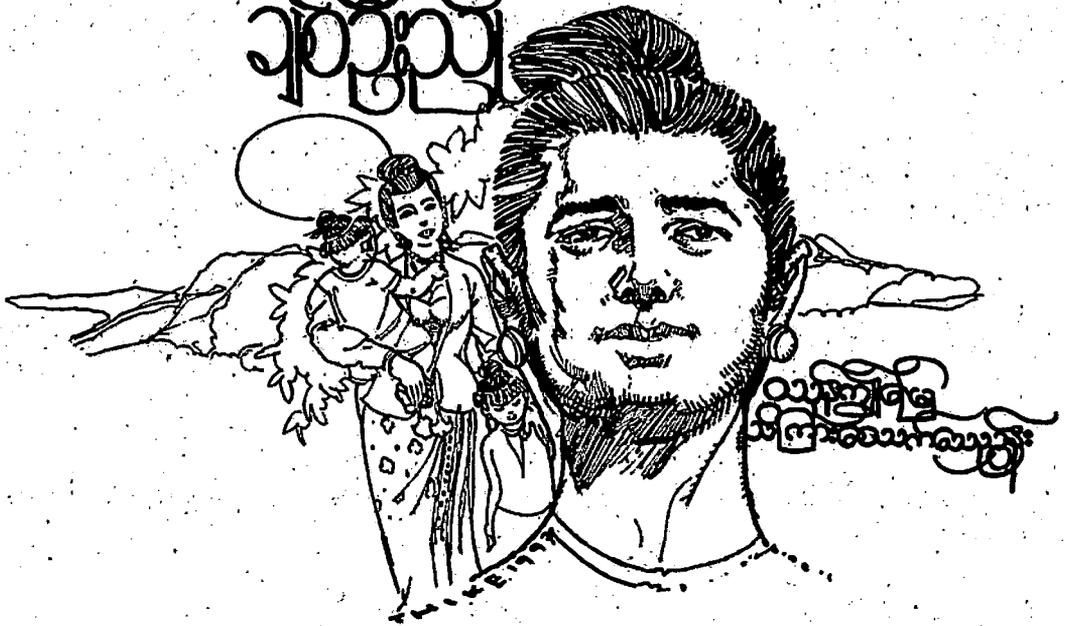
“ဟာ- သိပြီဦးဦး သိပြီ အမြင်မတော် မပေါ်သင့် တာတွေပေါ်ကုန်ပြီး ရှက်စရာကောင်းတာပေါ့”

“အေးပေါ့ကွ၊ ဒါကြောင့် ဟင်္သာမင်းက ဥဒေါင်းဖျို ကို အရှက်မရှိတဲ့ငှက်၊ သူ့သမီးနဲ့မတန်ဘူးဆိုပြီး မောင်း ထုတ်လိုက်တာပေါ့။”

အေး- သမီးတို့က ပိုအရေးကြီးတယ်ကွယ်နော်၊ အမြင်မတော်အောင် မတော်တလျော် ဝတ်စားနေထိုင် တုတ်တဲ့သမီးပျိုကို ဘယ်လောက်ရှုပ်ချောချော ဟိရိ ဩတ္တပ္ပ အရှက်အကြောက်နည်းတယ်ဆိုပြီး အမျိုးသား များကရှေး၊ မိဘရှင်များကပါ တန်ဖိုးထားတတ်ကြဘူး ကွယ်၊ ဒါကြောင့် သားတို့သမီးတို့ ဟိဥဒေါင်းဖျိုကလေးလို မဖြစ်ရအောင် သေသေသပ်သပ် လုပ်လိုက်ခြင်း ဝတ်တတ်စား တတ်ကြရမယ် ဟုတ်လား”

“ဟုတ်ကဲ့ပါ ဦးဦး”

ချစ်သွယ်

သားကြီးရဲ့
သိကြားစေ့ကသားကြီး

(ယခင်လမှအဆက်)

မဒ္ဒရာဇ်ပြည်၏ ငြိတံခါးစလုပ်တွင် နေရာယူလိုက်ကြ၏။ မဒ္ဒဒေဝီသည် မင်းမြတ်၏ခြေကို သန့်ရှင်းပေးပြီး နောက် သားနှင့်သမီးတို့ကိုလည်း သက်တောင့်သက်သာ နေရာထိုင်ခင်း ပြင်ပေးလိုက်သည်။ ထို့နောက် လရပ်ပြင်၏ တံခါးဝသို့ဆင်းလာကာ တံခါးဝ၌ရပ်နေ၏။

ဤအချိန်ကား ငြိတံခါး၌ အဝင်အထွက်များသော အချိန်ဖြစ်လေသည်။ အထူးသဖြင့် မိန်းမကြီးငယ် အရွယ် အလတ်တို့သည် စရပ်တံခါးဝ၌ရပ်နေသော မဒ္ဒဒေဝီကို သတိမထားဘဲ မနေနိုင်အောင်ရှိကြ၏။ ပင်ပန်းနွမ်းနယ် နေပုံရသော်လည်း ညှိုးချိုးမှုမရှိဘဲ ပကတိအားဖြင့်ပင် ကြည်လင်သန့်ရှင်းနေသော ကျက်သရေရှိသည့် အမျိုး သမီးတစ်ယောက်။ ငြိတံခါးစရပ်နှင့် မိန်းမမြတ်၏အသွင် မှာ ဘာမှမဆိုင်သလိုဖြစ်နေသည်။ အများပြည်သူ ခရီး သွားတို့ ခေတ္တခိုနားဝင်ထွက်ရာ စရပ်တစ်ဆောင်၏ ရှေ့မှာ ထူးထူးခြားခြား ကျက်သရေရှိနေသောမိန်းမ တစ်ယောက်ရပ်နေပုံမှာ သိသာထင်ရှားလွန်းလှသော မြင်ကွင်းဖြစ်နေသည်။ နေရာဒေသနှင့် ပုဂ္ဂိုလ်တို့မှာ လိုက်ဖက်အပ်စပ်ခြင်းမရှိ။

တစ်ယောက်စ နှစ်ယောက်စဖြင့် အရိပ်အကဲလာ ကြည့်ကြရင်းမှ တဖြည်းဖြည်း စုရုံးဝန်းရံမိလာကြသည်။ ဤအတိုင်း အကဲခတ်၍အားမရနိုင်တော့သဖြင့် အရွယ် ကြီးကြီးမိန်းမတစ်ယောက်က စတင်မေးလိုက်၏။

“အမိငယ်လေး ဘယ်ကလာလို့ ဘယ်ကိုသွား မလို့ပါလိမ့်၊ အမည်ကကော ဘယ်လိုများခေါ်ပါလိမ့်” စုရုံးဝန်းရံကြည့်နေကြသော သူများအားလုံး မေး ချင်နေကြသည့် မေးခွန်းပင်ဖြစ်သည်။

မဒ္ဒဒေဝီက နှစ်လိုဖွယ်အပြုံးဖြင့် အကြည်အသာ ဖြေသည်။

“မဒ္ဒဒေဝီလို့ခေါ်ပါတယ်၊ စေတုတ္တရာနေပြည် တော်က လာခဲ့ပါတယ်၊ လာခဲ့ရင်း အကြောင်းက တော့...”

အကျဉ်းချုပ်ပြောပြလိုက်၏။ အားလုံး ဟယ်ခနဲ ဖြစ်သွားကြသည်။ အံ့ဩမှုများနောက်မှ ထပ်ကြပ်လိုက် ပါလာသည့်အရာမှာ သနားကြင်နာခြင်းဖြစ်လေသည်။

“အို... ကြည့်ပါဦး၊ စေတုတ္တရာပြည် ရွှေနန်း တော်ထက်မှာ နန်းစည်းစိမ်နဲ့စားနေခဲ့တဲ့ ကိုယ်တော် သခင်မလေး၊ မြေမနင်းဖူးတဲ့ ခြေအစုံတို့နဲ့ အခုတော့

၃၀ ၉ ရာဇာဗ္ဗင်္ဂဗျာဓိ

ခရီးကြမ်းမှာ ပင်ပင်ပန်းပန်းကြွတော်မူခဲ့တာပါလား။ အို... ပင်ပန်းဆင်းရဲလိုက်မယ့်ဖြစ်ခြင်း သခင်မလေးတို့ရယ်”

တစ်ယောက်စကား တစ်ယောက်နားဖြင့် သတင်း သည် ရက်ချင်းပြန်သွား၏။ မကြာမီမှာပင် စရပ်ရှေ့ လူစုလူဝေးကြီးဖြစ်သွားသည်။ မဒ္ဒရာဇ်နန်းတော်တွင်းမှ စေတမင်းသား ဆွေတော်မျိုးတော်များပင်ဖြစ်သည်။ ငြိ တ်ခါးဝ စရပ်ဆောင်ရွက်လုပ်ငြင်၍ အချင်းချင်းပေး မြန်းဖြေဆိုသံ၊ သနားကရုဏာဖြင့် ရေရွတ်မြည်တမ်းသံ များ ဆူညံသွား၏။

သို့သော် စေတမင်းကြောတွင် ထိုအသံမလဲပေါင်းစုံ တို့ တိတ်သွားသည်။ စေတမင်းသားသည် ဆွေတော် မျိုးတော်များထဲမှ အကြီးအကဲထစ်ဦးက လက်ဝှေ့ယမ်း၍ ငြိမ်သက်ကြရန် အချက်ပြလိုက်သောကြောင့်ဖြစ်၏။

စရပ်ပေါ်တွင် ပြည့်ရှင်မင်းတစ်ပါးရှိနေခြင်းကို ရိုသေလေးမြတ်စွာ ဂါရဝထားရမည်ဖြစ်ကြောင်း မဒ္ဒရာဇ် တိုင်းသားတို့ နားလည်ကြသည်။ ထိုပြည့်ရှင်မင်းမှာလည်း သာမန်ပုဂ္ဂိုလ်မဟုတ်။ ဘုန်းသမ္ဘာထင်ရှားကြီးကျယ်သော မင်း စေတမင်းတိုင်းပြည်ကြီး၏ ဥသျှောင် ဘုရင်တစ်ပါး။ ထို့အပြင် မိမိတို့ မဒ္ဒရာဇ်ပြည်သူ ဘုရင်သမီးတော် မဒ္ဒီ ဒေဝီ၏ကြင်ယာတော်။ စရပ်ပေါ်တွင်ရှိနေသူကား စင်စစ် မိမိတို့ စေတတိုင်း မဒ္ဒရာဇ်ပြည်နှင့် အဆွေအမျိုးရင်းခြာ လည်း ဖြစ်ချေသည်။

“ပြည်ကြီးသခင် ဘုရင်မင်းမြတ် ကိုယ်တော်ကျန်း မာပါစ။ အရှင်မယ်တော် ခမည်းတော်တို့ ကျန်းမာပါစ။ သိမိတိုင်းသားပြည်သူတို့ ကျန်းမာကြပါစ။ သိမိတိုင်းပြည် တော် သာယာဝပြောပါစ”

ဝေသာန္တရာမင်းက အားလုံးအနာမရှိ ကျန်းမာ ဝပြောကြကြောင်း ဖြေကြားသည်။ ပဋိသန္ဓာရစကားတို့ ဖြင့် နှုတ်ဆက်ကြပြီးသောအခါ-

“ဘုရင်မင်းမြတ်... ဆင်မြင်းရထား၊ ဗိုလ်ခြေရံရွှေ မှူးမတ်ကင်းမဲ့စွာနဲ့ ယူဝေသုံးဆယ်ကွာဝေးတဲ့ ခရီးကို သားတော် သမီးတော်များနဲ့ပဲ မင်းနစ်ပါးကြွလာတာ အဘယ်သို့သောအကြောင်းကြောင့်လဲ အရှင် တစ်ပါး မင်းတို့ ရန်တင်း ထောင်ထား တိုင်းကားပြီပြည် မတည်မရပ်နိုင်လို့ အခုလိုကြွလာတော်မူခဲ့တာပါလား”

စေတမင်းသား အကြီးအကဲများက လိုရင်းကို ဖွင့်လင်းစွာပင် ပေးလိုက်ကြ၏။

ဝေသာန္တရာမင်းက တည်ငြိမ်အေးသောစွာ ရှင်း လင်းမိန့်ကြားသည်။ ဆင်ဖြူတော်ကိုလှူဒါန်းလိုက်သည့် အတွက် သိမိရောင်ပြည့်သားတို့ အလိုမကျဖြစ်ကာ ခမည်း တော်မင်းကြီးကပါ ပြည်နှင့်ဒဏ်အမိန့်ထုတ်ခဲ့ရကြောင်း ဖြစ်ရပ်အလုံးစုံကို ရှင်းပြလိုက်သည်။ ဖြစ်ပျက်ပုံ အလုံးစုံ ကို အကျဉ်းမျှသာမိန့်ပြီးနောက် ဝေသာန္တရာမင်းက မေးခွန်းတစ်ခုဖြင့်အဆုံးသတ်သည်။

“ဟိမဝန္တာတော၊ ဝက်ပါတောင်နေရာကို သင်တို့ သိကြသလား။”

စေတမင်းသားတို့၏ မေးခွန်းကို ဝေသာန္တရာမင်း က ဖြေကြားခဲ့သော်လည်း ဝေသာန္တရာမင်း၏ အမေး စကားကိုကား စေတမင်းသားတို့မဖြေကြ။ ဝက်ပါတောင် နေရာ မည်သည့်အရပ်၌ရှိသည်ကို အဖြေမပေးကြ။ စေတမင်းသားတို့ ထပ်မံလျှောက်ကြားသည်က-

“ပြည်ကြီးသခင် အရှင်မင်းမြတ်၊ ကိုယ်တော်မှာ အပြစ်မရှိပါ။ ဒီဒေသမှာ ကိုယ်တော်မြတ် အလိုရှိရာကို မိန့်တော်မူပါ။ ကျွန်ုပ်တို့ ဧည့်ဝတ်ကုန်စင် ကျေဖွန့်ပါရ စေမယ်။ ဒီမှာပဲ အလိုရှိတိုင်း ဧည့်စံစားနေတော်မူပါ။ ကျွန်ုပ်တို့အဖို့မှာတော့ ဖြူဖွယ်အမှု ပြုရပါလိမ့်မယ်။ အဲဒါကတော့ သူတစ်ပါးစွာကို လှူပေးပြီးလျှင်မဟုတ် ဘဲ မိမိစွာကိုသာ မိမိလှူခြင်းဖြစ်တဲ့အတွက် အပြစ်လုံးဝ မရှိတဲ့ ကိုယ်တော်မြတ်တို့ကို တိုင်းပြည်က ပြန်လည်ခေါ် ယူဖို့ သိဉာဏ်မင်းကြီးတို့ ကျွန်ုပ်တို့ လျှောက်ထားအရေးဆို ရပါလိမ့်မယ်။ သိဉာဏ်မင်းကြီးဟာ ကျွန်ုပ်တို့စကားကို မဖယ်မရှား နာယူတော်မူပါလိမ့်မယ်။ ဒီအမှုကိုစွဲပြီးမှ အရှင်ကို ကျွန်ုပ်တို့ ဆွေတော်မျိုးတော်ပေါင်းခြံရံလို့ စေတမင်းတို့ ပြန်စို့ဆောင်ပေးပါမယ်။ အခုစေတမင်း သည်းခံစံနေတော်မူစေလိုပါတယ်”

စေတမင်းသားတို့ ဤသို့ပြောလာကြမည်ဟု မင်းမြတ် သိပြီးဖြစ်၏။ နားလည်စာနာမှုများဖြင့် အသာ အရာ ခေါင်းခါရမ်းလျက်-

“စေတမင်းသားတို့ ဆွေမျိုးဝတ်ကိုလှုံကျေဖွန့်လှ လို့ များစွာ နှစ်သက်ဖွယ်ရှိပေတယ်။ သို့သော် သင်တို့ ဘာကိုမှမကြိုစားကြပါနဲ့။ ဒီအရေးမှာ ငါ့ခမည်းတော်မင်း ကြီး အပြစ်မရှိဘူး။ ပြည်သားပြည်သူတို့အဖို့လဲ သူတို့ အရေးကို သူတို့ဖြေကြခြင်းဖြစ်တယ်။ ပြည်တင်းလို့ မင်းမခံ မိင်ဖြစ်ပြီး ခမည်းတော်ဟာ ပင်ပန်းဆင်းရဲစွာနဲ့ အလိုမကျ

အမိန့်ချခဲ့ရတယ်။ သင်တို့လျှောက်ထား အရေးဆိုပေမယ့် လဲ ပင်ပန်းရုံသာရှိမယ်။ ပြည်သူတို့စကားကို ဘုရင် မလွန်ဆန်သာဘူး။"

စေတမင်းသားတို့ ငေးဝိုင်းသွားကြ၏။ ဝေဝသန္တရာ မင်း၏ ငိုကြွတ်သောသောစကားကို မည်သို့မျှစောဒက မတက်နိုင်ကြတော့ပေ။

"ဒါကြောင့် ယနေ့ညအဖို့သာ ငါတို့ဒီမှာတည်းနေ ပြီး နက်ခြန်မိုးသောက်တာနဲ့ အမိန့်တော်နဲ့အညီ ဝက်ပါ တောင်ဆီ ငါတို့ခရီးဆက်မယ်။ သွားရမယ့်ခရီးစဉ်ကိုသာ သင်တို့သိတဲ့အတိုင်း ညွှန်ပြပေးကြစေလိုတယ်။"

ငေးဝိုင်းနေရာမှ စေတမင်းသားတို့ အချင်းချင်း တစ်ယောက်မျက်နှာ တစ်ယောက် တိုင်ပင်နှိုးနှော အကြံပြုများဖြင့် ကြည့်လိုက်ကြ၏။ အားလုံးပင် သဘော ကိုက်ညီသောအထိမ်းအမှတ်ဖြင့် ခေါင်းညိတ်ကြကာ အကြီးအကဲမင်းသားက ကိုယ်စားလျှောက်တင်လေသည်။

"အရှင်မင်းမြတ် သည်သို့ဆိုလဲ ရှိပါစေတော့၊ ဒါပေမယ့် ဝက်ပါတောင်ကိုသွားလို့ အကျိုးရှိဖွယ်မမြင် ပါ။ ဟောဒီ စေတတိုင်း၊ မဒ္ဒရာဇ်ပြည်မှာပဲ ဆွေတော် မျိုးတော်ပေါင်းမြို့ရံလို့ မင်းပြုတော်မူပါ။ ရွှေနန်းစိုးစံတော် မူပါ။"

ဤပန်ကြားလျှောက်ထားချက်ကိုပင် အသေအချာ ပင် ခိုင်လုံစွာရှင်းလင်းချေပ၍ ဖယ်ရှားရမည်ဟု မင်းမြတ် ဆုံးဖြတ်တော်မူသည်။

"စေတမင်းတို့... ငါ့ကို မြတ်နိုးကြခြင်းနဲ့အတူ ပြည်အပ်နှင်းကြတာကို ငါမပယ်မလွန် သိမ်းခံထိုက်လှ ပေတယ်။ သို့သော်... တစ်ခု သတိမူရလိမ့်မယ် စေတ မင်းတို့..."

စေတမင်းသားနှင့် အခြေအရံပရိသတ်တို့ တိတ် ဆိတ်စွာ နားစွင့်နေကြ၏။

"မိမိကိုယ်အတွက်ချည်း ကောင်းအောင်မပြုဘဲ သူတစ်ပါးတို့ချမ်းသာကိုလဲ ရှာဖွေလေ့ရှိတဲ့ ပညာရှိတို့ မနှစ်သက်သည်မှာ ဆင်းရဲရောက်လည်း ကြောက်လန့် ခြင်းမဖြစ်ရာ၊ ချမ်းသာဖြစ်လည်း အလျင်တစေဆေ ဝမ်း မပြောက်သင့်ဘူး။ နောင် အခွင့်တော် မတော်ကို ယခု နေရာမှ ချိန်ဆပြီး မြှော်ခေါ်စဉ်းစားမြဲဖြစ်တယ်။ တစ် ယောက်ကောင်းလို့ ရှင်အပေါင်း ဆင်းရဲမဖြစ်ရာ၊ နောင်

လာလတ္တံ့ဘေးကို အဝေးကရှောင်အပ်တယ်။"

စေတမင်းတို့ ရုတ်တရက်သဘောမပေါက်နိုင်ကြ သေးပေ။ မင်းစည်းစိမ်နှင့် ပြည်အလုံးထီးနန်းကို အပ် နှင်းသည့်အရေး၌ အဘယ်ကြောင့် ဤစကားများကို မင်းမြတ်မိန့်ဆိုလေသနည်း။

"စေတမင်းတို့ သင်တို့လိုလားသည့်အတိုင်း ငါ ဒီပြည်မှာ မင်းပြုပြီဆိုစို့။ ငါ့မည်းတော် ဘယ်သို့ရှိမလဲ၊ ငါ့သားစုဝေသန္တရာဟာ ငါ့ကိုရန်ငြိုးဖွဲ့ပြီး ယောက်ျားရဲ့တိုင်း ပြည်မှာ လက်နက်ပြု ငါ့ကိုတောင်ထားခြားစားပြီကောလို့ ကိုယ်တော်တိုင် ယူဆကောင်း၊ ယူဆမယ်။ မှူးမတ်တို့ စကား ယုံမှားကောင်းယုံမှားမယ်။ ဒီအခါ ငါလဲမကောင်း၊ ငါ့ကြောင့် ငါ့မည်းတော်လဲမကောင်း၊ ပြည်သူအပေါင်းလဲ မငြိမ်သက်၊ ငါ့ကြောင့် နေ့ခင်းယုန်ပုန်ရှိကြလေတော့ မယ်။"

စေတမင်းသားများထဲမှ အသက်အရွယ်ကြီးသူ အချို့သည် နှစ်ခြိုက်သောအမှုအရာများဖြင့် ခေါင်းတဆတ် ဆတ် ညိတ်ကြလေသည်။

"စေတမင်းတို့... ငါ့မည်းတော်က အဲဒီလို မယူဆဘူးပဲထားဦး။ သိပ်ရာဇ်ပြည်သူတို့က ဘယ်လိုရှိ ကြမလဲ၊ ငါတို့အလိုမရှိလို့ နှင်ထုတ်လိုက်တဲ့ဝေသန္တရာ မင်းကို စေတတိုင်းသားတို့က ချီးပင့်ရသလားလို့ ပြည်သား ချင်း ရန်ငြိုးထားကြမယ်။ သူတို့က ဗိုလ်ပါတပ်တာ ခင်း ကျင်းလာရင် သင်တို့ကလဲ ရန်တုံ့ပြန်ကြလိမ့်မယ်။ လက်ရုံးကိုးပြီး နှစ်ပြည်စစ်ထိုးကြရင် ငါတစ်ဦးကြောင့် နှစ်ပြည်တော်သားတို့ ဆင်းရဲပူပန် ခိုင်ခံ့လောင်ကြလိမ့် မယ်။ တောင်ပြုလဲရာမှာ မြက်ပင်မြတ်ရတဲ့အဖြစ်မျိုး ဆိုက်ကြလိမ့်မယ်..."

"နှစ်ပြားရွှေ၊ ဂဟေတင်စင်သံလို ထီးနန်းအဆက် ဆက်ကာလ၊ ချစ်ကြည်စွာ တညီတညွတ်တည်းရှိခဲ့ကြ တဲ့ သိပ်တိုင်းနဲ့ စေတတိုင်း။ ငါတစ်ယောက်ကြောင့် ချစ်တုံးပြတ်ကြော့၊ စစ်မီးလျှံဝေကြလိမ့်မယ်။ ဒါကြောင့် သင်တို့ပြည်မှာ ငါမင်းမပြုလိုဘူး။ ဝက်ပါတောင်ကိုပဲ ငါ သွားနေမယ်။"

ရဲခွဲမြတ်သားသောစကားကို မည်သူမျှ စောဒက မတက်နိုင်ကြတော့ပေ။ သို့သော် စေတမင်းတို့သည် နောက်ဆုံးမျှော်လင့်ချက် ကြီးစလေးတစ်စဖြင့် ချည်နှောင် ရန် ကြိုးစားကြပြန်၏။

၃၂ ❁ ရာဇာဗ္ဗိဒ္ဓေဝါ

“အရှင်မင်းမြတ် နောင်ဖြစ်အံ့ဘေးအန္တရာယ် အရေးကိုတွေးခေါ်လို့ မင်းမပြုဘူးဆိုရင်လဲ ကျွန်ုပ်တို့ ဘာမှမတတ်သာတော့ပါ။ သို့သော် ထီးနန်းသိမ်းစိုက် မင်းမပြုလိုရင်လဲ မွေ့လျော်သမျှကာလပတ်လုံး ငြိမ်းနင်းတွင်း ဝင်ရောက်လို့ စံပယ်တော်မူပါ”

“စေတမင်းတို့ ယနေ့တစ်ညဦးနေပြီး နက်ဖြန် မိုးသောက်ရင် ဝက်ပါတောင်ကိုသွားမှာဖြစ်ပါတယ်။ ဒါ ကြောင့် ဒီစရပ်မှာပဲနေပါမယ်။ ငြိတွင်းမဝင်တော့ပြီ”

ဆွေးနွေးမေးလျှောက်စရာစကားများ ဆုံးသွားပြီ ဖြစ်၏။

စေတမင်းသားတို့ ဘာကိုမှ နောက်ထပ်ကြိုးစား၍ ရတော့မည်မဟုတ်ဟု စိတ်နှလုံးနိုးနိုးချ သဘောပေါက် သွားကြသည်။ သူတို့လုပ်နိုင်စရာကိုသာ လုပ်ကြရတော့ မည်။ ငြိတွင်းခါးစရပ်ကို မင်းစံရာ နန်းပြာသာဒ်ဖြစ်အောင် ချက်ချင်းပင် သုတ်သင်ခင်းကျင်း ပြင်ဆင်စီမံကြ၏။ ဝင်းသင်းအိပ်ဖန် ကိုယ်ရံအစောင့်များချထားလိုက်ကြ၏။ ရွှေတင်းတိမ်စန်းလည်ရံကာသော ရွှေသလွန်ပေါ်၌ နူးညံ့ သောစက်မွေရာ ခင်းကျင်းကြ၏။ မင်းဆောင်စိုးသုံး အလုံးစုံကိုစွဲမှန်သမျှ မကြွင်းရအောင် စီမံကြ၏။ ငြိတွင်း စရပ်သည် ယာယီစံနန်းဆောင်ဖြစ်သွားလေသည်။ ပြုဖွယ် အမှုတို့ ပြုပြီးချိန်ဝယ် ငြိတွင်းစရပ်နန်းပေါ်သို့ ညဉ့်အမှောင် ဝတ်လွှာရုံလည်း ကျရောက်လာလေသည်။

နံနက်မိုးသောက် ရောင်ခြည်တို့ထွန်းပြန့်လာ၏။ မင်းနှစ်ပါးနှင့် သားတော် သမီးတော်တို့ ဝက်ပါ ခရီး စတင်ခဲ့ကြသည်။ စေတမင်းသားများက အခြံအရံ အပြည့်ဖြင့် လိုက်ပါပို့ဆောင်ကြသည်။ မဒ္ဒရာဗ်ပြည်မှ တစ်ဆယ့်ငါးပုလဲနာတိုင် ခရီးပေါက်သောအခါ ဟိမဝန္တာ ဝင်လှနီး တောကြီးအဝသို့ရောက်ခဲ့ကြပေပြီ။

“စေတမင်းတို့ ရှေ့ဆက်သွားရမယ့်ခရီးအဆစ် အပိုင်းကို ပြောကြားပေးကြပါဦး”

မင်းယောက်ျားရင့်မကြီးများ စင်စစ်ဖြစ်လျက် စေတမင်းသားတို့ ငိုသံပါကြီးများဖြင့် စကားဆိုကြလေ သည်။ စိတ်ထားသိမ်မွေ့သော အချို့မင်းသားငယ်များမှာ မျက်ရည်များကို ဆည်တန်ဖို့ အားမထုတ်ကြတော့။ အသက်အရွယ်ကြီးရင့်သူ မင်းသားကြီးအချို့ကမူ အံကို တင်းတင်းကြိတ်ထားကြသည်။

ခရီးစဉ်လမ်းညွှန်ကို ရုတ်တရက်မဖြေနိုင်ကြ။ နောက်ဆုံးမှာမှ တည်ငြိမ်မှုကိုရရှိသွားသော မင်းသားတစ် ပါးက မျက်ရည်များကိုသုတ်လိုက်ပြီး တုန်ခါသောအသံဖြင့် လျှောက်ကြားလေသည်။

“အရှင်... ဟောဟို မြောက်အရပ်မှာမြင်နေရတဲ့ ဂန္ဓမာဒနတောင်ရောက်ရင် မြောက်စူးစူးကိုဆက်လက် ထွက်ခွာ ဝေပုလ္လတောင်ရှိရာကို ကြွတော်မူရပါလိမ့်မယ်။ ဝေပုလ္လတောင်ရံမြောက်ကို ဆက်ကြရင် တောင်ခြေရင်းမှာ ပတ်ခွေစီးဆင်းတဲ့ မြစ်ကြီးတစ်စင်းကိုတွေ့ရပါမယ်။ အဲဒါ ဟာ ကေတုမတီဖြစ်ပါတဲ့။ ကေတုမတီမြစ်ဆိပ်ကမ်းမှာ အရှင်တို့ ရေမိုးသုံးသပ်ပြီး အပန်းဖြေနိုင်ကြပါလိမ့်မယ်။ အဲဒီကမှတစ်ဆင့် မြောက်ဘက်ကို ဆက်ထွက်ခွာရင် တောင်ထွတ်ပေါ်မှာပေါက်နေတဲ့ ပညောင်ပင်ကြီးကို တွေ့ ရပါမယ်။ ပညောင်ပင်ကြီးကနေတစ်ဆင့် ဆက်ရမှာက နာလီကကျောက်တောင်ပါ။ နာလီကကျောင်တောင်ရံ အရှေ့မြောက်ထောင့်မှာတော့ ကြာငါးမျိုးဖုံးတဲ့ မုလိန္ဒာ အိုင်ကြီးရှိပါတယ်။ မုလိန္ဒာအိုင်ကြီးကနေ အရှေ့မြောက် ဆီ မျှော်ကြည့်လိုက်ရင်တော့ ရှေ့မမြိုင်တော့ကြီးကို အရှင်တို့တွေ့ရပါလိမ့်မယ်။ အထူးထူးသော ငှက်သံများလဲ ကြားရပါလိမ့်မယ်။ ဒီတော့ကြီးထံကို တစ်ယောက်သွား သာရုံလမ်းအဖြစ် မြက်ခြံဆူးနွယ်များရှင်းထွင်ပြီး ခရီးကွေ့ အရှေ့မြောက်ဆီ ဆက်လက်ကြွဝင်တော်မူပါ...”

“မြောင်ကြား၊ ချောက်ကြား၊ ကမ်းပါးတောင်ယံ ကွေ့လည်လို့သွားရတဲ့အတွက် ဝက်ပါလို အမည်တွင်ပါ တယ်။ ဝက်ပါတောင်မှာ ကြီးမားလှတဲ့ရေကန်ကြီးတစ်ကန် တွေ့ရပါမယ်။ ဒီရေကန်ကြီးဟာ တောတောင်လျှိုမြောင် ချောက်ကြားတို့ကနေ စီးဆင်းလာတဲ့ မြစ်ငယ်ချောင်းငယ် တို့စီးဝင်ရာ လေးထောင့်သဏ္ဍာန် ကန်ကြီးဖြစ်ပါတယ်။ နက်စွာ ရေအထူးနဲ့ ကြီးမားသောငါးကြီးများ ကျက်စားရာ လဲဖြစ်ပါတယ်။ ဒီရေကန်ကြီးကိုအဆိုပြုလို့ အရှေ့မြောက် မနီးမဝေး ဖြေပြင် ခင်းသန့် ရှင်းပြန့်တဲ့တစ်နေရာမှာ သန်မီးကျောင်းဆောက်လို တောသစ်သီး တောသစ်ဖုတို့ ကို အာဟာရအဖြစ် ခိုဝဲအသက်မွေးလို့ စိန်နေတော်မူ ကြပါလော့ အရှင်တို့...”

(ရှေ့လဆက်ရန်)

မိုးကြိုးပုဂံနက် သီကြားခက်

တံကြိုးမောင်(နေအင်ချို)

နောင်ချိုမြို့ ရှေးပတ်လည်ရှိ ကတ္တရာလမ်းပေါ်တွင် မိုးပုလဲပွင့်လေးများ အဆက်မပြတ်သွန်ချနေသဖြင့် လမ်းမပေါ်၌ လူရင်းနေသည်။ ရှမ်းပြည်၏မိုးက ထုံးစံအတိုင်း လျှပ်ရောင်တဝင်းဝင်း၊ မိုးချုန်းသံ တကိုးကျိမ်းနှင့် သံသံမည်းမည်း ရွာနေသည်။

ရှေးအရှေ့ပေါက်ရှိ ငြိမ်းစာပေအတွင်း စာအုပ်ငှားလာသူနှစ်ဦးနှင့် စာရေးသူကား မိုးမင်း၏ တားမြစ်ချက်ကြောင့် ဆိုင်အတွင်းမှ ပြန်နိုင်ဘဲ ဦးလေးငြိမ်းမောင်နှင့် စကားလက်ဆုံကြနေမိသည်။

“အရွယ်ရောက်လာတဲ့ လူငယ်တွေကိုကြည့်ရတာ အားမရဘူးဗျာ။ ရတနာသုံးပါးလဲ ရိုသေရမှန်းမသိ၊ မိဘဆရာလဲ ချစ်ခင်လေးစားမှု နည်းနေတာမြင်ရတော့ သူတို့အနာဂတ်အတွက် ရင်လေးမိတယ်”

“လေးငြိမ်းပြောတာ ဟုတ်တယ်။ ကျွန်တော်ဆို ကျောင်းမှာ စာရိတ္တချိန်ဆို လိမ်မာရေးခြားရှိအောင်၊ မကောင်းမှုရှောင်၊ ကောင်းမှုဆောင်၊ ဖြူအောင်စိတ်ကို ထားဆိုတဲ့ စကားလေးအတိုင်း ရတနာမွန်မဂ္ဂဝင်းထဲက အဖြစ်မှန် ဇာတ်လမ်းလေးတွေဖတ်ပြီး ပြန်ပြောပြရတယ်။ ပိုပြီးရိုင်းစိုင်းလာမှာစိုးရတယ် လေးငြိမ်းရယ်”

“မိဘစော်ကား၊ ငရဲလားဆိုတာတော့ ကျွန်မ ကိုယ်တွေ့ဘဲဆရာရေး၊ အဲဒီဇာတ်လမ်းခလေးက အဖြစ်မှန် မို့ ခုခေတ်လူငယ်တွေ သတိတရားရစေချင်လို့ ဆရာ တစ်ပုဂံလောက် ထည့်ပေးပေါ့”

“ကျွန်တော် စွမ်းနိုင်သမျှ ရေးပြီးပို့ပါမယ်။ ဒေါ်လေးဝေ ပြောပြမယ့် ဖြစ်ရပ်မှန်ဇာတ်လမ်းလေးကို နားထောင်ကြည့်ရအောင်နော်”

အပြင်မှာ မိုးကားမစဲဘဲနှင့် တသည်းသည်း ရွာနေဆဲပင်။ မိုးချုန်းသံက တစ်ချက်တစ်ချက် ကြောက်ရွံ့ဖွယ်ရာ ကြားနေရသည်။

-0-

“သမီးရေ အမေချမ်းလွန်းလို့ ရေခွေးနည်းနည်း ထည့်လာပေးပါကွယ်”

၅

“ရှုပ်လိုက်တာနော်။ ဒီမှာ ယားလို့တောင် မကုတ်နိုင်ဘူး။ ကိုယ့်တာသာယူသောက်ပါလား။ အသက်ကြီးလာမှ အလုပ်ပိုတွေ လုပ်ချင်လိုက်တာ”

ဒေါ်လှအေး သက်ပြင်းချလိုက်သည်။ သမီးဖြစ်သူ မဝင်းကား မီးဖိုထဲတွင် ချက်ပြုတ်ရင်း လှမ်းအော်လိုက်သော စကားကြောင့် ချမ်းနေသောစိတ်တို့ ပျောက်သွားသည်။ သမီးအတွက် စိတ်မကောင်းခြင်းနှင့်အတူ ရင်ထဲတွင် မွန်းကြပ်နေတော့သည်။

ဒေါ်လှအေးတွင် မဝင်းတစ်ယောက်သာ မိန်းကလေးဖြစ်သဖြင့် သားများထက်ပို၍ အလိုလိုက်ခဲ့သည်။ မျိုမတတ်ချစ်ခဲ့သည်။ ခင်ပွန်းဖြစ်သူ ဦးထွားကား သဘောကောင်းသလောက် သားသမီးများကို မဆုံးမဘဲ အလိုလိုက်တတ်သည်။ ထို့ကြောင့် ငယ်စဉ်ကပင် အလိုလိုက်ခံရသော မဝင်းကား အိမ်ထောင်ကျပြီး ကလေးတစ်ယောက် ရပြီးသည့်တိုင် မိဘအပေါ် ရိုသေလေးစားရမှန်းမသိ၊ ပြန်လှန်ပြောဆိုတတ်သည်။ စိတ်မထင်လျှင် ကွယ်ရာ၌ ဆဲလိုက်သေးသည်။

“ကိုထွား၊ တော့သမီးလဲ ဆုံးမပါဦး။ ကျုပ်ကို တောင် ပြန်ဆဲတယ်။ ကြာရင် မိဘစော်ကားတဲ့ အပြစ်က နေမှာမဟုတ်ဘူး”

“အေးပါ၊ ငါလဲ ဆုံးမပါမယ်။ ငါတို့လဲငယ်ငယ်က အလိုလိုက်ထားတာ မဟုတ်လား။ အလိုလိုက်အမှိုက်စော်ကား ဖြစ်နေပြီ။”

-0-

“မဝင်းရေ၊ ဒီညကားကား၊ မိုက်ချက်ကတော့ ကမ်းကုန်ဘဲဆိုလား။ တို့သွားကြည့်မလို့ လိုက်မှာမဟုတ်လား”

“လိုက်မယ်ကောင်မရေ၊ ဒီမှာ အမယ်အိုက သေကိုမသေနိုင်ဘူး။ သူ့အတွက်ဘဲ အလုပ်ရှုပ်နေတာပဲ။ ထမင်းစားပြီးလဲ ချမ်းလို့ ရေခွေးတောင်းရတာနဲ့၊ မီးဖိုခိုင်းရတာနဲ့၊ နားကို မနားရဘူး။ သေမင်းကလဲ ပြန်ပြန်လာမခေါ်နိုင်ဘူး။ သူ့သေမှ နားအေးမှာဟဲ့”

“အဲဒီလို မပြောရဘူး၊ မဝင်းရယ်။ ကိုယ့်အမေပဲ။ နေလဲမကောင်းတော့ ရေခဲအေးတောင်တာပေါ့။ ငါပဲ ထည့်ပေးလိုက်ပါ့မယ်အေး။ လုပ်ပါ။ လုပ်ပါ။ ဒီပြင်အလုပ် တော့ ပြီးအောင်လုပ်ပါတော့”

“အမေဆိုလဲ ဒီလိုအမေမျိုးတော့ မဆံ့ချင်ပါဘူး အေး၊ နေမကောင်းတာက ထော်ထော်ပါ။ ပျင်းကြောကို ဆွဲလို့ပါ။ အလုပ်ရှုပ်လို့ ကလေးခဏကြည့်ထားပါဆိုလဲ စိတ်မချရဘူး။ အစားတော့ ခဏခဏ ဆာတယ်ဆိုပြီး တောင်းစားနေတာ”

“တော်ပါတော့အေး၊ က-အချိန်နီးပြီ။ တံခါးတွေ ပိတ်တော့၊ အမေအိုကိုးနားပြီး သွားရအောင်၊ နောက်ကျွန်ုပ် ခုံမရမှာစိုးရတယ်”

-o-

အိမ်မြောက်ဘက် ရဲစခန်းမှ ည ဆယ်နာရီ သံချောင်းသံ ထွက်ပေါ်လာသည်။ မိုးရွာကလေးများကျနေ ပြီး ညကပို၍ မှောင်မိုက်နေသည်။

“အဖွားကြီး၊ အဖွားကြီး တံခါးဖွင့်စမ်းပါ။ ဒီလောက်အော်ခေါ်နေတာ မကြားဘူးလား။ အိမ်ထဲမှာ မီးကြီးပစ် သေနေလားမသိပါဘူး”

အိမ်တံခါးကို တစ်ဘုံတုံထုရင်း မဝင်းပါးစပ်က အဆက်မပြတ် အော်နေတော့သည်။

“လာပါပြီ သမီးရယ်၊ မှောင်ထဲမှာ မီးခြစ်စမ်း မတွေ့လို့ပါ”

အသံသဲ့သဲ့ကြားရပြီး တံခါးဖွင့်ပေးသော မိခင် ကို လက်တစ်ဘက်နဲ့ တွန်းပစ်လိုက်သည်။ အမေအိုကား ကြမ်းပေါ်တုန်တုန်ရီရီဖြင့် လဲကျသွားတော့သည်။

“တော်လုပ်ပုံနဲ့ ကျုပ်တို့သားအမိ မိုးရေခဲကုန်ပြီ သိလား။ အိမ်မှာမိမိနဲ့ အိမ်နေတာတောင် ချက်ချင်း မထနိုင်ဘူး။ တော်မသေသေးရင် ကျုပ်ငါကြီးတယ်။ ဒီလို ဆန်ကုန်မြေလေးမကြီးကို လာမခေါ်နိုင်အောင် သေမင်းဆုတ်ကလဲ ဘယ်သေဝေထိုးနေသလဲ မသိဘူး”

မဝင်း၏ဒေါသသည် အမေအိုသာမက သွေးမင်း ကိုပါ ကူးစက်သွားတော့သည်။ အမေအိုကား မှောင်ထဲ တွင် ကုံးကုံးကွဲကွဲနှင့် ထပ်ကြီးစားနေတော့သည်။

အမေအိုကား နေမကောင်းသော်လည်း ကြင်နာ ယုယုစွာ ပြုစုမှု မခံရသည့်အပြင် နေ့စဉ်နှင့်အမျှ ကြမ်း မောင်း ဆဲရေး ခံနေရသဖြင့် ခင်ပွန်းသည် ခရီးထွက်

နေသော နှစ်လတာအတွင်း စိတ်ဆင်းရဲစွာ ကွယ်လွန် သွားတော့သည်။

မဝင်းကား အမေအိုဆုံးပြီးနောက် ၎င်း၏ ယောက်ျားနေထိုင်ရာ ကျေးရွာသို့ ပြောင်းရွှေ့လိုက်သွား သည်။ တစ်နှစ်ခန့်အကြာတွင် အဖေဦးထွားကိုပါ ခေါ် ထားပြီး သားအဖတစ်တွေ နေထိုင်လုပ်ကိုင် စားသောက် ခွဲကြဲသည်။ မဝင်းကား ဗီဝကိုမပြောကိုင်နိုင်။ အမေအိုကို စော်ကားခဲ့သည်များကို အမှတ်မထားသည့်အပြင် အတူ လာနေသော အမေအိုကိုလည်း စိတ်မထင်လျှင် ယက်ယက် စက်စက်ပြန်လှန်ပြောသည်။

သည်လိုနှင့် သံဝေဂယူရမည့် ရက်တစ်ရက်ရယ် သို့ ရောက်လာသည်။

သည်တစ်ရက် အပြင်တွင် မိုးတဖွဲဖွဲရွာနေသည်။ ရွာအရှေ့ဘက်ရှိ ဘုရားကျန်းပေါ်တွင် ခါတိုင်းထက် အိုဆိုင်းမှုမိုင်းနေသည်။ ကောင်းကင်တွင် လျှပ်ရောင် တဝင်းဝင်းနှင့်။

ဦးထွားကြီးကား အိမ်အပေါ်ထပ်တွင် ကြွက်ကိုက် ၍ ကြီးပြတ်ကျသွားသော ဒေါ်လှအေး၏ဓာတ်ပုံကို တယုတယုကိုင်၍ ဖိုသုတ်သည်။ ပြန်ချိတ်ရန် တူရှာသော် လည်း မတွေ့ရ။

“သမီးရေ အမေအိုဓာတ်ပုံ ပြန်ချိတ်ပေးရအောင် တူရှာမတွေ့လို့ လာရှာပေးစမ်းကွယ်”

“မိုးအေးအေးနဲ့ အိမ်မလိုပါဆိုမှ အလုပ်ရှုပ်ပြန်ပြီ။ ဒီဓာတ်ပုံစုတ်ကို ဘာလို့ ပြန်ချိတ်မှာတုံး။ မသေခင်တုံး ကလဲ ကျုပ်ကိုငရဲပေး။ သေပြီးတာတောင် လူတွေက အမေအိုပြန်ဆဲတဲ့ သမီးမိုက်ဆိုပြီး သူ့ကြောင့် ကျုပ် အပြစ်တင်ခံရနဲ့။ အိမ်ပေါ်ရှုပ်ပါတယ်။ ပေး-ပေး အဲဒီ ဓာတ်ပုံ ကျုပ်ကိုပေး”

ဖခင်ဦးထွားလက်မှ အမေအိုဓာတ်ပုံကို ဆတ်ကနဲ ယူလိုက်ပြီး ဖွင့်ထားသော အိမ်ပေါ်ထပ် ပြူတင်းပေါက်မှ အောက်သို့ လွှင့်ပစ်လိုက်သည်။

အမေအိုဓာတ်ပုံကား အိမ်အောက်ရှိ ကျောက်တုံး နှင့်ထိပြီး ခွမ်းကနဲ ကြွေမှုကွဲသွားချိန်နှင့် တစ်ပြိုင်နက်- ဂျိန်းကနဲ ပြင်းထန်သော အသံကြီးနှင့်အတူ ရှူးရှူးလင်းလင်းသော လျှပ်ရောင်တန်းကြီးတစ်ခုသည် မဝင်းတို့အိမ်အပေါ်ထပ် ဓာတ်ပုံလွှင့်ပစ်ရာအပေါက်မှ ဝင်ရောက်သွားတော့သည်။

အနောက်မြောက်ပတ်ဝန်းကျင်တော်ဘုရား
မဟာကျနရုပ်ရှင်တော်မြတ်ကြီး

မြန်မာနိုင်ငံ၏ အနောက်မြောက်ဘက် နယ်စပ် ရခိုင်ပြည်နယ် မောင်တောမြို့၊ ဆရာတော် ဦးကေတု ဗြူမကျောင်းတိုက်၌ သီတင်းသုံး စံပယ်တော်မူနေသည့် မဟာကျနရုပ်ရှင်တော်မြတ်ဘုရား ဖူးမြော်ကြည်ညိုခွင့် ရခဲ့သည်။ မဟာကျနဘုရားသမိုင်းအကျဉ်းနှင့် ပတ်သက် ၍ ရေးသားတင်ပြအပ်ပါသည်။

ညောင်တီ ရခိုင်ပြည်နယ် စန္ဒသူရိယမင်း နန်းစံ သက်တမ်း (၂၆)နှစ်၊ မဟာသက္ကရာဇ် ၁၂၃-ခုသို့ ရောက်သောအခါ မပျိုမဒေသ အိန္ဒိယနိုင်ငံတွင် သုံးလှူ ထွတ်ထား ဘုရားသဗ္ဗညု ပွင့်ထွန်းပေါ်ပေါက်တော်မူ ကြောင်းနှင့် ဝေနေယျများစွာ သတ္တဝါအပေါင်းတို့အား တရားရေးအေး တိုက်ကျွေးတော်မူလျက်ရှိကြောင်း တစ် ဆင့်စကားကြားသိရ၍ ဟဒယရွှင်ပြီး ဖျော်မဆုံးအောင် ပင် ဖြစ်လျက်ရှိသည်။

ဘီစီ ၆-ရာစု၊ မဟာသက္ကရာဇ်၁၂၃-ခု၊ တတိယ ညောင်တီခေတ်တွင် သက်တော် ၅၁-နှစ်အရွယ်ရှိတော် မူသော ဘုရင်စန္ဒသူရိယ မင်းတရားကြီးသည် မြတ်စွာ ဘုရားရှင်အား ကြည်ညိုဖူးမြင်လိုသော အာသာဆန္ဒ အလွန်ပြင်းပြလျက်ရှိရာ အမတ်ပညာရှိတို့၏ အကြံပေး လျှောက်ထားချက်အရ ညောင်တီပြည်သို့ ကရုဏာရှေ့ထား မေတ္တာပွား၍ ကြွရောက်ချီးမြှောက်တော် မူပါမည့် အကြောင်း ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ ဘဂဝါအား စိတ်ဝယ်မျှော်မှန်း အာရုံတမ်းလျက် ရှိသောစွာ ပဏာသ၍ လျှောက်ထား ပင်ဖိတ်တော်မူလေသည်။

မြတ်စွာဘုရားရှင် ညောင်တီပြည်သို့ ကြွတော်မူမည့် အကြောင်းကို သိကြားမင်းသိလတ်၍ ဝိသကြံနတ်သား အား ခေခိုင်းအပ်သည့်ဖြစ်ရာ မြတ်စွာဘုရားရှင်သည် တပည့်သံဃာတော် ၅၀၀ နှင့်တကွ ဝိသကြံနတ်သား ဖန်ဆင်းအပ်သော ပြာသာဒ် ငါးရာတွင် ကိန်းဝပ်စံပယ် တော်မူလျက် မဟာသက္ကရာဇ် (၁၂၃)ခု၊ ဘီစီ(၅၅၄)တွင်

ရာစုကြိုဟ်ပြည် ဝေဠုဝန်ကျောင်းတော်မှ ဝါတော်(၂၀)၊ သက်တော်(၅၅)နှစ်တွင် ကောင်းကင်ခရီးဖြင့် ဒေသစာရိ ကြွချီတော်မူပြီး ရခိုင်ပြည် ညောင်တီ ကစ္ဆပနဒီမြစ်၏ အရှေ့ကမ်း မောရပုဗ္ဗတပည်သော သေလာဂီရိကျောက် တော်တောင်ထိပ်၌ သက်ဆင်းရပ်နားတော်မူလေသည်။

စန္ဒသူရိယဘုရင်မင်းမြတ် ပင်ဖိတ်ချက်ဖြင့် သေလာဂီရိ ကျောက်စောက်တောင်မှတစ်ဆင့် ညောင်တီ မြို့ ဘုရင့်နန်းတော်သို့ ကြွရောက်တော်မူလှ၏။ စန္ဒသူရိယ ဘုရင်မင်းမြတ်သည် ဘုရားရှင်အား ဖျက်ဝါးထင်ထင် ကိုယ်တွေ့ဖူးမြင်ရသောအခါ ရှေးကထက် ကြည်ညိုသဒ္ဓါ ပိုက်လာပြီး မြတ်စွာဘုရားရှင် ပြန်ကြွတော်မူမည့် အကြောင်း မခွဲလိုမခွာရက်နိုင်ရာမှ မတတ်သာသည့်အဆုံး တွင် ဤသို့ လျှောက်ထားလေသည်။ လှသုံးပါးတို့၏ မကိုဉ်ညသျှောင် တန်ဆောင်မှန်ကင်းတရားမင်း ဘုရား ကိုယ်တော်မြတ် ဒေသစာရိ ကြွတော်မူခဲ့သော် အက္ခရိန် တို့သည် ကိုးကွယ်ရာမရှိ ဖြစ်ရပါအံ့၊ ထိုသို့ ဖြစ်ပါသော ကြောင့် အက္ခရိန်မှစ၍ ပြည်သူသတ္တဝါ ဝေနေယျတို့၏ ကိုးကွယ်ရာဖြစ်အောင် ကိုယ်တော်၏အစား ရုပ်ရှင်တော် မြတ်တစ်ဆူ ထားတော်မူစေလိုချင်ပါသည်ဟု ဝပ်စင်း ညွတ်ပြောင်း တောင်းပန်လျှောက်ထားတော်မူလေသည်။

ဘုရားရှင်၏ ခွင့်ပြုချက်ဖြင့် သီရိဂုတ္တတောင်ကုန်း ထိပ်တွင် (ယခု ကျောက်တော် မဟာမြတ်မုနိဘုရား ကုန်းတော်) ခုနစ်ရက်လုံးလုံး ပွဲသဘင်ကျင်းပပြီးနောက် သိကြားမင်း ဝိသကြံတို့သည် စန္ဒသူရိယမင်းနှင့်တကွ တစ်ရာသောမင်းအပေါင်းတို့ဖြင့် မြိရ၍ မဟာသက္ကရာဇ် (၁၂၃)ခု၊ ကဆုန်လပြည့် ဗုဒ္ဓဟူးနေ့ ညနေအချိန်မှစ၍ ဘုရားရှင်၏ ဖျက်မှောက်တော်၌ ပဉ္စလောဟာ ငါးပါး ရတနာတို့ဖြင့် မဟာမုနိရုပ်ပွားတော်မြတ်ကို သွန်းလုပ် တော်မူလေသည်။

ထို့နောက် သိကြားဝိသကြံနှင့် လှမင်းအပေါင်း

၁၆ ○ ရတနာပွင့်ပွင့်

တို့ ဖန်ဆင်းသွန်းလုပ်ထားအပ်သော ရုပ်တုတော်ကို တန်ခိုးကြီးခြင်းကို ဖြစ်စေလို၍ မြတ်စွာဘုရားရှင်၏ ကိုယ်မှဖြစ်သော ရင်ငွေ့တော်ကို ခုနစ်လက်အုပ် ထည့်တော်မူ၏။ သဗ္ဗညုမြတ်စွာဘုရား ထပ်မံစီရင် ဖန်ဆင်းတော်မူအပ်သော ရုပ်ရှင်တော်သည် တစ်ဆံခြည်မျှ မချွတ်၊ မဟာသက္ကရာဇ် ၁၂၃-ခု၊ ကဆုန်လပြည့်ကျော် တစ်ရက် ကြာသပတေးနေ့ နံနက်တွင် ပြီးစီးအောင်မြင်တော်မူသည်။ ထိုသို့ ပြီးမြောက်သောအခါ၌ မြဟ္မာ၊ နတ်၊ လူအပေါင်းတို့ မျက်စိတွင် ဘုရားနှစ်ဆူ တစ်ပြိုင်နက် ပွင့်တော်မူသကဲ့သို့ ထင်ကုန်၏။

မဟာမုနိ သွန်းလုပ်ခန်းနှင့် ပတ်သက်၍ လွန်ခဲ့သည့် နှစ်ငါးရာကျော်ခန့်က ရေးသားခဲ့သော ရခိုင်မင်းသမီး ချောင်းအပိုင် (၉)တွင်-

ညောင်တီ၊ သီဂီရွှေပြည်၊ ဘုန်းတိစည်သား
အမည်သူရိယ၊ စန္ဒရာဇာ၊ မင်းသဒ္ဓါလျှင်
ထိုခါစိုးစိုက်၊ ရှင်တော်ကြိုက်၍၊ ရိုက်ရိုက်လဲဖိမ့်
အူသိမ်ထက်ဝှန်း၊ ပီတိဗွန်းမျှ၊ တောင်းပန်သောအခါ
မဟာမုနိ၊ ရှိသည်ယခု၊ ဆင်းရုပ်တုကို
ဝိသုကမ္မ၊ သိကြားမ၍၊ ပဉ္စလောဟား၊ ရတနာဖြင့်
သွန်းခါမဖြစ်၊ ခုနစ်လက်ရွေ့၊ ကိုယ်ငွေ့တော်ယူ
ထည့်တော်မူမှ၊ ဘုန်းတူဘုန်းရှည်၊ ညီနတ်ဘုရား
ကိုယ်တော်စားဟု၊ ထားခဲ့သောအား၊ သုံးပါးနတ်လူ
ကိုးရာမူသည်၊ အယူရှိညွတ်နူးတည့်လေး-

ဟု ပြည်ပြည်စုံစုံ ဖွဲ့ဆိုထားလေသည်။

မဟာမုနိရုပ်ပွားတော်ကို သွန်းလုပ်တော်မူပြီးနောက် ကြွင်းကျန်နေသေးသော ရတနာများဖြင့် အများပြည်သူတို့ ကိုးကွယ်ခြင်းငှာ ဆက်လက်သွန်းလုပ်တော်မူရာ နောက်ထပ် ညီတော်ဘုရား(သို့မဟုတ်) မဟာကျန်ဘုရား ရုပ်ပွားတော်များကို သွန်းလုပ်တော်မူသည်။ သို့သော်လည်း ရတနာများ မကျန်သေးဘဲ ကျန်ရှိနေ၍ မဟာကျီဘုရား ရုပ်ပွားတော်များကို သွန်းလုပ်တော်မူပြန်သည်။ ရခိုင်ရာဇဝင်ဟောင်းများတွင် တွေ့ရှိရက်အရ မဟာကျန်ဘုရား ရုပ်ပွားတော် ၃၃-ဆူနှင့် မဟာကျီဘုရား ရုပ်ပွားတော် ၂၈-ဆူ သွန်းလုပ်ရရှိကြောင်း တွေ့ရပါသည်။ မဟာကျီဘုရား ရုပ်ပွားတော်များမှာ ရခိုင်ပြည်အနှံ့နှင့် တစ်ချိန်က ရခိုင်နယ် ဖြစ်ခဲ့သော ဘင်္ဂါ (၁၂)မြို့ ကြီးပူရတိုင်း ထိပျံ့နှံ့ခဲ့ပေသည်။

နောက်ဆုံး ကြွင်းကျန်သော ရတနာများကို လွှင့်ပစ်ရန်မဖြစ်၍ ဘုရားပလ္လင်ထက်ပေါ်သို့ ပက်ဖြန်းတင်မြှောက် ပူဇော်ခဲ့လေသည်။ ထိုသို့ ပက်ဖြန်းသော ရတနာများသည် ရွှေငှက် (ပိုး၌)များဖြစ်လျက် စန္ဒသူရိယဘုရင်လက်ထက်တွင် ဘုရားပရဝဏ်အတွင်းရှိ ပန်းပွင့်များကို စားလျက် နေထိုင်ခဲ့ကြသည်။ ၎င်းပိုးရွှေငှက်များမှာ ပြီးငြီးမြောင်မြောက် ရွှေအဆင်းရှိပြီး မဟာမုနိသွန်းစဉ်က ပေါ်ပေါက်လာသော ပိုးရွှေငှက်အား ငှက်မြတ် ရတနာအဖြစ် ရခိုင်တို့ အယူရှိကြသည်။

ရခိုင်ပြည်နယ်တွင် ထင်ရှားကျော်ကြား၍ တန်ခိုးတော်ကြီးမားသော ဗုဒ္ဓဆင်းတုတော်များမှာ-

(၁) ဘုရားရှင်၏ ရင်ငွေ့တော်ဖြင့် သွန်းလုပ်တော်မူသော မဟာမုနိဘုရား။

(၂) မဟာမုနိရုပ်ပွားတော်ကို သွန်းလုပ်ပြီးနောက် ကြွင်းကျန်သော ရတနာများဖြင့် ဆက်လက်သွန်းလုပ်ထားသော သမိုင်းရာဇဝင် အသုံးအနှုန်းအရ ညီတော်ဘုရား(သို့မဟုတ်) မဟာကျန်ဘုရား။

(၃) မဟာကျန် ဆင်းတုတော်များကို သွန်းလုပ်ပြီးနောက် ရှိစဉ်စု အစအနမကျန် တစ်ဖန် ဆက်လက်၍ အပြီးသွန်းလုပ်ထားသော မဟာကျီဘုရား။

(၄) ရှေးရခိုင်ဘုရင်များလက်ထက်ရာဇာဘိသေက မင်္ဂလာပွဲတော်များတွင် ဦးထိပ်ရွက် ပန်ဆင်၍ ကျမ်းသစ္စာကျိန်ဆိုရန် ခေတ်ကာလအလျောက် အထူးစီမံသွန်းလုပ်ထားသော မဟာကျိန်ဘုရားဟူ၍ပင် လေးမျိုးလေးစားဖြစ်သည်။

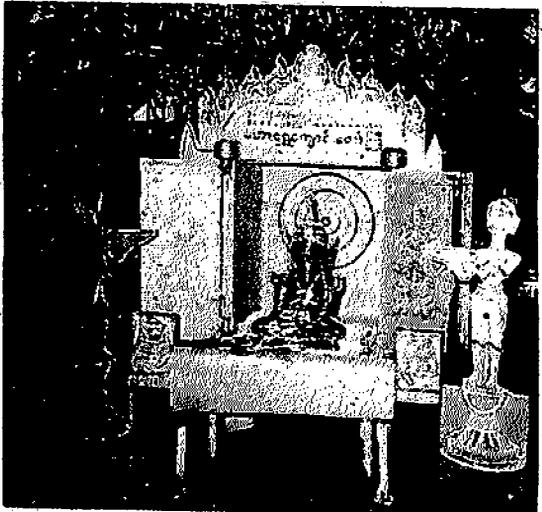
မောင်တော်မြို့၊ ခံရာတော်ဦးကေတုမြို့မကျောင်းတိုက်၌ ယခု သီတင်းသုံး ကျိန်းစက်တော်မူလျက်ရှိသော မဟာကျန်ဘုရား၏ အရွယ်ပမာဏမှာ အမြင့် ဉာဏ်တော် ၁၀လက်မ၊ သုံးမတ်ဖြစ်ပြီး ဖိလာ (ဉာဏ်တော်အကျယ်)အားဖြင့် (၉လက်မ) ပကတိမူလ အလေးချိန်မှာ နှစ်ပိသာ ၄၀ကျပ်သားနှင့် မကိုင့်တန်ဆာ (၁၅)ကျပ်သား စုစုပေါင်းအလေးချိန် နှစ်ပိသာ ၅၅ ကျပ်သားရှိပြီး ကာလအားဖြင့် ယခု မြန်မာသက္ကရာဇ် ၁၃၅၈-ခုနှစ်မှ ပြန်လည်ရေတွက်လျှင် နှစ်ပေါင်း ၂၅၆၅ နှစ် ရှိပြီဖြစ်ပါသည်။

မဟာကျန် ရုပ်ရှင်တော်မြတ်အား သေချာစွာ လေ့လာကြည့်ညိ ဖူးမြော်သောအခါ ယခုခေတ် သွန်း

လုပ်သော ဆင်းတုတော်များနှင့် ဆံကျစ်တော်၏ အခွင့်
သတ္တန် ခြားနားမှု၊ မျက်လုံးတော်အစုံ၏ ပကတိ မံသ
စက္ခု အသားဆိုင်မျက်စိကဲ့သို့ အသက်ဝင်နေမှု၊ ကြည်လင်
ပြတ်သား၍ အမြဲ ပြီးရှင်နေသော မျက်နှာတော်နှင့်
သားမြတ်တော်အစုံ၊ ချက်တော်တို့ ပါရှိနေမှု၊ ခြေတော်
အစုံ၏ အနေအထား ကွာခြားမှု၊ သတ္တုအရောင်အဆင်း
ကောင်းမွန်မှုတို့ဖြင့် ထူးခြားသော ဝိသေသအင်္ဂါရပ်များ
ပါရှိသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။

မောင်တောမြို့ ဆရာတော်ဦးကောတု မြို့မကျောင်း
တိုက်၌ ကိန်းဝပ်စံပယ် သီတင်းသုံးနေတော်မူသော
မဟာကျန် ရုပ်ရှင်တော်မြတ်နှင့် မြန်မာနိုင်ငံ အနောက်
မြောက်နယ်စပ်ဒေသ သာသနာတော် တည်တံ့ခိုင်မာ
ပြန့်ပွားရေးသည် ကမ္ဘာတည်သရွေ့ တည်တံ့ခိုင်မြဲနေ
မည်သာတည်။

ပိန်ရွှေလှိုင်

မောင်တောမြို့၊ ဆရာတော်ဦးကောရ၏မြို့မကျောင်းတိုက်တွင်
သီတင်းသုံးသုံးစံပါယ်တော်မူသည့် မဟာကျန်ဘုရား

မဟာကျန်ဘုရား မောင်တောမြို့၌
လှည့်လည်အပူဇော်ခံခြင်း။

စာမျက်နှာ (၃၄) မှ

“ဒေါ်ဝေပြောပြသလိုဆိုရင် မဝင်းကို သိကြားမင်း
က ဝိုးကြီးနွဲ့ခွင်းပြီး မိဘာစော်ကားတဲ့ပြစ်ဒဏ်အတွက်
အပြစ်ပေးလိုက်တာပေါ့”

“ဟုတ်တယ်ဆရာ၊ ဒီအိမ်အပေါ်ထပ်မှာ မဝင်း
တစ်ကိုယ်လုံး မည်းနက်သွားတာတဲ့။ သူနဲ့ မလှမ်းမကမ်း
နဲ့ဘေးမှာလဲ သူ့အဖေကို ရွှေရွှေလေး လဲကျသေနေတာ
တွေကြုံရတယ်တဲ့။ ဝိုးကြီးစက်ကွင်း မိသွားတာနေမှာပါ”

မဝင်းအဖြစ်ကား မိခင်ကို သက်ရှိထင်ရှားရှိစဉ်က
ရိုင်းပြုစာစော်ကားခဲ့ခြင်းအတွက် ထိုက်တန်သော လောက
ပြစ်ဒဏ်ကို ခံသွားခဲ့ရသည်။ သေသည်၏အခြားမဲ့၌လည်း
မဝင်းရောက်ရှိမည်နေရာကား ဒုဂ္ဂတိဘုံ၏ ကြောက်စွံ
ဖွယ်အကောင်းဆုံး ငရဲမီးလျှံတွင်းပင် ဖြစ်ပါတော့သည်။
(ဖြစ်ရပ်မှန်အား အမည်လွှဲပြောင်း တင်ပြပါသည်။)
ကိုကြီးမောင်(နောင်ရ)

နောက်ဆရာမ မပြောတော့ဘူး

(ရေစကြို-ကိုမဟာ)

“ရှုတီတို့ပါလား။ ဘယ်ကလာကြတာလဲ။ တပည့်တော်တို့ဆရာမဆုံးလို့ အသုဘမေးပြီး ပြန်လာကြတာ။ ဘုန်းဘုန်းဆီမရောက်တာကြာတာနဲ့ ဝင်လာတာပါဘုရား”

“ရှုတီတို့လည်း အခု ၁၀ တန်းကြီးရောက်နေတာ စာတွေအတော်ကြီးစားနေတယ်နဲ့တူတယ်။ ဘုန်းဘုန်းတို့ အရင်ဆွမ်းခံထွက်လာရင် အိမ်ထဲကစာကျက်နေတဲ့ ရှုတီအသံ အမြဲကြားနေရတယ်”

“ဟုတ်တယ်ဘုရား။ စာတွေကများတော့ မနိုင်မနင်းဖြစ်နေတယ်။ ကျွန်ုပ်ရှင်လည်း နှစ်ခုယူထားရတယ်။ ဘုရား”

“အေး ကြီးစားပေါ့။ ဆယ်တန်းဆိုတာ ခက်တယ် မဟုတ်လား”

“ဒါနဲ့ ရှုတီတို့ဆရာမက ဘာရောဂါနဲ့ သေဆုံးရတာလဲ”

“အဲဒါပေါ့ ဘုန်းဘုန်း။ မနေ့ကနေခင်း အကောင်းပဲ။ တပည့်တော်တို့ ကျောင်းလပတ်စာမေးပွဲဖြေစဉ်က ဆရာမကိုယ်တိုင် စာကြည့်ကပ်နေသေးတယ်။ ဆရာမမှာ ဘာမှကျန်းမာရေးမကောင်းတဲ့ လက္ခဏာမတွေ့ရဘူး။ အခုလို ရုတ်တရက်သေဆုံးသွားတော့ မနေ့ကစာမေးပွဲ အခန်းထဲမှာ ဆရာမပြောသွားတာကို သတိရနေမိတယ်”

“ဘယ်လိုများ ပြောသွားလို့လဲရှုတီ”

“ကောင်းကောင်းမြေကြွနေမှ ဒီတစ်ခါနောက်ဆုံး ပြောမယ်။ (နေ့ကဆရာမ မပြောတော့ဘူး) တဲ့ဘုရား”

“ဒါဆို ဆရာမက တစ်ကယ်ပဲ ရှုတီတို့ကို နောက်မပြောတော့ဘူးပေါ့”

ဆရာမ ဒေါ်လှလှခင်သည် သုံးဆယ်ပြီ အထက်တွင် ၁၀ တန်းအင်္ဂလိပ်ဘာသာပြသော ဆရာမဖြစ်သည်။ စိတ်ရင်သဘောဖြူစင်ပြီး နာမည်ခွဲလိုက်အောင် ခင်မင်စရာကောင်းသော ဆရာမတစ်ယောက်ဖြစ်သည်။ ယခုလို ဆရာမ ရုတ်တရက်သေဆုံးခြင်းကို သိလိုစိတ်ပြင်းပြ

၍ ရှုတီအား စပ်စုမိသောအခါ ည ခုနစ်နာရီလောက်မှာ အိမ်သာကပြန်လာပြီး ကုတင်ပေါ်လည်းရောက် ဝုန်းဆို အရပ်ကြီးပြတ်သွားတာပဲတဲ့။ ဆရာမရဲ့ သားသမီးတွေ ဝုန်းဆိုတဲ့အသံကြားလိုက်လို့ ပြေးလာတော့ ကုတင်ပေါ်မှောက်လျက်သတိမေ့နေတယ်။ ခေါ်ပေမယ့်မထူးနိုင်တော့ဘူး။ မိနစ်အတွင်းမှာပဲ ဆရာဝန်ခေါ်ချိန်မရလိုက်ဘူး အသက်ထွက်သွားတယ်။

“သေခြင်းတရားဆိုတာ အချိန်မရွေးဘူး နေရာမရွေးဘူး ရှုတီ၊ မနက်စောစောစီးစီး သက်မာလာပြောတော့ ယုံတောင်မယုံရက်စရာ။ မနေ့ကအကောင်း။ သုံးဆယ်အထက်ကျောင်းသား ကျောင်းသားအားလုံးအသိပဲ။ သက်မာလာပြောတော့ နာရေးမို့သာ နောက်တာ မဖြစ်နိုင်။ တပည့်တော်လန့်တောင်လန့်မိတယ်”

“ရှုတီက ဘာဖြစ်လို့လန့်ရတာလဲ”

“ဪ ဝီလို့ပါဘုရား။ တပည့်တော်တို့လည်း ဆရာမလို ရုတ်တရက် သေနိုင်တယ်လို့ တွေးမိလို့ပါ”

“အဲဒီလိုတွေးစင်နိုင်တာကိုက ရှုတီတရားရှိပြီး တရားကိုသိလို့ပေါ့”

“ရှုတီကို အချိန်ရသလောက် ဘုန်းဘုန်းပြောပြမယ်။ လေးနာရီထိုးရင် ပထမလတ်တန်း စာသင်သားတွေကို ယဇ်ကံတာသာညီချခဦးမယ်။ စာဝါမစခင်ပေါ့။ သေခြင်းတရားဟာ အချိန်မရွေး နေရာမရွေးဘူး ဘယ်နေရာမှာ ဘယ်လိုသေမည်ဆိုတာ သာမန်လူသားတို့မသိနိုင်ဘူး။ ရှုတီတို့ဆရာမဟာ အသက်လေးဆယ်ကျော်ဆိုတော့ ငယ်သေးတယ်လို့ထင်မှာပေါ့။ ဒါပေမယ့် သူ့ရဲ့သက်တမ်း ကံဇာတာ သေခြင်းတရားနှင့် တိုင်းတာရင် အဘွားကြီး ဖြစ်နေပြီပေါ့။ သာမန်လူသားတို့မသိကြာလို့သာ။ မိုးရမ်းထိန်း ကျောက်တီပြီးသား တောင်ကြီးကြိတ်ကြိတ်၊ လေးထုံးပိတ်၍၊ ရွှေကျိတ်ညက်စွာ၊ လေးမျက်နှာက၊ လွတ်ရာမရှိ၊ လာတဲ့သိသံ၊ တာဝီစရာ၊ မျာမိမရထာ

ဓမ္မလေးပါး၊ ဤတရားတို့၊ တွားတွားကျိတ်ရွေး၊ ညက်ညက်ကြွေအောင်း၊ မြဲနေနိစ္စ၊ နှိပ်စက်ရွာတည်။ (မယဒေဝလင်္ကာ) ဆိုထားတယ်။ မိုးထိလူနီးပါး၊ မြင့်မား တဲ့ကျောက်တုံးကြီး၊ လေးလုံးတို့၊ အရပ်လေးမျက်နှာက၊ လာသောအခါ၊ လွတ်ရာလွတ်ကြောင်းမရှိသလို တတ်- ပဋိသန္ဓေနေခြင်း၊ ဝရာ-အိုခြင်း၊ ဗျာဓိ-ဖျားနာခြင်း၊ မရဏ-သေခြင်းဆိုတဲ့ တရားလေးပါးတွေဟာလည်း သတ္တဝါတွေကို အမြဲပျက်နှိပ်စက်နေတယ်။ ဘယ်သူမှ လွတ်ရိုးမရှိဘူး။

ရုက္ခသီးပွင့်၊ ခါမလင့်ပဲ၊ ရင့်တဖုတ်ဖုတ်၊ ကင်းဖြတ်ဖြတ်ဖြင့်၊ ညှာဖြတ်ကြွေကြ၊ မမြဲကြသို၊ ဘဝပျက်ပြို လူတိုထိုကား၊ ရွယ်ယိုရွယ်လတ်၊ ကျန်မလွတ် သည်။ မချွတ်သေအံ့အပြီးတည်း။

(မယဒေဝလင်္ကာ) ဆိုတဲ့အတိုင်း သတ္တဝါတွေဟာ သစ်ပင်ရဲ့အသီးလေးတွေနှင့်တူတယ်။ သစ်ပွင့်သစ်သီး များဟာ အပွင့် အနု၊ အကင်း၊ အသီးရင့် အသီးမှည့် ကာလတို့၌ အချိန်မရွေး တဖုတ်ဖုတ်တဖြတ်ဖြတ် ကြွေကျတတ်သလို မမြဲတဲ့ ဒီခန္ဓာကိုယ်ကို ပိုင်ဆိုင်ကြသူ သတ္တဝါတိုင်းသည် အပျို အအို လူကြီး လူငယ်မရွေး သေကြရမည်သာဖြစ်၏။ သတ္တဝါတွေဟာ အချိန်တိုင်း တစ်နိမ့်ပျက်၍ အမြဲအိုနေကြတယ်။ ဒီအချိန်လို့ လက်ညှိုး ထိုးပြတာနဲ့ ဒီအချိန်မဟုတ်တော့ဘူး။ စက္ကန့် လေးတွေ ပြောင်းသွားပြီ။ ပုထုဠ် လူသားများပီပီ ရုပ်နာမ်ပေါင်းစု ထားတဲ့ ဒီခန္ဓာကိုယ် ကြီးကိုပင် အနှစ်သာရဟုထင်မှတ်ပြီး လောကီလူသားများ စွဲလမ်းကြ၊ ခင်မင်တပ်မက်နေကြ သည်။ သေခြင်းတရား နှင့်မကင်းနိုင်သဖြင့် တစ်နေမှာ သေကြရဦးမည်။ သေ သောအခါ သူ၏သန္တာန်၌ရှိသော အတတ်ပညာတန်ခိုးတို့ကို ထားခဲ့ရသည်။ ဘာတစ်ခုမှ ယူမသွားနိုင်ဘူး။ သတ္တဝါတွေဟာ ဆင်းရဲဒုက္ခကို အမြဲခံစားလျက် အိုမှုစရာ၊ သေမှုမရဏနှင့် အဆုံးသတ် ကာ ဘဝစက်ဝိုင်း အတွင်းဝယ် လှည့်ပတ်သွားနေရတဲ့ သံသရာခရီးသည်တွေသာ ဖြစ်သည်။ ဗာဓိဘဝမှာ တစ်ခါသာ သေ၍ပြန်ရှင် ရိုးထုံးစံမရှိဘူး။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်မှာ ဘယ်လိုဆိုထားသလဲ။ “အမေက သားသမီးရတာတို့ကို အိုဖို့ နာဖို့ သေဖို့ အတွက်သာ မွေးဖွားပေးခြင်းဖြစ်တယ်။ အမေတို့က ငါ့ သားသမီးလေးရယ်လို့ ဘယ်လိုပင်ချစ်ကြ သော်လည်း၊ မအိုမနာမသေအောင် မကာကွယ်မစောင့်

ရှောက်နိုင်ကြဘူး။ ဘာကြောင့်လည်းဆိုတော့ အမေ ကိုယ်တိုင်ကပင် အိုနာသေရောက္ခဘေးတို့မှ မလွတ်ကင်း နိုင်သေးလို့တဲ့။ ရေဘေး၊ မီးဘေး၊ ပြည်ပျက်ဘေးကား၊ ဆယ်ရေးတစ်ရေး ကယ်နိုင်သေး၏။ အိုဘေး၊ နာဘေး၊ သေခြင်းဘေးဟု ဤဘေးသုံးပါး၊ လွန်ကြီးမားကား၊ သားနှင့်အမိ၊ ဖြစ်တုံဘိလည်း၊ မျက်စိဒုဏ်ဒဏ်တွင် ရင်ခွင်တင်လျက်၊ သက်သက်ရေးပိုင်း၊ မကယ်နိုင်ဘူး။ လက်နိုင်ချကာ နေရဏာရှင်၊ (မာယဒေဝ/၄၀၀) လူတွေမှာ ရေဘေး၊ လေဘေး၊ မီးဘေး၊ တိုင်းပြည်ပျက်တဲ့ ဘေးဆိုများတွေတဲ့ အခါ တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး ဆယ်ခါတစ်ခါ ဆိုးသလို ကယ်နိုင်သေးတယ်။ ကူညီနိုင်သေးတယ်။ ဒါပေမယ့် အိုဘေး၊ နာဘေး၊ သေဘေးသုံးမျိုးတို့နှင့် တွေ့တဲ့အခါမှာတော့ သားအမိချမ်းပင် မကယ်နိုင်ကြတော့ ဘူးလို့ အင်္ဂုတ္တရ နိကာယ်၊ တိကုနိပါတ်၊ အမာတာပုတ္တိ သုတ်၌ ဆိုထားတယ်။ မဟာကပိနထေရဝါထာမှာ မဟာကပိနရဟန္တာ မထေရ်က ဘယ်ကိုဟောခဲ့သလဲ ဆိုတော့ သတ္တဝါတွေဟာ ရလောကအတွင်း မွားမြင် ရောက်ရှိလာကြတယ်။ ရှင်သန်ဖွားမြောက်သောသူ မှန်သမျှတို့သည် အမြဲပင်သေဆုံးရတယ်။ ဘာဖြစ်လို့ သေရတာလဲလို့မေးရင် ရှင်လို့သေရတာတဲ့။ ဘာဖြစ်လို့ ရှင်တာလဲမေးရင် သေကြွင်ကြ တာတဲ့ ရှုတီ၊ ဘုန်းဘုန်းတို့ ရှုတီတို့ အခုအသက်ရှင်နေတာ တစ်နေ့သေဖို့ပဲပေါ့။ ဒါကြောင့် မအိုမိမနာမိ မသေမိ ရှေးကပြုသင့်ပြုထိုက်သော ကုသိုလ်တရားများ ပြုထားဖို့လိုမယ်။ ရတနာသုံးပါးနှင့် မဝေးရဘူး။ ဒါမှ အိုနာသေဘေးတို့မှလွတ်မြောက်ရာ နိဗ္ဗာန်နှင့် နီးစပ်မယ်။ ကံရှုတီ ၄ နာရီထိုးလို့ ကိုရင်တွေ၊ ဦးပဉ္စင်းတွေ စာဝါထက်ကြဖို့လောနေပြီ။ ဘုန်းဘုန်းစာချ ရဦးမယ်။ မသေခင်လေးပေါ့။ (တစ်နေကွယ်၊ သေနယ်သို့ တစ်ခါကူ။ မေ့လျော့ကာ၊ သေဘူးမထင်ကြပါနှင့်၊ နေကွယ်ကာ အချိန်များရင် သေနယ်ရွာ တစ်ကြိမ်သွားကြ လိမ့်၊ တားမရဘူး။) (လယ်တီဆရာတော်)

မှတ်ချက်။ ၂၀၀၇-၇-၉၆ နေ့တွင် ရုတ်တရက် သေဆုံးသွားသော သုံးဆယ်အထက်မှ ဒသမတန်းပြ ဆရာမ ဒေါ်လှလှခင်၏ တပည့် ရုတ်နှင့် သူငယ်ချင်း များသို့။
ရေဝကြီး-ကိုမဟာ

ဦးဈေးဇယ်

ကျွန်မ၏မိခင် ဒေါ်အမာမှာ စကားပြောလျှင် ပုံတို၊ ပတ်စ၊ ဥပမာ၊ ဥပမေယျစကားများဖြင့် နားထောင်ချင်စဖွယ်ဖြစ်အောင် ပြောပြတတ်ပါသည်။

ကျွန်မ၏ဖခင် ဦးမောင်ကြီးမှာ အသက် ခုနစ်ဆယ် အရွယ်ရှိသည့်တိုင် လူငယ်တစ်ဦးကဲ့သို့ ဖြတ်ဖြတ်လတ်လတ် ရှိပါသည်။ ပြည်လုံးချမ်းသာ ဘုရားကြီးတန်ဆောင်းပေါ်တက်၍ ခိုနေမှုများ၊ လင်းဒို့နေမှုများကို တက်လှည်းတက်ပါသည်။ ထို့ပြင် မြင့်မားသောသစ်ပင်များပေါ်တက်၍ သစ်ကိုင်းများကို ချိုင့်ချတတ်ပါသည်။

ကျွန်မ၏မိခင်မှာ ထိုသို့ ခင်ပွန်းဖြစ်သူ သစ်ပင်ပေါ်တက်လျှင်-

“ဟဲ့- နင်တို့အဖေကိုပြောဦး၊ ဘကြီးကျိုင်းဖြစ်သွားမယ်နော်-ဟု ပြောပါသည်။ ကျွန်မတို့သာသမီးများက ဘကြီးကျိုင်းဆိုတာ ဘယ်သူလဲအဖေ” ဟု မေးရာ-

“ဘကြီးကျိုင်းဆိုတာ နင်တို့အဖေရဲ့ဘကြီးပေါ့၊ သစ်ပင်ပေါ်တက်ခုတ်ရင်း သစ်ပင်ပေါ်က ကျသေတာ။

“နင်တို့အဖေလဲ အဲလိုဖြစ်ဦးမယ်၊ သူတို့က မျိုးရှိတယ်” ဟု ပြန်ပြောပါသည်။

ထို့ပြင် ကျွန်မတို့က သစ်ပင်ခုတ်နေသော အပင်အောက်မှ အပေါ်သို့မော့၍ စပ်စုနေလျှင်လည်း-

“ဟဲ့ကလေးတွေ ဖိုးရွှေလုတ် ဖြစ်သွားဦးမယ်နော်” ဟု ပြောရာ-

“ဖိုးရွှေလုတ်ဆိုတာ ဘယ်သူလဲအဖေ”

“ဖိုးရွှေလုတ်ဆိုတာ တလိုင်(မွန်) အဖိုးကြီးပေါ့၊ သူက သထုံကလေး၊ သေဋ္ဌေးကြီးတစ်ဦးပေါ့၊ သူ့သာသမီးတွေတောင် ရှိသေးတယ်”

“အဲဒီဖိုးရွှေလုတ်အကြောင်း ပြောပြပါ”

“အေး-ပြောပြမယ် နားထောင်”

“ဟိုးနှစ်ပေါင်း ငါးဆယ်ခန့်က-သထုံမြို့မှာ ဖိုးရွှေလုတ်ဆိုတဲ့ အဖိုးကြီးတစ်ဦးရှိတယ်။ စိတ်သဘောထား သိပ်ကောင်းတယ်။ သူ့အိမ်မှာလည်း အခိုင်းအစေတွေ အများကြီးပဲ”

“အဲဒီထဲမှာ ကုလားလူမျိုး အခိုင်းအစေတစ်ဦးလည်းပါတယ်”

အစရှိသည်ဖြင့် ပြောပြပါသည်။

တစ်နေ့သ၌ ဖိုးရွှေလုတ်၏ ဒြင်းကြီးတွင် ပိတောက်ပင်ကြီးရှိရာ ပိတောက်ကိုင်းများကို ထိုကုလားအား တက်ခုတ်စေ၏။ သေဋ္ဌေးကြီးဖိုးရွှေလုတ်က အံပင်အောက်မှနေ၍ ခုတ်ရမည့်အကိုင်းများအား ညွှန်ပြ၍ ခုတ်စေလေသည်။

ကုသိုလ်ကံကြမ္မာ မန်လာပုံမှာ ထိုကုလားခုတ်နေသည့်ခိုက် လက်မှစား ညည် လွတ်ကျ၍ ဖိုးရွှေလုတ်၏ပေါင်ခြံတည်တည် ဖုန်ဝင်လေသည်။ အား! ဟု နာကျင်စွာဖြင့် အော်လိုက်သည့်အသံကို တိုက်အတွင်းမှ သားသမီးများကြား၍ ပြောထွက်လာကြသည်။ ကုလားမှ ကြောက်ရွံ့ထိတ်လန့်စွာဖြင့် သစ်ပင်ပေါ်မှဆင်းသက်လာပြီး တဆတ်ဆတ်တုန်ရီနေလေသည်။ မိမိတို့ဖခင်အဖြစ် ဆိုးကြောင့် ဝိုင်းအုံလာသော သားသမီးများမှာ ကုလားအား စိတ်ဆိုးမာန်ဆိုးဖြင့် ဝိုင်းရိုက်ရန်ပြင်ကြသည်။

သေဋ္ဌေးကြီးမှာနာကျင်နေသည့်ကြားမှပင် ကုလားအား မရိုက်နက်ကြရန် မေတ္တာရပ်ခံ၍ တားမြစ်သည်။

“ဟဲ့ မလုပ်ကြပါနဲ့ သားတို့ရယ်”

အဖေမှာ အတိတ်က ရင်ကြွေးပါလာလိုသာ ဖြစ်ရတာပါ ဤကဲ့သို့ ဆိုးဝါးလှသော ဓားဒဏ်ရာကြီးဖြင့်ပင် မကြာမီ ကွယ်လွန်ရရှာပါသည်။ ဖိုးရွှေလုတ် မကွယ်လွန်မီ ကုလားအား ရန်မပြုရန်နှင့် သူမရှိလျှင်လည်း တစ်သက်လုံးကောင်းမွန်စွာ ကျွေးမွေးစောင့်ရှောက်ရန် မှာကြားသွားပါသည်။

သူဋ္ဌေးကြီး ဖိုးရွှေလုတ် ကွယ်လွန်မည့်ညတွင် သားသမီး ခွေးမျိုးများအားလုံး စုရုံးဝိုင်းအုံနေကြပါသည်။ ထိုအခိုက်ကောင်ကင်ယံမှ ခုတ်စည်ရွှမ်းသံကို အားလုံးက တအံ့ထည့် ကြားလိုက်ကြရပါသည်။

“ငါ့ကို ခုတ်ရထားနဲ့လားခေါ်နေပြီ ငါလိုက်သွားတော့မယ်၊ သားတို့သမီးတို့ လိမ်လိမ်မာမာနေကြပါ”

ဟု မှာကြားရင်း အသက်စိစိန်ချုပ်ငြိမ်းသွားရှာပါသည်။ ကျွန်မတို့မှာ မိခင်ကြီးပြောပြနေသော ဖိုးရွှေလုတ်အကြောင်းကို နားထောင်ရင်- ဖိုးရွှေလုတ်စိတ်ထားအား ချီးကျူးရင်း အသက်ရှူရန်ပင် မေ့နေကြပါသည်။

ရှင်ငြိမ်း

ပုတီးတန်ခိုး အကျိုးကြီးကျယ်

ဦးမြင့်အောင် (မင်းတုန်း)

(၁)

ပုတီးစိပ်ခြင်းသည် သမာဓိအလုပ်ဖြစ်၏။ သရဏဂုံ စသော မည်သည့်ဂါထာစုတ္တိယ ဗုဒ္ဓ၊ ဓမ္မ၊ သံဃဂုဏ် ကျေးဇူးမဟု မိမိတို့၏ကျင့်စဉ်နှင့် စိတ်ကောင်းရှိမှုအပေါ် မူတည်၍ အကျိုးပေးမည်ဖြစ်ပေသည်။ အကယ်စင်စစ် ပုတီးစိပ်ခြင်း၏ အကျိုးကျေးဇူးကား ဖော်ပြ၍မကုန်နိုင် အောင် ကြီးကျယ်များပြားလှပါ၏။ “ဓမ္မော ဟဝေ ရက္ခတံ ဓမ္မာစာရီ” အရ တရားကိုစောင့်လျှင် တရားတော် ကလည်း တရားစောင့်သူကိုပြန်လည်၍ စောင့်ရှောက်မည် ဖြစ်ပေသည်။ သူတော်စင် သူတော်ကောင်းတို့၏ လုပ်ငန်း စဉ်ကို လိုက်နာကျင့်ကြံနေသည့် သူတော်ကောင်း ပုဂ္ဂိုလ်မှန်သမျှ အား သမ္မာဒေဝနတ်ကောင်းနတ်ဖြတ်တို့က လျစ်လျူရှု ဥပေက္ခာပြုမနေကြပေ။ အစဉ်တာဝန်ကြည့်ရှု စောင့်ရှောက်လျက် ရှိပေသည်။

ဤ၌ ကျွန်တော်တင်ပြလိုသည်မှာ ကြီးသည်ငယ် သည်မဟု ပုတီးစိပ်ခြင်းတည်းဟူသော သူ့ဖွန်သူဖြတ်တို့၏ ကျင့်စဉ်ကို ကျင့်ကြံလျှင် အခက်အခဲတွေ့လေလေ အကျိုးပေးထူးခြားလေလေဆိုသည့် အချက်ကို ပေါ်လွင် စေလိုသဖြင့် အောက်ပါသာဓကတစ်ခုကို ဥဒါဟရဏ် ထုတ်ဆောင်လိုက်ရခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

(၂)

အချိန်ကား နွေဦးပေါက် တပေါင်းလရာသီဖြစ် ၏။ တစ်ဆယ့်ငါးနှစ်သား ကျောင်းသားလူငယ် မောင် အောင်လွင်သည် မိမိနေထိုင်ရာ တံတားအရှေ့ရွာမှ ကံလည်ရွာ သင်္ကြံဦးသိန်းရွှေအိမ်သို့ ကိစ္စတစ်ခုရှိသဖြင့် ညနေစောင်း သွားရောက်ခဲ့၏။ ကိစ္စပြီး၍ ည ၇ နာရီခွဲ အချိန်တွင် ကံလည်ရွာမှ ထွက်လာခဲ့ရာ ပုဆိမ်မုံရွာ တာလမ်းမပေါ်အရောက်၌ တာလမ်းဘေး ဒေါ်ခင်လေးတို့ ဆိုင်ထဲမှ တံတားစောင့် ကိုလှထွန်း ထွက်လာပြီး-

“ဟာ အောင်လွင်ကြီးပါလား။ ဘယ်သွားမလို့လဲ”

“တံတားရွာပြန်မလို့ ကိုလှထွန်း”

“မင်းတစ်ယောက်တည်းလား”

“ဟုတ်တယ် ကိုလှထွန်း။ တစ်ယောက်တည်းပဲ”

“ငါလည်း မင်းတို့တံတားရွာကို သွားမလို့ကွ၊ အဆင့်သင့်ပဲဟေ့။ တို့နှစ်ယောက်အဖော်ရတာပေါ့ကွာ။ ကိုင်း ဒါဖြင့် သွားကြစို့”

“ဟုတ်ကွ”

ကိုလှထွန်းဆိုသူကား ပန်းတောင်းမြို့သားဖြစ်၏။ လမ်းဌာနတွင် အလုပ်ဝင်၍ ကံလည်ရွာ တံတားစောင့် တာဝန်ယူနေရသူဖြစ်သည်။ မောင်အောင်လွင်နှင့် ခင်မင် ရင်းနှီးကြ၏။

နှစ်ယောက်သား တစ်ဆယ့်လေးရက် လ၏ အလင်းရောင်ကို အားပြုကာ စကားတပြောပြောနှင့် ရယ်လိုက်၊ မောလိုက် လမ်းလျှောက်လာကြ၏။ တစ်နာရီခန့်ကြာလျှင် တံတားအရှေ့ရွာ အရှေ့တံတားဝင်ပေါက် အနီးသို့ ရောက်လာခဲ့သည်။ မောင်အောင်လွင်က

“ကျွန်တော့်အိမ်ဝင်ပြီး အနားယူပါဦးလား ကိုလှထွန်း”

“မလိုက်တော့ပါဘူးကွာ။ ငါ ကိစ္စလေးရှိလို့ ပြီးရင်ချက်ချင်းပြန်မှာကွ”

“လာပါ။ အိမ်လိုက်ခဲ့ပါဦး ကိုလှထွန်းရာ”

မောင်အောင်လွင်က ကိုလှထွန်း၏လက်ကိုဆွဲခေါ် သော်လည်း တွန်းဖယ်ရုန်းထွက်လိုက်ပြီး-

“ငါ ဒီတံတားရွာ ရွာမတွင်ပါ။ သွားဦးမယ်ဟေ့။ အခုကိုအိမ်ခေါ်တာ ကျေးဇူးတင်ပါတယ်။ နောက်များမှ ဝင်လာဦးမယ်။ ဟုတ်လား”

“ကဲ ဒါဖြင့် မဝင်နိုင်လည်း သွားဦး ကိုလှထွန်းရေ” ထိုသို့ပြောပြီး နှစ်ယောက်သား လမ်းခွဲခဲ့ကြ၏။

(၃)

မောင်အောင်လွင်သည် ခြေလှမ်းခပ်သွက်သွက်

၅၂ ❁ ဂုဏ်သိက္ခာ

လှမ်းလာခဲ့၏။ အိမ်ဝင်းထဲ ရောက်ရောက်ချင်း အိမ်
အောက်မှနေ၍

“ဖေဖေရေ အောက်ကိုခဏလာပါဦး။ ခဏလာပါ
ဦး”

ဤသို့ ဖခင်ဖြစ်သူ ဦးသန်းလွင်ကို လှမ်းခေါ်
လိုက်သည်။

“ဘာဖြစ်လာတာလဲသားရဲ့၊ ပြောစမ်းပါဦး”

“နောက်မှမေးပါ ဖေဖေရော့၊ အနောက်တံခါး
ပေါက်ကို လိုက်ခဲ့ပါ။ ကျွန်တော်သွားနှင့်မယ်”

ဦးသန်းလွင်လည်း ဘာရယ်ညာရယ် တိတိကျကျ
မသိရသဖြင့် စိတ်ထဲတွင် ထိတ်ထိတ်ပြာပြာလေးပင်
ဖြစ်သွား၏။

မောင်အောင်လွင်သည် ရွာထဲလမ်းအတိုင်း
အနောက်တံခါးပေါက်ခေါ်သို့ ဦးတည်၍အားကုန်ပြေးထွက်
လာခဲ့သည်။ မောင်အောင်လွင် တံခါးပေါက်ရောက်၍
မကြာမီပင် ဦးသန်းလွင်လည်း ဟုတ်တစ်ချောင်းကိုင်ကာ
ရောက်လာခဲ့၏။

“ဘာဖြစ်တာလဲ သားရဲ့၊ ဖေဖေကိုပြောပြပါဦး။
မင်းဥစ္စာကလဲ မထိတ်သာမလန့်သာကွာ”

“ဒီလို ဖေဖေရဲ့။ ကျွန်တော်ကလည်း မရောက်ခင်
တံတားထိပ်မှာ ကိုလှထွန်းရဲ့ တဲနားရောက်တော့ ခေါ်
ကြည့်တယ်။ သူ့အဖော်တွေက ကိုလှထွန်းမရှိဘူး။
ကိုလှထွန်းခွင့်ယူပြီး ပန်းတောင်းပြန်သွားတာ ဆယ်ငါး
ရက်လောက်ရှိပြီတဲ့။

“အဲဒါ ဘာဖြစ်လဲသားရဲ့”

“အခုသား ကိုလှထွန်းနဲ့ ပြန်လာခဲ့တာ ဖေဖေ၊
ကံလည်ရွာက ထွက်စမှာတော့ ကိုလှထွန်းနဲ့တွေ့တွေ့
ချင်း ဝမ်းသားအားရခိုခို သူ့ပြန်သွားတာကို ရုတ်တရက်
သတိမမူမိဘူး။ လမ်းမှာစကားပြောနေရင်းမှ သတိရလာပြီး
ကျွန်တော်စိတ်ထဲ မယုံသင်္ကာဖြစ်လာတယ်ဖေဖေ။ ကိုလှ
ထွန်းအစစ်မှ ဟုတ်ရဲ့လားလို့ ဒါကြောင့် ကျွန်တော်တို့
အိမ်ကိုဝင်ဖို့ လက်ခွဲပြီးတော့ ခေါ်သေးတယ်။ မလိုက်
ဘူး အတင်းရုန်းတယ်။ ပိုပြီးသေချာအောင် ဒီတံခါးပေါက်
က စောင့်ရတာပဲဖေဖေ”

“ဪ ဒီလိုလား သားရဲ့”

“ဟုတ်တယ်ဖေဖေ”

မောင်အောင်လွင်တို့ သားအဖနာရီဖက်ခန့်ကြာ

အောင် စောင့်သော်လည်း ရွေးတစ်ကောင် ကြောင်တစ်
ငြီးမျှပင် ပေါ်မလာ။ နောက်တစ်နေ့တွင် ကိုလှထွန်း
သွားနေလာနေကျ ရွာမရှိ အိမ်သို့သွားပြီး စုံစမ်း၏။
မလာကြောင်းသာပြောကြ၏။ တဖန် ကံလည်ရွာတံတား
ထိပ် ကိုလှထွန်းတံသို့သွားရောက်စုံစမ်းပြန်ရာ ခွင့်တစ်လ
ယူသွားကြောင်း၊ ပြန်သွားတာ ဆယ်ငါးရက်ခန့်ရှိသွား
ပြီဖြစ်ကြောင်း ယခင်ပြောသကဲ့သို့ပင် အတူနေအလုပ်
သမားများက ပြောသည်။ တစ်လပြည့်လျှင် ကိုလှထွန်း
ကျန်းကျန်းမာမာဖြင့် မင်းတုန်းပြန်ရောက်လာသည်။

သို့ဆိုလျှင် မောင်အောင်လွင်နှင့် အတူတူလာသူ
ကား အဘယ်သူနည်း။ မည်သူမည်ဝါဟု တိတိကျကျ
မပြောနိုင်သော်လည်း မောင်အောင်လွင် တံတားရွာသို့
ဘေးရန်ကင်းရှင်းစွာ ရောက်ရှိအောင်ကူညီစောင့်ရှောက်
သည်ကား သေချာလှပေသည်။ အဘယ်ကြောင့် ဤသို့
ကူညီစောင့်ရှောက်ရသနည်းဟူမူ မောင်အောင်လွင်သည်
ဖခင်ဆုံးမစကားအရ နေ့စဉ်နေ့တိုင်း ရှင်အရဟံ ပုတီးစိပ်ကို
တစ်ရာနှစ်လုံး ပုတီးကုံးဖြင့်ဝတ်ပျက် ပုတီးစိပ်ခြင်းကြောင့်
ပင် ဖြစ်သည်။ ဤကား များပြားကြီးကျယ်လှသော
ပုတီးတန်ခိုးများထဲမှ တစ်ခုသော အကျိုးကျေးဇူးဖြစ်ပါ
သည်။

(မှတ်ချက်။ ။ မောင်အောင်လွင်၏ဖခင် ဦးသန်းလွင်
၏ ပြောပြချက်အတိုင်း ရေးသားပါသည်။)

ပဒ္ဒသနာ

ယော (သကျုတ္တ)

“ဗုဒ္ဓသာသနာမည်”

ဗုဒ္ဓသာသနာဟူသည် ဂင်္ဂါဝါဠသံစုမကမ္ပင်တော် မူကြကုန်သော အစိန္တေယျ သုံးလောကထွတ်ထား သဗ္ဗညုတ ဖြတ်ဘုရားတို့၏ အဆုံးအမဩဝါဒဖြစ်တော်မူ ပေ၏။ ဗုဒ္ဓသည် ကိုယ်တော်တစ်ယောက်ထည်းတည်း ဟို- ယခင် သုမေဓာရှင်ရသေ့ဘဝ၌ ရယူပိုင်ဆိုင်ခွင့်ရှိ သော နိဗ္ဗာန်အသင်္ဘာတော်တော်ကို ရယူပိုင်ဆိုင်သော် မိမိတစ်ယောက်တည်း လက်မှောက်ရရှိ ရောက်ရှိလာ သောအသင်္ဘာတော်ကိုအလွယ်တကူယူခဲ့ရလေဟေ့-ဟု ပညာရှိအများ၏ ထင်မှားကဲ့ရဲ့ဖွယ်မှ လွတ်စိမ့်သောငှာ လူနတ်ဗြဟ္မာ သတ္တဝါများစွာတို့အလိုငှာ လက်လွတ် အဆုံးရှုံးခံပြီးသကာလ ဘဝါဘဝများစွာ ဖြင့်ဖြတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ ဖြည့်ကျင့်သောပါရမီတရားတော်ကို ဖြည့်ကျင့် လျက် သက္ကရာဇ်-၁၀၃၊ ကဆုန်လပြည့်နေ့ဝယ် သုံး လောကထွတ်ထား သဗ္ဗညုတဘုရားရှင်အဖြစ်သို့ ဆိုက် ရောက်တော်မူလေ၏။ ဤကဲ့သို့ပင် လောကကြီး၏ အားထားရာတစ်ရာ သဗ္ဗညုတ ‘ဗုဒ္ဓရတနာ’ ပေါ်ထွန်းခဲ့ ရပေ၏။

“ဓမ္မရတနာ”

ဗုဒ္ဓ သဗ္ဗညုတဉာဏ်ရရှိပြီး ဆင်ခြင်လတ်သော် မိမိရရှိသောဓမ္မသည် အလွန်နူးညံ့သိမ်မွေ့သော ဆင်တော ရှိ၍ ကာမရာဂ ကိလေသာထူပျစ်သော ဤလူတို့အား အဘယ်သို့ ဟောဖော်ညွှန်ပြ ဆိုဆုံးမရအပ်လတ္တံ့နည်း စိတ်ဓာတ်တော်ကျလျက်- တရားမဟောရန်၊ ဆိုဆုံးမမှု မပြုရန် ဆုံးဖြတ်ချက်ချလိုက်သည်ထက်ပင် ဗြဟ္မာမင်းကြီး ၏ ကျွတ်ထွက်လွတ်မြောက်နိုင်သူ ပညာဉာဏ်ကြီးရှင်သူ တို့ရှိကြောင်းနှင့် သတ္တဝါတို့အား တရားဟောရန် တောင်း ပန်သောကြောင့် [တရားမဟောရန် ဗုဒ္ဓစိတ်ညွတ်ပုံကို အသိမြန်သော ဗြဟ္မာဖြစ်၍ ချက်ချင်းတောင်းပန်လာခြင်း ဖြစ်သည်။ ၎င်းဗြဟ္မာ လာ၍တောင်းပန်ချိန်၌ ဗုဒ္ဓကိုယ် တော်တိုင်လည်း ထိုစိတ်ညွတ်မှုမရှိတော့ပါ။ ကျမ်းစာတို့ ၌မူ ကမ္ဘာတ ဗြဟ္မာကိုရှိသေနေနိက်ဖြစ်၍ ဗြဟ္မာ၏

တောင်းပန်မှုကိုပင် အသားယူ၍ အကျယ်တဝင့်ဖွင့်ပြနေ ခြင်းဖြစ်သည်။ ဗုဒ္ဓရှင်တော်မြတ်လည်း ဗြဟ္မာတောင်းပန် သည်ဖြစ်စေ၊ မတောင်းပန်သည်ဖြစ်စေ တရားဟောရန် ကိစ္စကို မူလရည်ရွယ်တော်မူသည့်အတိုင်း လက်လွတ် တော်မူမည်မဟုတ်ပါ။ ဤသို့လျှင် ဗုဒ္ဓသည် မိဂဒါဝန် ရဂုံသာမော စုံနှိုင်းတောဝယ် ငါးပါးတို့ တရားစဉ်ကို စတင်ထိုးဆတ်ရိုက်နှိပ်အပ်သည်ဖြစ်၍ “ဒွေမေဘိက္ခဝေအန္တ ပဗ္ဗဇိတေန န သေဝိတဗ္ဗာအစဖြာလျက် မဂ္ဂိမပဋိပဒါ ဒေသနာပြုက်ထူး တရာဦးအား ဟောကြားခဲ့ရာ ဓမ္မ ရတနာပေါ်ပေါက်ခဲ့လေ၏။ ၎င်းမှအစပြုကာ ဓမ္မက္ခန္ဓ ဒေသနာတော်ပေါင်း ရှစ်သောင်းလေးထောင် ပီရကတ် သုံးပုံ၊ ထိုမှ မပါဝင်သော ပကီဏ္ဍကဒေသနာတော် စသော ဒေသနာတော်များသည် ဗုဒ္ဓ၏ လေးဆယ့်ငါးပါ ပတ်လုံး မနေမနား သတ္တဝါများ၏ အားထားရာစစ် ဓမ္မ ရတနာကြီးဖြစ်တော်မူပေ၏။

“သံဃရတနာ”

အို- ဓမ္မစိတ်ဆွေအပေါင်းတို့၊ ဗုဒ္ဓကို သက်ဝင် ယုံကြည်ပြီးနောက် ‘ဗုဒ္ဓသရဏံဂစ္ဆာမိ’ ဟု မိမိတို့စုတ်ဖျား မှ ရွတ်ဆိုခဲ့၏။ ဓမ္မကို သက်ဝင်ယုံကြည်ပြီးနောက် ‘ဓမ္မံသရဏံဂစ္ဆာမိ’ ဟုလည်း တဖန် အားထားရာပြု၍ ရွတ်ဆိုခဲ့၏။ ထိုနောက် အရှင်ယသစသော သတိုးသား လောင်း အရှင်ယဿ သူငယ်ချင်းတစ်စုကိုအစပြု၍ (ပရမတ္ထသံဃာ-သမ္မုတိသံဃာ- စသည်ဖြင့်) သံဃာ ရတနာတော် ပေါ်ပေါက်ခဲ့ပြန်၏။ ထိုသံဃာရတနာတော် ကို အစွဲပြုပြန်၍လည်း သူတော်ကောင်းအပေါင်းတို့ကို အားထားရာအဖြစ်ပေါ်ခဲ့ရာ ‘သံဃသရဏံဂစ္ဆာမိ’ ဟု အားထားရာတစ်ခု ပြုခဲ့ပြန်၏။ အမှန်စင်စစ် ဝေဖန် သုံးသပ် စိစစ်ခဲ့ပြန်သော် မိမိတို့အားထားရာ ကိုးကွယ်ရာ သည် ရတနာသုံးပါးမှတစ်ပါး အခြားအဘယ်မှာ ရှိခဲ့လေ သနည်း။ အဘယ်မှာရှာဖွေရရှိနိုင်မည်နည်း။ အကယ်၍ ရှာဖွေရရှိမည်ဖြစ်သော်လည်း ဤ ငါတို့ရတနာသုံးပါးလို အစမ်းသပ်ခံမှု စသည်များနှင့်ရော ပြည့်စုံရဲ့လား။ ဤသို့

၉၉ ❁ ရတနာသုံးပါး

ဗုဒ္ဓရတနာ ဓမ္မရတနာ သံဃာရတနာ ဟုဆိုအပ်ပြီးသော ရတနာသုံးပါး ပေါ်ခဲ့ပြီးနောက် ဤလောကီလူသား (ဗုဒ္ဓဘာသာ)တို့သည် အခြားအားကိုးရာအမျိုးမျိုးကို တဖန် ရှာဖွေကြပြန်၏။ နတ်-ဂိုဏ်း စသည်ဖြင့် ထိုထို ဇာလှည့်ဖျားယောင်းမိစဉ် အဟုတ်ထင်မှတ်ကာ တချို့ ဗုဒ္ဓရတနာ ဓမ္မရတနာ သံဃာရတနာ ထက်ပင်ယုံကြည် ကြသေး၏။ မိမိတို့က ရတနာသုံးပါး လက်ဝယ်ရရှိ အားကိုးပြီးနောက် အခြားအားကိုးရာကို ရှာကြခြင်း မလုပ်အပ်ပေ။ ဗုဒ္ဓကလည်း 'အတ္တာဟိ အတ္တဇော နာထော' ဆိုတဲ့စကားများ၊ 'သဗ္ဗေသတ္တာ ကမ္မသကာ' ဆိုတဲ့ ဟောခဲ့တဲ့စကားများသည် အလွန်ထိရောက်လှသော စကားများပင်ဖြစ်ချေ၏။ နောက်ဆုံး ဗုဒ္ဓဘာသာဟု အမည်ခံကြသောသူများ၌ ပြည့်စုံရမည့် အင်္ဂါများ ကတော့-(၁) ရတနာသုံးပါး ကံကံ၏အကျိုးကိုသာ ယုံကြည်ခြင်း။

- (၂) ငါးပါး၊ ရှစ်ပါး၊ ဆယ်ပါး စသောအကျင့် သီလပြည့်စုံခြင်း။
- (၃) နတ်ဂိုဏ်း၊ ဝိဇ္ဇာဗေဒင် ယတြာစသော အယူမရှိခြင်း။
- (၄) လောကီမင်္ဂလာတို့ကို မယုံကြည်ခြင်း။
- (၅) ဗုဒ္ဓဇာသနာတွင်း၌သာ ကောင်းမှုကိုရှာဖွေ ခြင်းတို့ဖြစ်ပါသည်။

“ဗုဒ္ဓ၏ မဟာကရုဏာတော်”

ဗုဒ္ဓမပေါ်ပေါက်မီ နတ်ရွာသို့လားစေတတ်သော အကျင့်များ ဗြဟ္မာဘုံသို့လားစေတတ်သော အကျင့်များ ရှိပါသည်။ ထိုနတ်ရွာသို့ လားစေတတ်၊ ဗြဟ္မာဘုံသို့ လားစေတတ်သောအကျင့်များသည် အိုမှု နာမှု သေမှု များမကင်းလွတ်နိုင်ပေ။ ဗုဒ္ဓပေါ်ပေါက်ခဲ့ပြီးနောက် နိဗ္ဗာန် (အိုမှု နာမှု သေမှုကင်းရာ)ကို သိရှိနိုင်ပါပေသည်။ ဗုဒ္ဓ လက်ထက်က အချို့သန်းကြွယ်သောဌေးကြီးများ၊ ပဏ္ဍိတ် ကြီးများပင် ဗုဒ္ဓထံ တပည့်သာဝကခံကာ နည်းယူလျက် ကျင့်ကြံအားထုတ်ကြလျက် နိဗ္ဗာန်သို့ လားရောက်ခဲ့ကြ ပူးလေသည်။ ထိုသို့ ဗုဒ္ဓသည် ခပ်သိမ်းသတ္တဝါတို့အား နိဗ္ဗာန်သို့ လားရောက်စေချင်သော်လည်း အချို့ အထုံ ဝါသနာကြံသူများ အနုသား၊ ဂီလေသားများရင့်ကျက်

သူများ၏သန္တာန်ကို ဓမ္မရတနာ နိဗ္ဗာန်မြတ်ကို ပို့ပေး၍ မရနိုင်မှန်းသိ၍ 'ဪ- သူတို့တတွေ နိဗ္ဗာန်မရသော် လည်း မရမိစပ်ကြား အပါယ်အေးမှ ဆောင်လတ္တံ့ဟု နှလုံးသွင်းပြီးသကာလ အလှူသင်တန်းများ၊ သီလတရား ၏ ဆောက်တည်ပုံ၊ အကျိုးရှိပုံများဖြင့် နတ်ရွာသုဂတိသို့ လားစေ၏။ တဖန်လည်း ပစ္စုပ္ပန်သံသရာ၌ ချမ်းသာစွာ နေနည်။ မိမိကိုယ်ကို ဒေါသဖြင့် ဖြစ်မှားသူအား မည် ကဲ့သို့ ပြန်လည်ပြုနည်းဖြင့် လောကရှိ အဓိအသာထက်ပင် သတ္တဝါတို့အပေါ် မဟာကရုဏာတော် ထားတော်မူလေ ၏။ မြတ်ဗုဒ္ဓ၏လောကတ္ထစရိယ ဉာတတ္ထစရိယများကိုကား ရေးပြု၍မကုန်နိုင်ချေ။

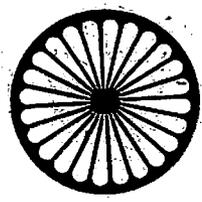
“ဗုဒ္ဓ၏ ဓမ္မအနုစရိယ”

လေးဆယ့်ငါးပါး မနေမနား သတ္တဝါတို့၏အကျိုးကို မျှော်ကိုးရင်းဖြင့် မလွှာမင်းတို့ အင်ကြင်းဥယျာဉ်ဝယ် ပရိနိဗ္ဗာန်စံဝင်ခဲ့လေသော ဗုဒ္ဓ၏ ဓမ္မက္ခန္ဓာဒေသနာပေါင်း တို့ကို အနုစရိယတို့၊ အဆီထုတ်လိုက်သော်-

- ၁။ သဗ္ဗပါပဿအကရဏံ-မကောင်းမှုရှောင် သီလတရား။
- ၂။ ကုသလဿ ဥပသမ္ပဒါ-ကောင်းမှုဆောင် သမာဓိတရား။
- ၃။ သမိတ္တပရိယောဒပနံ-ဖြူအောင်စိတ်ကိုထား ပညာတရား။

တော်ဗုဒ္ဓါနုသာသနံ ဟူသည်နှင့်အညီ ဗုဒ္ဓသာသနာဟူသည် “မကောင်းမှုရှောင်၊ ကောင်းမှုဆောင်၊ ဖြူအောင်စိတ်ကို ထား။ ဤသုံးပါးမှာ ဘုရားတိုင်းသာ ထုတ်စွာမိန့်စကား ဖြစ်၍ ရတနာသုံးပါး ပေါ်ထွန်းဆိုက်ဝယ် အမေကျော်ကာ ငွှေတော်မလွမ်းစေကြောင်း စေတနာကောင်းဖြင့် ရေးသား လိုက်ပါသည်။

ဇယာ (သက္ကပ္ပတ္တ)

ဝိပဿနာနှင့် ခေတ်သစ်ကမ္ဘာ (၁၈)

ဓမ္မေသီ

လူဦးရေတစ်ထောင်ကျော်သော တရားပတ်

၁၉၉၄ ခု ဇန်နဝါရီလ ၁-ရက်နေ့တွင် ဘီဟာရီ ဗဟိုအကျဉ်းထောင်၏ အကျဉ်းထောင်ခွဲ သုံးခုတို့၌ ဝိပဿနာတရားစခန်း သုံးခုတို့ကို တစ်ပြိုင်နက်တည်း ဖွင့်လှစ်ခဲ့သည်။ အကျဉ်းသား (၃၀၀)တို့ တရားစခန်းဝင် ခဲ့ကြသည်။ ဤသတင်းကို အိန္ဒိယ ဗဟိုအစိုးရ၏ အသံလွှင့်ဌာနမှ အသံလွှင့်ကြေညာပေးခဲ့သည်။ အိန္ဒိယ သတင်းစာကြီးအားလုံးတို့၌လည်း ရေးသားဖော်ပြခဲ့ကြ သည်။ မစ္စင်ဆော့ဒီကလည်း သူမအနေဖြင့် အကျဉ်းသား များ၏ ဘဝကို ပြောင်းလဲပစ်နိုင်မည့်နည်းလမ်းကောင်း များကို စုံစမ်းရှာဖွေနေခဲ့ရာ ယခုအခါ ထိုနည်းလမ်းကို တွေ့ရှိခဲ့ပြီဖြစ်ကြောင်း ၎င်းမှာ ဝိပဿနာကမ္မဋ္ဌာန်းနည်း ပင်ဖြစ်ကြောင်း လူသိရှင်ကြား ကြေညာခဲ့လေသည်။

ဝိပဿနာ၏ အကျိုးကျေးဇူးကို အကျဉ်းသားတိုင်း ခံစားခွင့်ရရှိစေရန် မိမိလိုလားပါကြောင်း သို့သော်လည်း ဤကဲ့သို့သောနည်းဖြင့်သာ ဆက်လက်ဆောင်ရွက်သွားနေ မည်ဆိုလျှင် မိမိ၏ လိုလားတောင့်တချက်ပြည့်ဝရန် နှစ်ပေါင်းမြောက်မြားစွာ ကြာမြင့်နေမည်ဖြစ်ကြောင်းကို မစ္စင်ဆော့ဒီက မစ္စတာရပ်ဆင်းအား တစ်ဦးချင်းအနေဖြင့် ချဉ်းကပ်ပြောပြခဲ့သည်။ အကျဉ်းသားပေါင်း တစ်ထောင် လောက် တစ်ပြိုင်နက် တရားထိုင်နိုင်သော တရားစခန်း ကြီးများ ဖွင့်လှစ်ပေးရန် မစ္စတာရပ်ဆင်းအား သူမက အကြံပြုခဲ့လေသည်။

ထိုအခါ ဂိုအင်ကာကြီးအား မြန်မာနိုင်ငံမှ သူ့ဆရာ ဦးဘခင်က ကြိုတင်ဟောကိန်းထုတ်ခဲ့မှုကို မစ္စတာရပ်ဆင်း က မစ္စင်ဆော့ဒီအား ပြန်ပြောင်းပြောပြသည်။

ဂိုအင်ကာကြီးသည် ၁၉၆၉ ခုနှစ်တွင် အိန္ဒိယ နိုင်ငံသို့ စတင်ရောက်ရှိခဲ့သည်။ အိန္ဒိယနိုင်ငံသို့ ရောက်ရှိ ပြီး မကြာမီမှာပင် ဘုံဘေဇြိ၌ ဝိပဿနာတရားကို သင်ကြားပြသခဲ့သည်။ သို့သော်လည်း ဂိုအင်ကာကြီး၏ စောစောပိုင်းတရားပတ်များတွင် တရားထိုင်သူဦးရေ လွန်စွာနည်းပါးခဲ့သည်။ ပထမတရားပတ်တွင်တက်ရောက်

သူ (၁၄)ဦးသာရှိခဲ့သည်။ နောက်တစ်နှစ်ခန့်ကြာသော အခါတွင်မူ ဝိပဿနာတရား၏ သတင်းကောင်းများ လျင်မြန်စွာ ပျံ့နှံ့သွားပြီး တရားပတ်ဖွင့်ပေးရန် တောင်းဆို မှုများ တိုးလာသည်။ လူဦးရေတစ်ရာကျော်တက်ရောက် သော တရားပတ်ကို ဂိုအင်ကာကြီး သင်ကြားပြသနေရ သတဲဟူသော သတင်းသည် မြန်မာနိုင်ငံမှ ဆရာကြီး ဦးဘခင်ထံရောက်ရှိသွားလေသည်။ ထိုအချိန်က အိန္ဒိယ နိုင်ငံ တရားပတ်တစ်ပတ်တွင် တရားထိုင်သူဦးရေ (၁၀၀)မျှ ရှိသည်ဆိုခြင်းမှာ အံ့ဩဖွယ်တစ်ရပ်ဖြစ်ခဲ့။ ထိုသတင်းကို ကြားသိရသောအခါ ဆရာကြီးဦးဘခင်က တစ်နေ့ကျရင် ဂိုအင်ကာဟာ လူပေါင်းတစ်ရာမကဘူး။ လူပေါင်းတစ်ထောင်ကိုတောင် တရားပြရလိမ့်ဦးမယ်” ဟူ၍ ပြောဆိုခဲ့လေသည်။

ဆရာကြီးဦးဘခင် အထက်ပါအတိုင်း ပြောဆိုခဲ့ ကြောင်း ကြားသိရသောအခါ ယင်းပြောကြားချက်သည် တီဟာရီအကျဉ်းထောင်ကြီးထဲ၌ အမှန်တကယ်ဖြစ်လာ လိမ့်မည်ဟု မစ္စင်ဆော့ဒီက ယုံကြည်မျှော်လင့်ခဲ့သည်။

ထိုနောက် မစ္စင်ဆော့ဒီသည် ရာပေါင်းများစွာသော လူတွေ တရားထိုင်ရန်သင့်လျော်မည့် နေရာကွက်လပ် တစ်ခုခုရရှိရေး ဂိုအင်ကာကြီးနှင့်တကွ လက်ထောက် ကမ္မဋ္ဌာန်းနည်းပြဆရာများနှင့် ဓမ္မလုပ်သားများ နေထိုင်ရန် အဆောက်အဦးသစ်တစ်ခု ဆောက်လုပ်ရေးတို့အတွက် စတင်စီမံ ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ အကျဉ်းထောင် အမှတ် (၄)မှ ကွက်လပ်ဖြစ်နေသော နေရာတစ်ခုကို သူမရွေးချယ် ခဲ့သည်။ အဆောက်အဦးဆောက်လုပ်ရန် ပြည့်သူ့လုပ်ငန်း ဌာနသို့ တာဝန်ပေးခဲ့သည်။ သို့သော် လုပ်ငန်းအများစုကို အကျဉ်းသားတို့က ကိုယ်ထူကိုယ်ထ ပါဝင်လုပ်ဆောင် ကြသည်။ ယခုအခါ အကျဉ်းထောင်အတွင်း၌ အလုပ်ဖြစ် အောင် လုပ်လိုသောစိတ်ဓာတ်၊ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်လို သောစိတ်ဓာတ်များ ပျံ့နှံ့နေပြီဖြစ်ပေရာ အကျဉ်းသားတို့က ရေမြောင်းများကိုတူးကြသည်။ ရေဂိုက်များကို တပ်ဆင် ကြသည်။ ကျယ်ပြန့်သောကွင်းပြင်ကြီး၌ မြက်များကို

၄၆ (၁) ရတနာပွန်ပုဂ္ဂိုလ်

ခုတ်တွင်ရှင်းလင်းပြီး ပြေညီကြသည်။ ထို့နောက် မကြာမီတွင် ရေချိုးခန်း၊ အိမ်သာခန်းများ ပြည့်စုံစွာပါရှိသော အဆောက်အဦတစ်ခုနှင့် ရွက်ဖျင်တံကြီးတစ်လုံး ဖြစ်ပေါ်လာလေသည်။

၁၉၉၄ ခု၊ ဧပြီလ ၄ ရက်နေ့ညနေပိုင်းတွင် (၁၀၀၃) ယောက်သော အကျဉ်းသားတို့သည် ဆရာကြီး ဦးကိုအင်ကာ၏ ညွှန်ကြားချက်ကိုနာခံရန် ထောင်အမှတ် (၄)ရှိ ရွက်ဖျင်တံကြီးထဲ၌ စုဝေးနေကြသည်။ တစ်ချိန်တည်းမှာပင် အမျိုးသမီးအကျဉ်းသားများအတွက် ပထမဆုံး တရားမတ်ကိုလည်း ထောင်အမှတ် (၁)၌ စတင်ဖွင့်လှစ်လေသည်။ ထိုတရားမတ်ကို အမျိုးသမီး လက်ထောက် ကမ္ဘာ့ဌာနခွဲချုပ်ပြခရာမ နှစ်ဦးက ကြီးကြပ်ဖွင့်လှစ်ပြီး အမျိုးသမီးအကျဉ်းသား (၄၉)ဦးတို့ တက်ရောက် တရားထိုင်ခဲ့ကြလေသည်။

အမျိုးသားတို့၏ တရားစခန်း၌ အမျိုးသားလက်ထောက် ကမ္ဘာ့ဌာနခွဲချုပ်ပြခရာ (၁၃)ယောက်တို့က ကြီးကြပ်ကြရသည်။ ဆရာတစ်ဦးလျှင် ယောဂီ (၇၅)ဦးမှ (၁၀၀)အထိ တာဝန်ယူကြရသည်။ လက်ထောက်ဆရာများကို ထောင်အပြင်ဘက်၌ လေ့ကျင့်ထားသော ဓမ္မလုပ်သားအနည်းငယ်နှင့် တွဲဖက်၍ အကျဉ်းသားယောဂီဟောင်း (၆၀)တို့က အကူအညီပေးခဲ့ကြသည်။ ထိုအကျဉ်းသား ယောဂီဟောင်းများအဖွဲ့ကမူ ပထမဦးဆုံးအကြိမ် တရားစခန်း၌ လုပ်အားပေးကြခြင်းဖြစ်၏။

တိဟာရ်အကျဉ်းထောင်ရှိ အကျဉ်းသားတို့တွင် ကိုးဆယ်ရာခိုင်နှုန်းမှာ တရားရုံး၌ အစစ်ခံနေရသည့် အမှုမပြီးပြတ်သေးသူများဖြစ်၏။ ကျန် တစ်ဆယ်ရာခိုင်နှုန်းမှာမူ တရားရုံး၏ဆုံးဖြတ်ချက်အရ ဖြစ်ဒဏ်ကျခံနေရသူများဖြစ်၏။ ဧပြီလတရားမတ်၌ စခန်းဝင်ခဲ့သူအများစုတို့သည် အမှုမပြီးပြတ်သေးသူများ ဖြစ်ကြလေသည်။ ထိုသူတို့သည် မူးယစ်ဆေးဝါးသယ်ဆောင်မှု၊ ဓားပြတိုက်မှု၊ လူသတ်မှု၊ ဆူပူသောင်းကျန်းမှု၊ မုဒိမ်းမှု စသည့် ကြီးလေးသောရာဇဝတ်မှုတို့ကို ကျူးလွန်ခဲ့သူများဖြစ်၏။ ထိုသူတို့မှာ ဘာသာရေးနောက်ခံအားဖြင့်လည်း အမျိုးမျိုး ကွဲပြားသူများဖြစ်၏။ အချို့က ဟိန္ဒူ၊ အချို့က မူဆလင်၊ အချို့က ဆစ်ခံဘာသာဝင်ဖြစ်ကြပြီး ခရစ်ယာန်နှင့် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်များလည်း ပါဝင်ကြ၏။ သုံးပုံတစ်ပုံကျော်မှာ စာမတတ်သူများဖြစ်ကြ၏။

အမျိုးသားတရားမတ်သို့ နိုင်ငံခြားသား အကျဉ်းသား (၂၀)ယောက် တက်ခဲ့ကြပြီး အမျိုးသမီးတရားမတ်သို့ နိုင်ငံခြားသူအကျဉ်းသား (၈)ယောက် တက်ခဲ့ကြသည်။ ထိုနိုင်ငံခြားသား နိုင်ငံခြားသူတို့မှာ ဂျာမနီ၊ စပိန်၊ ပြင်သစ်၊ အီတလီ၊ သီရိလင်္ကာ၊ အာဖဂန်နီစတန်၊ တောင်အာဖရိက၊ နိုက်ဂျီးရီးယား၊ ဆိုမာလီယာ၊ တန်ဇန်နီယား၊ ဆီနီဂေါ၊ ကနေဒါ၊ ဩစတြီးယျ စသည်အားဖြင့် နိုင်ငံပေါင်းစုံမှဖြစ်ကြ၏။

တရားမတ် ပထမနေ့၏ နံနက်ပေးစောပိုင်းတွင် အချိန်အခါမဟုတ်ဘဲ လေပန်တိုင်းကြီးတစ်ခု ရုတ်တရက် ကျရောက်လာသည်။ မိုးရောလေပါ ပြင်းထန်လှသောကြောင့် ရွက်ဖျင်တံကြီး၏ အပိုအကာများ ပြုတ်ကျကုန်ကြသည်။ အောက်ခံအခင်းများနှင့် ကူရှင်များအားလုံး မိုးစိုကုန်ကြသည်။ တရားမတ်ကိုဖျက်သိမ်းရန် သင့်မသင့် ကမ္ဘာ့ဌာနခွဲချုပ်ပြခရာများ၏ အရေးပေါ်အစည်းအဝေးကို နံနက်စောစောတွင် ခေါ်ယူကျင်းပသည်။ ရာသီဥတုကောင်းမွန်မလာမီနှင့် ရွက်ဖျင်တံကြီးကို ပြင်ဆင်မပြီးသေးမီ အချိန်အတောအတွင်း အကျဉ်းသားတို့နှင့်အတူ အကျဉ်းထောင်အခန်းများထဲ၌ပင် မိမိတို့ပါ တရားထိုင်ကြမည်ဟု ကမ္ဘာ့ဌာနခွဲချုပ်ပြခရာတို့က တညီတညွတ်တည်း ဆုံးဖြတ်လိုက်ကြသည်။

နံနက်စာစားပြီးချိန်တွင် ရာသီဥတုက ကြည်လင်စပြုလာသည်။ တရားမတ်သို့ တက်ရောက်ခွင့်မရရှိကြသည့် အကျဉ်းသားများက ရွက်ဖျင်တံကြီးအား ဖြူပြင်ခြင်းလုပ်ငန်းကို စိတ်အားထက်သန်စွာပြုလုပ်ကြသည်။ တစ်ထောင်ကျော်မျှရှိသော ကူရှင်အခင်းများကို အပြင်သို့ထုတ်၍ နေလှန်းကြသည်။ စုတ်ပြသွားသော အစိတ်အပိုင်းများကို ပြန်ရယူကြသည်။ မျက်နှာကျက်ပန်ကာနှင့် လျှပ်စစ်မီးကြီးများကို ပြန်လည်တပ်ဆင်ကြသည်။ ရေပိုက်များကိုလည်း ဖြူပြင်ကြသည်။

ညခုနစ်နာရီအချိန်တွင် ဆရာကြီး ဦးကိုအင်ကာ ရှေးဦးစွာဟောပြောမည့် တရားကို နာယူကြဖို့အတွက် ယောဂီများစုဝေးရန် ရွက်ဖျင်တံခန်းမကြီးမှာ အဆင်သင့်ဖြစ်သွားလေသည်။ ပထမဦးစွာ ကြံတွေ့ရသည့်အခက်အခဲကြီးတစ်ခုကို အောင်မြင်စွာ ကျော်လွှားနိုင်ခဲ့လေသည်။ လူတွေပြည်ကြပ်နေသည့် အကျဉ်းထောင်လှိုနေ

ရာမျိုး၌ မြောက်မြားစွာသောလူတို့ကို ငြိမ်သက်တိတ်ဆိတ် စွာနေစေရန် ကွပ်ကဲစုပုံချုပ်ရာတွင် အခြားသောအခက် အခဲများစွာတို့ကိုလည်း တွေ့ကြုံကြရသည်။ ထိုသို့ အခက်အခဲများစွာ ရှိခဲ့သော်လည်း တရားပတ်မှာမှ ချောချောမွေ့မွေ့ပင်ဖြစ်ခဲ့သည်။ နောက်ဆုံးနေ့တွင်မူ ထူးခြားသောအောင်မြင်မှုကြီးတစ်ခုကို ရရှိခဲ့ပြီးဖြစ်ကြောင်း ထင်ရှားပေါ်လွင်လာလေသည်။ တိဟာရ်အကျဉ်းထောင် ကြီး၏ တစ်ဆယ်ရာခိုင်နှုန်းမျှသော အကျဉ်းသားတို့သည် ဝိပဿနာတရားပတ် တစ်ပတ်ကို ပြီးမြောက်စေခဲ့ကြလေ ပြီ။ ထိုအကျဉ်းသားတို့တွင် အခြားသော အခြေအနေများ၌ တရားမွေ့နှင့် ထိုတွေ့မှုရှိနိုင်မည်မဟုတ်သူတွေ အများ အပြား ပါဝင်နေလေသည်။

ဆရာကြီး ဦးဂိုအင်ကာ ဝိပဿနာတရား သင် ကြားပြသလာခဲ့သည့် ရာစုနှစ်တစ်ခု၏ လေးပုံတစ်ပုံ ကာလအတွင်း၌ ဤတရားပတ်သည် အကြီးဆုံးတရား ပတ်ဖြစ်၏။ ဆရာကြီးဦးဂိုအင်ကာသည် တရားပတ်ရက် များအတွင်း ယောဂီတို့အား ညနေတိုင်း ဟိန္ဒူဘာသာဖြင့် တရားဟောသည်။ ယောဂီတို့ကမေးမြန်းသော မေးခွန်း များကိုလည်း မိနစ်သုံးဆယ်မှ လေးဆယ်ငါးမိနစ်အထိ အချိန်ယူ၍ ဖြေကြားသည်။ ဦးဂိုအင်ကာ၏ ဟောပြော ချက်များကို ဝီဘီဗီ (Zee TV) ၏ အာရှတိုက်လုံးဆိုင်ရာ ရုပ်မြင်သံကြားကုမ္ပဏီက ရုပ်မြင်သံကြားရိုက်၍ ထုတ် လွှင့်ပေးခဲ့သည်။

အကျဉ်းထောင်တစ်ခုအတွင်း၌ ပထမဦးဆုံးသော အမြဲတမ်းဝိပဿနာ တရားဌာနတစ်ခု ဖွင့်လှစ်နိုင်စေရန် ဤတရားပတ်က လမ်းဆင်းပေးခဲ့သည်။ ဧပြီလ ၁၅ ရက်နေ့ တရားပတ်ပြီးဆုံးသောအခါ ယောဂီများ ထောင် အမှုထမ်းများနှင့် အပြင်ဧည့်သည်တော်များပါဝင်သည့် (၁၉၀၀) မျှသောလူထုပရိသတ်ကြီးသည် အကျဉ်းထောင် အမှတ် (၄)အတွင်း၌ ပြုလုပ်ကျင်းပသည့် ဝိပဿနာ တရားဌာနသစ် ဖွင့်လှစ်ပွဲကို မျက်မြင်ကိုယ်တွေ့ ကြည့်ရှု ကြလေသည်။ ထိုဝိပဿနာတရားဌာနကို ဆရာကြီး ဦးဂိုအင်ကာက 'ဓမ္မတိဟာ' ဟု နာမည်ပေးခဲ့၏။ ဓမ္မ တိဟာရ်၌ နောက်သို့တင်သုံးပတ်အတွင်းမှာပင် အကျဉ်း ထောင်ခွဲ လေးခုလုံးမှ အကျဉ်းသားများအတွက် တစ်လ လျှင် နှစ်ကြိမ် ဆယ်ရက်စခန်းတရားပတ်များ ဖွင့်လှစ် ပေးခဲ့လေသည်။

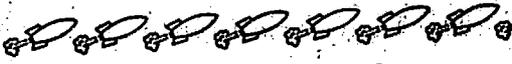
ယခုအခါ အိန္ဒိယအစိုးရသည် အကျဉ်းသားများ အား ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးအတွက် ဝိပဿနာကို ထိရောက် သောနည်းလမ်းတစ်ခုအဖြစ်ဖြင့် အသိအမှတ်ပြုထားပြီး ဖြစ်၏။ ဇန်နဝါရီလ တိဟာရ်တရားပတ်များ အောင်မြင် ပြီးသည့်နောက်တွင် ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီးဌာနက တစ်နိုင်ငံ လုံးမှ အကျဉ်းထောင်မှူးကြီးများ၏ အစည်းအဝေးကို ခေါ်ယူကျင်းပခဲ့သည်။ ထိုအစည်းအဝေးတွင် နိုင်ငံတစ်ဝန်း လုံးမှ အကျဉ်းထောင်များ၌ အကျဉ်းသားတို့အားဖြင့် ပြောင်းလဲရေးအတွက် ဝိပဿနာနည်းကို အသုံးပြုရန် ပြဋ္ဌာန်းသတ်မှတ်ခဲ့ကြလေသည်။

တရားပတ်ရက်များအတွင်း၌ သတင်းစာဆရာ တစ်ဦးက ဂိုအင်ကာကြီးအား မေးခွန်းထုတ်ခဲ့သည်။ - "ဝိပဿနာဟာ ဘာကြောင့်ရှိ အကျဉ်းသားတွေအတွက် သင့်မြတ်ကောင်းမွန်တဲ့ နည်းလမ်းဖြစ်ပါသလဲ" ဟူ၍ မေးမြန်းခဲ့သည်။ ထိုမေးခွန်းကို ဂိုအင်ကာကြီးက ဤသို့ ဖြေကြားခဲ့လေသည်။

"ဝိပဿနာဟာ လူတိုင်းအတွက် သင့်မြတ် ကောင်းမွန်တဲ့ နည်းဖြစ်ပါတယ်။ ကျွန်ုပ်တို့ဟာ မိမိတို့ စိတ်ထဲက မကောင်းတဲ့အလေ့အကျင့် ပုံစံတွေနဲ့ အကျဉ်း သားတွေဖြစ်နေကြပါတယ်။ ဝိပဿနာကို လေ့ကျင့် အားထုတ်ခြင်းဟာ ကျွန်ုပ်တို့ကို အဲဒီအနှောင်အဖွဲ့မှ လွတ်မြောက်စေနိုင်ပါတယ်။ ဝိပဿနာဟာ ဆင်းရဲနွေ ခံစားနေကြရတဲ့ လူတွေအားလုံးကို အကူအညီပေးနိုင်တဲ့ လက်နက်ကိရိယာတစ်ခု ဖြစ်ပါတယ်။ မိသာဇာတွေနဲ့ ခွဲခွာပြီး သံတိုင်များနောက်ကွယ်မှာ နေကြရတဲ့သူတွေ ရော၊ သံတိုင်များရဲ့အပြင်ဘက်မှာ လွတ်လပ်စွာနေကြရ တဲ့သူတွေပါ အားလုံးကို အကူအညီပေးနိုင်တဲ့ လက်နက် ကိရိယာဖြစ်ပါတယ်"

ထို့နောက် ဂိုအင်ကာကြီးက ဤသို့ဆက်လက် ပြောဆိုခဲ့လေသည်။ "ဒီတိဟာရ်အကျဉ်းထောင်ကြီးထဲမှာ ဖြစ်ပေါ်လာတဲ့ အခြေအနေဟာ တစ်ကမ္ဘာလုံးကို အကျိုး ပြုနိုင်လိမ့်မယ်လို့ မျှော်လင့်စရာ သတင်းကောင်းတစ်ခုပဲ ဖြစ်ပါတယ်။"

ကချင်ပြည်နယ် ကမိုင်းမြို့နယ်

ဆယ်စင်းကျေးရွာ သိပ်သမုတ်အောင်မြင်

လချစ် (ဥပဒေ) ဟိုပင်

ဆယ်စင်းကျေးရွာသည် ကာမိုင်းမြို့နယ်၊ ကချင်ပြည်နယ်အတွင်းတွင် တည်ရှိပေ၏။ ဥယျာဉ်၊ ကမ်းပါးထိပ်တွင် တည်ရှိသဖြင့် အလွန်ပင် သာယာလှပပေသည်။ ရှေးဟောင်းစေတီတို့မှ ရောင်ခြည်တော်များ ကွန့်မြူးကြသည်ကို တစ်ခါတစ်ရံဖူးတွေ့ကြရ၏။ ယင်းစေတီတို့ကို အမှတ် (၂၂) ခြေမြန်တပ်ရင်းမှ တပ်ရင်းမှူးမှအစ အရာရှိ၊ အရာခံ၊ အကြပ်တပ်သားတို့သည် စုံပေါင်းပြုပြင်တည်ဆောက်ပေးကြ၏။ ခရီးသွားပြည်သူတို့၏ စေတနာ၊ ကျေးရွာလူထု၏ ဒါနတို့ကိုပါ ပူးပေါင်းကြီးစားကြရာ စေတီနှစ်ဆူပြီးမြောက်ခဲ့ကြ၏။

သို့ရာတွင် ဆယ်စင်းကျေးရွာသည် ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်းသာရှိ၏။ ကျောင်းပင်းအတွင်း၌ ခဏ္ဍသိမ်မရှိ။ ရဟန်းတော်အရှင်မြတ်တို့သည် ရေသိမ်ဖြေသော ဥယျာဉ်ထဲမှာ သသနာတော်၏ တာဝန်ကိုဆောင်ရွက်ကြရ၏။ ရာသီဥတုအခြေအနေတို့ကြောင့် အခက်အခဲတို့ဖြင့် ကြုံတွေ့ကြရ၏။ ဒုက္ခခံရမှုအကြိမ်ကြိမ် ကြုံတွေ့ကြရ၏။

ထိုအခက်အခဲ ထိုဒုက္ခတို့မှ ကင်းလွတ်နိုင်ရန် ဆယ်စင်းကျေးရွာငြိမ်ဝပ်ပိပြားမှု တည်ဆောက်ရေးအဖွဲ့

ဥက္ကဋ္ဌ ဦးချစ်မောင်သည် ကြီးစားအားထုတ်ဆောင်ရွက်ခဲ့၏။ ရပ်ကွက်ငြိမ်ဝပ်ပိပြားမှု တည်ဆောက်ရေးအဖွဲ့ဝင်တို့နှင့် တိုင်ပင်ဆွေးနွေးခဲ့၏။ သက်ဆိုင်ရာနယ်မြေတာဝန်ခံတို့ကို တင်ပြအစီရင်ခံခဲ့၏။ အဘက်ဘက်မှ ပြည့်စုံရရှိလာသောအခါ ရန်ပုံငွေရှာကြံရေးကို အဓိကထားဆောင်ရွက်ကြတော့သည်။

ဦးစွာ ကျေးရွာမှ ရှေ့ဆောင်ရှေ့ရွက် လူဒါန်းနိုင်ကြသော စေတနာရှင် ဒါယကာ၊ ဒါယိကာမတို့ကို ဖိတ်ခေါ်ခဲ့ကြ၏။ ထို့နောက် မိမိတို့စွမ်းဆောင်နိုင်သလောက် ပါဝင်ကြသော ကုသိုလ်ရှင်တို့အားလည်း လက်ခံခဲ့ကြ၏။ အနီးအဝေးမှ ကျေးရွာတို့သို့လည်း အလှူခံများ စေလွှတ်ခဲ့သည်။ မိမိကျေးရွာသို့ ဖြတ်သန်းသွားလာကြသော မော်တော်ကားခရီးသည် ခြေလျင်ခရီးသည်တို့ထံမှလည်း အလှူခံဖြတ်ပိုင်းတို့ဖြင့် စနစ်တကျ အလှူခံခဲ့ကြ၏။ ကုန်းကြောင်းသာမက ရေကြောင်းမှလာကြသော ရှော်တယ်၊ စက်လှေ၊ မော်တော်ယာဉ် ခရီးသည်တို့ထံမှလည်း စေတနာရှင်တို့၏ သဒ္ဓါသရေ အလှူခံခဲ့ကြ၏။

ဥက္ကဋ္ဌ ဦးချစ်မောင်နှင့် တကွ ရပ်ကွက်ငြိမ်ဝပ်ပိပြားမှု တည်ဆောက်ရေးအဖွဲ့တို့၏ ကြိုးစားမှု၊ ဂေါပကလူကြီးတို့၏ စွမ်းဆောင်နိုင်မှု၊ သက်ဆိုင်အာဏာပိုင်တို့၏ ကူညီပံ့ပိုးမှုတို့ကြောင့် သိမ်တည်ဆောက်ရေးလုပ်ငန်းသည် တစ်စတစ်စ အကောင်အထည်ပေါ်လာခဲ့၏။ ကျေးရွာလူထု၏ အဘက်ဘက်မှ လှုပ်အား၊ ငွေအားတို့ဖြင့် လုံလအားထုတ်မှုကလည်း ပြည့်စုံကြပါပေ၏။ ထို့ကြောင့်လည်း ၁၃၅၈ခု ကဆုန်လပြည့်ကျော်(၈)ရက် နေ့မှစ၍ (၁၀)ရက်နေ့အထိ ဆယ်စင်းကျေးရွာ ဘုန်းကြီးကျောင်းဝင်းအတွင်း၌ ခဏ္ဍသိမ်ကို သမုတ်နိုင်ခဲ့ကြ၏။

သိမ်သမုတ်ပြီးသည့်နေ့တွင် သံဃာတော်အပါး (၈၀) တို့အား တစ်ပါးလျှင် သင်္ကန်းတစ်ခု၊ မျက်နှာသွတ်ပဝါ တစ်ထည်၊ ဆပ်ပြာ၊ သွားတိုက်ဆေး၊ သွားတိုက်တံစသော ဒါနဝတ္ထုအစုစုတို့နှင့် တကွ အလှူတော်ငွေ (နဝကမ္မအလှူငွေ) ၅၀၀ ကျပ်စီတို့ကိုလည်း လူဒါန်းနိုင်ခဲ့ကြ၏။ ဆယ်စင်းကျေးရွာသူ၊ ကျေးရွာသားတို့၏ သဒ္ဓါတရားနှင့် အဘက်ဘက်မှပါဝင်ဆောင်ရွက်ပေးကြကုန်သော အဖွဲ့အသီးသီးတို့၏ စေတနာတို့ကြောင့် သိမ်တစ်လုံး အောင်မြင်စွာ သမုတ်နိုင်ခဲ့ကြ၏။ ဆယ်စင်းရွာဦးကျောင်း ဆရာတော်ဘုရား၏ ဆန္ဒကို ဖြည့်စွမ်း

ဝိပဿနာသုတ္တန်၊ ဘာဝနာပုဒ်၊ သာဓုဗျာဓိပုဒ်

သော်တာဝင်းစင်

သိဟိုဠ်ကျွန်းမှ အတိတ်ပုံရိပ်များ ဆောင်ရာသီ နံနက်ခင်းမို့ နှင်းပွဲများက ထူထပ်ဆုံ။ နေရောင်ခြည် နွေးနွေးက အအေးတတ်ကို အနည်းငယ် သက်သာစေ သည်။ သေဒဂိရိကျောင်းမှ ရဟန်းငယ် အရှင်တိဿ မေတ္တာပွားရင်း ရွာတွင်းသို့ ဆွမ်းခံဝင်လေပြီ။ ခမ်းလှမ်း လှမ်းမှာ ရဟန်းတော်တစ်ပါးနှစ်ပါး အပါးဝါးဆယ်မျှ လောကီ။ တစ်ခါမျှ မမြင်ဖူး အာဂန္တုကရဟန်းများ ဖြစ် ပေလိမ့်မည်။ ကြည့်ညှိစဖွယ်ကုဋေဖြင့် တန်းစီ၍ ဆွမ်းခံ မြန်တောင်ကြလာကြပြီ။

ရဟန်းငယ်လည်း ရွာခံပိပိ တာဝန်ကျေစွာဖြင့် “အရှင်ဘုရားများ ဆွမ်းမျှတအောင် ရကြပါရဲ့ လား” ဟု ပဋိသန္တာရပြု၏။ ရှေးဆုံးမှ မထေရ်ကြီးက- “တပည့်တော်ငါ့ သပိတ်စိုရုံမျှ ယာဂနည်းနည်း မျှပင် မရခဲ့ကြပါ” ဟု ပြန်ဖြေ၏။

“အရှင်ဘုရားများ တပည့်တော်ပြန်ရောက်သည် တိုင် ဤနေရာမှာပင် ခေတ္တစောင့်ဆိုင်းတော်မူကြပါဘုရား တပည့်တော်က ရွာနေရဟန်းဖြစ်လို့ ဆွမ်းခံလမ်းကို သိပါသည်ဘုရား”

ရိုးသစ္စာလျှောက်ထားပြီး ရွာထိပ်အညိုဆုံးအိမ်သို့ ရှေးရုံကြီးသွားလေပြီ။

ဖြည့်ဆည်းထားသည့် ကုသိုလ်အဟုန်ကထောက် ပင်သည်ထင် အညိုဆုံးအိမ်မှပင် မွှေးကြိုင်ကောင်းမွန်လှ သည့် ဒိုယာဂု သပိတ်အပြည့်လောင်းလှလိုက်သည်။ အရှင်တိဿ အာဂန္တုရဟန်းများထံ ခဏအတွင်း ပြန်ကြွ လာပြီ။

“အရှင်ကောင်းတို့ အလှူခံတော်မူကြပါဘုရား” မြန်လှသောအခါ

“တို့ဇာတေ အချိန်အတော်ကြာ ဆွမ်းခံတာ ယာဂုတစ်ဖွန်းပင်မရဘဲ ဒီကိုယ်တော်လေး ခဏနဲ့ သပိတ်ပြည့်ပြန်လာတာ ပီနည်းတရားနဲ့ လျော်ရဲ့လား” ဟု တွေး၍ တစ်ပါးမျက်နှာတစ်ပါး ကြည့်ကြသည်။

အရှင်တိဿ အာဂန္တုထေရ်များ၏ အရိပ်အကဲ ကို သဘောပေါက်သည်လေ။

“ကုက္ကုစ္စ မမြစ်ကြပါနဲ့ ဘုရား” ဆိုတော့မှ မထေရ်ကြီးကစ ငါးဆယ်မျှလောက် ရဟန်းများ အစဉ် အတိုင်း အလှူခံကြသည်။ အံ့ဖွယ်ပင် ရဟန်းများအား လုံး မျှတသည်ဖြင့် အရှင်တိဿအတွက်လည်း ကျေနပ် သေး၏။

ယာဂုတုဠာပေးပြီးသောအခါ အရှင်တိဿ၏ အစွမ်းကိုသိချင်၍ မေးမြန်းကြပြီ။

“အရှင်ဘုရား၊ လောကုတ္တရာတရားကို ဘယ် အချိန်က ထိုးထွင်းသိပါသလဲ”

“တပည့်တော်မှာ လောကုတ္တရာတရား ထင်ရှား မရှိသေးပါ ဘုရား”

“ဒါဆို ဤချာန်အဘိညာဉ်တန်ခိုးကို ရတာကြားပြီ လား ဘုရား”

“တပည့်တော် ချာန်လည်းမရသေးပါဘုရား၊ ထကယ်တော့ သာဓုဗျာဓိယအကျင့် ဖြည့်ပြီးတဲ့အချိန်က စလို့ ရဟန်းတစ်သိန်းပင်ရှိစေဦး သပိတ်တွင်းရောက်ပြီး ဘောဇဉ်က မကျန်ပါဘုရား”

ဗြာဟ္မဏတိဿ သူပုန်သေးကြီး ဖြစ်စဉ်အခါ

မင်း၏အာဏာစက် ရုတ်တရက်ရောက်မလာမီင် သည့် တိုင်းစွန့်နယ်များ ရွာငယ်ကလေးများဖြစ်၍ သူပုန် ရန်ကို အံ့မခံနိုင်။ မိနိုးတလူလှူဖြင့် ချွေးဖုသံသာကြင်း သည့် ရွာပျက်များ နေချင်းညှစ်ချင်း ထိုးပွားလာသည်။ ဘာတရရွာသားများလည်း လာမည့်သေးမို့ ကြိုတင် ပြေးကြလေပြီ။ ဘာတရရွာကျောင်းနေ နာဂဗထရီမကို ပင် အကြောင်းမကြားအား။

နံနက်မိုးသောက်စော့ ခါတိုင်းနှင့်မတူ ရွာထဲက ဆူညံသံမကြားလောက်အောင် ဖြစ်သည်။ အကြောင်းနဲ့ သိစေရန် ဘိက္ခုနီငယ်လေးများကို ရွာတွင်းသွားကြည့် ခိုင်းသောအခါ ရွာသူရွာသားများ မြောင်းရွှေသွားကြပြီ

ဧဝံ ဝိ ရတနာဒ္ဓန္တရတိ

ဖြစ်ကြောင်း လျှောက်ကြသည်။ ခက်ချေပြီး ဆွမ်းမမှု တပ် အဘယ်သို့ ဘိက္ခုနီထေရီများ တည်တံ့နိုင်ကြမည် နည်း။ နာဂထေရီမက တုန်လှုပ်ဖွယ် အခြေအနေနှင့် ဆန့်ကျင်စွာ တည်ငြိမ်အေးဆေးသောအသံဖြင့်

“အရှင်မတို့ မိမိပြုနေကျ ပါဠိရွတ်ခြင်း၊ အနက်ကို မေးမြန်းခြင်း၊ တရားရှုလုံ့လွင်ခြင်းအမှုတို့ကို ပြုခဲ့ပြီဟု ဟု တပည့်ဖြစ်သူ ဘိက္ခုနီများကို မိန့်ကြားလိုက်သည်။

ဆွမ်းခံချိန်ကျ သက်န်းရှုပြီး ဘိက္ခုနီတစ်ဆယ့် နှစ်ပါးစီ တန်း၍ ရွာထိပ်ညောင်ပင်ကြီးအောက်၌ ဆွမ်းခံရပ် လေပြီ။ သာရဏီယတရား ဖြည့်ကျင့်ထားသည့် ထေရီပေ ဝိ ရုက္ခစိုးနတ်လည်း မနေသာ သူပုန်ရန်ဘေးအောက်က ဘာတရရွာပြန်လည်စိကာသည့်ကြားကာလ ခုနစ်နှစ် တိုင်တိုင် ကြောင့်ကြစိုက်၍ ရိုသေစွာ ဆွမ်းလှူဒါန်းလေ သည်။

စေတီယတောင် အလှူပွဲကြီး ဘုရင်မင်းမြတ်ကိုယ် တိုင် လှူဒါန်းသည့်ပွဲဖြစ်၍ အုတ်အုတ်သည်သည်၊ အထူးစည်ကားလှသည်။ ပတ်ဝန်းကျင်တစ်ခွင်လုံး ပန်းနံ့ သာများဖြင့် ကြိုင်လှိုင်သင်းထုံနေပြီး လေပြေအေးအေးက ဆီမီးတိုင်များကို ယိမ်းရွှဲကမ္ဘီ အားပေးနေသယောင်။ အလှူမဏ္ဍပ်တွင်း အဖိုးအတန်ဆုံးသက်န်းနှစ်ထည်ကို မထေရ်ကြီးအတွက် ရည်ရွယ်၍ တန်ဖိုးအနည်းအများ အလိုက် စီရင်ပြင်ဆင်ထားသည်။

ရဟန်းငယ်တစ်ပါးက
“ဒကာတို့၊ ဒီထဲမှာ ဘယ်ဟာအဖိုးတန်ဆုံးလဲ”
အမေးကို

“ဒီသက်န်းပါဘုရား” ပြန်ဖြေသည်။
“အဲဒီသက်န်းကို ဦးပဉ္စင်းရလိမ့်မယ်”

ရဟန်းတော်၏ ဟောကိန်းကို အမတ်ကြီးကြား ပြီး ဘုရင်မင်းမြတ်ကို ပြန်လျှောက်ထား၏။

“ငယ်ရွယ်သူများ ဒီလိုကြတတ်ကြပေမယ့် ဒီသက်န်းက မထေရ်ကြီးအတွက် သင့်မြတ်တယ်”

ပြောပြောဆိုဆို အမတ်ကြီးပြသော ရဟန်းငယ်ကို လှမ်းကြည့်လိုက်သည်။

အလှူပွဲသောအခါ သံဃာတော်အများကို မြန် မြန်ပေးလှူရ၍ ကြိုတင်စီမံထားသည်ကို သတိမေ့၍ ကျရာကို ပေးလှူဖြစ်လေသည်။ မင်းကြီး ရဟန်းငယ်လက် တွင်း အဖိုးထိုက်သက်န်းကိုထည့်မိမှ သတိထားမိပြီး

အလှူပွဲပြီးသောအခါ

“အရှင်ဘုရား၊ ဤတရားထူးကို ဘယ်အချိန်က ရပါသလဲဘုရား”

မေးမြန်းရာတွင်

“... တကာကြီး လောကုတ္တရာတရား မရှိသေး သာရဏီယအကျင့်ဖြည့်ပြီးထုံမှသာ” ဖြစ်ကြောင်း ပြန်ဖြေ ၏။

သာရဏီယဝေပွဲဖြည့်ရကျိုးများ - သာရဏီယ တရား ဖြည့်ကျင့်ပြီးသောရဟန်း၌ မနာလို၊ ဝန်တိုသော ဣဿာ၊ ဗဒ္ဓရိယမဖြစ်။ လူအများချစ်ခင်ကြသည်။ ပစ္စည်းလေးပါး ရလွယ်သည်။ သပိတ်ပေးလှူသော်လည်း မကုန်နိုင်။ စာရေးတံမဲအကောင်းဆုံးကို ရရှိသည်။ ဇော်မွတ်ဘေးရောက်လျှင် နတ်များကပင် ကြောင့်ကြ စိုက်ကြသည်။

သာရဏီယဝေပွဲ ဟူသည် မပြတ်မလပ် အမှတ်ရ ထိုက်သောအကျင့်ဟု အဓိပ္ပာယ်ရသည်။ သီလနှင့် ဖြည့်စုံသော ရဟန်းက တရားသဖြင့် ဆွမ်းခံရရှိသော ဆွမ်းဘောဇဉ် ယာဂုစသည်ကို သီလနှင့် ဖြည့်စုံသော သီတင်းသုံးဖော်တို့အား မကျန်းမာသောရဟန်း၊ မကျန်းမာ သောရဟန်းကိုပြုပေးသောရဟန်း၊ သက်န်းသပိတ်မကိုင် တတ်သေးသည့် ရဟန်းသစ်တို့ကို ဦးစွာလှူဒါန်း၍ အကြွင်း ကို တစ်ကျောင်းတည်းနေ မထေရ်ကြီးမှစ၍ သံဃာကုန် လှူရ၏။ မလုံလောက်ပါက တဖန် ဆွမ်းခံထွက်ပြီး ကောင်းနိုးရာရာများကို ရွေးချယ်လှူဒါန်း၍ အကြွင်းကို မိမိသုံးဆောင်ရသည်။ ဝန်တိုစိတ်မရှိရဘဲ ဝမ်းမြောက် ဝမ်းသာဖြစ်ရမည်။ ဤနည်းဖြင့် တစ်ဆယ့်နှစ်နှစ်တိုင် တိုင် ဖြည့်ကျင့်ရသည်။ စိတ်နှလုံးမသာဖြစ်မိပါက အစမှပြန်စကာ တစ်ဆယ့်နှစ်နှစ် ဖြည့်ရသည်။

သိဖြစ်၍ သာရဏီယဝေပွဲကို အလိုက်သိသော လောကုတ္တရာကြောသော သီတင်းသုံးဖော်တို့အတွင်းဖြစ်က ပြည့်လွယ်၏။ ကိုယ်တိုင်ဆွမ်းခံထွက်နိုင်သော ရဟန်းများ က ဆွမ်းပြည့်စုံပြီဖြစ်၍ သာရဏီယရဟန်းထံမှ အလှူ မခံကြပေ။ သာရဏီယရဟန်းကိုယ်တိုင် မိမိသပိတ် အတွင်းမှ မွန်မြတ်သည်များကို ရွေးချယ်လှူဒါန်းပါမှ အလိုရှိက အလှူခံ၏။ ဖြည့်စုံပြီဖြစ်က လုံးဝအလှူမခံ ကြတော့။ အလိုက်မသိ အားမနာ၊ လောဘကြီးသော ရဟန်းများမှာ လိုအပ်သည်ထက်ပို၍ သပိတ်ပြောင်

ပေးလိုက်သော ဆယ်စင်းကျေးဇူး ငြိမ်ဝပ်ပိပြားမှု တည်ဆောက်ရေးအဖွဲ့ဥက္ကဋ္ဌ ဦးချစ်မောင်၏ ဖြူစင်သော ကုသိုလ်စိတ်တို့၏ အသီးအပွင့်တို့ကို မော်ကွန်းတင်ထိုက် ပေးသတည်း။

ဆယ်စင်းကျေးဇူးသည် နယ်နယ်ရရ မဟုတ်ပါ။ ကုန်းဘောင်ခေတ်ဘိုးတော်ဘုရားလက်ထက် ငြို့တစ်ငြို့ အဖြစ် တည်ရှိခဲ့ကြောင်း ရေပေါ်မီးဘေးဆရာကြီး ဦးအုန်းဖေ၏ မှတ်တမ်းတွင် ဖတ်ရှုလေ့လာခဲ့ရပါသည်။

ဘိုးတော်ဘုရား၏ ၁၁၄၅/၆၄ ခုနှစ် စီးပွားရေး စစ်တမ်းအရ ဆယ်စင်းငြို့ကို နှစ်ချုပ်သောငြို့အုပ်၏ အမည်မှာ ဦးမြတ်ခေါင်ဖြစ်သည်။ ယင်းဦးမြတ်ခေါင်သည် စစ်ကိုင်း နာခံတော်မင်း၏ အောက်ခံဖြစ်သည်။ ထိုအခါက ရေပေါ်မီးကျေးဇူးကို ပေါ်မိုင်း (သူကြီး) ဦးစောကျော်အေး က အုပ်ချုပ်နေသည်ဟု ဆိုသည်။

ကျေးဇူးဝန်းကျင်တွင်-

ရှေးဟောင်းဘုရားပုထိုးပျက်တို့ကို အမြောက် အမြား ပူးမြော်တွေ့ရှိကြရ၏။ ရှေးရှေးက လူကြီးသူမတို့ တူးဖော်ခဲ့ကြသော ရွှေတွင်းဟောင်းများလည်း တွေ့ရှိရ ၏။ သီရိဓမ္မာသောကမင်း တည်ထားခဲ့သော စေတီပေါင်း (၈၄၀၀) အဝင် စေတီတော်ပျက်တစ်ရာ၊ ဆယ်စင်းကျေး ဇူးနှင့် ငါးမိုင်ခန့်အကွာတွင် တည်ရှိနေခြင်းပင်။ ထိုစေတီ တော်ပျက်တွင် အုတ်ရေတွင်း၊ အုတ်ရေကန်တို့ဖြင့် ပြည့်စုံနေ၏။ ဟောင်းပါးကျေးဇူးအနီး နန်းလိုင်စိုင့်စေတီ၊ နောင်ပူအောင်စေတီ၊ ဆယ်စင်းအနီး ပန်ချယ်ကွင်းထဲမှ စေတီတို့သည် သီရိဓမ္မာသောကမင်းကြီး တည်ထား ခဲ့သော စေတီတော် (၈၄၀၀) တို့မှ သမိုင်းဝင်စေတီများ ဖြစ်ကြောင်း၊ နောင်ပူအောင်အေးဆရာကြီး ဦးအောင်ထင် ၏ ကင်းစေတီသမိုင်းစာအုပ်တွင် ဖတ်ရှုခဲ့ရပါသည်။

ဘိုးတော်ဘုရားလက်ထက် ငြို့အုပ်ဦးမြတ်ခေါင်၊ အုပ်ချုပ်စဉ်ဆယ်စင်းငြို့၏ အကျယ်အဝန်းမှာ ဆယ်စင်း အောက်နန်းစင်ပေါက်ဝ၊ ဥယျာဇောင်းအရှေ့ဘက်ကမ်းမှ ဥယျာဇောင်းအတိုင်း အထက်သို့ဆန်တက်သွားပါက ရုံးခုတ်တောင်၊ လွှဲကောင်းကြွယ်တောင်တန်း၊ ယင်းတောင် တန်းပေါ်၌ မြေစိုက်စေတီတစ်ဆူရှိ၏။ ၎င်းမှဆက်၍ ကျောက်ပုံတောင်တန်း၊ ၎င်းမှဆက်၍ နတ်မော်ပေါက်ဝ အထိ နန်းဆင်ပေါက်ဝမှ နန်းမော်ပေါက်ဝအထိ ယခုခေတ် မိုင်အားဖြင့် မိုင် (၄၀) ကျော်ခန့်ရှိပေမည်။

နန်းမော်ချောင်းအတိုင်း ဆန်တက်သွားပါက နန်း မော်ရွှေကျင်ကျောင်းရွာဟောင်းတစ်ခု ရှိ၏။ ကားကြ တောင်ခြေရင်းရှိ စီးပွဲရွာဟောင်းတစ်ခုရှိ၏။ နန်းတုတ် ဟိုက်ရွာဟောင်း၊ နန်းရှိန်ဆိုရွာဟောင်း ယင်းတို့၏အရှေ့ ဘက် အနောက်မြေစိုက်စေတီများရှိကြ၏။ နန်းမော်ပေါက် ဝမှ (၂၅) မိုင်ခန့်ရှိပေမည်။ ကားကြကောင်တန်း၊ နန်းပင်ကောက်ချောင်းများမှ နန်းဆေးအထိ ရှေးဟောင်း စေတီပုထိုးများ ယခုတိုင်တည်ရှိနေကြ၏။ ဥယျာဇောင်း အရှေ့ဘက်ကမ်းတစ်လျှောက် နန်းမော်ပေါက်ဝချောင်း များမှ နန်းဆင်ပေါက်ဝ ချောင်းများသို့တိုင် ငြို့အုပ်ဦး မြတ်ခေါင် အစဉ်စားနယ်မြေဖြစ်သည်ဟု ဆေးဆရာကြီး ဦးအုန်းဖေမှတ်တမ်းတွင် လေ့လာခဲ့ရပါသည်။

ပေါက်ဝဆိုသည်မှာ ဥယျာဇောင်းထဲသို့ စီးဝင်ကျ သော ချောင်းဆုံချောင်းပေါက်တို့၏ အမည်ကိုခွဲခေါ်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ (ဥပမာ ဥယျာဇောင်းထဲသို့ နန်းမော်ချောင်း မှရေ စီးဆင်းရာသို့ဆုံး ဥယျာဇောင်းရေနှင့် နန်းမော်ချောင်း ရေတို့ ဆုံတွေ့နေရာကို နန်းမော်ပေါက်ဝဟု ခေါ်ခြင်း ဖြစ်သည်။)

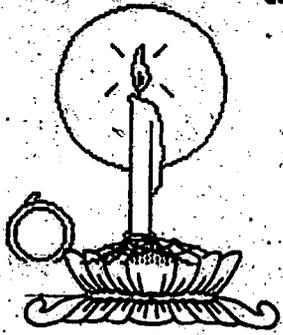
သူတော်ကောင်းတို့၏ တရားသည် ရှည်မြင့်စွာ သော ကာလပတ်လုံး တည်ပါစေသတည်း။

အလုံစုံကုန်သော သတ္တဝါတို့သည်လည်း ရိုသေ ကြပါစေသတည်း။

ရွာသင့်သောကာလ၌ မိုးသည် ကောင်းမွန်စွာ ရွာပါစေတသတည်း။

ရှေး၌ဖြစ်ကုန်သော မင်းကောင်းမင်းမြတ်တို့သည် သတ္တဝါအပေါင်းကို ရင်ဝယ်သားကဲ့သို့ စောင့်ရှောက်ကုန် သကဲ့သို့ ဤမင်းအပေါင်းတို့သည်လည်း သတ္တဝါအပေါင်း ကို စောင့်ရှောက်ကြပါစေသတည်း။

လမ္ဗက် (ဥပဒေ) ဟိုပင်

သပြေပြစ်မှား ချစ်ခင်စား

ဦးငွေအောင်မွန်

(၁)

ဤလောကတွင် ဘုရား တရား သံဃာ မိဘ ဆရာ ဟူသော အနုရုဒ္ဓါ အနန္တဂိုဏ်းဝင် ကျေးဇူးရှင် တို့အား ရိုသေလေးစားစွာ ဆည်းကပ်ပူဇော်ပါက ဆည်းကပ် ပူဇော်သူတို့သည် ကောင်းကျိုးအမြတ်ဖြာ ဖက်လာတို့ကို ရရှိခံစားနိုင်ကြပါသည်။ သို့သော် ယင်း တို့အပေါ် ကျူးလွန်စော်ကားပြစ်မှားခြင်းပြုပါက ထို သူတို့သည် ကံကြီးထိုက်ကာ ယခုမစ္ဆူပုန်ဘဝမှပင် မကောင်းမှုတိုးပွားအသေဆိုး သေရတတ်ကြောင်း သက်သေသာဓကများစွာ ရှိပါသည်။

(၂)

ဆရာသခင်ကျေးဇူးရှင်အား မပြုသင့်မပြုထိုက် သော အစားအသောက်ထဲတွင် အဆိပ်ခပ်သတ်မိသူ တစ်ဦး၏ ဒုက္ခခံစား အသေဆိုးသေရပုံအဖြစ်မှန် အကြောင်းအရာစာစုံကို တင်ပြလိုပါသည်။

၁၃၄၀ (၁၉၇၈) ခုနှစ်ကဖြစ်သည် အစိုးရဓမ္မာ စရိယာဘွဲ့ရ သက်တော် (၂၆) နှစ်မျှသာရှိသော ဦး နုဇန္ဒဘာသာသည် မိုးပိတ်မြို့တွင် ဘုရားငါးဆူစာသင် တိုက်ကလေး၏ ဦးစီးနာယကဖြစ်လာကာ တပည့် သံဃာ (၂၀)ကျော်တို့အား ပရိယတ္တိစာပေများကို သင်ကြားပို့ချ သာသနာပြုနေသည်။

ဆရာတော်ကလေး အရှင်နုဇန္ဒဘာသာ၏ ဇွဲ၊ လုံ့လ၊ ဝီရိယ တို့ဖြင့် စာပေပို့ချပေးခြင်း၊ တရားအဟော အပြောကောင်းခြင်း စသောအရည်အချင်းများကြောင့် ဘုရားငါးဆူကျောင်းမှာ မကြာမီနှစ်များအတွင်းမှာပင် ကြီးပွား တိုးတက်လာသည်။ ကြည်ညိုလှူဒါန်းသူ ဒါယကာ-ဒါယိကာမအပေါင်းသည်လည်း များပြားလာ သည်။

(၃)

ဆရာတော်ကလေး ဦးနုဇန္ဒဘာသာ၏ တပည့်ရှင် စာသင်သားထဲမှ ဦးကုဝေရ မည်သော ဦးပဉ္စင်းတစ်ပါး သည် ဘုရားငါးဆူကျောင်းကို အပိုင်စီးလို့၍ အင်ဒရင်း

ပိုးသတ်ဆေးကို လက်ဖက်ရည် အချို့ခွက်ထဲတွင် တစ်ကြိမ်၊ လက်ဖက်ရည်အဖန်အိုးထဲတွင် တစ်ကြိမ်၊ ဟင်းခွက်ထဲတွင် တစ်ကြိမ်ထည့်၍ အဆိပ်ပိုးသတ် ဆေးခတ်ကာ သေကြောင်းကြစည်လေသည်။

ဆရာတော်ကလေးသည် ထိုစားသောက်ဖွယ် သုံးမျိုးစလုံးကို စားသောက်မိရာ ထူးခြားသော အနံ့ အရသာကြောင့် ဆက်မစားသောက်တော့ပဲ ထွေးပစ် လိုက်သည်။ နောက်ရေတစ်ခွက် ခပ်ယူကာ ဓာရဏ ပရိတ်တော်ကို ခွတ်ဖတ်သည်။ ထိုနောက် “ကျွန်ုပ်သည် အဆိပ်ခတ်မြစ်မှားသူအပေါ် မေတ္တာမပျက်ပါ။ ရတနာ သုံးပါး၏ တန်ခိုးတော်ကြောင့်လည်းကောင်း၊ ကျွန်ုပ်၏ မေတ္တာနှင့် မှန်းကန်သော သစ္စာစကားကြောင့်လည်း ကောင်း အဆိပ်သည်ပျက်ပြယ်၊ အန္တရာယ်ကင်းပါစေ သတည်း” ဟု သစ္စာဆို၍ သောက်လေသည်။ မကြာမီ အော့အန်ပြီးနောက် မည်သည့်ဘေးအန္တရာယ်မှ မကျ ရောက်ပဲ ကျန်းမာပကတိ ချမ်းသာစွာရှိလျက် သာသနာ ပြုလုပ်ငန်ကို ဆက်လက်ဆောင်ရွက်နိုင်လေသည်။

(၄)

ဆရာသမားအပေါ် သုံးကြိမ်သုံးခါသေကြောင်း ကြံစည်ရာ မအောင်မြင်သဖြင့် ဦးပဉ္စင်း ဦးကုဝေရသည် လူထွက်ကာ မောင်ကျော်သန်းအမည်ဖြင့် ပိတ်စွယ် ရုပ်ကွက်တွင်နေ၍ ကျောက်တွင်းတူးသမား အလုပ် ကို လုပ်ကိုင်စားသောက်နေလေသည်။

တစ်နေ့တွင် မောင်ကျော်သန်းသည် ပိတ်စွယ် ရုပ်ရုံ မိမိ၏နေအိမ်မှ အလုပ်တည်ရာ ကျောက်တွင်း ရှိရာသို့ ဧကတန်းတောင်ကုန်းတစ်ခုကို ဖြတ်သန်း သွားစဉ် အကောင်အထည်ကြီးမား၍ ထူးခြားသော ငှက်ကြီးတစ်ကောင်က ကောင်းကင်မှ ရုတ်တရက် ထိုးဆင်းလာပြီး သူ၏ ငယ်ထိပ်တည်တည်နေရာကို ရွန်ထက်သော နှုတ်သီးကြီးဖြင့် ထိုးဖောက်လိုက်လေ သည်။ ထိုဒဏ်ရာမှ သွေးများပန်းထွက်လာပြီး မေ့မျော သွားသဖြင့် သူ၏အဖော်များက သူ၏အိမ်သို့ သယ်ယူ

စာမျက်နှာ (၆၃) သို့

ပျံ့ပြန့်ပျံ့နှံ့လွန်းသော ဗုဒ္ဓဘာသာ

ပုဂံဦးသိဟ

တက္ကသိုလ်လာသည် ဗုဒ္ဓဘာသာအယူဝါဒအတွက် သီးသန့်နယ်မြေဌာန မဟုတ်ပေ။ တက္ကသိုလ်၏ ထင်ရှားကျော်ကြားခဲ့ခြင်းအကြောင်းမှာ ရှေးခေတ် အိန္ဒိယတိုင်း အတွင်းရှိ မင်းနိုင်ငံ နယ်ပယ်အရပ်ရပ်မှ မင်းညီမင်းသားများ၊ မှူးမတ်မဟာမျိုးနွယ်များ၊ သူဌေးသူကြွယ်တို့၏ သားများ အထွေထွေသိပ္ပံ အတတ်ပညာရပ်များနှင့် ဆွဲလှယ်ထူးရရှိရန်အတွက် ပညာရှာဖွေရာ ဗဟိုတက္ကသိုလ်ဌာနကြီးတစ်ခု တည်ရှိနေခြင်းကြောင့် ကျော်ကြားနေခြင်းဖြစ်သည်။ ဗုဒ္ဓနှင့် ခေတ်ပြိုင်ပေါ်ထွန်းလာကြသော ကောသလတိုင်း ပသေဒဒိမင်း၊ ဗိဗ္ဗိသာရမင်းနှင့် သမားတော်ကြီး ဆရာဝိစကာ ဗန္ဓုလ၊ အင်္ဂုလိယလ စသည့် ပုဂ္ဂိုလ်ကျော်တို့သည်ပင်လျှင် ထိုတက္ကသိုလ်ရှိ တက္ကသိုလ်ကျောင်းတော်ကြီးနှင့် ကင်းဝေးခဲ့ကြသူများမဟုတ်ကြချေ။ တက္ကသိုလ်ရှိသည် အိန္ဒိယပြည် အနောက်မြောက်ပိုင်းဒေသရှိ “ရာဝါပင်ဒီ” နယ်စပ်မြို့လေးမှ မိုင် ၂၀ ခန့်ဝေးသည်။ ဒေလီမြို့မှ တက္ကသိုလ်သို့ မီးရထားလမ်းဆက်သွယ်ထားသည်။ မိုင်အကွာအဝေးအားဖြင့် ၄၉၇ မိုင်ရှိသည်။ တက္ကသိုလ်တကာရုံတွင် ခရီးသွားညွှန်ညွှန်များအတွက် အဆင်ပြေချောမွေ့စေရန် ညွှန်ခန်းဆောင်၊ စားသောက်ဆိုင်နှင့် လွတ်လပ်စွာတည်းခိုခန်းရန် “ဘန်ဂလို” မိမိသာဆောင်လည်းထားရှိ၏။ တက္ကသိုလ်ပြည်ရှိ သမိုင်းအဆောက်အအုံတို့နှင့် စပ်လျဉ်း၍ ကျယ်ပြန့်များပြားသောကြောင့် ကျမ်းကြီးတစ်ဆောင်ရေးဖွဲ့၍ ကုန်မည်မထင်ပေ။ သို့အတွက်ကြောင့် “Sir John Marshall” ဆာဂျွန်မာရှယ်၏ ခရီးညွှန်စာအုပ်ကို ကိုးကား၍ ဗုဒ္ဓဘာသာရေးဆိုင်ရာ စိတ်ဝင်စားဖွယ်နေရာဌာနတို့ကိုသာ လိုရင်း အကျဉ်းဖော်ပြထားခြင်းဖြစ်၏။

“ဓမ္မရာဇိကစေတီ”

ဓမ္မရာဇိကစေတီသည် ဒေသအခေါ်အားဖြင့် “ဓာတုစေတီ” ဟူ၍သာ လူသိများကြပြီး တဗ္ဗရာနာလတောင်ကုန်းလေးပေါ်မှာ တည်ရှိသည်။ စေတီဝန်းကျင်တဝိုက်

တွင် စေတီပုထိုးတော်လေးများနှင့် ကျောင်းဟောင်းများ အနံ့အပြားတွေ့ရှိရသည်။ စေတီကြီးကို ပထမဆုံးတွေ့ရှိသူမှာ “Sir Alexander” ဆာအလက်ဂန္ဓားဆိုသူဖြစ်၏။ ဆာဂျွန်မာရှယ်က နောက်မှတွေ့ရသူဖြစ်သည်။ ဓမ္မရာဇိကစေတီကြီးသည် အရှေ့တိုင်းနှင့် အနောက်တိုင်းယဉ်ကျေးမှုလက္ခဏာ အသွင်နှစ်ရပ်ကိုပေါင်းစပ်၍ ဂန္ဓာရဒနုပညာလက်ရာရှင်တို့က တည်ဆောက်ထားဟန်ရှိသည်။ စေတီအောက်ခြေ ပနွက်ပုံစံမှာ စက်ဝိုင်းသဏ္ဍာန်ဖြစ်ပြီး တည်ဆောက်မှု အင်တောပန်းရံလက်ရာမှာ ခပ်ကြမ်းကြမ်းဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် ထောင့်တစ်နေရာတွင် တွေ့ရှိရသော လက်ရာအစိတ်အပိုင်းတို့ကို လေ့လာခြင်းအားဖြင့် ပရုဂျက်အတွင်းပတ်လည်၍ အလွန်ချောမွေ့ပြောင်လက်သော ဖန်မြေအုတ်ကြွတ်များ ခင်းစီထားရှိခဲ့ခြင်းဖြစ်ဟန်တူသည်။ အရှေ့ဘက် တစ်နေရာတွင် အသောကကျောက်တိုင်နှင့် အလားတူသော ကျောက်တိုင်ငုတ်တွေ့ရသည်။ အခြားစိတ်ဝင်စားဖွယ်ရာပစ္စည်းတို့မှာ တံဆိပ်တုံးများ၊ သွန်းဒဂါးများ၊ ရုပ်တုလေးများ၊ ယင်းနေရာမှပင် တူးဖော်တွေ့ရှိပြီး ယခုအခါ ပြတိုက်တွင် သိမ်းဆည်းထားလျက်ရှိသည်။ ထို့အပြင် အုတ်ခွက်စေတီများနှင့် ကျောင်းတော်ဟောင်းများလည်း အနံ့အပြားတွေ့ရသည်။ အထူးသဖြင့် အမှတ်အကိန်း-၅ ဟုဖော်ပြထားသော ဘုရားခန်းမဆောင်နေရာတွင် ရွှေကြွတ်တစ်ခု တူးဖော်တွေ့ရှိရသည်။ ထိုကြွတ်ထဲတွင် ငွေပြားခပ်ထားသော ငွေပေလိပ်တစ်ခုနှင့်အတူ အရိုးအပိုင်းအစလေးများ တွေ့ရှိရသည်။ ငွေပေလွှာတွင် “ခရီးစတီ” အက္ခရာဖြင့်ရေးထိုးထားသော ကမ္ဘည်းစာတန်းများတွေ့ရသည်။ စာမှာ- ဗုဒ္ဓရှင်တော်မြတ်၏ ဓာတ်တော်များဟုပါရှိပြီး ရေးထိုးသည်နှစ်မှာ ၁၃၆-ခုနှစ်ဟုဖော်ပြထားသည်။ ယင်းနှစ်သည် ခရစ်သက္ကရာဇ် ၇၈-ခုနှစ်နှင့် ထပ်တူတိုက်ဆိုင်နေသည်။ ယင်းဓာတ်တော်များကို အသားဒလ ၁၅ ရက်၊ ၁၃၆-ခုတွင် နော်ဂျာမြို့တွင်နေထိုင်သူ “အိတာဝါရိယ” နန်းဆက်ခွယ်ဝင်တစ်ဦးဖြစ်သည်။

၉၉ ❁ ရာဇာဗျူဟာ

“ဥရာသကာ” က ဌာပနာခဲ့ကြောင်း ဖော်ပြထားသည်။ ကမ္ဘည်းပေစာတွင် - ပွင့်တော်မူလေကုန်သော ဘုရားရှင်တို့၏ ဂုဏ်တော်ကိုလည်းကောင်း၊ အရဟတ္တဖိုလ်ရဟန္တာအရှင်မြတ်တို့၏ ဂုဏ်တော်ကိုလည်းကောင်း၊ သီးခြားတစ်ပါးစီ ဘုရားရှင်တို့၏ဂုဏ်တော်ကိုလည်းကောင်း၊ ဘုရင်မင်းမြတ်တို့၏ ဘေးရန်အပေါင်းကိုလည်းကောင်း၊ မိမိကိုယ်၌ကျရောက်နေသော ရောဂါဝေဒနာများ ပပျောက်စေခြင်းအကျိုးငှာ လည်းကောင်း၊ ခေတ္တမျိုးသာချမ်းနှင့် မိတ်သဟာအပေါင်းနှင့်တကွ သက်ရှိသတ္တဝါအားလုံးတို့၏ ကောင်းကျိုးစီးပွားချမ်းသာခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ အဆုံးဖြစ်သော အပြိုက်နိဗ္ဗာန်သို့တိုင် မျက်မှောက်ပြုနိုင်ရပါစေကြောင်း စသည်ရည်ရွယ်ချက်တို့ဖြစ်ရည်ရှုကာ ထိုတက္ကသီလာဖြူရုံ “ဓမ္မရာဇိကစေတီကြီး” တွင် ဌာပနာခဲ့ကြောင်း ရေးထိုးထားလေသည်။ ထင်ရှားနိုင်လှသော ကမ္ဘည်းစာအရ ယင်းဓာတ်တော်တို့ကို ဗုဒ္ဓဘုရားရှင်၏ ဓာတ်များဖြစ်ကြောင်း ယုံမှားသံသယဖြစ်ဖွယ်ရာ မလိုတော့ချေ။ ယင်းဓာတ်တော်များကို ၁၃၅၁ ခုနှစ် ဆာရ်နတ် (မိဂါဒိန်) ရှိ “မူလဂန္ဓကုဋ်တိုက်ကျောင်း” တွင် ကိန်းဝပ်စံပယ်ရန် “လောဇီလီခန့်” ဘုရင်ခံက အိန္ဒိယနိုင်ငံ မဟာဗောဓိအသင်းသို့ ပေးပို့လှူဒါန်းလိုက်သည်။ အမှတ် အက်စ်-၈ ဟုဖော်ပြထားသော စေတီလေးတစ်ဆူအတွင်း၌ ဗုဒ္ဓဘုရားရှင်၏ ဓာတ်တော်များထည့်ထားသော ရွှေကြွတ်တစ်လုံး ထပ်မံတွေ့ရှိရပြန်သည်။ ယင်းဓာတ် တော်ကြွတ်ကို ခုတ်ယ “ဘုရင်ခံလော့ရှလ်စဗ္ဗိ” က ၁၃၁၃-ခု၊ မေဖော်ဝါရီလတွင် သီဟိုဠ်ကျွန်းရှိ စွယ်တော်မြတ်ဘုရားကျောင်းတော်သို့ ပေးပို့လှူဒါန်းခဲ့သည်။ ထိုအပြင် ခါရုဗ္ဗရာချာနှင့် ခါရမ်ဂူဂျာရွာလေးနှစ်ရွာအကြား မြေနှိမ်ချိုင့်ဝှမ်းတွင် တစ်ချိန်က ဗုဒ္ဓတာသာဝင်များ ထွန်းကားခဲ့ကြောင်း ထင်ရှားခဲ့သည်။ ယင်းလျှို့ဝှက်မြေအောက်တွင် စိမ်းမြကြည့်လင်သော တောင်ကျစိမ်းစမ်းရေအိုင်များနှင့်လည်း နီးကပ်နေသောကြောင့် အချိန်အခါ ရာသီပြတ်ရဟန်းသံဃာများအတွက် သီတင်းသုံးရန်လည်းကောင်း၊ တောရိုရသေ သူတော်မြတ်တို့အတွက်လည်းကောင်း၊ ဓမ္မလျော်ဖွယ်ရာ အသင့်တော်ဆုံးနေရာလေးဖြစ်သည့် အပြင် မိစ္ဆာရန်သူတို့၏ဘေးရန်မှ နိလုံရာနေရာကောင်းလေးလည်းဖြစ်၏။ ယင်းနေရာတွင် စေတီလေးနှစ်ဆူနှင့်

ကျောင်းဟောင်းများအပြင် ခံတပ်သဖွယ် အထောက်အံ့တစ်ခုလည်း တွေ့ရှိရသည်။ အရှေ့ကြို သက်လုံကောင်းစေရန် အကာအကွယ်တစ်ခုဟု ယူဆရသည်။ ကျောင်းတော်ရာမှာ ကိုက် ၁၂၀ x ၆၀ ကျယ်ဝန်းသည်။ စေတီမှာ အတော်ပင်ပျက်စီးနေသည်။ လက်ရှိ ဉာဏ်တော် ၁၅-ပေရှိပြီး စတုရန်း ၆၂ ပေရှိသည်။ ကျောင်းတော်အချို့မှာ တောင်ကျရေတိုက်စားမှုကြောင့် ပျက်စီးပျော့ပါကုန်သည်။ ယင်းနေရာမှာပင် ဗုဒ္ဓ၏ ကြီးမားသောမင်္ဂလာတော် (ဦးခေါင်းပိုင်) တစ်ခုနှင့် အင်္ဂတေရုပ်ကြွများ၊ အုတ်ခွက်စေတီများလည်း တွေ့ရှိရသည်။ ယင်းတွေ့ရှိရသော အနုပညာလက်ရာမွန်များမှာ တက္ကသီလာတွင် တွေ့ရှိရသော ယဉ်ကျေးမှုလက်ရာတို့အနက် အသာလွန်ဆုံး အပြောင်မြောက်ဆုံးဟုဆိုပေသည်။

“ကုဏ္ဍလစေတီ”

ကုဏ္ဍလစေတီသည် ကံတကာနိမ့်ကျနေသော အသောကမင်းကြီး၏သားတော် ကုဏ္ဍလမင်းသားအမည်ကို အစွဲပြု၍ မင်းကြီးကိုယ်တိုင်တည်ခဲ့သော စေတီဖြစ်၏။ ထိုစေတီသို့ တရုတ်ဘုရားဖူးခရီးသည် “Hiuen Tsiang” ဟုယင်ဆန်ရောက်ခဲ့ကြောင်းကို သူ၏မှတ်တမ်းများအရ သိရှိရသည်။ သူ၏မှတ်တမ်းအလိုအရတွင်- ယင်းစေတီသည် ဉာဏ်တော် ပေ ၁၀၀ အမြင့်ရှိသည်။ ထိုစေတီသို့ မျက်မြင်ဒုက္ခတို့များ အများဆုံးလာရောက်ကြပြီး သူတို့၏ မျက်စိနှစ်တွင်း အလင်းဖြန့်ရစေလိုကြောင်း ဆုတောင်းကြသည်။ ယင်းစေတီသည် အသောကမင်းကြီး၏မိဖုရားတစ်ပါးဖြစ်သူ “တိဿရက္ခသီတာ” ၏ ဥပါယ်တံ့မှုကြောင့် ကုဏ္ဍလမင်းသားလေး၏ မျက်လုံးများဖောက်ထုတ်ခံခဲ့ရသောနေရာကို အစွဲပြု၍ မင်းကြီးတည်ခဲ့ကြောင်း၊ တိဿရက္ခသီတာ မင်းသမီးသည် ကုဏ္ဍလမင်းသားလေးအပေါ် လွန်မင်းစွာ တပ်မက်စွဲလန်း ရစ်ကြိုက်နေမိသည်။ မိမိ၏ ကာမဂုဏ်အချစ်ကို လက်မခံ ငြင်းဆန်နေခဲ့သော ကုဏ္ဍလမင်းသားအား ရန်ငြိုးဖွဲ့ကာ ဘုရင့်အမိန့်တော်မြတ်ဟု လျှို့ဝှက်သောမင်းတံဆိပ်တု ရိုက်နှိပ်၍ ဥပါယ်တံ့မှုပြု၍ လက်စားချေလိုက်ခြင်းဖြစ်ကြောင်း၊ သို့နှင့် ကုဏ္ဍလမင်းသားလေးလည်း ဖုန်းဝေစားယာစကာအသွင်ဖြင့် အနယ်နယ်အရပ်ရပ်သို့ မျက်မြင်ဒုက္ခတရားဝနှင့်ပင် လှည့်လည်နေရရှာကြောင်း၊ တစ်နေ့တွင် သီချင်းဆိုရင်း ဖခမည်းတော်၏ နေပြည်တော် နန်းရင်ပြင်ရှေ့မှောက်သို့

ဆိုက်ဆိုက်ကြိုက်ကြိုက်ရောက်လာစဉ် မင်းကြီးသည် သာယာ နာပျော်ဖွယ်သော သားတော်လေး၏ ချိုတေးသံသာကို ကောင်းစွာကျက်မှတ်မိသောကြောင့် နန်းတော်သို့သွင်းစေ၍ စုံစမ်းတော်မူရာ သားတော်၏ ကြော့ကွဲဖွယ်ရာအဖြစ် သနပ်စုံကို ကြားသိရှိတော်မူသော မင်းကြီးသည် ကောက်ကျစ်စဉ်းလဲသော အကျင့်ပျက်မိဖုရားအပေါ် ပြင်းစွာ အပျက်ရာဇာနိ ရှုတော်မူလေ၏။ သို့သော် သားလိမ္မာ၏ အထပ်ထပ်အခါခါ အနူးအညွတ်လျှောက်ထား အသနားခံမှုကြောင့် မိဖုရားလည်း အသက်ဘေးမှ ချမ်းသာရာရ သွား၏။ ကုဏ္ဍလမင်းသား၏ မျက်စိနှစ်ကွင်းလည်း ထူးဆန်းအံ့ဩစွာ ရုတ်ချည်း အလင်းပြန်လည်ရရှိလာ၏ ဟူ၍ ရေးသားထားကြောင်းတွေ့ရှိရသည်။ သို့အတွက် ကြောင့် သားတော် မျက်စိနှစ်ကွင်း အလင်းရရှိသော အထိမ်းအမှတ်ဖြင့် တည်ခဲ့သော စေတီတော်ဖြစ်သော ကြောင့် “Kunnala Stupa” ကုဏ္ဍလစေတီဟူ၍ နာမည်တွင်ခဲ့ခြင်းဖြစ်၏။

အခြား စိတ်ဝင်စားဖွယ်ရာ ဗုဒ္ဓဝါဒီတို့နေရာတစ်ခုမှာ အကွက်နံပါတ် F အက်စ်နေရာတွင် တည်ရှိသော စေတီတစ်ဆူနှင့် သာသနိကအဆောက်အဦများ၊ စံအိမ်တော် အဆောက်အအုံတို့ဖြစ်ကြသည်။ အဆောက်အအုံ မှန်ကန်ဆောင်တစ်ခုစီတိုင်းအပေါ်တွင် ဘုရင့်စံအိမ်အထိမ်းအမှတ် လက္ခဏာအဖြစ် လင်းယုန်ငှက်ရုပ်ကြီးများတွေ့ရှိရသည်။ အစောဆုံး တက္ကသီလာမြို့တော်ကြီးကို ယခုရှေးဟောင်းသုတေသနပြုတိုက်အနီးရှိ တောင်ကမူပေါ်မှ တူးဖော်တွေ့ရှိရသည်။ စင်စစ်မှာမူ ထိုပြုတိုက်ကြီးသည် ပင်လျှင် မြို့ဟောင်းကြီးအတွင်းမှာပင် အလိုအလျောက် ရောက်ရှိနေပြီးဖြစ်လေသည်။ တူးဖော်ရရှိသော ပစ္စည်းအပိုင်းတို့ကိုလေ့လာခြင်းအားဖြင့် ဘီစီ တတိယရာစုခေတ် တို့နှင့် ဆက်စပ်နေပြီး အချို့လည်း မောရိယခေတ်နှင့် သက်ဆိုင်နေကြောင်းတွေ့ရသည်။ တတိယ တက္ကသီလာမြို့တော်ဟောင်းနေရာသည် “ဆာဆတ်” ဒေသရှိ “ခန်ပူးရ်” မြို့သို့သွားရာ လမ်းမကြီးပေါ်တွင် တည်ရှိသည်။ အေပီ ပထမရာစုအတန်တွင် “Kushan” ကုရှန်မင်းက တည်ဆောက်ခဲ့သည်။ မြို့ပြတည်ဆောက်မှုပစ္စည်းတို့မှာ တန်ဖိုးနည်းပစ္စည်းတို့ကြောင့် ရေရှည်တည်တံ့ခိုင်မြဲမှုမရှိခဲ့ချေ။ မည်သို့ရှိစေ “တက္ကသီလာ” ဟုဆိုလျှင် အိန္ဒိယတိုက်ကြီးအတွင်း နေထိုင်လျက်ရှိကြသော လူမျိုးပေါင်းစုံ

တို့၏ပါးစပ်များတွင် ရေပန်းစားခဲ့သော နာမည်ကျော် ဗဟိုတက္ကသိုလ် ကျောင်းတော်ကြီး၏ ဒေသဖြစ်သော ကြောင့် ကမ္ဘာ့အလယ်တွင် ဂုဏ်ယူဖွယ်ရာဖြစ်ခဲ့၏။ ရှေးခေတ် မင်းညီမင်းသားများ၊ ဗြာဟ္မဏနွယ်များ၊ သူကြွယ်သားများတို့သည် ဤကျောင်းတော်ကြီးသို့ ဝေလံသော ခရီးလမ်းကြမ်းကိုဖြတ်သန်း၍ ပင်ပန်းခက်ခဲစွာ လာရောက် ပညာသည်ပုဂ္ဂိုလ်ကြရ၏။ ဗုဒ္ဓ၏ မိမြဲသော သင်္ခါရတရားတော်အရ ထိုတက္ကသီလာပြည်ကို ဘီစီ ၃၂၆-ခု နွေရာသီတွင် မက်ဆိုဒိုးနီးယားဘုရင် “Alexander” အလက်ဇန္ဒားသည် အိန္ဒိယမြစ်ကိုကျော်ဖြတ်ကာ တက္ကသီလာမြို့ကို အလွယ်တကူပင် သိမ်းပိုက်လိုက်တော့သည်။ တက္ကသီလာသည် အလက်ဇန္ဒား၏ လက်အောက် သိမ်းပိုက်မှုကြောင့်လည်း ကမ္ဘာ့အလယ်တွင် ပန်းချီကားချပ်ကြီးသဖွယ် ပို၍ထင်ရှား ကျော်ကြားလာခဲ့ပြန်၏။ ယင်းတက္ကသီလာမြို့ကြီးမှာပင် “ဇာနဗ္ဗယျ” မင်းကြီး၏ ထီးနန်းစိုက်ရာ မြို့တော်ဖြစ်ခဲ့ကြောင်း မဟာဘာရတကျမ်းကပင် ထောက်ခံဖော်ပြထားခဲ့လေသည်။ အလက်ဇန္ဒား ကျူးကျော်ဝင်ရောက်ချိန်တွင် “အိမ်ဘီ” မင်းက ကြိုဆိုလက်ကမ်းလိုက်သည့်အပြင် သူ၏တပ်မတော်ကိုပင် အလက်ဇန္ဒား၏ အိန္ဒိယစစ်ပွဲကို အကူအညီပေးလိုက်သေးသည်။ သို့သော် သစ္စာဖောက်မင်းများရှိသလို တိုင်းရင်းသား ကူညီရိုင်းပင်းသော ဇာတိသွေး ဇာတိမာန်အပြည့်အဝရှိသော မင်းတစ်ပါးလည်း ပေါ်ပေါက်လာခဲ့သည်။ ထိုမင်းမှာ မောရိယမင်းဆက် အင်ပါယာကြီးကို ဆက်လက်တည်ထောင်လိုက်သော “Chandra Gupta” “စန္ဒြာဂုတ္တ” စန္ဒဂုတ်မင်းသားပင်ဖြစ်သည်။ စန္ဒဂုတ်မင်းသည် တက္ကသီလာကို ဂရိတုရင်တို့၏ ဝိုင်းရံလက်အောက်ကို အနေမခံလို အကျမခံလိုစေသည်။ ထို့ကြောင့် တိုင်းရင်းသားများစည်းလုံးကာ ဂရိစစ်သည်များကို အိန္ဒိယမြေပေါ်မှ တွန်းလှန်တိုက်ထုတ် ရှေ့မှန်းခဲ့သည်။ ထိုတက္ကသီလာမြို့မှာပင် စန္ဒြာဂုတ္တမင်းကြီး၏ အတိုင်ပင်ခံ ပညာရှိအမတ်ကြီး Chanakya စာဏကျ၏ မွေးရာဇာတိဖြစ်ခဲ့၏။ သို့သော် မူဒုတ္တယူဝါဒ ပြန်လည် တွန်းလှမ်းတောက်ပလာခြင်း မရှိခဲ့သေးချေ။ တမန်မောရိယအင်ပါယာကြီး ပြိုကွဲသွားခဲ့ခြင်းဖြင့် Saythians ဆစ်လူမျိုးတို့က ကျူးကျော်ဝင်ရောက် သိမ်းပိုက်ခဲ့ကြောင်း ကျောက်စာကမ္မည်းအရ ကိုးကားဖော်ပြထားသည်ကို

၅၆ (၁) ရာဇာဓိပတိ

တွေ့ရသည်။ နောက်ပိုင်း တက္ကသိုလ်လမ်းဆိုင်ခင်းလေးသည်
 ဂေါ်ဒေါ့ဖာနီမင်း၏ လက်အောက်ခံ “Archosia” အာနိဗီး
 ယားပြည်နယ်လေးနှင့် ပူးပေါင်းစည်းလုံးထားခြင်း ခံရ
 တော့သည်။ ယင်းအချိန်၌ ပါသီယန်နှင့် ဆစ်ဘုရားရှိခိုး
 ကျောင်း အဆောက်အအုံများ ပိုလိုပေါက် ထွန်းကားလာ
 ကြ၏။ တဖန် အေစီ ၆၀-၆၄ အကြားတွင် ကုရှန်လူမျိုး
 တို့ တစ်စခန်းထဲ၌ ပြန်လည်ဦးမော့လာသော ဗုဒ္ဓဘာသာ
 ဝင်တို့၏ ဗဟိုအချက်အချာ ပဓာနနေရာကြီးတစ်ခုအဖြစ်
 ပြန်လည်ထွန်းကားလာခဲ့၏။ အေစီ ဒုတိယရာစုတွင်
 ကုရှန်လူမျိုးတို့ကို အစိုးရတော်မူသော “Kanishka”
 ကန်နစ်ရှကဘုရင်သည် ဗုဒ္ဓအယူဝါဒကို သဒ္ဓါတရား
 လွန်စွာထက်သန်သော သာသနာ့ဒါယကာမင်းကြီးဖြစ်၍
 “ဒုတိယအသောက” မင်းကြီးဟုပင် တင်စားသမုတ်တော်
 ခံရခြင်းဖြစ်၏။ အိန္ဒိယမြောက်ပိုင်း ကသိုရ်ပြည်နယ်တွင်
 အေစီ ဒုတိယရာစုခန့် မင်းကြီးကိုယ်တိုင် ကမကထပြု၍
 စတုတ္ထသင်္ဂါယနာတင်ပွဲကြီးပင် ကျင်းပခဲ့လေသည်။ မင်း
 ကြီး၏ ဗုဒ္ဓအယူဝါဒကို ကုရှန်လူမျိုးတို့ကသာ အားပေး
 ထောက်ပံ့မှုပြုကြရုံသာမက ဂရိမျိုးနွယ်များသာကရေါ
 ဆစ်လူမျိုး များနှင့် ဗြာဟ္မဏနွယ်ဝင်များတို့ပါ ဗုဒ္ဓအယူဝါဒ
 သို့ကူးပြောင်းလာကြပြီး ပူဇော်သက္ကာရအတူးဖြင့် ချီး
 မြှောက်လျက် ဘုရားကျောင်းများ၊ သံဃာတော်များ
 သီတင်းသုံးရန်ကျောင်းများ ဆောက်လုပ်လှူဒါန်းခြင်းနှင့်
 အလှူရောက်လက်နှင်းမကွာ ရက်ရောစွာသော ဗုဒ္ဓဘာသာ
 ဝင်များဖြစ်လာကြသည်။ ထို့ပြင် တဖန် A.C ၄၅၀
 ခန့်တွင် တက္ကသိုလ်ကို ဝင်ရောက်ကျူးကျော်စော်ကား
 ကြသူတို့မှာ “white hons” ဟန်ဖြူလူမျိုးစုတို့ပင်ဖြစ်သည်။
 ယင်းလူမျိုးတို့သည် အလွန်ရှိုင်းရှိုင်းယုတ်မာသော အမျိုး
 အနွယ်တို့ဖြစ်ကြ၍ ဗုဒ္ဓဘာသာကို မယုံကြည်ကြသည့်
 အပြင် တက္ကသိုလ်၏ ရှေးအတုဆုံးအဆောက်အအုံများ
 နှင့် ဗုဒ္ဓသာသနာ အဆောက်အအုံတို့ပါမကျန် ဗုဒ္ဓ
 ရှေးဟောင်းယဉ်ကျေးမှုအမွေအနှစ် အကြွင်းအကျန်မှန်
 သမျှ အမြစ်ပါလှန်ကာ လက်စဖျောက် ဖျက်ဖျက်ဆီးပစ်
 လိုက်ကြသည်။ ယင်းတက္ကသိုလ်တော်နေရာသို့ အေစီ
 ၄၄၀ တွင် တရုတ်ဘုရားဖူးခရီးသည် “Fahien” ဖာဟိ
 ယန် သွားရောက်လည်ပတ်ခဲ့ကြောင်း မှတ်တမ်းတွေ့ရ
 ပြီး ၇-ရာစုတွင် ဟူယင်ဆန်ရောက်ခဲ့သည်။ ဗုဒ္ဓဘုရား
 ကျောင်းတော်များ၊ ရုပ်ပွားဆင်းတု အပျက်အစီးများ

ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်းတော်များနှင့် အခြားအဆောက်
 အအုံတို့မှာ တက္ကသိုလ်၏ အများဆုံးအပျက်အစီးနေရာ
 တစ်ခုဟု မှတ်တမ်းရေးခဲ့၏။

အိန္ဒိယပြည် အနောက်မြောက်ပိုင်းဒေသစွန်ရှိ
 မင်းနိုင်ငံငယ် တက္ကသိုလ်နှင့်တကွ ဗုဒ္ဓဘာသာအယူဝါဒ
 အားလုံး နှစ်လိုလှပိုင်းတို့၏ ကျူးကျော်ဖျက်ဆီးမှုကြောင့်
 လုံးဝ ကွယ်ပျောက်ဆိတ်သုဉ်းသွားခဲ့ရသော်လည်း ယနေ့
 “တက္ကသိုလ်” ဟူသော ဝေါဟာရကားလုံးလေးသည်
 “Golden days” ရွှေခေတ်ဟူ၍ပင်တင်စားကာ တစ်ခေတ်
 ဆန်း၍နေဆဲပင်။

ပုဂံဦးသီဟ

စာတို- Buddhist Shines in India. Published
 by The Maha bodhi Society of Ceylon, 1948, Taxila
 မှ ကောက်နုတ်ပြန်ဆို တင်ပြပါသည်။

စာမျက်နှာ (၅၀) မှ

အောင် အလှူခံသော်လည်း ဝမ်းမြောက် ဝမ်းသာဖြစ်က
 သာရထီယအကျင့်၏ အန္တရာယ် ဖြစ်နိုင်တော့ပါ။
 အရင်းစစ်လိုက်သော် သာရထီယအကျင့်ဟူသည်
 တစ်ဆယ့်နှစ်နှစ်ပတ်လုံး နေ့စဉ်မပြတ် လှူဒါန်းသော
 အလှူပွဲကြီးပင်ဖြစ်သည်။ အလှူခံပုဂ္ဂိုလ် သီလရှိခြင်း၊
 အလှူပေးပုဂ္ဂိုလ် သီလရှိခြင်း၊ လှူဖွယ်ပစ္စည်း မွန်မြတ်၍
 တရားနှင့်ညီခြင်း၊ ဝန်တိုမှုကိုဆန့်ကျင်၍ အမြဲဝမ်းမြောက်
 နိုင်ခြင်းတို့ကြောင့် အကျိုးတရား အဆမတန်ကြီးပွားရ
 ခြင်းဖြစ်သည်။
 လူပုဂ္ဂိုလ်များအနေနှင့်လည်း ငါးပါးသီလလုံခြုံ
 အောင် စောင့်ထိန်း၍ သီလပြည့်စုံသော အလှူခံပုဂ္ဂိုလ်
 ကို ရွေးချယ်ကာ မိမိပိုင်ဆိုင်သည်ထဲမှ အမွန်မြတ်ဆုံး
 ကို ဝမ်းမြောက်နိုင်လောက်သည်အထိ လှူဒါန်းသည့်
 အလေ့အထကို ပြုစုပျိုးထောင်နိုင်ပါက လိုတရကြမည်
 ဖြစ်ပေတော့သတည်း။

သော်တာဝင်းစင်

ဘဝတွက်တာသိမှတ်စရာကဏ္ဍ

ရပ်ရွာမိသားစုများတွင် ကလေးငယ်များအား ကြည့်ရှုစောင့်ရှောက်ရာ၌
လက်တွေ့ကျင့်ပုံအားဖြင့် အချက်အလက်များ

ဗုဒ္ဓကလျာဏယုဝအသင်း YMBB နှင့် ကုလသမဂ္ဂကလေးများ
ရန်ပုံငွေအဖွဲ့ UNICEF တို့၏ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု အစီအစဉ်

unicef

ယခင်လမှအဆက်

ငှက်ဖျားရောဂါအထောက်အကူပြုသိမှတ်ဖွယ်ရာအချက်များ

- ကလေးငယ်များကို ခြင်္ကော်ကိတ်မခံရအောင် ကာကွယ်ပေးရပါမည်။ အထူးသဖြင့် ညဘက်တွင် ခြင်္ကော်ကိတ်မခံစေသင့်ပါ။
- ငှက်ဖျားရောဂါသည် ခြင်္ကော်ကိတ်ရာမှ ယှဉ်းသွားသောရောဂါဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် ကလေးများ ခြင်္ကော်ကိတ် မခံရအောင် ဂရုစိုက်ရပါမည်။ ဤသို့ ခြင်္ကော်ကိတ်မခံရအောင် အောက်ပါအတိုင်း နည်းမျိုးစုံဖြင့် ဆောင်ရွက်နိုင် ပါသည်။
  - ခြင်္ကော်ကိတ်ဖြင့် ကလေးများကို အိပ်စေရမည်။
  - ခြင်္ဆေးဆေးများ ထွန်းညှိထားရမည်။
  - အိပ်တံခါးနှင့် ပြတင်းပေါက်များတွင် ခြင်ဆန်ကာများ တပ်ထားရပါမည်။
  - အိပ်တွင်းရှိခြင်များကို သုတ်သင်ရှင်းလင်းပစ်ရမည်။
- လူထုတစ်ရပ်လုံးသည် ခြင်္ကော်ကိတ်မခံရအောင် ကာကွယ်စောင့် ရှောက်ကြရပါမည်။ ခြင်ကောင်သည် ငှက်ဖျားဖြစ်နေသည့်သူထံမှ ပိုးကို ငှက်ဖျားမဖြစ်သေးသောသူထံသို့ သယ်ဆောင်ပေးပို့ပေးပါသည်။

- ပြည်သူလူထုသည် ခြင်ပေါက်ပွားစေသော ပိုးလောက်လန်များကို ဖျက်ဆီးပစ်ရပါမည်။
  - ခြင်ပွားသည် စီးဆင်းမှုမရှိသော ရေသေများတွင် ပေါက်ပွားနိုင်ပါသည်။ ရေကန်၊ ရေအိုင်၊ ရေဆိုးမြောင်းနှင့် တစ်ခါတစ်ရံအား ခွက်ဖျားနှင့် ခွားခြေရာခွက်များအတွင်း၌ပင် ပေါက်ပွားနိုင်ပါသည်။ ထို့အပြင် စမ်းချောင်း တစ်လျှောက် ကမ်းနံဘေးတွင်လည်းကောင်း၊ အိမ်သုံးရေလှောင်ကန်များတွင်လည်းကောင်း၊ လယ်ကွင်းများထဲတွင် လည်းကောင်း ပေါက်ပွားနိုင်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် ရေအိုင်ငယ်များကို မြေဖုံးခြင်း၊ ရေဝပ်သောနေရာများမှ ရေများကို ဖယ်ရှားပစ်ခြင်းဖြင့် ပိုးလောက်လန်များကို သုတ်သင်ပစ်နိုင်ပါသည်။ ရေလှောင်ကန်များ ဖုံးအုပ်ထားနိုင်ပါသည်။ လယ်ကွင်းများတွင်ရှိသည့် ပိုးလောက်လန်များကိုမူ ရေထဲတွင် ပိုးလောက်လန်စား ငါးများကို စေလွှတ်ခြင်းဖြင့် သုတ်သင်ပစ်နိုင်ပါသည်။
- အိမ်ပတ်ဝန်းကျင်၌ သန့်ရှင်းရေးကို မှန်မှန်ပြုလုပ်ခြင်းဖြင့် ခြင်ပေါက်ပွားမှုကို လျော့သွားစေနိုင်ပါသည်။

၉ ငှက်ဖျားရောဂါ ဖြစ်ပွားသောဒေသမှ ကိုယ်ဝန်ဆောင်ခိုင်းစရာသည် ကိုယ်ဝန်ဆောင်နေစဉ် ငှက်ဖျားရောဂါကာကွယ် ဆေးကို အစဉ်ပြတ် သောက်ရပါမည်။

□ ကိုယ်ဝန်ဆောင်မိခင်များသည် ငှက်ဖျားရောဂါဖြစ်ရန် အလားအလာ နှစ်ဆခန့် ပိုများပါသည်။ ကိုယ်ဝန်ဆောင်နေစဉ် ငှက်ဖျားရောဂါ ဖြစ်ပွားပါက လူကုန်အန္တရာယ်ပို၍ပေးနိုင်ပါသည်။ သွေးအား နည်းရောဂါကို ဖြစ်ပေါ်စေနိုင်ပါသည်။ ကလေးပျက်ကျစေနိုင်ပါသည်။ လမစေ့ဘဲ ပွေးပွားလာနိုင်ပါသည်။ သို့မဟုတ် ကလေးအသေ ပွေးလာနိုင်ပါသည်။ ငှက်ဖျားရောဂါရှိသောမိခင်မှ ပွေးလာသောကလေးသည်လည်း ကြုံလို့ သေးငယ်ပြီး အင်အားယုတ်လျော့ကာ ရောဂါကူးစက်ခံရမှုများ ပို၍လွယ်ကူလာနိုင်ပါသည်။

□ ကိုယ်ဝန်ဆောင်အမျိုးသမီးသည် ကိုယ်ဝန်ဆောင်နေစဉ် ငှက်ဖျားရောဂါ ကာကွယ်ဆေးကို အဆက်မပြတ် သောက်ခြင်းဖြင့် ငှက်ဖျား ရောဂါမဖြစ်အောင် ထိရောက်စွာ ကာကွယ်နိုင်ပါသည်။

□ ငှက်ဖျားရောဂါ ကာကွယ်ဆေးပြားများကို ဆေးခန်းနှင့် ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းများထံမှသာ ရယူသင့်ပါသည်။ သို့သော် ကိုယ်ဝန်ဆောင်နေစဉ်အတွင်း သောက်သုံးရန်မသင့်သည့် ကာကွယ်ဆေးများလည်းရှိကြောင်း သတိပြုရန် လိုအပ်ပါသည်။

၁၀ ငှက်ဖျားရောဂါဖြစ်ပွားသော ဒေသတွင် နေထိုင်သော ကလေး ငယ်သည် ကိုယ်ပျိုရှိနေလျှင် ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းထံမှ ချက်ချင်းပြသ အကူအညီယူရပါမည်။ ကလေးငယ်ဖျားနာမှုသည် ငှက်ဖျားကြောင့်ဟုသိရလျှင် ကလေးငယ်ကို ငှက်ဖျားရောဂါ ကာကွယ်ဆေးအပြည့်အဝ တိုက်ကျွေးရပါမည်။

□ ငှက်ဖျားရောဂါကြောင့် ကလေးကိုယ်တွင် အပူရှိန်ရှိနေသည်ဟု ဆိုလျှင် ထိုကလေးကို ငှက်ဖျားရောဂါ ကာကွယ်ဆေး အပြည့်အဝ တိုက်ကျွေးရပါမည်။ (ငယ်ရွယ်သောကလေးများကို ကာကွယ်ဆေးရည် တိုက်ကျွေး နိုင်သည်။) ငှက်ဖျားရောဂါကို ချက်ချင်းဆေးကုသမှု ပြုသင့်သည်။ တစ်နေ့တာနောက်ကျန်ရှိပြီး အသက် ဆုံးရှုံးနိုင်သည်။ ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းက မည်သို့သောဆေးကုသမှုကိုပြုသင့်သည်၊ မည်မျှကြာအောင် ကုသသင့် သည်ဟူ၍ အကြံပေးနိုင်သည်။

□ ကလေး ကိုယ်ပူရှိန် အလျင်အမြန်ကျသွားသော်လည်း ဆေး တိုက်ကျွေးမှုကို မရပ်ရပါ။ ကလေးငယ်ကို ဆေးပတ်ပြည့်သည်အထိ ဆက်လက်တိုက်ကျွေးရန် လိုပါသည်။

□ ရောဂါလက္ခဏာ ဆက်လက်ပြသနေပါက ကလေးငယ်အား ဆေးခန်း သို့မဟုတ် ဆေးရုံသို့ပို့ရမည်။ ငှက်ဖျားရောဂါသည် ဆေးယဉ်ပါးသွား၍လည်း ဖြစ်နိုင်သည်။

၁၁ ကိုယ်ပူရှိန်ရှိနေသော ကလေးငယ်ကို ကိုယ်ပူရှိန်ကျဆင်းသွားအောင် အောက်ပါအတိုင်း ပြုလုပ်ရပါမည်။

□ ကိုယ်ပူရှိန်ရှိနေသော ကလေးငယ်ကို ကိုယ်ပူရှိန်ကျဆင်းသွားအောင် အောက်ပါအတိုင်း ပြုလုပ်ရပါမည်။ ကလေးအား "ပါရာစီတာမော" ကဲ့သို့သော အဖျားကျဆေးများကို တိုက်ကျွေးရပါမည်။ ကလေးကို ရေအေးအေးဖြင့် ရေပတ်တိုက်ခြင်း၊ ရေချိုးပေးခြင်း ပြုလုပ်ရပါမည်။ ကလေးငယ်ကို စောင်ထူထူဖြင့် ခြုံပတ်ထားသင့်ပါ။ အဝတ်ထူထူများကို ပေးစတင်ပတ်ထားသင့်ပါ။

၁၂ ငှက်ဖျားရောဂါမှ နာယိတ်စကလေးကို အညှင်း စားစရာများ များများတိုက်ကျွေးရပါမည်။

□ ၎က်ဖျားရောဂါသည် အားအင်ကုန်ခန်းစေပါသည်။ ချွေးထွက်များသဖြင့် အရည်အများအပြားဆုံးရှုံး စေပါသည်။ ကလေးငယ်သည် အစာရောစားစားနိုင်သောက်နိုင်သည်နှင့် ယင်းဆုံးရှုံးမှုများကို ပြန်လည် အစားထိုးရယူနိုင်ပါသည်။ ၎က်ဖျားရောဂါမှ ပြန်လည်နာလန်ထိခံစားကလေးကို အစားအစာနှင့်အရည်အမြောက်အမြား တိုက်ကျွေးရန်အထူးလိုအပ်ပါသည်။ သို့သော်လည်းကောင်း၊ ယင်းကလေး၏ခန္ဓာကိုယ်၌ အာဟာရဓာတ် လျော့သွားခြင်း၊ အရည်ဓာတ်ဆုံးရှုံးခြင်းတို့ကို ကာကွယ်နိုင်ပါသည်။

မိသားစုတိုင်းနှင့်ရပ်ရွာလူ့အဖွဲ့အစည်းတိုင်း သိထားအပ်သည့် ခုခံအား ကျဆင်းမှုကူးစက်ရောဂါ

ကျန်းမာရေးအသိပညာပေးမည့်သူများသိမှတ်စရာ

ခုခံအားကျဆင်းမှု ကူးစက်ရောဂါသည် ကမ္ဘာနှင့်အဝန်းကြုံတွေ့နေရသော ပြဿနာအသစ်တစ်ခုဖြစ်ပါသည်။ နိုင်ငံတိုင်းသည် ထိုရောဂါ၏ခြိမ်းခြောက်မှုကို ခံစားနေကြရပါသည်။ ယခုအခါ ကမ္ဘာတစ်ဝှမ်းလုံးတွင် လူဦးရေ ၁၃သန်းခန့်ထိ ထိုရောဂါပိုးကူးစက်ခံရပြီသား

ဖြစ်နေနိုင်ပါသည်။ ခုခံအားကျဆင်းမှုကူးစက်ရောဂါကို ဖြစ်စေသည့် ရောဂါပိုးမှာ အိတ်ချ်အိုင်ဗီဒီခေါ် ဗိုင်းရပ်ပိုးဖြစ်ပြီး ၎င်းသည် လူ့ကိုယ်ခန္ဓာအတွင်းရှိ အခြားရောဂါများကို ခုခံနိုင်သည့် စွမ်းအားများကို ထိခိုက်ဖျက်ဆီးစေပါသည်။ ယင်းရောဂါကို ပျောက်အောင် မကုသနိုင်သေးပါ။

ကလေးငယ်ပေါင်း မြောက်မြားစွာသည် ယင်းဗိုင်းရပ်ရောဂါပိုး ကူးစက်မှုကိုခံရပြီး မွေးဖွားလာနေကြပါသည်။ ထို့ပြင် ယင်းရောဂါပိုးမရှိသော ကလေးသန်းပေါင်းများစွာသည်လည်း ၁၉၉၀ ပြည့်လွန်နှစ်များအတွင်း ခုခံအားကျဆင်းမှုရောဂါကြောင့် မိဘမဲ့ကလေးများ ဖြစ်လာပေလိမ့်မည်။

ယခုဖော်ပြမည့်အခြေခံ အဓိကအချက်(၅)ချက်ကို သိရှိထားကြပြီး လူတိုင်းသိရှိပြီး လိုက်နာဆောင်ရွက်ကြမည်ဆိုလျှင် အနာဂတ်တွင် ဤကဲ့သို့ ကြေကွဲဝမ်းနည်းဖွယ်ရာအဖြစ်ဆိုးများ သိသိသာသာ လျော့နည်းကျဆင်းသွားမည်ဖြစ်ပါသည်။ လက်ရှိအခြေအနေတွင် ထိုရောဂါမပြန့်ပွားစေရေးအတွက် အသုံးပြုရမည့် အထိရောက်ဆုံးသောလက်နက်မှာ ကျန်းမာရေးပညာပေး လုပ်ငန်းတစ်ခုသာရှိပါသေးသည်။ ထို့ကြောင့် နိုင်ငံတိုင်းမှ ပုဂ္ဂိုလ်တိုင်းသည် ခုခံအားကျဆင်းမှုကူးစက်ရောဂါ ဗိုင်းရပ်ပိုး ကူးစက်မခံစေရန်နှင့် ရောဂါမပြန့်ပွားရေးအတွက် ယုံကြည်စိတ်ချရသောပြုမူမှုတိုင်းရည်ဆိုသည်ကို သိထားသင့်ပါသည်။

ခုခံအားကျဆင်းမှု ကူးစက်ရောဂါ

သိထားသင့်သည့် အဓိကအချက်များ

- ၁ ခုခံအားကျဆင်းမှုကူးစက်ရောဂါသည် ကုသ၍မရသေးသော ရောဂါဖြစ်ပါသည်။ ယင်းရောဂါသည် လိင်ဆက်ဆံရာမှ ကူးစက်ရရှိနိုင်ပါသည်။ ထို့အပြင် ရောဂါပိုးပါသော သွေးမှလည်းကောင်း၊ ရောဂါရှိနေသော မိခင်မှသန္ဓေသားသို့ လည်းကောင်း ကူးစက်သွားနိုင်ပါသည်။
- ၂ ခုခံအားကျဆင်းစေသော ဗိုင်းရပ်စ်ပိုး မရှိကြောင်း သေချာစွာ သိထားကြပြီး အခြားသူများနှင့်လည်း လိင်ဆက်ဆံမှု မရှိသော ကြင်ဖော်၊ ကြင်ဖက်တို့ အတွက် ခုခံအားကျဆင်းမှုရောဂါကို စိုးရိမ်ရန် မလိုပါ။ ၎င်းဗိုင်းရပ်စ်ပိုးရှိ မရှိ မသေချာ သူများ သို့မဟုတ် ရှိထားသည်ဟု သိထားသူများအတွက် မူ အန္တရာယ်နည်းသော လိင်ဆက်ဆံမှုမျိုးကို သာ ပြုသင့်သည်။ ဆိုလိုသည်မှာ ကွန်ဒုံး သို့မဟုတ် ရာဘာအစွပ်သုံးခြင်းနှင့် လိင်တံကို မိန်းမအင်္ဂါလမ်းကြောင်း တွင်း မထည့်သွင်းခြင်းတို့ ဖြစ်ပါသည်။
- ၃ စနစ်တကျ ပြုတ်မထားသော ဆေးထိုးအပ် သို့မဟုတ် ဆေးထိုးပြွန်များဖြင့် ဆေးထိုးခံမည်ဆိုပါလျှင် အန္တရာယ်ပို၍ ရှိပါသည်။
- ၄ ခုခံအားကျဆင်းစေသော ဗိုင်းရပ်စ်ပိုးရှိနေသည့် အမျိုးသမီးသည် ကိုယ်ဝန် ဆောင်ရန် လေးနက်စွာ စဉ်းစားဆင်ခြင်ပြီး အကြံဉာဏ်တောင်းခံသင့်သည်။ မိမိရင်သွေးသည်လည်း ခုခံအားကျဆင်းစေသော ဗိုင်းရပ်စ်ပိုးရရှိရန်မှာ ၃၀ ရာခိုင်နှုန်းခန့် သေချာပါသည်။
- ၅ မိဘတိုင်းသည် သူတို့၏ သားသမီးများကို ခုခံအားကျဆင်းစေသော ဗိုင်းရပ်စ်ပိုးမည်ကဲ့သို့ ကူးစက်သည်ကို ပြောပြသင့်ပါသည်။

ရှေ့လဆက်ဖတ်ရန်

အမေရိကန် ဗုဒ္ဓပါဒသစ်

လှမြင့်ကျော်(ဓမ္မာစရိယ)

“မောင်လှမြင့် အမေရိကန်မှာ ဗုဒ္ဓသာသနာ ထွန်းကားလာလိမ့်မယ်ကွ၊ အင်း... ဒါပေမယ့်” ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ အနာဂတ်မြော်မြင်၍ မိန့်ကြားသောစကား ဖော်ကြောင့် ကျွန်တော်ကြက်သီးများထံ၌ တုံ့လှုပ်မိပါသည်။ ဤစကားကို အမိန့်ရုံခြင်းအကြောင်းကို တင်ပြရသော် -

ပဏ္ဍိတာရာမ ငရုတောင်ကုန်းရိပ်သာ ဆရာတော်ဘုရားကြီးသည် နှစ်စဉ်အမေရိကန်နိုင်ငံအနှံ့တွင် ဝိပဿနာတရားစခန်းများကို ဖွင့်လှစ်ပြသခဲ့ရာ ယခု ငရုတောင်ကုန်းတွင် အော်ရီဂွန်ပြည်နယ်တွင် ဖွင့်လှစ်ပြသခဲ့ပါသည်။ တစ်ညနေ ဆရာတော်ဘုရား သီတင်းသုံးရာ အဆောင်တွင်းသို့ အသက်သုံးဆယ်ခန့်ဟု ထင်ရသော အမျိုးသမီးတစ်ဦးဝင်လာပါသည်။ သူမ၏ ရုပ်ရည်သည် ထူးထူးခြားခြား ကျက်သရေရှိပါသည်။ တည်ငြိမ်အေးချမ်းသောသူမ၏ နှုတ်ဆက်အပြုံးကြောင့် မှင်သက်မိနေသော ကျွန်တော်ယောင်ရမ်းပြုံးရင်း အမေရိကန် ယဉ်ကျေးမှုအတိုင်း “ဟိုင်း”လို့ နှုတ်ဆက်လိုက်ပါသည်။ မြင်ရုံနှင့် အထက်တန်းလွှာထဲကဖြစ်မည်ဟု ကောက်ချက်ချမိပါသည်။

နောက်မှသိရသည်မှာ သူမသည် ဖိလစ်ပိုင်နိုင်ငံ အလှူမယ်တစ်ဦးဖြစ်ခဲ့ပြီး သန်းကြွယ်သေဋ္ဌေးတစ်ဦးနှင့် လက်ထပ်ခဲ့ဖူးသည်။ ယခုစတီဗင်အန်းစတီရောင်းဆိုသူ အမေရိကန်တစ်ဦးနှင့် ဟာဝိုင်ယီမှာအတူနေသည်။ သူမအသက် ၄၀ ကျော်ပြီ။ သူမနာမည်က “ကမလာ”။ ထိုထက်စီတီဝင်စားစရာကောင်းတာကတော့ သူမသည် ဝိပဿနာကမ္မဋ္ဌာန်း နည်းပြဆရာမကြီးဖြစ်နေခြင်းပင်။ ယခု အမေရိကန် ကနေဒါနယ်စပ် မြို့ကြီးပေါ်တလန်တွင် ဝိပဿနာတရားစခန်းဖွင့်ပြီး ပြန်လာခဲ့သည်။ လာမည့် သီတင်းပတ်တွင် ဟာဝိုင်ယီမှာ တရားစခန်းတစ်ခု ထပ်ဖွင့်ဦးမည်။

သူမသည် ဆရာတော်ဘုရား၏ တပည့်ရင်းဖြစ်

ပြီး သူမနှင့်တွဲဖက် ကမ္မဋ္ဌာန်းဆရာစတီဗင်အန်းစတီရောင်းသည်လည်း မြန်မာပြည်မှာ ငါးနှစ်ကျော်ကျော်နေ၍ ဆရာတော်ဘုရားထံ တရားအားထုတ်သွားသော ဆရာတော်ဘုရား၏ တပည့်ကြီးဖြစ်သည်။ ယခုသူမနှင့် အတူနေသည်။ အမေရိကန်ထုံးစံအတိုင်း တရားဝင် လက်မထပ်ဘဲ အတူနေခြင်းဖြစ်သည်။ သူတို့နှစ်ဦးစလုံး အမေရိကန်မှာ ကမ္မဋ္ဌာန်းဆရာကြီးများဖြစ်နေကြသည်။

နောက်တစ်ခါ အံ့ဩရပြန်သည်မှာ- သူမဆရာတော်ဘုရားကြီးထံ လာရောက်ဖူးမျှော်ခြင်းအကြောင်း လျှောက်ထားသောအခါ -

“ဆရာတော်ဘုရား- ဆရာတော်ဘုရားရဲ့ တပည့်စတီဗင်အန်းစတီရောင်းကတော့ တရားစခန်းတွေနဲ့သိပ် အလုပ်များနေလို့ သူ့ကိုယ်စားတပည့်တော်မပဲ ဆရာတော်ဘုရားကို ဦးတိုက်ရခြင်းကို ခွင့်ပြုပါဘုရား။ ခုလို မိုင်ပေါင်းများစွာ ဝေးလံတဲ့ ကနေဒါနယ်စပ်တရားစခန်းတစ်ခုကနေဆရာတော်ဘုရားထံ လာရောက်ဖူးမျှော်ရခြင်းရဲ့အကြောင်းကတော့ ဆရာတော်ဘုရားရဲ့ လက်မှတ်တစ်ခုရလိုလိုပါဘုရား။ “ဆရာတော်ဘုရားသည် နားမလည်နိုင်သော အမှုအရာဖြင့် “ဘာအတွက်လဲ” ဟု ပြန်၍အမိန့်ရှိပါသည်။

“အသေးစိတ် လျှောက်ထားခွင့်ပြုပါဘုရား” ဆရာတော်ဘုရားသည် တည်ငြိမ်စွာနားထောင်နေသည်။ “ယခု တပည့်တော်တို့နှစ်ဦး ဟာဝိုင်ယီမှာ တရားစခန်းဖွင့်ကာ တစ်နှစ်ထက် တစ်နှစ်ပိုမိုအောင်မြင်လာပါတယ်။ လာရောက်အားထုတ်သူများကို နေ့စဉ်စားစရိတ်ကလွဲရင် အခကြေးငွေမယူဘဲ စေတနာဖြင့် တရားပြသခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။ သို့သော် တပည့်ယောဂီများရဲ့ စေတနာ အလျောက်လူကြွတဲ့ငွေကြေးများကိုတော့လက်ခံပါတယ်။ တပည့်များ တိုးပွားလာသည့်အလျောက် အလှူငွေလဲ အတော်အတန်များလာပါတယ်။ ဒီကိစ္စနဲ့ပတ်သက်ပြီး အမေရိကန်အစိုးရအနေနဲ့ အမြတ်ခွန်နဲ့ဝင်ငွေခွန်တွေ

၅၈ ၀ ရာဇဂုဏ်မဂ္ဂဇာနည်

ပေးဆောင်ဖို့ တရားဥပဒေအရတောင်းဆိုလာပါတယ်။ ဒါကြောင့် ကမ္မဋ္ဌာန်းတရားအလုပ်ဟာ အမြတ်အစွန်း ရဖို့လုပ်တဲ့ စီးပွားရေးအလုပ်မဟုတ်တဲ့အကြောင်း။ ဒီတရားကို ဆရာတော်ဘုရား၏ ခွင့်ပြုချက်ဖြင့် ဆရာတော်ဘုရားညွှန်ကြားသည့် အတိုင်း တရားဓမ္မ ပြသနေခြင်းဖြစ်ကြောင်း စာတစ်စောင် အမေရိကန် အစိုးရထံတင်ဖို့ရေးထားပါတယ်။ အဲဒီစာမှာ ဆရာတော် ဘုရား လက်မှတ်ရေးထိုးပေးခြင်းဖြင့် အမေရိကန် အစိုးရအနေနှင့် စစ်မှန်သောဗုဒ္ဓသာသနာပြုဟုယုံကြည် ပြီး အခွန်ကင်းလွတ်ခွင့်ပြုမည်ဖြစ်ကြောင်းပါဘုရား။

“ဆရာတော်ဘုရားသည် တည်ငြိမ်လှသော မျက်နှာထားကြောင့် တင်းမာသည်ဟု ယူဆရသော်လည်း မည်သူ့အပေါ်မဆို ကရုဏာထား၍ စောင့်ရှောက်ကူညီ လေ့ရှိပါသည်။ ထို့ကြောင့် အလွယ်တကူလက်မှတ်ရေး ထိုးချီးမြှင့်မည်ဟု ယုံကြည်မိပါသည်။ သို့သော် ကျွန်တော် ထင်သလိုမဟုတ်ခဲ့ပါချေ။”

“စာထဲမှာ ဆရာတော်ဘုရား၏ ခွင့်ပြုချက်ဖြင့် တရားပြနေတယ်ဆိုတဲ့ အပိုဒ်ပါနေတော့ ဒီကလက်မှတ် ထိုးပေးလိုက်ရင် ဆရာဖြစ်လက်မှတ်ပေးသလိုဖြစ်မနေ ဘူးလား။ ဘုန်းကြီးကတော့ ကမ္မဋ္ဌာန်းဆရာဖြစ် လက်မှတ် ဘယ်သူမှမပေးပါဘူး။ ဒီလက်မှတ်ခဲ လုပ်စားတာမျိုး မကြိုက်ဘူး။ နောက်ပြီး ဆရာဆိုတာ မဇိတ်သာမက ပရိယတ်ပါ(စာတွေ့လက်တွေ့) နှစ်မျိုးလုံးအများကြီး ပြည့်စုံဖို့လိုပါတယ်။ ဘုန်းကြီးတပည့်ဆိုပြီး ဗုဒ္ဓတရားနဲ့ မညီတာတွေ ဟောပြောနေရင် ဘုန်းကြီးကတာဝန် မကင်းဖြစ်နေမယ်။ ဒါကြောင့် ဘုန်းကြီးကတော့ ဘယ်သူ့ ကိုမှ ကမ္မဋ္ဌာန်းဆရာဖြစ် လက်မှတ်မပေးပါဘူး။”

ဆရာတော်ဘုရား၏ စကားတော်ကြောင့် အင်္ဂလန်နိုင်ငံမှာကမ္မဋ္ဌာန်းပြု၍ သန်းကြွယ်သေဋ္ဌေးကြီးဖြစ် နေသော အိန္ဒိယကမ္မဋ္ဌာန်းဆရာကြီးတစ်ဦးကို သတိရမိ ပါသည်။ အင်္ဂလန်နိုင်ငံ လစ်မာဖူးမြို့အနီးမှာ ဆရာတော် ဘုရား၏ သြဝါဒခံတရားရိပ်သာတစ်ခုရှိပါသည်။ ထို ရိပ်သာတွင် နှစ်နှစ်ကျော်နေ၍ ကျွန်တော်ကောလိပ်၊ ကျောင်းတက်ခဲ့ဖူးပါသည်။ ထိုစဉ်က ထိုကမ္မဋ္ဌာန်းဆရာ ကြီး၏အသံကိုလည်း အင်္ဂလန်ရေဒီယိုမှ တွေ့ဆုံမေးမြန်း သည်ကိုလည်း ကြားခဲ့ဖူးပါသည်။ ဆရာကြီးသည် ဆေးသိပ္ပံဖြင့်ကုစားရလွယ်ကူသော စိတ်သောကကြောင့်

အိပ်မပျော်ဘဲ အိပ်ဆေးစွဲခြင်း စိတ်ဓာတ်ကျခြင်းဝေဒနာ နှင့်စိတ်သောကစီး၍ ရူးသွပ်ခြင်းစသည့် စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ ဝေဒနာများကို ကမ္မဋ္ဌာန်းဖြင့် ပျောက်ကင်းအောင် ကုသပေးသောကြောင့် ဗြိတိန်အစိုးရကလူနာတစ်ဦးကို ပေါင်စတာလင်လေးရာ (အမေရိကန် ဒေါ်လာ ခြောက်ရာခန့်)ပေး၍ ကုသစေခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ထို ကမ္မဋ္ဌာန်းနည်းသည် သမထဖြစ်ပြီး အင်္ဂလိပ်လိုအတို ကောက် “T.M” (Transcendental Meditation) ဟု ခေါ်ပါသည်။

နိုင်ငံတကာကိုကြွ၍ ဝိပဿနာကမ္မဋ္ဌာန်းတရား ပြသနေသော ဆရာတော်ဘုရားသည် နိုင်ငံတကာမှ ကမ္မဋ္ဌာန်းဆရာအမျိုးမျိုးကို ကြားသိနေသည့်အလျောက် ကမ္မဋ္ဌာန်းတရားကို စီးပွားဖြစ်လုပ်စားမည့်အရေးကို ကြောင့်ကြမအေးရှိတော်မူမှာ သေချာပါသည်။ ထို့ပြင် နောက်ထပ်ကြောင့်ကြမအေးစရာ အနောက်တိုင်း ကမ္မဋ္ဌာန်းနယ်ပယ်အတွင်းက ကိစ္စတစ်ခုကိုလည်း ဆက်၍ သတိပေးစကားမိန့်ကြားပါသည်။ “ကမ္မဋ္ဌာန်းပြတဲ့အခါ ဗုဒ္ဓတရားတော်နဲ့အညီဖြစ်ဖို့လဲဆိုလိုပါတယ်။ ဟိုက ဒီက အတွေးအခေါ်တွေ စုပေါင်းစပ်ပေါင်းလုပ်ပြီး “ဟင်းလေး အိုးကမ္မဋ္ဌာန်း”လဲ မဖြစ်ဖို့ အရေးကြီးပါတယ်။”

ဆရာတော်ဘုရား အမိန့်ရှိပြီးသောအခါ အလှ မယ်သန်းကြွယ်သေဋ္ဌေးကတော်ဟောင်း ကမ္မဋ္ဌာန်းဆရာမ ကြီးကမလာသည် သူတို့နှစ်ဦးကမ္မဋ္ဌာန်းပြရာမှာ ဆရာ တော်ဘုရားထံ နည်းခံအားထုတ်ခဲ့သည့်အတိုင်းဖြစ် ကြောင်း အသေးစိပ်လျှောက်ထားပြီး။ နောက်ကိုလဲ ဆရာတော်ဘုရားဩဝါဒအတိုင်းသာ ဆက်လက်လုပ် ဆောင်သွားမည်ဖြစ်ကြောင်း ကတိပြုပါသည်။ သို့တိုင် အောင် ဆရာတော်ဘုရားသည် သူမ ဆက်ကပ်ထား သော အမေရိကန်အစိုးရထံတင်ရန်စာကို လက်မှတ်ထိုး မပေးသေးဘဲယူထားလိုက်ပြီး ဘုန်းကြီးသေချာဖတ်ကြည့် ပြီး လက်မှတ်ထိုးသင့်မသင့် စဉ်းစားမယ်”ဟု အမိန့်ရှိ လိုက်ပါသည်။ နောက်နေ့မနက်ကျမှ ဗုဒ္ဓတရားတော် အတိုင်း ဝိပဿနာတရားသန့်သန့် ကုသိုလ်ဖြစ်ပြသဖို့ ဝန်ခံချက်တောင်းပြီး လက်မှတ်ချီးမြှင့်လိုက်ပါသည်။

ထိုနေ့ည ဆရာတော်ဘုရားကို ဝတ်ဖြည့်သော အခါဆရာတော်ဘုရားက ကမလာအကြောင်းကို စကား စပ်ရင်း အမိန့်ရှိသည်မှာ... “မောင်လှမြင့် အမေရိကန်

မှ ဗုဒ္ဓသာနာထွန်းကားလာလိမ့်မယ်ကွ၊ အင်း... ဒါပေမယ့် ဗုဒ္ဓဝါဒစစ်စစ်ဖြစ်ဖို့တော့ မလွယ်လှဘူး။ သူတို့ အနောက်တိုင်းအတွေးအခေါ်တွေ ပေါင်းစပ်ထည့်ထားတဲ့ 'အမေရိကန်ဗုဒ္ဓဝါဒသစ်' ပုံဖြစ်လိမ့်မယ်၊ ဥပမာ- အခြားက သိပ္ပံနည်းပညာရပ်စုံကို တဖြေးဖြေးခြင်း သူတို့နည်းစနစ် မသိမသာထည့်သွင်းပြီး သူတို့ရဲ့ကိုယ်ပိုင်နည်းပညာလုပ်သလိုပေါ့။ အဲဒါ ဗုဒ္ဓတရားသန့်သန့် ထွန်းကားပြန်ပွားအောင် မောင်လှမြင့်တို့ လူငယ်တွေ ဆက်လက်ကြိုးစားကြပေါ့ကွာ..."

ကျွန်တော်သည် ဆရာတော်ဘုရား၏ လေးလေးနက်နက်အမိန့်ရှိလိုက်သော အနာဂတ်အရေးကြောင့်ကြ

မအေးသော စကားတော်ကြောင့် ကြက်သီးမွေးညှင်းများပင်ထမိပါသည်။ ထို့ပြင် သာသနာတော်ထွန်းကားပြန်ပွားရေးအတွက် မိမိမှာလည်း တာဝန်ရှိနေကြောင်း ခံစားရပါသည်။

လှမြင့်ကျော်(ဓမ္မာစရိယ)

အ ၅

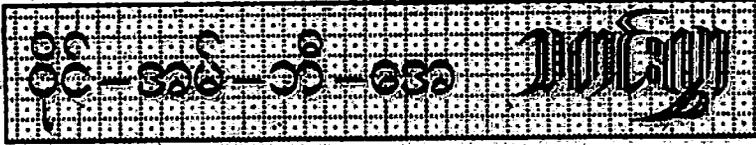
ဆရာဋ္ဌာန်ဗုဒ္ဓဇာတ်

အ ၅

(မြန်မာ့ရိုးရာဗေဒင်ပညာရှင်)

- ▲ သင်ထိပေါက်ကိန်း (ရိုး၊ မရိုး)နှင့် သင်ထိပေါက်ကိန်းရှိပါက၊ အထူးအာမခံဖြင့်၊ ထိဂဏန်း၊ ရွေးချယ်ပေးခြင်း။ ရာထူး (တက်၊ မတက်)။ နိုင်ငံခြား (သွား၊ မသွား)။ တိုက်၊ အိမ်၊ ခြံမြေ၊ ကား၊ ရောင်း၍ (ထွက်၊ မထွက်)။ အိမ်ထောင်ဖက်(သင့်၊ မသင့်)။ နာမည်(ကောင်း၊ မကောင်း)။ ဆောင်ရန်နှင့်ရောင်ရန်။ ယတြာဓာတ်ရှိက် ဓာတ်ဆင်။ (ကုမ္ပဏီနာမည်ပေး။ လုပ်ငန်းနာမည်ပေး။ ဆိုင်နာမည်ပေး။ လူကြီးနာမည်ပြောင်း။ ကလေးနာမည်ပေး) များအပါအဝင်။
- ▲ သင်၏ ယခုသက်ရောက်နှစ်နှင့် အနာဂတ်(၂)နှစ်၊ ပေါင်း(၃)နှစ်စာအတွက်၊ စီးပွားရေး၊ လူမှုရေး၊ ပညာရေး၊ အချစ်ရေး၊ အိမ်ထောင်ရေး၊ ကျန်းမာရေးများကို၊ နာရီနေ့၊ ရက်၊ လ၊ အသေးစိတ်ဟောကြား စီရင်ပေးမည်။ (သီလ၊ သမာဓိ၊ ပညာ၊ စေတနာ၊ မေတ္တာကို ဦးထိပ်ထား၍ ဟောကြားစီရင်ပေးမည်ဖြစ်သဖြင့် တိကျမှန်ကန်မှုအတွက် အထူးအာမခံပါသည်။)
- ▲ ဆရာထံသို့။ မွေးဖွားသည် (ခု၊ လ၊ ရက်၊ နေ့)။ အသားအရောင်။ အရပ်အမြင့် (ပေ၊ လက်မ)။ များပေးပို့ပြီး၊ ဗေဒင်မေးမြန်းနိုင်ကြပါတယ်။ အသားအရောင်ကို (အသားဖြူ၊ အသားဝါ၊ အသားလတ်၊ အသားညို၊ အသားမည်း) ငါးမျိုးမှ၊ တစ်မျိုးတိုသာ၊ တိကျစွာပေါ်ပြပေးပါ။ ဉာဏ်ပူဇော်ခကို အဓိဋ္ဌာန်နဝင်းကိုက် တစ်ရာရှစ်ကျပ် (ခဝစ်/-)သာယူပါတယ်။ ဟောကြားချက်များကို လှပသောသပ်စွာ၊ စာအုပ်အရွယ်ချုပ်ပြီး၊ ဗွီပီပီစနစ်နဲ့၊ ပေးပို့မှာဖြစ်လို့၊ ငွေကြိုတင်ပေးပို့ရန်မလိုပါ။ (မှတ်ချက်။ နေအိမ်တွင် ဗေဒင်ဟောပြောခန်းမဖွင့်ပါ။)

ဗေဒင်မေးမြန်းလိုလျှင် အောက်ပါလိပ်စာသို့ စာရေးဆက်သွယ်ပါ။
၄၄၅၅ (၁)လမ်း၊ ရွာသစ်၊ ထောက်ကြွန်စာတိုက်၊ မင်္ဂလာဒုံမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်တိုင်း။

ငွေကျပ်တစ်ထောင်နှင့် အထက်အလှူရှင်များ

၁။ ဘက်လားဒေ့ရှ်နိုင်ငံသီရိ၊ အမျိုးသမီးများအဖွဲ့တို့က မင်္ဂလာငွေပဒေသာပင်အတွက်ငွေကျပ်တစ်ထောင် တိတိ။

ဦးရွှေဝင်း-ဒေါ်ကြည်ကြည်မြင့် (သား)အောင်မျိုးသူ (သမီး)မတင်ဝင်းလှိုင် (ငှာ) ဇီဝီလမ်း၊ ရေကျော်၊ ပုဇွန်တောင်၊ ရန်ကုန်တို့က မင်္ဂလာငွေပဒေသာပင် အတွက် ငွေကျပ်တစ်ထောင်တိတိ (ယခင်လှူဒါန်းပြီး ငွေကျပ် ၁၀၀၀/-၊ စုစုပေါင်းနှစ်ထောင်) ကိုအောင်နိုင်-မသီတာ မိသားစု (၉၁) ရေကျော် လမ်း၊ ကျီတော်ရပ်ကွက်၊ မင်္ဂလာတောင်ညွန့် မြို့နယ်၊ ရန်ကုန်တို့က မင်္ဂလာငွေပဒေသာပင် အတွက် ငွေကျပ်တစ်ထောင်တိတိ။

ဦးမောင်မောင်လေး-ဒေါ်ကြည်ကြည်သိန်း မိသားစု(၆၄၆-ဘီ) မြကန်သာလမ်း၊ ရွှေ ဝိုင်ခွဲ၊ ကမာရွတ်၊ ရန်ကုန်တို့က အဘိဓမ္မာငွေပဒေသာပင် အတွက် ငွေကျပ်တစ်ထောင်တိတိ။

ကိုတင်ထွေး-ကိုကျော်သူရ မိသားစု (၂၆)ခန်း (၅)အောင်လေယုရိပ်သာ၊ အလုံမြို့နယ်၊ ရန်ကုန် တို့ကဝန်ထမ်းကရုဏာငွေပဒေသာပင်အတွက် ငွေ ကျပ် နှစ်ထောင်တိတိ။

မိခင် ဒေါ်မိမိကြီး ရည်စူး၍ သား ဦးတင်ငြိမ်။ သမီး ဒေါ်ခွဲခွဲဝင်းနှင့် ငြိမ်းမိသားစု အထက(၃) ဗိုလ်တထောင်၊ ရန်ကုန်တို့က မင်္ဂလာငွေ ပဒေသာပင်အတွက် ငွေကျပ်တစ်ထောင်။

ဒေါ်ခင်ကြည် (ခေါ်)ဒေါ်ရွှေတိုး၊ အမှတ်၁၈၊ ၁၂၃ လမ်း၊ မင်္ဂလာတောင်ညွန့်က မင်္ဂလာငွေပဒေသာ ပင် အတွက်တစ်ထောင်၊ အဘိဓမ္မာ ငွေပဒေသာပင် အတွက် တစ်ထောင်၊ ဆယ်တန်းအောင်အမှတ် အများဆုံး ငွေပဒေသာပင်အတွက် တစ်ထောင်၊ စုစုပေါင်း ကျပ်သုံးထောင်။

ဆရာဦးဇွဲစိုး-ဒေါ်ရီရီသန်း မိသားစု နဝင်းခေ၊ တိုက်၊ အမှတ် ၄၁၊ လမ်း ၄၀ ဗိုလ်တထောင်။

ရန်ကုန်တို့က မင်္ဂလာထောက်ပံ့ငွေပဒေသာပင် အတွက် နှစ်ထောင်ကျပ်၊ ဆယ်တန်းအောင် အမှတ်အများဆုံး ငွေပဒေသာပင်အတွက် နှစ်ထောင်ကျပ်၊ စုစုပေါင်း လေးထောင်ကျပ်။

၉။ ဦးအောင်ကျော်-ဒေါ်စိန် မိသားစု အမှတ် ၉၃/ တက္ကသိုလ်ရိပ်သာလမ်း၊ ဗဟန်း၊ ရန်ကုန်တို့က မင်္ဂလာ ငွေပဒေသာပင်အတွက် ငွေကျပ်သုံးထောင် တိတိ၊ လှူဒါန်းသွားပါသည်။ (ယခင် လှူဒါန်းပြီး ငွေကျပ် နှစ်ထောင်ငါးရာနှင့် ဆိုပါက စုစုပေါင်း ငွေကျပ်သုံးထောင် နှစ်ထောင် ငါးရာကျပ် လှူဒါန်းပြီးဖြစ်သည်။)

မိခင်နှင့် ကလေးကျန်းမာရေးပညာပေးစာမေးပွဲ၊
ပဉ္စမအကြိမ်၊ ဘဝတွက်တာ ဆုချီးမြှင့်ပွဲ
 (Y.M.B.A)အသင်းကြီးမှ ယူနိုက်တက်နှင့် ဖူးပေါင်း ကျင်းပသည့် ပဉ္စမအကြိမ် မိခင်နှင့်ကလေးကျန်းမာရေး ပညာပေးစာမေးပွဲတွင် ဖြေဆိုအောင်မြင်ကြသူများအား ဆုချီးမြှင့်ခြင်းအခမ်းအနားကို (Y.M.B.A)အသင်းတိုက် ၌ (၆-၇-၉၅)ရက်နေ့ နံနက်(၉)နာရီအချိန်တွင် ဆုနှင့် သဘင်ကျင်းပမည်ဖြစ်ကြောင်း သတင်းရရှိပါသည်။

ယင်းဆုနှင့်ပွဲတွင်ပထမဆု၊ မပေရယ်ဆုမွန် (မက-၆၂၁၃)ဒုတိယဆု၊ မဇာတဋ္ဌေး (၆-၁၆၇၀) တတိယဆု၊ မနန်းသူဇာလှိုင် (၈-၁၃)တို့နှင့် အကောင်းဆုံး စည်းရုံးသူဆုရရှိသူများဖြစ်ကြသည်။

၁။ ဦးသိန်းဆောင်၊ ဝေတဝန်စာဖြေရာ၊ ငဖေမြို့နယ်၊ မကွေးတိုင်း။

၂။ ဦးတေဇောသာရ၊ ပညာတံခွန်ရွာဦးကျောင်း။ ဆိုကုန်းရွာ၊ ဘုတလန်၊ စစ်ကိုင်း။

၃။ ဘဒ္ဒန္တ သုမင်္ဂလ၊ ကျောင်းထိုင်ဘုန်းကြီး၊ သင်တန်းကျောင်း၊ မကွေးမြို့။

ဂုဏ်ထူးဖြင့် အောင်မြင်ကြသူ (၃၇)ဦးတို့အား ရေဒီယိုဆုများ၊ ဆုလက်မှတ်များ၊ ဘောပင်ဆုများ၊ ငွေသား ဆုများ အသီးသီးချီးမြှင့်မည်ဖြစ်ကြောင်း သိရှိရပါသည်။

၂၉)ကြိမ်မြောက် အခြေခံဗုဒ္ဓဘာသာ အဘိဓမ္မာ ဓမ္မဒါနသင်တန်း

(Y.M.B.A)အသင်းကြီးမှနှစ်စဉ်ဖွင့်လှစ်ပို့ချပေး ဖြစ် သည့် ၂၉)ကြိမ်မြောက်၊ အခြေခံဗုဒ္ဓဘာသာ အဘိဓမ္မာ ဓမ္မဒါနသင်တန်းကို (၂၀-၇-၉၇) နေ့ရက်၊ မွန်းတည့် (၁၂)နာရီအချိန်တွင် သင်တန်းဖွင့်လှစ်ပို့ချပေးပြီး အသင်း တိုက်၌ ဝါရင့်သာသနာရေးဦးစီးဌာနမှ ဆရာကြီးများက (စနေ/ တနင်္ဂနွေနေ့တိုင်) သင်ကြားပို့ချမည် ဖြစ်ရာ မည်သူ မဆိုတက်ရောက်နိုင်ကြောင်း သတင်းရရှိပါ သည်။

ဗုဒ္ဓဘာသာကလျာဏယုဝ (ပိုင်-အမ်-ဘီအေ) အသင်း၊ ၁၉၉၆/၉၇ ခု နှစ်ပါတ်လည်အစည်းအဝေး (ပိုင်-အမ်-ဘီ-အေ)အသင်းကြီး၏ ၁၉၉၆/၉၇ ခုနှစ်၊ နှစ်ပါတ်လည်အစည်းအဝေးကြီးကို (၂၇-၇-၉၇) ရက်နေ့ နံနက် (၈)နာရီအချိန်တွင် အသင်းတိုက်၌ ကျင်းပပြုလုပ်မည်ဖြစ်ပြီး ယင်းအစည်းအဝေးကြီးသို့

အသင်း ဝင်တိုင်း တက်ရောက်ကြပါရန် အမှုဆောင်အဖွဲ့မှ ဖိတ်ကြားထားပါကြောင်း သိရှိရပါသည်။

အဘိဓမ္မာစာမေးပွဲနှင့် မင်္ဂလာတရားတော်နှင့် ဗုဒ္ဓဝင်စာမေးပွဲ

(Y.M.B.A)အသင်းကြီးမှ ကြီးမှူးကျင်းပသည့် ၂၉)ကြိမ်မြောက် အဘိဓမ္မာစာမေးပွဲကို (၁၂-၁၀-၉၇) ရက်နေ့နှင့် (၄၉)ကြိမ်မြောက်၊ မင်္ဂလာတရားတော် စာမေးပွဲကို (၃၀-၁၁-၉၇)ရက်နေ့များတွင် ကျင်းပမည်ဖြစ် ကြောင်း သိရှိရပါသည်။

ကြည်စိတ်ဝင်တန်း (Y.M.B.A)

* လူတိုင်းချမ်းသာချင်ကြတယ် *

ဒါကြောင့်-ချမ်းသာခြင်းနှင့်ကြီးပွားတိုးတက် စေခြင်းအခြေခံအကြောင်းတရားနည်းလမ်းကောင်း များကိုဖော်ပြထားပြီးဖတ်ရှုယင်းကပင် ကျေနပ်ဝမ်း မြောက်မှု ချမ်းသာကလေးများကို စတင်ခံစားရစေ မည့် စာအုပ်ကောင်းတစ်အုပ်။

သုကေသီ ဘုန်းခြင်လွှား၏ ချမ်းသာခြင်းအကြောင်းတရားများ

စတုတ္ထအကြိမ်။ တန်ဖိုး (၅၆/-)

အမြို့မြို့ရှိစာအုပ်ဆိုင်များတွင် ဝယ်ယူ ရရှိနိုင်ပါသည်။

ဖြန့်ချိရေး- မြတ်ပန်းရတံစာပေ၊ အမှတ် ၉၁၉၊ ချ-ရပ်ကွက်၊ ဧရာ-၆-လမ်း၊ မြောက်ဥက္ကလာပမြို့။

ခေတ်အဆက်ဆက်မှာ-

* တဏှာရာဂနှင့် ယှဉ်၍ ဖောက်ပြန်လေ့ရှိကြ သော မိန်းမတို့၏ အတွင်းသဘောကို ဆန်း ကြယ်စွာ ဖော်ကျူးထားပြီး မိခင်ကောင်းဘဝ ကို ပိုင်ဆိုင်ရရှိကြစေရေး လမ်းခင်းပေးထား သည့်--

ဤသည်မိန်းမ တူစွဲဝတ်

တက္ကသိုလ်သျှင်သီရိ(ဓမ္မာစရိယ၊ဘီအေ) အမြို့မြို့ရှိ စာအုပ်ဆိုင်တိုင်းတွင် ဝယ်ယူရရှိ နိုင်ပါသည်။

ထွက်ပြီ

၆၆

ဖြန့်ချိရေး- မြတ်ပန်းရတံစာပေ၊ အမှတ် ၉၁၉၊ ချ-ရပ်ကွက်၊ ဧရာ-၆-လမ်း၊ မြောက်ဥက္ကလာပမြို့။

စာမျက်နှာ (၁၆) မှ

လဲ သင့်ကိုပြောပြပါ။ ဒီရဟန်းဟာ ငါ့ကိုမမြင်လို့ သင် မမှတ်ထင်နဲ့။ သင်အရုတ်ခါးရွက်ရဲ့အပြင်ဖက်မှာ သင် ရပ်နေတယ်” ဟု မိန့်ဆိုပြီး အာကာသဗိုင်းနတ်တွေဟာ လူတွေရဲ့ကိုယ်နံ့ကို ယူဝနာတစ်ရာအကွာမှ မခံနိုင်ကြ တဲ့။ ဒါပေမဲ့ ဒီဝသဝတ္တီနတ်ပြည်သား မာရ်နတ်ကြီး ကတော့ တန်ခိုးအာဏာကြီးမားတဲ့ နတ်မင်းတစ်ဦး ဖြစ်ပါလျက် ငါ့နိဂါဏ်ထဲဝင်ပြီး ထိုင်နေတယ်ဆိုတော့ ငါ့ကို ကော်ပြစ်မှားဖျက်ဆီးပယ်သွားဖြစ်ပေမည်။ ဒီလောက် စက်ဆုပ်ရွံရှာဖွယ်ကောင်းတဲ့နေရာမျိုးမှ လာထိုင်နိုင်တဲ့ မာရ်နတ်အဖို့ အခြားဘာမှ မလုပ်ဝံ့ဝရာရှိမှာမဟုတ်။ ဒီတော့ ငါ့သူနဲ့ဆွေမျိုးစပ်မှတော်မည်။ သင်ကား ငါ့ ဆွေမျိုးဖြစ်သည်ဟု ပြောလျှင်စိတ်သဘောထားမနူးညံ့ သူမရှိ။ ဒါ့ကြောင့် ဆွေမျိုးစပ်ပြီး မာရ်နတ်ရန်ကို ငြိမ်း အောင်လုပ်မည်” ဟု ကြံစည်၏။

ထို့နောက် မထေရ်မြတ်က “ဟဲ့ မာရ်နတ်ယုတ်။ ငါဟာ ကကုသန်ဘုရားလက်ထက်မှာ ဒုသီမည်တဲ့ မာရ်နတ်ဖြစ်ခဲ့ဖူးတယ်။ ငါနမကတော့ ကာဠီလို့ခေါ် တယ်။ ထိုအခါက သင်က ငါ့နမကာဠီရဲ့သားဖြစ်ခဲ့တယ်။ သင်နဲ့ငါတူဝမ်းကော်စပ်ခဲ့ဖူးတယ်” စသည်ဖြင့် ဒုသီ မာရ်နတ်ဘဝက ဘုရားနှင့်ဘုရားသာဝကတို့ကို ညှဉ်း ပန်းနှိပ်စက် အနှောင့်အယှက်ပြုခဲ့သည်အတွက် နတ်သက် ကြောင့် ဆဒဿာယတနိက စသောဂေဠိကြီးသုံးမျိုးသို့ ကျရောက်၍ ဆင်းရဲဒုက္ခအမျိုးမျိုးရောက်ရပုံတို့ကို ကြောက်မက်ဖွယ်ရာ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မိန့်ကြားတော် မူသည်။ ထိုအခါမှ မာရ်နတ်သည် စိတ်နှလုံးမသာမယာ ဖြစ်ကာ ထိုနေရာ၌ပင် ရုတ်တရက်ပျောက်ကွယ်သွား ကြောင်း မူလပဏ္ဏာသပါဠိတော်၊ မာရတန္တနိယသုတ်၌ ဟောကြားတော်မူထားပေသည်။

မာရ်နတ်ကြီးနှင့် အခြားသာဝကများ

မာရ်နတ်ကြီးသည် ဘုရားရှင်၏ လက်ဝဲတော်ရံ အဂ္ဂသာဝကကြီးအရှင်မောဂ္ဂလာန်မထေရ်မြတ်ကြီးကိုသာ အနှောင့်အယှက်ပေးသည် မဟုတ်သေး။ အခြားသာဝက သာဝိကာမများကိုလည်း အခါအခွင့်သင့်တိုင်း လိုက်လံ နှောင့်ယှက်သည်ကိုလည်း တွေ့ရ၏။ ဘုရားရှင်အား အာယုသင်္ခါရလွှတ်တော်မူရန် မာရ်နတ်ကြီးလာရောက်

မလျှောက်ထားမီ “အာနန္ဒာ... ငါဘုရားသည် ဣဒ္ဓိယိမ် တရားလေးပါးကိုပွားများထားပြီးဖြစ်၏။ လေ့ကျင့်ထား ပြီးဖြစ်၏။ ကောင်းစွာ အားထုတ်ထားပြီးဖြစ်၏။ သို့ဖြစ် ၍ ငါဘုရားသည် အလိုတော်ရှိခဲ့သော် အာယုကပ်ပတ် လုံးဖြစ်စေ၊ အာယုကပ်ပတ်ပိုလွန်၍ဖြစ်စေ တည်နေ နိုင်ပေ၏” ဟု အရိပ်ယောင်စကားကို သုံးကြိမ်တိုင်မိန့် ကြားတော်မူ၏။

သို့သော် အာနန္ဒာသည် ဘုရားရှင်၏စကားကို မရိပ်စားမိသောကြောင့် “ရှင်တော်မြတ်ဘုရား၊ နတ်လူ တို့၏ အကျိုး၊ စီးပွား၊ ချမ်းသာပွားရန်အတွက် လောက ကို သနားစောင့်ရှောက်သောအားဖြင့် အာယုကပ်ပတ်လုံး တည်နေတော်မူပါ” ဟု မလျှောက်ထားမိပါချေ။ ဤသို့ အရှင်အာနန္ဒာမလျှောက်ထားမိခြင်းကား အရှင်အာနန္ဒာ ၏စိတ်ကို မာရ်နတ်ကြီးက နှောင့်ယှက်ထားသောကြောင့် ဖြစ်ပေသည်။

တစ်ခါတရံ ရဟန်းတော်အချို့နှင့် သေလာထေရ် ခေမာထေရ် စသည့်ရဟန်းမများထံ ပုဏ္ဏားဆိုကြီးယောင် ဖန်ဆင်းလာပြီး ကာမဂုဏ်ချမ်းသာများကို ခံစားကြရန် တိုက်တွန်းစကားပြောကြားသတဲ့ အယုတ်သဖြင့် ဘုရား သားတော် ရှင်ရာဟုလာကလေးကိုပင် ဆင်ယောင်ဖန် ဆင်း၍ ခြောက်လှန့်လိုက်သေးသည်။

ဗုဒ္ဓဗေဒထေရ်မြတ်နှင့် မာရ်နတ်ပင်

မာရ်နတ်ကြီးသည် မြတ်စွာဘုရားသက်တော် ထင်ရှားရှိစဉ်ကသာ ဘုရားနှင့်တပည့်သာဝကများကို အနှောင့်အယှက်ပြုခဲ့သည်မဟုတ်သေး။ မြတ်စွာဘုရား ပရိနိဗ္ဗာန်စံသွားပြီး နောက်၌လည်း သီဟိုဠ်ကျွန်း(သီရိ လင်္ကာ)၌ ဗုဒ္ဓဗေဒထေရ်မြတ်ကြီးအား အနှောင့် အယှက်ပြုခဲ့သေး၏။ ဗုဒ္ဓဗေဒထေရ်သည် အနီးရှိ စေတီတော်ရင်ပြင်ကို အမြတ်မြတ်လှည်းလေ့ရှိ၏။ တစ်နေ့တွင် တံမြက်လှည်းထား၍ သန်ရှင်းနေသော ရင်ပြင်တော်ကိုကြည့်ကာ သက်တော်ထင်ရှားမြတ်စွာ ဘုရားကို ရည်မှန်းပြီးရှင်လန်းသော စိတ်ဖြစ်နေ၏။

ထိုအခါ မာရ်နတ်သည် မျောက်ညိုကြီးယောင် ဆောင်၍ ခွားချေးတွေယူကာရင်ပြင်တော်၌ ဖြန့်ကြဲသွား ၏။ မထေရ်မြတ်မှာ ဘုရားကိုရှေ့ဆက်အာရုံမပြုနိုင်တော့

ပဲ ထပ်မံတံမြက်လှည်းကာ ပြန်သွားရ၏။ ဒုတိယနေ့၌ လည်း ဗုဒ္ဓမြတ်စွာကို အာရုံပြုနေချိန်မှာပင် မာရ်နတ် သည် နွားအိုကြီးယောင်ဆောင်ကာ နွားရှေးများယိုချ သွားပြန်၏။ ထို့ကြောင့် တံမြက်လှည်း၌ပြန်သွားရ၏။ တတိယနေ့၌ကား မာရ်နတ်သည် အလွန်အရုပ်ဆိုး သည် ယောက်ျားယောင်ဆောင်ကာ တံမြက်လှည်း ထားသောနေရာတို့၌ ခြေရွတ်ခွဲလျက် သွားပြန်၏။

ထိုတစ်ကြိမ်တွင် မထေရ်မြတ်သည် “ဒီပတ်ဝန်း ကျင် တစ်ယူနေရာအရပ်မှာ ဒီမျှအရုပ်ဆိုးသူ မတွေ့ဖူး ဘူး။ သူဟာ ကေနမာရ်နတ်ဖြစ်ရမယ်” ဟု စဉ်းစား မိပြီး “သင်မာရ်နတ်မဟုတ်လား” ဟု မေးလိုက်သတဲ့။ မာရ်နတ်က ဟုတ်မှန်ကြောင်း ဝန်ခံသည့်အခါ “သင် ဟာတန်ခိုးအလွန်ကြီးပါတယ်။ သက်တော်ထင်ရှား မြတ် ဘုရားကို ဖူးလိုက်ရသူဖြစ်လို့ ဘုရားရှင်ရဲ့ပုံတော်နှင့် တူအောင်ဖန်ဆင်းပြစမ်းပါ” ဟု တောင်းပန်သည်။ မာရ်နတ်က အတော်အတန်တူအောင်တော့ ပြနိုင်ပါ ရဲ့” ဟုဆိုပြီး ဗုဒ္ဓပုံတော်ကို စွမ်းနိုင်သမျှ တူအောင် ဖန်ဆင်းပြလေသည်။

ဖုဿဒေဝမထေရ်ကြီးသည် မာရ်နတ်ဖန်ဆင်း ပြသော ဘုရားပုံတော်ကိုကြည့်ကာ “ရာဂ၊ ဒေါသ၊ မောဟမကင်းတဲ့ မာရ်နတ်မင်းရဲ့အတူပုံပင် ဒီလောက် တင့်တယ်သပ္ပယ်ရင် ရာဂစသား ကိလေသာအညစ် အကြေးများကင်းစင်၍ ကြည့်လင်သန်ရှင်းတဲ့ မြတ်ဗုဒ္ဓ ၏ တကယ့်ရုပ်အဆင်းတော်မှာ အဘယ်ဆိုဖွယ်ရာ ရှိတော့အံ့နည်း” ဟု တွေးကာ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာကို အာရုံမှန်း စဉ် တစ်ကိုယ်လုံးပိတိတွေလွှမ်းမိုးသွားတော့၏။ ထိုအခါ အလွန်ထင်ရှားဖြစ်ပျက်နေသည့် ပိတိကို အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တဟု ဝိပဿနာရှုလေရာ (ခါတိုင်းလည်း ဘုရား အာရုံကို ဝိပဿနာဖြင့် ထုံလေ့ရှိသောကြောင့်) ထို နေရာမှာပင် တရားတက်၍ ရဟန္တာဖြစ်သည့်အထိ တရားပေါက်သွားလေတော့၏။

ဤသို့ ကုသိုလ်ကောင်းမှု ပြုသူဟူသမျှ ကလေး သူငယ်ကအစ မာရ်နတ်ကြီး၏ ရန်သူဖြစ်၏။ သို့ရာတွင် မည်သူမဆို ဗောဇ္ဈင်(၇)ပါးကို ပွားလျှင် မာရ်နတ်သည် ကို နှိမ်နင်းနိုင်၏။ သီလ၊ သမာဓိ၊ ပညာသိက္ခာသုံး ပါးကို ကောင်းစွာပွားများလျှင် မာရ်နတ်မင်းပိုင်နက်မှ

လွတ်နိုင်ပေ၏။ ရဟန္တာဖြစ်လျှင်ကား ဆိုဖွယ်ရာမရှိ၊ မာရ်နတ်မင်း၏ ပိုင်နက်ဖြစ်သည် ဘုံ ၃ပါးမှလုံးဝလွတ် မြောက်သွားပါတော့သည်။

မွှောစရိယ ဦးအေးနိုင်(ဘိအေ)

စာမျက်နှာ (၂၅) မှ

သွားကြပြီး ပြန်မာဆေးဆရာ၊ အင်္ဂလိပ်ဆေးဆရာဝန် တို့နှင့် ကုသကြသော်လည်း မသက်သာပေ။ ငါးရက် ကြာအောင် ပါးစပ်မှခွေးလိုအော်ဟစ်နေရပြီး မသေ မရှင် ဆင်းရဲဒုက္ခခံစားနေရရှာသည်။

ထိုသို့ မိမိ၏ တပည့်ဟောင်းတစ်ယောက် ဆင်းရဲဒုက္ခ ခံစားနေရပုံကို ကြားသိရသောအခါ ဆရာတော်ကလေး ဦးနန္ဒာဘာသသည် သူ၏အိမ် သို့ကိုယ်တိုင်ကြွရောက်သည်။ သူ၏ ခေါင်းရင်းတစ် နေရာမှာထိုင်လျက် -

“ငါတပည့် မင်းအပေါ် ငါ့ခွင့်လွတ်ပါတယ်။ ဝင်ကြေးရှိက ကျေပါစေ၊ ငါပြုသမျှ ကုသိုလ်အဖို့ကို အမှုဝေပါတယ်။ သာဓုခေါ်ပါ” ဟု မိန့်တော်မူရာ မောင်ကျော်သန်းခေမာ နောင်တရပြီး စကားမပြောနိုင် မျက်ရည်တွေတွေ့ကျကာ ခဏကြာလျှင် ကွယ်လွန် အနိစ္စရောက်ရှာသည်။ သူ့တွက် ယခုဘဝလည်း မကောင်း၊ နောင်တမလွန်ဘဝမှာလည်း ကောင်းနိုင် မည်မဟုတ်ပါ။ အနန္တော အနန္တ ဝိသိသ်ဝင် ကျေးဇူးရှင် တို့အား ပြစ်မှားသူတို့ သိရှိမှတ်သား သံဝေဂပွားနိုင် ကြပါစေသတည်း။

(ဆရာတော်ကလေး ဦးနန္ဒာဘာသ၏ ပြောပြ ချက် တကယ့်အဖြစ်မှန်ကို အမည်၊ နေရပ်၊ မြို့ တို့ကို ပြောင်းလဲကာ တင်ပြခြင်းဖြစ်ပါသည်။)

ဦးငွေအောင်မွန်

ဒါဗ်ထွင်း၊ ခမာ၊ ဖော်တပ်၊ ချီးပမာ၊ မိသားစုအားလုံး အမြဲတန်းစောင့်ရှောက်နေမည်

ဆရာတို့ကလေးဖြစ်ကြောင်းနှင့် ဆရာတို့ကလေးသည်

ဒါဗ်ထွင်း၊ ခမာ၊ ဖော်တပ်

GOLDEN TONIC

အားပေး၊ ချစ်မြတ်နိုးခြင်း - ဒါဗ်ထွင်း၊ ခမာ၊ ဖော်တပ်၊ ချီးပမာ၊ မိသားစုအားလုံး
အမြဲတန်းစောင့်ရှောက်နေမည်။
အားပေး၊ ချစ်မြတ်နိုးခြင်း - ဒါဗ်ထွင်း၊ ခမာ၊ ဖော်တပ်၊ ချီးပမာ၊ မိသားစုအားလုံး
အမြဲတန်းစောင့်ရှောက်နေမည်။
အားပေး၊ ချစ်မြတ်နိုးခြင်း - ဒါဗ်ထွင်း၊ ခမာ၊ ဖော်တပ်၊ ချီးပမာ၊ မိသားစုအားလုံး
အမြဲတန်းစောင့်ရှောက်နေမည်။

သဘာဝသတ္တိဆေးတိုက် နှင့် သဘာဝရတနာဥယျာဉ်
အနော်ရထာလမ်းနှင့် ၂၆-လမ်းထောင့်၊ ရန်ကုန် (ဖုန်း - ၂၇၇၁၀၄)

မြန်မာအမျိုးသားပိုင် (ဆရာတို့ကလေးမြင့်) ၏

သဘာဝရတနာဥယျာဉ်ရွှေဆိုင်ကြီးမှ

ဒါဗ်ထွင်း၊ ခမာ၊ ဖော်တပ်၊ ချီးပမာ

- ✶ အခက်အခဲများ ရှောင်ကြားရန်အတွက် ရတနာဥယျာဉ်ရွှေဆိုင်ကြီး
- ✶ ခေတ်မီ၊ ခေတ်သစ်၊ လွယ်လျော့ ရွှေဆိုင်ကြီးရတနာဥယျာဉ်
- ✶ အကျိုးရှိစွာ အသုံးပြုနိုင်ခြင်း
- ✶ ချေးနှုန်း၊ အလေးချိန်၊ လက်ခံ ဝယ်ယူမှုနှင့်အညီ

ဒါဗ်ထွင်း၊ ခမာ၊ ဖော်တပ်၊ ချီးပမာ

- ✶ အဆင်ပြေလွယ်ခြင်း ရတနာဥယျာဉ်ရွှေဆိုင်ကြီး
- ✶ အော်ဒါထည့် ဖိတ်တိုင်ကျ မှာယူလိုသလား?
- ✶ ရတနာဥယျာဉ် တစ်ဆင့်ဝယ်ယူရောင်းချလိုသလား?
- ✶ ဝယ်ယူပြီးရတနာ ယနေ့ချေးမြှင့် ရောင်းချလိုသလား?

ရတနာဥယျာဉ်ရွှေဆိုင်ကြီး စလားမေဂျီ ကမ်းမဲပေးနေပါပြီ

သဘာဝရတနာဥယျာဉ်နှင့် သဘာဝသတ္တိဆေးတိုက်
အနော်ရထာလမ်းနှင့် ၂၆-လမ်းထောင့်၊ ရန်ကုန် (ဖုန်း - ၂၇၇၁၀၄)

GOLDEN SUN

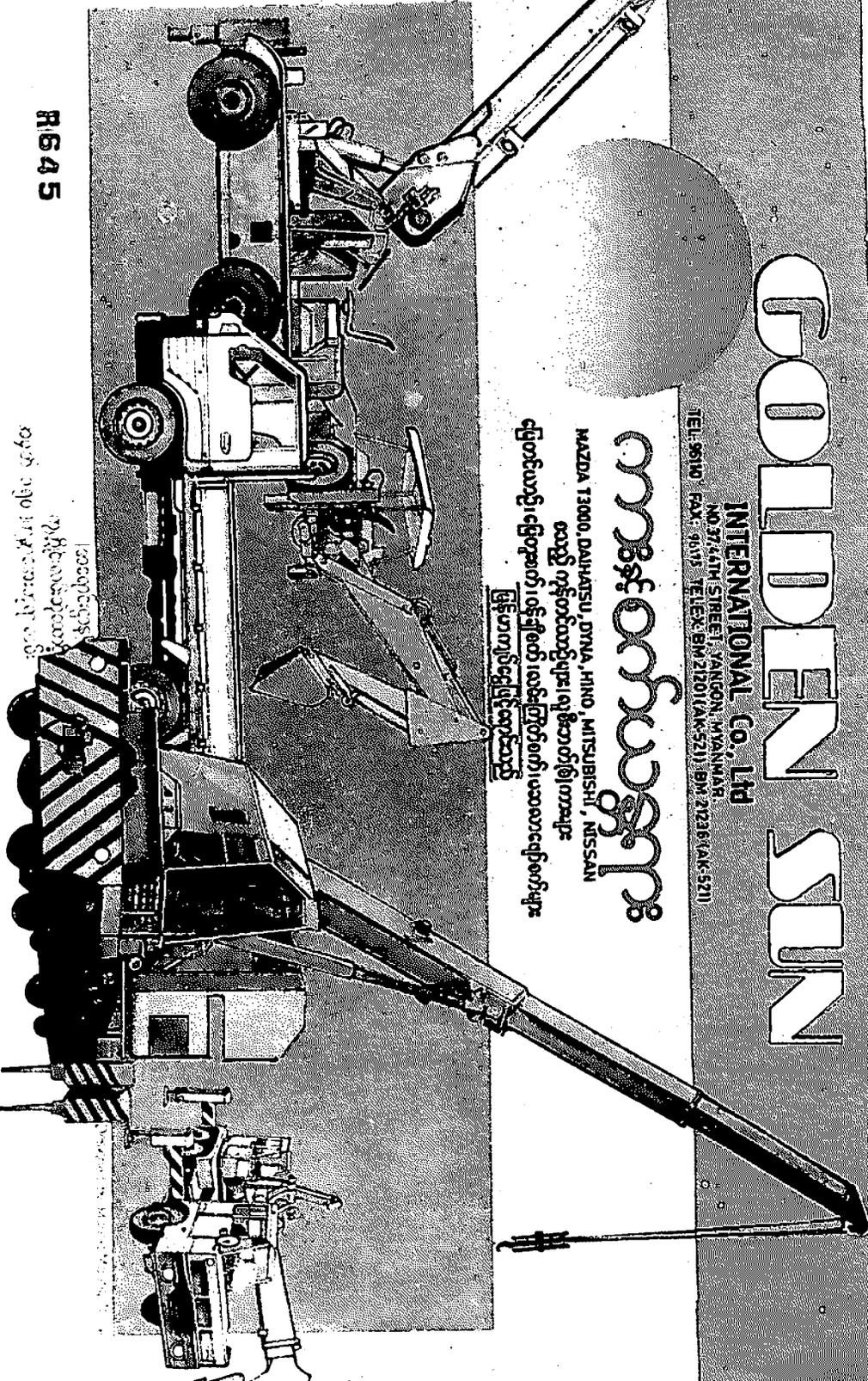
INTERNATIONAL Co., Ltd
NO 37/41N STREET, YANGON, MYANMAR
TEL: 96110 FAX: 96115 TELEEX: BM 21201 (AK-521) BM 21236 (AK-521)

ကားနှင့်ဝန်ထုပ်ပေးရေး

MAZDA, TOYOTA, DAIHATSU, DYNIA, HINO, MITSUBISHI, NISSAN

သတ္တိကုန်တင်ယာဉ်များ၊ လှေစာတပ်ပစ္စည်းများ၊
ပျံတပ်ယာဉ်၊ ငွေတိုက်၊ လမ်းကြိုကတ်၊ ဗေဒနာဆိုင်ရာကိရိယာများ

မြန်မာတိုင်းပြည်ဆိုင်ရာ

R1645

ကုမ္ပဏီများ
မှ ရောင်းချနေကြောင်း
အတည်ပြုထားပါသည်။